

Mötesbok: Kommunstyrelsen (2025-01-22)

Kommunstyrelsen

Datum: 2025-01-22

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseKommunstyrelsen2025-01-22

3

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Information

1/25 Redovisning av delegationsbeslut	7
2/25 Kommundirektörens rapport	12
3/25 Månadsrapport	13

Ärenden till kommunfullmäktige

4/25 Utbetalning av partistöd 2025	14
------------------------------------	----

Ärenden som stannar i kommunstyrelsen

5/25 Plankostnadsavtal - Detaljplan för bostäder, skola och LSS Ullstorp 1:3 mfl, Dammsbergen	36
6/25 Remissvar- Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur	52
7/25 Svar på remiss av Swedacs föreskrifter	131
8/25 Information Krisledning/Krisledningsnämnden	136
9/25 Yttrande Kode deponi/överklagan	270
10/25 Rekrytering av TF kommundirektör	275
11/25 Rekrytering av ordinarie kommundirektör	283
12/25 Information och dialog kring uppdrag att säkerställa en trygg och rättvis arbetsmiljö	284
13/25 Dialog kring politiska åtgärder för nytt arbetssätt	285

Rapporter

14/25 Utskottsrapportering	287
15/25 Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region	288
16/25 Information från bolagsdialog, styrelsemöte Kungälv Arena AB samt Kongahälla AB	294

Kallelse

Sammanträdesdatum 2025-01-22

Plats Stadshuset, plan 2, Sessionssalen
Tid Onsdagen den 22 januari kl 09:00-17:00

Ledamöter Miguel Odhner (S) Anders Holmensköld (M) Gun-Marie Daun (KD) Ove Wiktorsson (C) Pia Gillerstedt (S) Patrik Ryberg (SD) Anna Vedin (M) Elisabeth Mattsson (L) Jonas Andersson (S) Mikael Wintell (UP) Marcus Adiels (M) Greger Plannthin (SD) William Hult (S) Erik Martinsson (MP) Michael Karlsson (L) Erik Andreasson (V) Charlotta Windeman (M) Ersättare Carin Gerefalk (S) Ilona Waern (KD) Helena Lindgren Karlsson (S) Maria Pehrson (UP) Rose-Mari Larsson (M) Gustav Meuller (M) Peter Skoglund Ferrari (SD)	Ordförande 1:e vice ordförande 2:e vice ordförande
---	--

Miguel Odhner (S)
Ordförande

Oskar Engdahl
Sekreterare

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81
Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-22

Dagordning

		Förslag till beslut
1	Upprop	
2	Val av justerare	Utses
3	Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs
	Information	
4	Redovisning av delegationsbeslut <i>Klockan 09:00 – 09:20</i>	Antecknas
5	Kommundirektörens rapport - Arenan <i>Klockan 09:20 – 09:40</i> <i>Föredragande: tf. kommundirektör</i>	Antecknas
6	Månadsrapport - Ekonomi - HR - Uppföljningsrapport, investeringar och projekt <i>Klockan: 09:40 – 10:10</i> <i>Föredragande: Pia Jakobsson, Ann-Charlott Backström och Åsa Berglie</i>	Antecknas
	Ärenden till kommunfullmäktige	
7	KS2025/0031-1 Utbetalning av partistöd 2025	Förslag till kommunfullmäktige

Ärenden som stannar i kommunstyrelsen**KOMMUNSTYRELSEN****KUNGÄLVS
KOMMUN**

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-22

8	KS2019/0265-76	Plankostnadsavtal - Detaljplan för bostäder, skola och LSS Ullstorp 1:3 mfl, Dammsbergen
<i>Klockan: 10:15 – 10:35</i>
<i>Föredragande: Johan Hellborg</i>	Beslut
9	KS2024/2384-3	Remissvar - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur
<i>Klockan 10:35 – 10:40</i>
<i>Föredragande: Marielle Månskär</i>	Beslut
10	KS2024/2535-3	Svar på remiss av Swedacs föreskrifter
<i>Klockan 10:40 – 10:45</i>
<i>Föredragande Anders Dage</i>	Beslut
11		Information
Krisledning/Krisledningsnämnden
<i>Klockan: 10:45 – 11:15</i>
<i>Föredragande Tony Övringe</i>	Antecknas
12		Yttrande Kode deponi/överklagan	Beslut
<i>Handlingar tillkommer</i>
13		Rekrytering av TF kommundirektör
<i>Föredragande: Tanja Tajic m.fl.</i>	Beslut
<i>Handlingar tillkommer</i>
14		Rekrytering av ordinarie kommundirektör
<i>Föredragande: Tanja Tajic m.fl.</i>	Antecknas
<i>Handlingar tillkommer</i>

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-22

KS2024/2486

Information och dialog kring uppdrag att
säkerställa en trygg och rättvis arbetsmiljö

Antecknas

*Föredragande: Lena Arnfelt och facklig
närvaro*

15

Dialog kring politiska åtgärder för nytt
arbetssätt

Antecknas

Rapporter

16

Utskottsrapportering

Antecknas

17

Rapporter från ledamöter med uppdrag i
bolag/och eller region

Antecknas

- Möte med Statens fastighetsverk
- Möte med det lokala
brottsförebyggande rådet
- Mötesanteckningar från dialog med
nämnderna

18

Information från bolagsdialog, styrelsemöte
Kungälv Arena AB samt Kongahälla AB

Antecknas

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Delegationsbeslut

Sammanträdesdatum 2025-01-22

Delegerade ärenden

Instansnr	Ärende	Titel
1/25	KS2021/1773-31	Skaderegleringsersättning Etapp 4 och 2, Aröd 4.5
2/25	KS2021/1773-33	Skaderegleringsersättning Etapp 4 och 2, Aröd 4.5
3/25	KS2021/1773-35	Skaderegleringsersättning Etapp 2-4, Aröd 4.5
4/25	KS2021/1773-39	Skaderegleringsersättning Etapp 4 och 2, Aröd 4.5
5/25	KS2021/1773-34	Skaderegleringsersättning Etapp 2-4, Aröd 4.5
6/25	KS2022/1396-34	Romelanda-Häljeröd 1.27 - Markupplåtelseavtal
7/25	KS2022/2549-12	Aröd 2.128 - Markupplåtelseavtal
8/25	KS2022/2549-13	Flögen1.21 - Markupplåtelseavtal
9/25	KS2022/2549-14	Aröd 2.98 - Markupplåtelseavtal
10/25	KS2022/2549-25	Aröd 4.5 - Markupplåtelseavtal
11/25	KS2022/2549-26	Skaderegleringsersättning Etapp 5, Aröd 4.5
12/25	KS2022/2549-29	Aröd 2.161 - Markupplåtelseavtal
13/25	KS2022/2549-30	Aröd 2.226 - Markupplåtelseavtal
14/25	KS2022/2549-27	Aröd 4.5 - Markupplåtelseavtal
15/25	KS2022/2549-28	Skaderegleringsersättning Etapp 5, Aröd 4.5
16/25	KS2022/2549-23	Aröd 4.5 - Markupplåtelseavtal
17/25	KS2022/2549-24	Skaderegleringsersättning Etapp 5, Aröd 4.5
18/25	KS2022/2549-21	Aröd 4.5 - Markupplåtelseavtal
19/25	KS2022/2549-22	Skaderegleringsersättning Etapp 5, Aröd 4.5
20/25	KS2022/2549-19	Aröd 4.5 - Markupplåtelseavtal
21/25	KS2022/2549-36	Aröd 2.29 - Markupplåtelseavtal
22/25	KS2022/2549-35	Aröd 2.28 - Markupplåtelseavtal
23/25	KS2024/2305-3	Protokollsutdrag - Verksamhetsstöd för Ung företagsamhet 2025 - Utskottet för Bildning och lärande
24/25	KS2024/2434-2	PUB-avtal Lammets förskola
25/25	KS2014/111-5	LM Ansökan Servitut marstrand
26/25	KS2022/1396-13	Romelanda-Häljeröd 1.15 - Markupplåtelseavtal
27/25	KS2022/1396-14	Romelanda-Häljeröd 1.11 - Markupplåtelseavtal
28/25	KS2022/1396-15	Håffrekullen 1.18 - Markupplåtelseavtal
29/25	KS2022/1396-16	Romelanda-Häljeröd 1.10 - Markupplåtelseavtal
30/25	KS2022/1396-17	Romelanda-Häljeröd 1.51 - Markupplåtelseavtal
31/25	KS2022/1396-18	Romelanda-Häljeröd 1.48 - Markupplåtelseavtal
32/25	KS2022/1396-19	Håffrekullen 1.3, Tillfälligt arbetsområde
33/25	KS2022/2549-20	Skaderegleringsersättning Etapp 5, Aröd 4.5
34/25	KS2022/1396-37	ÖK Tillfälligt arbetsområde R-H 1.14
35/25	KS2022/1396-38	Nr 2 Romelanda-Häljeröd 1.14 - Markupplåtelseavtal
36/25	KS2022/1396-36	ÖK Arbetsområde R-H 1.56
37/25	KS2022/2549-37	ÖK Aröd 2.186 - Markupplåtelseavtal
38/25	KS2022/2549-38	ÖK Aröd 2.80 - Tillfälligt arbetsområde

DELEGATIONSBSLUT KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81
Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-22

39/25	KS2022/2549-33	ÖK StenungsundHällebäck Ga1
40/25	KS2022/2549-34	Aröd 2.11 - Markupplåtelseavtal
41/25	KS2022/2549-39	Aröd 2.227 - Markupplåtelseavtal
42/25	KS2022/2549-40	Aröd 2.158 - Markupplåtelseavtal
43/25	KS2024/0144-1	Anläggningsarrende Marstrands Varv AB
44/25	KS2024/0145-1	Lägenhetsarrende 2024 Marstrands Varv AB
45/25	KS2022/1396-44	Servitutsavtal Romelanda-Häljeröd 1.15
46/25	KS2022/2549-45	Servitut Aröd 2.228
47/25	KS2022/2549-42	Servitutsavtal Aröd 2.28
48/25	KS2022/2549-41	Servitutsavtal Aröd 2.229
49/25	KS2015/1732-163	Tilldelningsbeslut av konsult Beställarstöd markmiljö Kongahälla
50/25	KS2023/2777-1	Nyttjanderätsavtal för konstgräsplan vid Kodeskola
51/25	KS2024/1527-8	Ändringsavtal till tomträtsavtal Centrum 2
52/25	KS2024/2652-2	Beslut personuppgiftsincident
53/25	KS2024/2677-2	Avropsavtal Prové
54/25	KS2018/0924-104	Delegationsbeslut – Granskning Detaljplan för bostäder, Gaffelkremlan 1 och del av Munkegårde 1:1
55/25	KS2022/0505-70	Avrop av juridiskkonsult inom miljö rätt
56/25	KS2022/2023-5	PUB-avtal Nexbib
57/25	KS2024/0018-32	Utmarksvägen, avgift
58/25	KS2024/0018-33	Utmarksvägen, mc-parkering
59/25	KS2024/0030-21	Delegationsbeslut november 2024 för färdtjänst och riksfärdtjänst. Färdtjänst 61 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Riksfärdtjänst 2 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Resa i annan kommun 0 beviljad, dagvårdsresor 2 beviljade och arbetsresor 0 beviljad.
60/25	KS2024/0030-22	Delegationsbeslut november 2024 för parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Förare 5 beviljade, medpassagerare 1 beviljad och 1 avslag.
61/25	KS2024/1187-10	Begäran om justering av interkommunal ersättning
62/25	KS2024/1291-3	Tilläggsavtal nr 7 om inkoppling till den allmänna vatten – och avloppsanläggningen
63/25	KS2024/1332-5	Ansökan om stämning för omprövning av tomträtsavgäld för Marstrand 28:8
64/25	KS2024/1527-11	Ansökan om inskrivning av ändringsavtal till tomträtt Centrum 2
65/25	KS2024/1602-5	Beslut om utökad interkommunal ersättning
66/25	KS2024/1834-4	Tilläggsavtal nr 8 om inkoppling till den allmänna vatten – och avloppsanläggningen
67/25	KS2024/2433-1	Avtal med bilaga - Datadelningsavtal

**DELEGATIONSBSLUT
KOMMUNSTYRELSEN**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-22

68/25	KS2024/2433-2	PUB-avtal Vesnas Förskolor Viljan på Stället och Viljan på Hälleberget
69/25	KS2024/2434-1	Avtal med bilaga - Datadelningsavtal
70/25	KS2024/2435-1	Avtal med bilaga - Datadelningsavtal
71/25	KS2024/2435-2	PUB-avtal Förskolan Lyckan
72/25	KS2024/2436-1	Avtal med bilaga - Datadelningsavtal
73/25	KS2024/2550-1	Avbrytande av upphandling
74/25	KS2024/2710-4	Beslut personuppgiftsincident
75/25	KS2024/2723-4	Beslut personuppgiftsincident
76/25	KS2024/2749-4	Beslut personuppgiftsincident
77/25	KS2024/2822-1	Tillsättningsbeslut - Stödassistenter
78/25	KS2024/2823-1	Tillsättningsbeslut - Planarkitekt
79/25	KS2024/2824-1	Tillsättningsbeslut - Kommunekolog
80/25	KS2024/2825-1	Tillsättningsbeslut - Stödbiträde
81/25	KS2024/2826-1	Tillsättningsbeslut - Sjuksköterska
82/25	KS2024/2827-1	Tillsättningsbeslut - Fritidsledare
83/25	KS2024/2828-1	Tillsättningsbeslut - Specialpedagog
84/25	KS2024/2829-1	Tillsättningsbeslut Specialpedagog
85/25	KS2024/2830-1	Tillsättningsbeslut - Skoladministratör
86/25	KS2024/2831-1	Tillsättningsbeslut - Miljö- och hälsoskyddsinspektör
87/25	KS2024/2832-1	Tillsättningsbeslut - Undersköterska
88/25	KS2024/2833-1	Tillsättningsbeslut - Bygglövshandläggare
89/25	KS2024/2834-1	Tillsättningsbeslut - Enhetschef
90/25	KS2024/2835-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
91/25	KS2024/2836-1	Tillsättningsbeslut - Lärare 7 - 9
92/25	KS2024/2837-1	Tillsättningsbeslut - Lärare 7 - 9
93/25	KS2024/2838-1	Tillsättningsbeslut - Lärare 4 - 6
94/25	KS2024/2839-1	Tillsättningsbeslut - Undersköterska och biträde
95/25	KS2024/2840-1	Tillsättningsbeslut - Lärare gymnasiet
96/25	KS2024/2841-1	Tillsättningsbeslut - Stödpedagog
97/25	KS2024/2842-1	Tillsättningsbeslut - Upphandlare
98/25	KS2024/2843-1	Tillsättningsbeslut - Kock
99/25	KS2024/2844-1	Tillsättningsbeslut - Lärarassistent
100/25	KS2024/2845-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
101/25	KS2024/2846-1	Tillsättningsbeslut - Kurator
102/25	KS2024/2847-1	Tillsättningsbeslut - Mark- och exploateringsingenjör
103/25	KS2024/2848-1	Tillsättningsbeslut - Verksamhetsledare
104/25	KS2024/2849-1	Tillsättningsbeslut - Specialistundersköterska
105/25	KS2024/2850-1	Tillsättningsbeslut - Lärare 7 - 9 och lärare obehörig
106/25	KS2024/2851-1	Tillsättningsbeslut - Undersköterska
107/25	KS2024/2852-1	Tillsättningsbeslut - Projektledare

**DELEGATIONSBSLUT
KOMMUNSTYRELSEN**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-22

108/25	KS2024/2853-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
109/25	KS2024/2854-1	Tillsättningsbeslut - Mark- och exploateringsingenjör
110/25	KS2024/2855-1	Tillsättningsbeslut - Gatuingenjör
111/25	KS2024/2856-1	Tillsättningsbeslut - Skolsköterska
112/25	KS2024/2857-1	Tillsättningsbeslut - Måltidsbiträde
113/25	KS2024/2858-1	Tillsättningsbeslut - Skolpsykolog
114/25	KS2024/2859-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
115/25	KS2024/2866-1	Tillsättningsbeslut - Lärare
116/25	KS2024/2867-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
117/25	KS2024/2868-1	Tillsättningsbeslut - Arbetsterapeut
118/25	KS2024/2869-1	Tillsättningsbeslut - Lärarassistent
119/25	KS2024/2870-1	Tillsättningsbeslut - Verksamhetschef
120/25	KS2024/2871-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
121/25	KS2024/2872-1	Tillsättningsbeslut - Lärare 7 - 9 och Elevassistent
122/25	KS2024/2873-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
123/25	KS2024/2874-1	Tillsättningsbeslut - Elevassistent
124/25	KS2024/2875-1	Tillsättningsbeslut - Byggprojektledare
125/25	KS2024/2876-1	Tillsättningsbeslut - Fastighetsskötare
126/25	KS2024/2877-1	Tillsättningsbeslut - Sjuksköterska
127/25	KS2025/0003-1	Tillsättningsbeslut - Undersköterska och Vårdbiträde
128/25	KS2025/0004-1	Tillsättningsbeslut - Lärare 7 - 9
129/25	KS2025/0005-1	Tillsättningsbeslut - Skolsköterska
130/25	KS2025/0006-1	Tillsättningsbeslut - Speciallärare, Förskollärare
131/25	KS2025/0007-1	Tillsättningsbeslut - Lärare F-3
132/25	KS2025/0008-1	Tillsättningsbeslut - Lärare Fritidshem
133/25	KS2025/0009-1	Tillsättningsbeslut - Skolpsykolog
134/25	KS2025/0010-1	Tillsättningsbeslut - Studie- och yrkesvägledare
135/25	KS2025/0011-1	Tillsättningsbeslut - Projektledare
136/25	KS2025/0012-1	Tillsättningsbeslut - Boendekoordinator
137/25	KS2025/0016-1	Tillsättningsbeslut - Verksamhetsekonom
138/25	KS2025/0017-1	Tillsättningsbeslut - Lärare fritidshem
139/25	KS2025/0018-1	Tillsättningsbeslut - Speciallärare
140/25	KS2025/0019-1	Tillsättningsbeslut - Stödassistent
141/25	KS2025/0020-1	Tillsättningsbeslut - Stödassistent
142/25	KS2025/0021-1	Tillsättningsbeslut - Socialsekreterare
143/25	KS2025/0022-1	Tillsättningsbeslut - Förskollärare
144/25	KS2025/0023-1	Tillsättningsbeslut - Familjebehandlare
145/25	KS2025/0024-1	Tillsättningsbeslut - Bygglovshandläggare
146/25	KS-VR2024/0539-2	Delegeringsbeslut - beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Försäljning av julgranar, Vita Fläcken, P-plats vid Tvetgatan

**DELEGATIONSBSLUT
KOMMUNSTYRELSEN**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Kallelse

Sammanträdesdatum

2025-01-22

147/25	KS-VR2024/0543-2	Delegeringsbeslut - beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Byggetablering Hamngatan, Marstrand
148/25	KS-VR2024/0572-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för Ulvesund 1:4
149/25	KS-VR2024/0576-2	TRV 2024117879 Remisskopia för remissomgång 1
150/25	KS-VR2024/0579-2	TRV 2024113051 Remisskopia för remissomgång 1
151/25	KS-VR2024/0584-2	Delegeringsbeslut beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Uppställning av jollar, Hedvigsholmen och parkeringsyta vid Mjölkekilen, Marstrand
152/25	KS-VR2024/0593-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för Instön 1:102
153/25	KS-VR2024/0594-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för Gunneröd 1:26
154/25	KS-VR2024/0599-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Lökeberg 4:1

**DELEGATIONSBSLUT
KOMMUNSTYRELSEN**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Denna behandling '2/25 Kommundirektörens rapport' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '3/25 Månadsrapport' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2025-01-15

Utbetalning av partistöd 2025 (Dnr KS2025/0031-1)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att fatta beslut om utbetalning av partistödet. Partistöd utbetalas årligen i förskott efter beslut av kommunfullmäktige.

Senast tillgängliga medelvärde för partistöd är från år 2023, då var medelvärdet 52 kronor per invånare.

Utifrån beslut om partistöd (KS2023/2265) ska utbetalningen av partistöd 2025 fastställas utifrån 60 % av riksgenomsnittet. 60 % av 52 kronor är 31 kronor.

Senast tillgängliga invånarantalet i kommun är från 2024-11-31 då 50 320 var folkbokförda i kommunen.

Total summa partistöd: 1 559 920 kr ($50\,320 \cdot 31$)
Total summa grundstöd: 191 700 kr (fast grundstöd $21\,300 \cdot 9$ partier)
Total summa mandatstöd: 1 368 220 kr ($1\,559\,920 - 191\,700$)
Summa per mandat: 22 430 kr ($1\,368\,220 / 61$ mandat)

Kommunfullmäktige föreslås besluta att utbetala partistöd för år 2025 till:

Socialdemokraterna: 402 610 kr (17 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Moderaterna: 290 460 kr (12 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Sverigedemokraterna: 268 030 kr (11 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Utvecklingspartiet: 111 020 kr (4 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Liberalerna: 111 020 kr (4 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Centerpartiet: 88 590 kr (3 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Kristdemokraterna: 111 020 kr (4 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Vänsterpartiet: 111 020 kr (4 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)
Miljöpartiet: 66 160 kr (2 mandat $\cdot 22\,430 + 21\,300$)

Av kommunallagen framgår: *"Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd)."*

Juridisk bedömning

Förslaget bedöms vara förenligt med kommunallagen.

Kommunfullmäktiges beslut om regler bygger på de förändringar i kommunallagen som gäller från innevarande mandatperiod. Lagstiftarens krav att Kommunfullmäktige ska fatta ett beslut om utbetalning minst en gång per år och att detta inte kan delegeras, kan synas överflödigt. Utbetalningen har hittills varit en verkställighet av de regler fullmäktige fastställt. Kravet får dock ses mot bakgrund av de nya reglerna om fastställda innehavare av mandat enligt vallagen och kravet på redovisning.

Förvaltningens bedömning

Nivån på partistöd regleras i Föreskriften Kommunalt partistöd i Kungälv kommun (KS2023/2265).

Det lokala partistödet i Kungälv kommun utgår till partier som är representerade i enlighet med vad som föreskrivs i kommunallagen (2017:725) 4 kap. 30 §.

Alla partier har lämnat in sina redovisningar för året 2023 inom den föreskrivna tiden och är berättigade partistödet.

Kommunfullmäktige föreslås besluta om partistödet enligt förslag.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har ingen direkt koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har viss koppling till mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen där delmålen nedan särskilt kan nämnas.

16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Antaget styrdokument "Regler för kommunalt partistöd i Kungälv kommun" reglerar förutom kommunallagen möjligheten och formerna för utbetalning av partistöd.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Alla partier representerade i kommunfullmäktige behandlas på samma sätt utifrån regler för kommunalt partistöd i Kungälv kommun.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ärendet påverkar inte någon medarbetares arbetsbelastning, arbetsmiljön och kräver heller ingen förändring i personella resurser.

Ekonomisk bedömning

Den totala summan för partistöd i Kungälv kommun enligt ovan uträkning ligger på 1 621 920 kr.

Förslag till kommunfullmäktige

Partistöd utbetalas till partierna i Kommunfullmäktige enligt nedan:

1. Socialdemokraterna: 402 610 kr (17 mandat * 22 430 + 21 300)
2. Moderaterna: 290 460 kr (12 mandat * 22 430 + 21 300)
3. Sverigedemokraterna: 268 030 kr (11 mandat * 22 430 + 21 300)
4. Utvecklingspartiet: 111 020 kr (4 mandat * 22 430 + 21 300)
5. Liberalerna: 111 020 kr (4 mandat * 22 430 + 21 300)
6. Centerpartiet: 88 590 kr (3 mandat * 22 430 + 21 300)
7. Kristdemokraterna: 111 020 kr (4 mandat * 22 430 + 21 300)
8. Vänsterpartiet: 111 020 kr (4 mandat * 22 430 + 21 300)
9. Miljöpartiet: 66 160 kr (2 mandat * 22 430 + 21 300)

Anders Holm
sektorchef/ tf. kommundirektör

Tomas Gustafsson
verksamhetschef

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 20.23..

Partiuppgifter

Parti Miljöpartiet De gröna		Organisationsnummer 802455-9349	Kontonummer 629 852 758
Utdelningsadress Hillebol 210		E-postadress carl.adriels2@kungalv.se	
Postnummer 44294	Postort Ytterby	Telefonnummer 0736282587	
Kontaktperson Carl Adriels			

A Sammanställning

Granskarens anteckningar

Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	Kronor	Granskarens anteckningar
	0:-	
Beviljat partistöd för perioden	33600:-	
Utgifter under perioden (summa B + C)	10194:-	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 23406:-	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Granskarens anteckningar

Aktivitet	Kronor	Granskarens anteckningar
Möten o kongress	10 194:-	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 10194:-	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
		0:-	
	+		
	+		
Summa överföringar	=	0:-	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande <i>hassör</i>	Telefon
<i>[Signature]</i>	0736 282587
Namnförtydligande	Datum
Carl Adiels	240626

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift	Telefon
<i>[Signature]</i>	0708-714164
Namnförtydligande	Datum
Maria Carlberg	240626

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

**KUNGÄLVS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN**

Ank. **2024 -06- 17**

Dnr. **KS2024/0171**

Redovisning av kommunalt partistöd

År **2023**

Partiuppgifter

Parti Socialdemokraterna		Organisationsnummer 853300-3425	Kontonummer 12263-0
Utdelningsadress Västra strandgatan 2		E-postadress helena13462@telia.com	
Postnummer 442 30	Postort Kungälv	Telefonnummer 0708-289004	
Kontaktperson Helena Lindgren Karlsson			

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	0	
Beviljat partistöd för perioden	183600	
Utgifter under perioden (summa B + C)	129776	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 53824	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
Lokal kostnad	60812	
Administration och stöd (IT, portom m)	14724	
Utåtriktad verksamhet	46524	
Möteskostnader	6864	
Utbildningskostnader	852	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 129776	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskarens anteckningar

Överföring till	Molprestation	Kronor	
	+		
	+		
Summa överföringar	=		

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande <i>Camilla Haag</i>	Telefon 073-3225983
Namnförtydligande <i>Camilla Haag</i>	Datum 9/6-2024

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift <i>Peter Styve</i>	Telefon 0707924176
Namnförtydligande <i>Peter Styve</i>	Datum 20240612

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

**KUNGÄLVS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN**

Ank. **2024-06-14**

Dnr. **KS2024/0171**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 2023

Partiuppgifter

Parti Kristdemokraterna i Kungälv		Organisationsnummer 857208-9533	Kontonummer 8105-9 934 781 741-4
Utdelningsadress % Göran Johansson, Obserödgatan 112		E-postadress j.goran.gjn@gmail.com	
Postnummer 442 42	Postort Kungälv	Telefonnummer 0705-522523	
Kontaktperson			

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	26 986	
Beviljat partistöd för perioden	53 600	
Utgifter under perioden (summa B + C)	52 948	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 27 638	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
Utbildning	3 420	
Bankfrånster	1 200	
Porto	755	
Medlemsaktiviteter och övrigt	28 042	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 33 417	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
KD Region/Distrikt	Ombudsman och + Centrala fjönsta	19531	
	+		
Summa överföringar	=	19531	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande

Ilona Waern

Telefon

0793-580958

Namnförtydligande

Ilona Waern

Datum

2024-06-13

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift

Gun-Marie Daun

Telefon

0762-007001

Namnförtydligande

GUN-MARIE DAUN

Datum

2024-06-13

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift

Telefon

Namnförtydligande

Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

**KUNGÄLV KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN**

Ank. 2024-06-13

KS2024/0171

-6

Redovisning av kommunalt partistöd

Ar 20.23

Partiuppgifter

Parti SD KUNGÄLV	Organisationsnummer 802461-4904	Kontonummer 6856 750 539542 (NyH)
Utdelningsadress C/o Morgan Carlsson Rundsvallen 260	E-postadress KUNGÄLV@SD.SE	
Postnummer 442 94	Postort YTTERBY	Telefonnummer 076-1369457
Kontaktperson Morgan Carlsson		

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	18892	
Beviljat partistöd för perioden	+ 123600	
Utgifter under perioden (summa B + C)	- 81873	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 60619	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
VAROR/PR-MTRL	9983	
LOKALKOSTADER	+ 800	
RESOR/KONFERENSER/UTBILDNING	26692	
ANNONSERING	= 11400	
ADMIN	14598	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 63473	

*Kvarstående partistöd från föregående år fylls inte i vid redovisning av år 2015

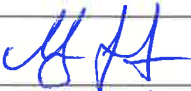
C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	Granskares anteckningar
SD Riks	HEMSIDA, E-MAIL		
	MINASIDOR + WEBBKURSER		
	+ MEDLENSREGISTER		
Summa överföringar	=	18460	

Underskrift

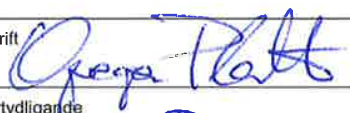
Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande	Telefon
	076-1369457
Namnförtydligande	Datum
Morgan Carlsson	12/6-2024

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift	Telefon
	0704-444431
Namnförtydligande	Datum
GREGER PLANTHOLM	2024-06-11

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

KS2025/0031-1

KUNGÄLV KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

Ank. 2024-06-05

Dnr.

Redovisning av kommunalt partistöd

År 2023..

Partiuppgifter

Parti Vänsterpartiet	Organisationsnummer 853301-2319	Kontonummer Ekobanken 97001012825
Utdelningsadress Krappavägen 579 co antelid	E-postadress Kungälv@Vänsterpartiet.se	
Postnummer 442 44	Postort Kungälv	Telefonnummer 0739-728948
Kontaktperson Andreas Antelid		

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	0kr	
Beviljat partistöd för perioden	+ 53600	
Utgifter under perioden (summa B + C)	- 55583	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 0	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
	+	
	=	
Möten och tematräffar	2907	
Medlems avgifter	800	
Administration	3475	
Kurser & konferenser	18630	
Tabloid "Vänstem i Kungälv"	16921	
Övrigt	1000	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 43733	

*Kvarstående partistöd från föregående år fylls inte i vid redovisning av år 2015

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
Vänster Partiet Centret	Hemsida + Medlems Register	2200	
Vänster Partiet (Distrikts) administration		4290	
Ung vänster	+ Ungdomsverksamhet	5360	
Summa överföringar	= 11 850		

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift, ordförande

Telefon

Namnförtydligande

Datum

0739-728948

Andreas Anklid

240512

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift

Telefon

Erik Andreasson

0730690494

Namnförtydligande

Datum

Erik Andreasson

240512

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift

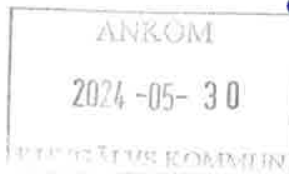
Telefon

Namnförtydligande

Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

KS2024/0171

-4

Redovisning av kommunalt partistöd

Ar 20.....²³

Partiuppgifter

Parti	Liberalerna Kungälv	Organisationsnummer	802440-6269	Kontonummer	5752-1018537
Utdelningsadress	Fonlin vägen 56	E-postadress	henrik.rudolwsson@gmail.com		
Postnummer	44232	Postort	Kungälv	Telefonnummer	070-4698610
Kontaktperson	Henrik Rudolwsson				

A Sammanställning

Granskares anteckningar

Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	Kronor	27837	
Beviljat partistöd för perioden	+	53600	
Utgifter under perioden (summa B + C)	(22867)	- 22867	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	=	58570	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Granskares anteckningar

Aktivitet	Kronor	
Reklam cah PR	3609	
Bokföringsprogram	+ 1935	
Banavgift, SEB	1423	
Kost och logi	= 5000	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	=	

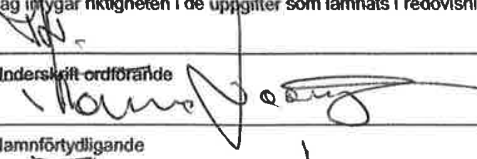
[Signature]

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
Liberalerna Västsvenska	Serviceavgift	10720	
	+		
	+		
Summa överföringar	=	10720	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen	
Underskrift ordförande 	Telefon 0706 142760
Namnförtydligande Thomas Koong	Datum 240529

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Underskrift 	Telefon 0708 979597
Namnförtydligande Michael Karlsson	Datum 240529

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

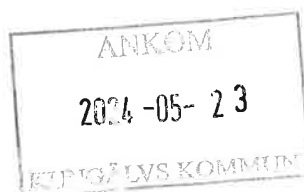
Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 20.23

Partiuppgifter

Parti <i>Centerpartiet</i>		Organisationsnummer <i>80 2517-47 18</i>	Kontonummer <i>8105-9904 793 423-8</i>
Utdelningsadress <i>1/0 Grindvallen 39</i>		E-postadress <i>hanstorkwald@gmail.com</i>	
Postnummer <i>442 39</i>	Postort <i>KUNGÄLV</i>	Telefonnummer <i>0708-760 740</i>	
Kontaktperson			

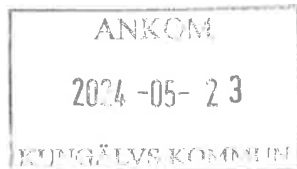
A Sammanställning

	Kronor	Granskarens anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) * <i>Valår! -22</i>	<i>0</i>	
Beviljat partistöd för perioden	+ <i>43.600</i>	
Utgifter under perioden (summa B + C)	-	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	=	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskarens anteckningar
<i>Annouser / Media</i>	<i>18.250</i>	
<i>Mötes verksamhet</i>	+ <i>20.560</i>	
<i>Utskick + bank avg.</i>	<i>2.230</i>	
	= <i>41 040</i>	
<i>Utbildning / Konferenser</i>	<i>19.590</i>	
<i>Resekostnader</i>	<i>700</i>	
<i>Broode</i>	<i>4.000</i>	
<i>Mässor</i>	<i>15.125</i>	
<i>Uppvakning</i>	<i>830</i>	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= <i>81.285</i>	

*Kvarstående partistöd från föregående år fylls inte i vid redovisning av år 2015

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
	+		
	+		
Summa överföringar	= 0		

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen	
<i>Hans Torvald</i>	
Underskrift ordförande	Telefon
<i>[Signature]</i>	0731- 422558
Namnförtydligande	Datum
Anders Andersson	2024-05-22

Granskningsrapport

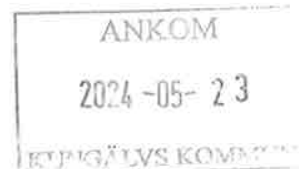
Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen <u>inte</u> ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:	
Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

Anvisningar till redovisning av kommunalt partistöd

Inledning

Enligt kommunallagen 2 kapitlet 9 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). De partier som beviljas partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts till detta ändamål.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång.

Sammanställning

Redovisningen ska omfatta allt det partistöd som använts under perioden, både det som mottagits under det senaste året och det som eventuellt sparats från tidigare år. Kravet på redovisning införs från och med kalenderåret 2015. Uppgift om eventuellt kvarstående partistöd från föregående år fylls därför inte i för år 2015. "Utgifter under perioden (året)" avser summan av tabellerna B och C.

Redovisning av hur partistödet har använts (aktiviteter)

Partistödet är avsett att användas till att stärka partiets ställning i den lokala demokratin. Ange vilka aktiviteter/inköp som partistödet har använts till och kostnaden för det.

Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Av redovisningen ska framgå om överföringar gjorts till delar av partiorganisationen utanför Kungälv kommun och vilka motprestationer som i så fall har mottagits. Ange till vilken organisation överföringen har gjorts, vilken motprestation som erhållits och den summa som överförts.

Anvisningar för granskning

En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Granskningen ska ge svar på följande frågor:

- Framgår det av redovisningen att partistödet har använts för att utveckla partiets ställning i den kommunala demokratin?
- Finns underlag som styrker de kostnader som framgår av redovisningen?

Metod:

Granska aktiviteterna som framgår av tabell C i redovisningen och bedöm om de motsvarar syftet med partistödet. Stödet är avsett för det lokala partiarbetet som riktar sig till kommunmedlemmarna.

Kontrollera att det finns underlag som styrker kostnaderna för aktiviteterna.

Kontrollera att beräkningen av summan för kostnaderna i tabell C är korrekt.

Granska eventuella överföringar av partistödet till delar av partiorganisationen utanför kommunen (framgår av tabell C) och om motprestationer för dessa motsvarar syftet med partistödet.

Kontrollera om det finns underlag i partiets bokföring som styrker överföringen.

Kontrollera att beräkningen av summan för kostnaderna i tabell C är korrekt.

Kontrollera att sammanställningen i tabell A är korrekt.

Bedömning:

Bedömningen fylls i under rubriken "Granskningsrapport". Där väljs ett av de två bedömningsalternativen.

Om granskaren bedömer att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts skrivs det övre bedömningsalternativet under. Om granskaren inte anser att redovisningen ger en rättvisande bild och har synpunkter på redovisningen skrivs dessa in i det nedre alternativet. Om mer plats för synpunkterna behövs kan en särskild bilaga bifogas.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

KS2024/0171

Redovisning av kommunalt partistöd

År 2023

Partiuppgifter

Parti Moderaterna	Organisationsnummer 853300-9216	Kontonummer 5152-11 969 82
Utdelningsadress Hallsbergsv. 3		E-postadress adiels@yahoo.com
Postnummer 442 98	Postort Kode	Telefonnummer 0725-5043 43
Kontaktperson Marcus Adiels		

A Sammanställning

	Kronor	Granskarens anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	0!,-	
Beviljat partistöd för perioden	+ 133.600!,-	
Utgifter under perioden (summa B + C)	- 78.552!,-	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 55.048!,-	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskarens anteckningar
Medlemsaktiviteter och marknadsföring	65.192!,-	
Admin enl. punkt C	+ 13.360!,-	
	=	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 78.552!,-	

*Kvarstående partistöd från föregående år fylls inte i vid redovisning av år 2015

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	Granskares anteckningar
Moderaterna	Admin + utb.	13.360,-	
V. Götaland	+	2	
	+		
Summa överföringar	=	13.360,-	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande

Telefon

Namnförtydligande

Datum

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift

Telefon

Namnförtydligande

Datum

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift

Telefon

Namnförtydligande

Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

Ar 20.23...

Partiuppgifter

Parti	Organisationsnummer	Kontonummer
Utvecklingspartiet i Kungälv	802492-0756	8105-9923341026-6
Utdelningsadress	E-postadress	
Arntorpsg. 30	marth & allhyr.com	
Postnummer	Postort	Telefonnummer
44245	Kungälv	0707-525192
Kontaktperson	Marth Ottosson	

A Sammanställning

Granskarens anteckningar

Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	Kronor	
	25126	
Beviljat partistöd för perioden	+ 53600	
Utgifter under perioden (summa B + C)	- 17635	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 61091	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Granskarens anteckningar

Aktivitet	Kronor	
Mötesfika	+ 5647	
Förbrukningsmaterial	3297	
Annonser	= 789	
Trycksaker	1406	
Redovisningskostnader	4788	
Bankkostnader	1708	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 17635	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
	+		
	+		
Summa överföringar	=		

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift

ordförande - kassör

Telefon

0707-525192

Namnförtydligande

Marta Ottosson

Datum

25/1 - 24

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift

Telefon

0709-626062

Namnförtydligande

Magnus Brodelius

Datum

24/01/25

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift

Telefon

Namnförtydligande

Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Johan Hellborg

2025-01-07

Plankostnadsavtal - Detaljplan för bostäder, skola och LSS Ullstorp 1:3 mfl, Dammborgen (Dnr KS2019/0265-76)

Sammanfattning

Det kommunala exploateringsbolaget Bokab - Bohusläns Kommunala Exploaterings AB - fick under 2019 positivt planbesked för en utveckling av Dammborgen med bostäder, skola och LSS. 2020 ansökte Veidekke om ett angränsande planbesked vilket gjorde att detaljplanerna skulle föregås av ett planprogram som påbörjades samma år. 2024 avbröts planprogrammet och arbetet med detaljplan för Dammborgen påbörjades.

Planens syfte är att möjliggöra nya bostäder i form av småhus, radhus och parhus samt förskola och LSS-boende.

Exploatören ålägger sig att betala för all nedlagd tid som kommunens tjänstepersoner och konsulter lägger på planarbetet. Exploatören ålägger sig även att betala för erforderliga utredningar och underlag. Avtalet sätter ramarna för kommande förhandlingar avseende kostnader och intäkter som kommer att hanteras med exploatören under detaljpaneläggningen och kommande exploateringsavtal.

Kommunen kommer att förhandla om medfinansieringsersättning i samband med framtagandet av exploateringsavtal.

Förvaltningens bedömning är att plankostnadsavtalet bör godkännas. Utan plankostnadsavtal har kommunen inte en ekonomisk överenskommelse med exploatören om finansiering för projektet.

Förslag till beslut

1. Upprättat plankostnadsavtal mellan Kungälv kommun och Bokab AB godkänns.
2. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör får i uppdrag att underteckna plankostnadsavtalet.

Juridisk bedömning

Avtalets innehåll har stämts av med kommunens jurist. Plankostnadsavtalet har upprättats utifrån tillämpliga lagrum däribland Plan – och bygglagen (PBL 2010:900).

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Det kommunala exploateringsbolaget Bokab - Bohusläns Kommunala Exploaterings AB - fick under 2019 positivt planbesked för en utveckling av Dammborgen med bostäder, skola och LSS. 2020 ansökte Veidekke om ett angränsande planbesked vilket gjorde att detaljplanerna skulle föregås av ett planprogram som påbörjades samma år. 2024 avbröts planprogrammet och arbetet med detaljplan för Dammborgen påbörjades.

Planens syfte är att möjliggöra nya bostäder i form av småhus, radhus och parhus samt förskola och LSS-boende. Ny bebyggelse ska anpassas i den mån det är möjligt till det omgivande landskapet. Syftet är även att skapa förbindelser mellan bostadsområdena Ullstorp och Olseröd.

Ambitionen är att utveckling ska ske i samklang med befintliga kvaliteter och värden, såsom natur och varierad topografi. Området ska fortsatt vara tillgängligt ur ett friluftslivsperspektiv. Bebyggelse ska placeras och utformas utan att områdets karaktär och lokala värden, ur ett helhetsperspektiv, påverkas på ett negativt sätt.

Planområdet är cirka 50 hektar stort. Kungälv kommun äger ungefär hälften av marken och resterande mark ägs av Bokab. Planarbetet ska genomföras som byggherredriven planprocess.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att plankostnadsavtalet bör godkännas. Utan plankostnadsavtal har kommunen inte en ekonomisk överenskommelse med exploitören om finansiering för projektet.

Förvaltningen bedömer att tecknande av föreslaget plankostnadsavtal även är lämpligt för att tydliggöra ramarna för de förutsättningar som kommer gälla för detaljplanläggningen och de kommande avtal som reglerar efterföljande genomförande av detaljplan.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Följande av kommunstyrelsens resultatmål bedöms vara relevanta för utvecklingen av planområdet.

Under respektive mål beskrivs hur de påverkas av planförslaget.

- Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
 - Inom området planeras gott om yta för rekreationsytor med varierande karaktär, storlek och användning. Detta kan skapa platser som möjliggör ett rikare fritidsliv för personer i olika åldrar.
- Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel
 - Arbetet med planområdet innebär planering av flertalet nya bostäder.
- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
 - En exploatering av planområdet innebär en förtätning i ett centralt läge vilket kan innebära vinster ur klimatsynpunkt, samtidigt som en ny exploatering på ett tidigare grönområde kommer att medföra ett ökat klimatavtryck lokalt. En förtätning inom Kungälv tätortsavgränsning skulle bidra till en ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen.

Den samlade bedömningen är att det finns goda möjligheter att främja dessa mål vid utvecklingen av planområdet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Inom ramen för detaljplanen kommer det redogöras för planområdets förhållande till de miljömål som bedöms relevanta för kommande planförslag. Mål nummer 11, angående Hållbara städer och livsmiljöer är relevant för planområdet.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Nedan summeras de politiska styrdokument som bedöms ha störst inverkan på utvecklingen av planområdet. Utöver dessa finns ytterligare ett antal styrdokument som berör samhällsplanering i allmänhet och som kommer beaktas vid fortsatt planering.

Programförklaring Kungälv 2030

Den politiska majoriteten har summerat kommunens inriktning för de kommande åren i "Programförklaring Kungälv 2030". Flera av de uppsatta målen kommer att beaktas i arbetet med detaljplanen.

Översiktsplan 2010 och Naturvårds- och friluftslivsplan för Kungälv kommun

Gällande översiktsplan 2010, lagakraftvunnen 2012, anger att området ligger inom tätortsavgränsningen för Kungälv. Vidare är området klassat som ett närströvmråde med ädellövskog och åkermark i anslutningen. Topografin är varierad, med skogsterräng och svåra höjdförhållanden. Det höga naturvärdet av området beskrivs även i kommunens naturvårds- och friluftslivsplan och enligt antagna riktlinjer gäller för sådana områden att "omfattande exploatering får ej förekomma och mindre omfattande exploatering bör ej förekomma med hänsyn till de höga natur- och/eller friluftslivsvärdena".

Mobilitetspolicy

Övergripande mål är att öka andelen hållbara resor i kommunen, ny bebyggelse ska stödja en välutbyggd och attraktiv kollektivtrafik, ökad trygghet, säkerhet och tillgänglighet i trafikmiljöer samt i anslutning till kollektivtrafik och ökat samnyttjande av trafikslag. För planområdet innebär målet att konkret arbeta med hållbar planering och skapa förutsättningar för ett effektivare resande, med större andel gång, cykel och kollektivtrafikresor.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Planområdets exploatering bedöms få flertalet positiva konsekvenser utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv. De tillkommande bostäder som planeras innebär en befolkningsökning i kommunen med ökade skatteintäkter och samtidigt ett ökat behov av kommunal service, som skolor, vård etc. En ökad befolkning kan även ge ökat underlag till handel och näringsliv.

En stark målsättning är också att området ska sammanlänkas med omgivande bostadsområden, vilket bedöms positivt, inte bara för de boende, utan även för andra kommuninvånare.

Barnperspektivet kommer att beaktas vid detaljplaneringen och exploateringen. Ytorna som anläggs på berget ska göras säkra och trygga för barn att vistas på och en trygg och säker skolväg ska skapas. Planområdet blir i huvudsak ett bostadsområde, men det möjliggörs även vissa yta för förskola, vilket är positivt ur barnperspektivet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Planläggningen bedöms inte påverka arbetsmiljön negativt.

Ekonomisk bedömning

Detaljplanekostnaderna betalas av Bokab AB enligt föreslaget plankostnadsavtal. Enligt plan- och bygglagen 12 kap. 9§ får kommunen ta ut en ersättning för att täcka de kostnader som planarbetet innebär för kommunen. Ersättning för planarbetet kommer att tas ut i enlighet med gällande timprisersättning beslutad av kommunfullmäktige vid avtalets ingång.

Exploatören ålägger sig att betala för all nedlagd tid som kommunens tjänstepersoner och konsulter lägger på planarbetet.

Exploatören ålägger sig även att betala för erforderliga utredningar och underlag. Den kostnad som regleras i detta avtal gäller för upprättande av detaljplan inom Dammsbergen. Plankostnadsavtalets genomförandeavsnitt ger inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Avtalet sätter ramarna för kommande förhandlingar avseende kostnader och intäkter som kommer att hanteras med exploatören under detaljplanläggningen och kommande exploateringsavtal. Plankostnadsavtalets genomförandedel kommer att ligga till grund för upprättande av exploateringsavtal. Exploateringsavtal ska tecknas i samband med antagande av detaljplan.

Kommunen kommer att förhandla om medfinansieringsersättning i samband med framtagandet av exploateringsavtal. Den ekonomiska bedömningen utgår ifrån Riktlinjer för markanvisning, exploateringsavtal och medfinansieringsersättning, KS2019/0931.

Förslag till beslut

1. Upprättat plankostnadsavtal mellan Kungälv kommun och Bokab AB godkänns.
2. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör får i uppdrag att underteckna plankostnadsavtalet.

Tomas Turnéus
Verksamhetschef projekt och planering

Anders Holm
Sektorchef samhällsbyggnadssektorn

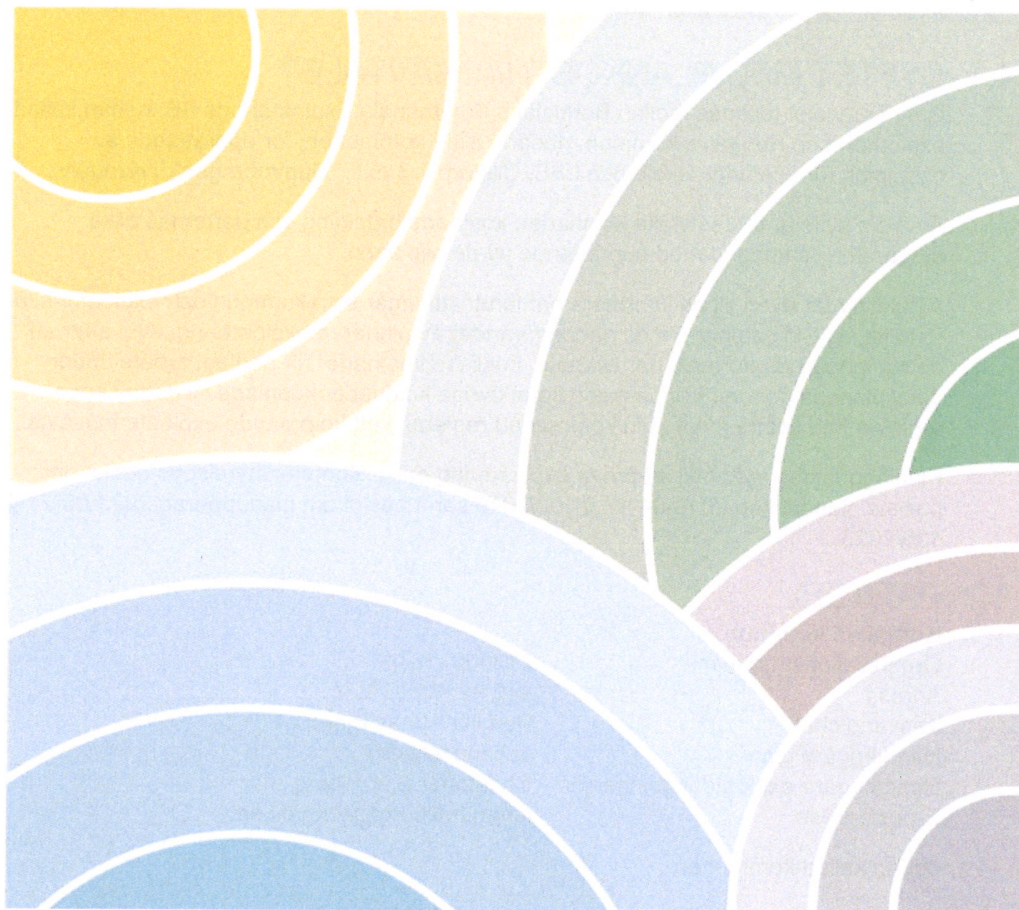
Expedieras till:
Lars Pettersson

För kännedom till:
Johan Hellborg
Christoffer Bjarneberg
Pernilla Attnäs Björk

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

Plankostnadsavtal

Detaljplan för bostäder, skola och LSS

Ullstorp 1:3 m.fl., "Dammbergen"

Kungälv, Kungälv kommun

A handwritten signature in blue ink, located in the bottom right corner of the page.

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

1 AVTALET

1.1 SYFTET MED PLANKOSTNADSAVTALET

Det här avtalet tecknas mellan Bohusläns Kommunala Exploaterings AB, nedan kallad exploatör, och Kungälv kommun, nedan kallad kommunen, för upprättande av detaljplan för bostäder, skola och LSS, Ullstorp 1:3 m.fl. "Dammbergen", i Kungälv.

Avtalets syfte är att fastställa kostnader, kostnadsfördelning och parternas olika åtaganden i samband med upprättande av detaljplanen.

Avtalet syftar även till att informera om förutsättningar som kommun och exploatör ska förhålla sig till i samband med genomförandet av planerad exploatering, dvs. efter att detaljplanearbete formellt har avslutats. Faktiska kostnader för nedlagt arbete under detaljplanens genomförandeskede samt övriga kostnader kopplade till detta skede regleras inte i detta avtal utan kommer att regleras i ett kommande exploateringsavtal.

Planläggningen syftar till att pröva exploatering enligt Kommunstyrelsens beslut om positivt planbesked 2019-04-17 § 103/2019 samt beslut om planuppdrag 2023-05-24 § 136/2023.

1.2 PARTER

Kungälv kommun

Organisationsnummer	212000-1371
Adress	442 81 KUNGÄLV
Ansvarig chef	Pernilla Attnäs Björk
Handläggare plan	Johan Hellborg
Handläggare exploateringsingenjör	Christoffer Bjarneberg
E-postadress	johan.hellborg@kungalv.se

nedan kallad kommunen

Exploatören

Organisationsnummer	556069-9539
Företag	Bohusläns Kommunala Exploaterings AB
Adress	Trädgårdsgatan 9, 442 30 Kungälv
Kontaktperson	Lars Pettersson
Telefonnummer	0706-32 90 89
E-postadress	lars.pettersson@kungalv.se

nedan kallad exploatören

Vid byte av handläggare eller kontaktperson ska samtliga parter informeras.

1.3 GILTIGHET

Detta plankostnadsavtal ska godkännas senast 2025-06-30 av Kommunstyrelsens genom beslut som vinner laga kraft. Innan plankostnadsavtalet tas upp för godkännande ska det vara undertecknat och godkänt av Exploatören.

Kommunen undertecknar plankostnadsavtalet efter beslut om plankostnadsavtalets godkännande.

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

Avtalet är giltigt endast om det undertecknats av båda parter.

1.4 TIDIGARE ÖVERENSKOMMELSER, ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Alla tidigare avtal, skriftliga eller muntliga åtaganden och utfästelser som föregått avtalet ersätts av innehållet i detta avtal med ev. bilagor. Ändringar och/eller tillägg till detta avtal ska, för att äga giltighet mellan parterna, upprättas skriftligen och vara behörigt undertecknade.

1.5 ÖVERLÅTELSE AV AVTAL

Exploatören får inte överlåta det här avtalet till någon annan fysisk eller juridisk person, utan kommunens skriftliga medgivande.

1.6 ÄNDRADE FÖRUTSÄTTNINGAR

Båda parterna ska underhand och utan dröjsmål kommunicera och informera motparten i frågor som är av betydelse för planarbetet och dess framtagande.

Exploatören är medveten om att vissa önskemål inte alltid kan tillgodoses, även om förutsättningarna från början bedömdes positiva för en planläggning.

Eftersom det under planarbetet kan komma fram information som gör att den planläggning som det här avtalet syftar till inte längre är lämplig, kan kommunen inte garantera att planarbetet leder fram till en antagen detaljplan.

Om omfattning och innehåll ändras väsentligt ska den ändrade inriktningen förankras politiskt hos kommunen.

1.7 UPPSÄGNING AV AVTALET

Båda parterna har rätt att säga upp avtalet. I så fall upphör samarbetet omedelbart och planarbetet avbryts. Uppsägningen från exploatören ska vara skriftlig. Ett beslut från kommunen att avbryta planarbetet medför att Avtalet upphör att gälla. Skulle planarbetet avbrytas ska exploatören betala upparbetade plankostnader till och med avbrottet. I det fall kommunen har beställt arbeten, som ej går att återkalla, innan samarbetet avbröts ska exploatören stå för sin andel av dessa kostnader. Kommunen ska i den mån det är möjligt försöka begränsa sådana kostnader för exploatören.

Kommunen kan inte garantera antagande av detaljplan utan reserverar sig för den prövning av detaljplanen som kommunen och beslutande myndigheter utför.

Exploatören äger ej rätt till ersättning/skadestånd från kommunen om planarbetet avbryts, detaljplanen inte antas eller får laga kraft, om detaljplan upphävs eller om exploateringen oavsett skäl inte kan genomföras.

1.8 HÄVNING AV AVTALET

Om exploatören inte uppfyller sina skyldigheter enligt detta avtal så har kommunen rätt att häva det. Likaså om exploatören inte kommer in med det underlag som krävs eller betalar fakturor inom överenskommen tid. Hävningen ska föregås av en skriftlig uppmaning om vad som ska åtgärdas inom en viss tid och att utebliven åtgärd leder till hävning. Meddelandet ska vara skriftligt.

Vid hävning av avtalet ska exploatören betala upparbetade plankostnader tills dess att avtalet hävs. I det fall kommunen, innan hävning, har beställt arbeten som ej går att

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

återkalla ska exploatören stå för sin andel av dessa kostnader. Kommunen ska i den mån det är möjligt försöka begränsa sådana kostnader för exploatören. Exploatören äger ej rätt till ersättning/skadestånd från kommunen om avtalet hävs.

1.9 TVIST

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal och ur avtalet uppkomna rättsförhållanden ska, om parterna inte enas om annat, hänskjutas till svensk allmän domstol.

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

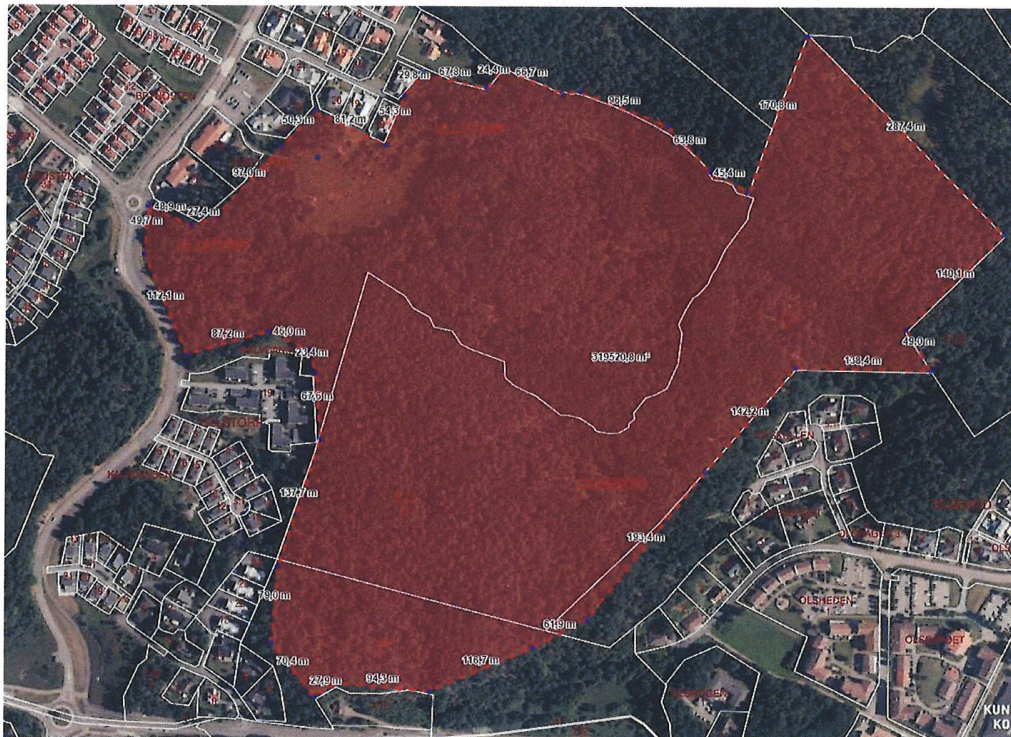
2 PLANARBETET

2.1 BAKGRUND

Avsikten med detaljplaneringen är att möjliggöra för ca 160-180 bostäder, förskola och LSS-boende.

2.2 OMRÅDESAVGRÄNSNING

Planområdet är beläget mellan Olseröd och Ullstorp. Se kartbild nedan. De fastigheter som berörs av planläggningen är Ullstorp 1:3, Arntorp 2:12, Solbräcke 1:32 och Olseröd 1:3. Områdets areal är ca 300 000 kvadratmeter. Området kan komma att justeras under pågående planarbete.

Ungefärlig plangräns baserat på planbeskedet.

2.3 PLANPROCESSEN

Planläggning av mark styrs i huvudsak av plan- och bygglagen. Förutom lagar finns det också föreskrifter, riktlinjer och andra typer av styrande dokument som kommunen behöver förhålla sig till under processens gång.

Enligt PBL 2010:900 ska detaljplaneprocessen följa en viss handläggningsordning där planprocessen kan hanteras antingen med standardförfarande eller utökat förfarande. Standardförfarande kan tillämpas om förslaget är förenligt med översiktsplanen och om det inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse. Detaljplanen får inte heller antas medföra en betydande miljöpåverkan. När något av dessa kriterier inte uppfylls ska ett utökat förfarande tillämpas. Kommunen avser att

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

handlägga förslaget enligt utökat förfarande. Val av förfarande kan komma att ändras under planprocessens gång.

Exploatören är medveten om att:

- kommunen är skyldig att beakta såväl Exploatörens intressen som allmänna och andra enskilda intressen, när det gäller detaljplanens utformning och innehåll
- beslut om att anta en detaljplan ska föregås av samråd med de som berörs av detaljplanen, granskning och andra beredningsåtgärder samt att resultatet av samråd/granskning kan innebära att planförslaget ändras eller att arbetet avbryts
- sakägare, bostadsrättshavare, hyresgäster, boende och hyresgäst-organisationer har rätt att anföra besvär mot kommunens beslut att anta en detaljplan
- beslut att anta en detaljplan kan prövas av Länsstyrelsen, Mark- och miljödomstolen samt Mark- och miljööverdomstolen

Mot denna bakgrund har kommunen rätt att avbryta detaljplanearbetet eller ge det en annan inriktning än vad Exploatören önskar. Kommunen har vidare, mot denna bakgrund, rätt att anta en detaljplan med ett annat innehåll än vad Exploatören önskar.

2.4 ÄGANDERÄTT OCH NYTTJANDERÄTT

Äganderätten och upphovsrätten till detaljplanen och därtill hörande dokumentation, utredningar och modeller samt digitalt material (nedan gemensamt "Materialet") tillkommer oinskränkt och exklusivt Kommunen. Kommunens ovan angivna rättighet innefattar bl. a att Kommunen äger rätt att sprida, publicera, framställa exemplar och göra de ändringar i materialet som Kommunen önskar. Kommunen äger även rätt att överlåta sina rättigheter enligt ovan till annan, exempelvis Lantmäteriet.

Kommunen äger rätt att fritt disponera, publicera, kopiera och bearbeta från Exploatören inkomna handlingar för utarbetande av detaljplanen. Kommunen får inte överlåta dessa handlingar utan endast tillgodogöra sig handlingarna på sådant sätt som anges.

Därutöver har Kommunen rätt att hantera inkomna och upprättade handlingar i enlighet med gällande bestämmelser avseende allmänna handlingars offentlighet och sekretess.

Digitalt kartmaterial och digitala modeller, som tagits fram av Kommunen, får Exploatören och dennes konsulter endast använda vid framtagande av denna detaljplan. Efter det att detaljplanen fått laga kraft ska nybyggnadskarta utgöra underlag för projektering och bygglov.

2.5 PRELIMINÄR TIDPLAN

Samråd	4:e kvartalet 2024
Granskning	4:e kvartalet 2025
Antagande	2:a kvartalet 2026

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

Tidplanen är endast en preliminär uppskattning. Parterna är medvetna om att avvikelser från upprättad tidplan kan uppkomma och har vid sådana avvikelser inga ersättningsanspråk på varandra.

2.6 PARTERNAS ÅTAGANDE

Parterna är överens om att arbetet med detaljplanen och dess genomförande sker genom samarbete.

Parterna är överens om att processen med framtagande av detaljplan och efterföljande genomförande av exploateringen ska ske genom samverkan och samarbete. Parterna ska löpande hålla varandra informerade om vad som händer i projektet. Parterna ska i detta arbeta för ett samarbete där en prestigelös dialog kan föras kring olika knäckfrågor och annat som behöver lösas för att driva projektet framåt. Parterna ska ha löpande avstämmningar och uppföljningar avseende projektets framfart, ekonomi och budget.

Planarbetet ska genomföras som byggherredriven planprocess, se ärendenr: KS2019/1302 för riktlinjer.

2.6.1 KOMMUNENS ÅTAGANDE

Kommunen ansvarar för att ta fram grundkarta, fastighetsförteckning, genomföra planprocessen samt i övrigt svara för detaljplanens formella handläggning.

Kommunen tillsätter de resurser och kompetenser som behövs för att driva planarbetet och efterföljande genomförande.

2.6.2 EXPLOATÖRENS ÅTAGANDE

Exploatören ska medverka i planarbetet och ska på egen bekostnad tillhandahålla planhandlingar, erforderliga utredningar, egna resurser och erforderligt underlag till detaljplanen. Underlaget kan exempelvis bestå av projektbeskrivningar, ritningar, illustrationer och analyser. Det åligger exploatören att i samråd med kommunen tillse att underlaget får den omfattning och kvalitet som behövs.

2.7 UTREDNINGSBEHOV

I ett tidigt skede har följande utredningar bedömts vara relevanta för planarbetet:

- Geoteknisk
- Arkeologi
- VA
- Dagvatten och skyfall
- Trafik
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Buller
- Naturvärdes- och artinventering

Ytterligare utredningar kan komma att behövas under planarbetets gång.

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

3 PLANKOSTNAD

Enligt plan- och bygglagen 12 kap. 9§ får kommunen ta ut en ersättning för att lämna de kostnader som planarbetet innebär för kommunen. Ersättning för planarbetet kommer att tas ut i enlighet med gällande timtaxa beslutad av kommunfullmäktige 2023-11-02/192, dnr. KS2023/1512. Exploatören debiteras för timkostnaden enligt den vid var tid gällande taxan.

Exploatören åtar sig att betala för all nedlagd tid som kommunens tjänstepersoner och konsulter lägger på planarbetet. Detta inkluderar framtagande av grundkarta och fastighetsförteckning. Exploatören åtar sig även att betala för erforderliga utredningar och underlag.

Genom att plankostnadsavtal har upprättats erläggs ingen planavgift i samband med bygglov för de fastigheter som berörs av plankostnadsavtalet. Efter att planarbetet har avslutats tillkommer kostnader bland annat för kommunala resurser och nedlagd arbetstid i samband med detaljplanens genomförande. Dessa kostnader är inte inkluderade i plankostnaden utan kommer att regleras i ett kommande exploateringsavtal.

3.1 PRELIMINÄR KOSTNADSBEDÖMNING PLANARBETE

Kostnadsbedömningen är en uppskattning av den arbetstid som kommunens tjänstepersoner och konsulter kommer att behöva för planarbetet. Utredningar under planarbetet inkluderas inte i kostnadsuppskattningen. Då det kan uppkomma nya frågor som behöver hanteras under planarbetet ska uppskattningen ses som en preliminär bedömning. Handläggaren följer löpande upp arbetad tid mot budget och rapporterar avvikelser så tidigt som möjligt. Skulle arbetet kräva mindre arbetstid än beräknat betalar exploatören enbart för den nedlagda tiden. Arbete som föranleds av förändringar i angivna förutsättningar eller tillkommande moment så som överklagan/överprövning är inte inkluderade i den preliminära bedömningen, dessa kostnader faktureras i förekommande fall enligt nedlagd tid.

Kommunens kommande och nedlagda tid bedöms till cirka 800 000 kronor.

Ingen moms debiteras på de arbeten som ingår i den preliminära kostnadsbedömningen.

3.2 UPPARBETADE KOSTNADER

I samband med undertecknandet av detta plankostnadsavtal godkänner Exploatören att denne faktureras för tidigare upparbetade plankostnader samt eventuella kostnader avseende tidigare utförda utredningar för aktuellt planärende. Cirka 350 000 kr har upparbetats hittills.

3.3 KOSTNADSFÖRDELNING

Exploatören ska betala alla plan- och utredningskostnader för framtagande detaljplan. Reglering av kommunens andel av plan- och utredningskostnader för detaljplan ska

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

regleras efter eller i slutet av detaljplanearbetet, när det är klarlagt hur fördelningen av värdet på byggrätter blir mellan Parterna.

3.4 DEBITERING

Var tredje månad faktureras den faktiska kostnaden som under perioden förärlatts av arbete med ovanstående detaljplan.

Timkostnaden för kommunens tjänstepersoner regleras i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige. Taxan ändras över tid. Exploatören debiteras för timkostnaden enligt den vid var tid gällande taxan. Timkostnaden uppgår per den 4 november 2024 till 1 030 kr.

Kostnader för konsulter och utredningar faktureras var tredje månad.

3.5 BETALNING

Betalning sker mot faktura. Av fakturan framgår arten och omfattningen av utfört arbete. Fakturan ska betalas inom 30 dagar från fakturadatum. Är parterna oense om någon del av fakturan ska ostridigt belopp betalas. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

4 GENOMFÖRANDE

4.1 EXPLOATERINGSAVTAL

Plankostnadsavtalet ska i samband med antagande av detaljplanen ersättas med ett exploateringsavtal. Exploateringsavtalet ska arbetas fram parallellt med detaljplaneprocessen och vara undertecknat av exploatören innan antagandehandlingen för detaljplanen tas upp för beslut i kommunen. Undertecknande av kommunen sker efter att kommunens antagandebeslut har fått laga kraft.

Exploateringsavtalet ska villkoras av att detaljplanen får laga kraft. Parterna avser att i Exploateringsavtalet reglera samtliga frågor rörande förutsättningar för genomförandet av detaljplan och byggnation.

4.2 FINANSIERING AV INFRASTRUKTUR

Det kan krävas åtgärder på vägar, gång- och cykelbanor och andra anläggningar utanför planområdet, till följd av exploateringen i planområdet, och Exploatören inom planområdet ska helt eller delvis finansiera detta.

4.3 MEDFINANSIERINGSERSÄTTNING

Medfinansieringsersättning ska tas ut och regleras i kommande exploateringsavtal. Detta kommer att ske genom förhandling enligt vid var tid gällande kommunala riktlinjer för medfinansieringsersättning. Med medfinansieringsersättning avses ersättning som en byggherre eller en fastighetsägare i samband med genomförande av en detaljplan åtar sig att betala för en del av en kommuns kostnad för bidrag till byggande av en viss väg eller järnväg som staten eller en region ansvarar för eller motsvarande sådan ersättning.

4.4 MARKÖVERLÅTELSE

Beroende på detaljplanens utformning kan det bli aktuellt med marköverlåtelser mellan Kommunen och Exploatören. Beslut om tillvägagångssätt bör fattas gemensamt inför kommande granskningsförfarande av detaljplan och skrivas in i kommande exploateringsavtal. Slutliga fastighetsgränser avgörs och läggs fast genom efterföljande lantmäteriförrättning. Parterna är överens om att en del av markvärdet vid en marköverlåtelse från Kommunen till Exploatören ska dras av då Exploatören inte kunde få all mark överlåten vid ett tidigare markbyte mellan parterna, se ärendenr: KS2021/0170.

Mark som planläggs som allmän plats ska överlåtas till Kommunen, som huvudregel utan ersättning.

4.5 LANTMÄTERIFÖRRÄTTNINGAR, SERVITUT OCH ANDRA RÄTTIGHETER

Exploatören ska ansöka om och bekosta fastighetsbildning för sina exploateringsområden (kvartersmark) som krävs för genomförande av detaljplan, inklusive gemensamhetsanläggningar och samfällighetsföreningar. Kommunen ska ansöka om fastighetsbildning för fastighetsreglering av allmän platsmark. Huvudprincipen är att exploatören ska bekosta fastighetsbildningen. Eventuella servitut som behöver säkerställas, på exploatörens mark inom planområdet till förmån för kommunal fastighet, ska som huvudprincip upplåtas utan ersättning.

Belastningar på berörda fastigheter ska utredas under detaljplaneprocessen.

4.6 LEDNINGSRÄTT

Eventuella kommunala ledningar (inklusive kommunala bolag) som behöver säkerställas på exploatörens mark inom planområdet ska som huvudprincip upplåtas med ledningsrätt. Kommunen ska ansöka om och bekosta förrättningskostnader för ledningsrätt för kommunala ledningar.

4.7 TEKNISKA FRÅGOR

4.7.1 ALLMÄN PLATS

Allmän plats inom detaljplan ska ha kommunalt huvudmannaskap. Exploatören alternativt Kommunen svarar för utbyggnaden av anläggningar på allmän platsmark. Eventuell kostnadsfördelning för utbyggnad av allmän plats klargörs i kommande exploateringsavtal.

4.7.2 VATTEN OCH AVLOPP

Planområdet ligger utanför kommunalt verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten. Kommunen kan komma att inordna området i verksamhetsområdet där Kommunen alternativt Exploatören svarar för utbyggnaden av VA-anläggningar. Exploatören betalar anslutningsavgift i enlighet med vid var tidpunkt gällande va-taxa om Kommunen bygger ut va-anläggningarna. Om Exploatören bygger och bekostar utbyggnad av VA-anläggningar, beslutas det senast innan projektering. Det tas då fram ett separat avtal mellan parterna som reglerar hur kostnader för anslutning ska hanteras.

4.7.3 DAGVATTEN

Dagvattenhantering inom planområdet ska följa Kungälv kommuns vid var tid gällande dagvattenpolicy antagen av kommunfullmäktige. Även kommande dagvattenutredningar som tas fram under detaljplanläggningen ska ligga till grund för lämpligt val av teknisk lösning för dagvattenhanteringen inom planområdet.

4.7.4 VÄRME, EL OCH FIBER

Blivande byggnation inom planområdet bör om möjligt anslutas till Kommunens fjärrvärmenät. Under detaljplanearbetet kommer kapaciteten i fjärrvärmenätet och framtida utbyggnad av detta inom planområdet att utredas närmare. Det åligger Exploatören att träffa särskilt avtal om anslutning med Kungälv Energi AB, som då även tar ut en anslutningsavgift.

Planområdet ska anslutas till befintligt elnät som ägs av Kungälv Energi AB. Eventuellt tillkommande avgifter för elförsörjning betalas av respektive part.

Byggnader inom planområdet ska ges möjlighet att ansluta till fibernätet.

4.8 BYGGNATION INOM KVARTERSMARK

4.8.1 AVFALLSHANTERING

För avfallshantering ska vid var tid gällande avfallsföreskrifter följas.

4.8.2 BYGGLOVSAVGIFT OCH ANDRA AVGIFTER OCH TAXOR

Exploatören ska betala bygglovsavgift samt övriga av kommunfullmäktige beslutade anslutningsavgifter och taxor.

När plankostnader betalats enligt plankostnadsavtal som ligger till grund för detaljplan

Plankostnadsavtal
Ärende: KS2019/0265

behöver Exploatören, eller framtida köpare av dennes fastigheter, inte betala planavgift i samband med bygglov inom det planområde kommande detaljplan avser.

4.8.3 PARKERING

Parkeringsbehovet för kommande exploatering ska i första hand tillgodoses inom aktuellt planområde. Parkeringsbehovet och möjlighet till parkeringsfriköp kommer att utredas i planarbetet. Den vid tidpunkten för prövningen gällande parkeringsnormen för Kungälv kommun ska tillämpas och slutgiltigt antal parkeringar fastställs i bygglövskedet.

4.8.4 KOMMUNAL SERVICE

Det stora tillskottet av bostäder inom planområdet kommer att generera ett ökat behov av kommunal service. Delar av detta ökade behov behöver tillgodoses genom att byggrätter för ändamålet tillskapas inom planområdet, till exempel avseende förskola/skola.

4.8.5 MILJÖ- SAMT TILLGÄNGLIGHETSANPASSNING AV BYGGNATION

Kommunen uppmuntrar till miljöanpassad byggnation. Det gäller till exempel energieffektiva bostäder, hållbara materialval, insatser för biologisk mångfald samt underlättande för de boende att göra hållbara val i vardagen. Även byggprocessen bör vara resurs- och energieffektiv för att minska dess negativa miljöpåverkan.

4.8.6 BLANDADE UPPLÅTELSEFORMER

Kommunen ser positivt på byggnation med blandade upplåtelseformer, så som till exempel hyresrätter och bostadsrätter. I kommunen finns också behov av andra boendeformer, mer riktade mot olika samhällsgrupper. Detta som ett led i att bygga för alla skeden i livet och för alla samhällsgrupper.

4.8.7 GESTALTNINGSPRINCIPER

Exploatören ska följa de gestaltungsprinciper som beskrivs i detaljplanens planbeskrivning samt eventuellt gestaltungsprogram.

Detta avtal har upprättats i två identiska exemplar varav parterna tagit var sitt.

Kungälv datum:
För Kungälv kommun

Kungälv datum: 2024-11-11
För Bohusläns Kommunala Exploaterings AB

.....
Miguel Odhner
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Namn: Mikael Malm, Ordf.

.....
Haleh Lindqvist
Kommundirektör

.....
Namn: Lars Pettersson, VD

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Marielle Månskar

2024-12-06

Remissvar - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur (Dnr KS2024/2384-3)

Sammanfattning

Naturvårdsverket har inkommit med en remiss utifrån sitt uppdrag att se över hur förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon bör förändras för att möjliggöra ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur. En anledning till detta är ändringar i statsstödsreglerna som öppnar upp för att fler aktörer kan få stöd för investeringar i laddinfrastruktur. Naturvårdsverket föreslår att ändringarna träder i kraft den 1 juli 2025.

Förändringarna innebär bland annat att fler laddtyper och aktörer kan få stöd. Ansöknings- och prövningsförfarandet förenklas för icke-publik laddning av både tunga och lätta transportfordon som är knuten till en viss verksamhet, till exempel fordon som används av hantverkare eller transportföretag. Vidare innebär förändringarna att det blir möjligt att lämna stöd till laddinfrastruktur för gästparkeringar vid hotell och campingar samt ett konkurrensutsatt anbudsförfarande och ändrade stödnivåer.

Förvaltningen bedömer förändringarna som positiva utifrån att fler privata aktörer kan vara med att bidra till en snabbare utbyggnad av laddinfrastruktur.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta remissvaret på Naturvårdsverkets förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur.

Juridisk bedömning

Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på kommunen, som exempelvis för kommunens befogenheter, skyldigheter, organisation eller verksamhet.

Förvaltningens bedömning

Naturvårdsverket har inkommit med en remiss gällande förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur via ett regeringsuppdrag.

Förvaltningen bedömer föreslagna ändringar i sin helhet som positiva och att kommunen samt privata aktörer kommer gynnas av en utökning av laddinfrastruktur. Även medborgarna får det enklare att ställa om och minska klimatpåverkan. Förändringarna som föreslås kommer möjliggöra för kommunala bolag att söka stöd för laddinfrastruktur vid sina hyresfastigheter utan begränsning i antal åtgärder, vilket idag är begränsat.

Förändringarna möjliggör för ett ökat intresse hos de större kommunala bostadsbolagen att söka stöd. Ändringar gör det även möjligt att bevilja stöd till en kommun som tillhandhåller laddningspunkter på gästparkeringar, vilket tidigare inte varit möjligt via förordning 2019:525. En kommun kan också ha behov av stöd till laddinfrastruktur som är avsedd att

användas i den egna verksamheten för laddning i huvudsak av verksamhetens egna fordon. Det kan vara inom till exempel hemtjänst eller fastighetsskötsel. Sådan användning omfattas idag inte av stödet enligt förordning 2019:525. Behovet att söka stöd för installation för fordon som används i verksamheten kan tillgodoses genom föreslagna ändringar i 2019:525. Sådana ansökningar kan idag prövas enligt förordning 2015:517, men kan ha svårt att visa tillräcklig klimatnytta för att beviljas stöd.

Kommunen har redan idag flera laddinfrastrukturprojekt, förslaget innebär att det blir en enklare hantering och administration vid ansökan om stöd.

Förvaltningen bedömer förslaget som positivt och ser inga negativa konsekvenser av föreslagna förändringar.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan. Miljö- och klimatarbetet måste involvera fler för att nå goda resultat. Kommunens roll ska vara att möjliggöra och underlätta för företag och invånare att göra en positiv skillnad.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål 11 i Agenda 2030 – Hållbara städer och samhällen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I Energiplanen 2023 – 2027 med sikte på 2030 anges att i den fysiska planeringen ha med sig grundtanken att det ska vara enkelt att leva energieffektivt och fossilfritt är en grund för omställningen av samhället.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Förändringarna som föreslås i remissen underlättar för både privata aktörer och kommunen inklusive kommunala bolag att söka stöd för utbyggnad av laddinfrastruktur, vilket ökar utbyggnadstakten och gör det lättare för medborgare att ställa om.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Medarbetarperspektivet påverkas på så sätt att förvaltningen kan ha ett behov av att söka stöd för laddinfrastruktur, kopplat till egen fordonsflotta inom exempelvis hemtjänst eller annan fordonsflotta.

Förslagen innebär ett tydligare och förenklat ansökningsförfarande vilket kan underlätta administrationen för medarbetare som söker stödet.

Ekonomisk bedömning

Remissen hanterar ingen finansiering, endast förändringar för att underlätta för aktörer att söka medfinansiering för icke-publik laddinfrastruktur.

Förvaltningen bedöms inte få ökade kostnader av förslagen, utan påverkas främst positivt.

Förslag till beslut

1. Tjänsteskrivelsen antas som kommunstyrelsens svar på Naturvårdsverkets remiss om förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur.

Anders Holm
Sektorchef samhällsbyggnad

Martin Gistell
Enhetschef Trafik Gata Park

Expedieras till:
Regeringskansliet (KN2024/01420)

Tony Stradh
Maria Hübinette
För kännedom till:
vera-
lisa.stohr.thorell@regeringskansliet.se.

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE
2024-06-20

Ärendenummer:
NV-09152-23

Förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur

Redovisning av regeringsuppdrag

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
FÖRSLAG TILL FÖRFATTNINGSÄNDRINGAR	7
Förordning (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon	7
Förordning (2015:517) om lokala klimatinvesteringar	15
1. UPPDRAG OCH GENOMFÖRANDE	19
1.1 Uppdraget	19
1.2 Utgångspunkter och avgränsningar	19
1.3 Definitioner och begrepp	21
1.4 Genomförande	22
2. NULÄGESBESKRIVNING	23
2.1 Stöd till utbyggnaden av laddinfrastruktur	23
2.2 Statsstödsregler för laddinfrastruktur	24
2.3 Nuvarande stödgivning inom Klimatklivet	25
3. PROBLEMANALYS	30
3.1 Behovet av laddinfrastruktur	30
3.2 Fler bör få stöd för laddning	31
3.3 Vad aktörer efterfrågar	31
3.4 Gränsdragningar mellan stöd skapar otydlighet	32
3.5 Bestämmelser vid stöd till laddningspunkter på gästparkeringar	33
3.6 Förutsättningarna att införa ett konkurrensutsatt anbudsförfarande	34
3.7 Möjliga och motiverade stödnivåer	35
4. LÖSNINGSALTERNATIV	39
4.1 Nollalternativet – ingen åtgärd	39
4.2 Lösningalternativ 1: Förtydligad gränsdragning mellan stöden inom Klimatklivet	40
4.3 Lösningalternativ 2: Förtydligat stöd för boende och anställda	44
4.4 Andra alternativ som övervägts	45
4.5 Jämförelse av alternativen	46
5. NATURVÅRDSVERKETS FÖRSLAG	49
5.1 Ändrad gränsdragning mellan Naturvårdsverkets stödordningar	49
5.2 Införande av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande	50
5.3 Förslag till ändrade stödnivåer	52
5.4 Särskilda krav för stöd till laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten	53

NATURVÅRDSVERKET

5.5	Förslag på övriga ändringar i förordning 2019:525	54
5.6	Förslag på ändringar i förordning 2015:517	59
5.7	Förslag till ikraftträdande	60
5.8	Finansiering av förslagen	61
5.9	Stödformer och reglering behöver ses över	61
6.	KONSEKVENSER AV FÖRSLAGEN	63
6.1	Övergripande konsekvenser av förslagen	63
6.2	Offentligfinansiella konsekvenser	63
6.3	Konsekvenser för Naturvårdsverket	64
6.4	Konsekvenser för andra statliga myndigheter	66
6.5	Konsekvenser för kommuner och regioner	68
6.6	Konsekvenser för företag och organisationer	68
6.7	Konsekvenser för konkurrensen	70
6.8	Konsekvenser för hushåll	71
6.9	Miljömässiga konsekvenser	71
6.10	Överensstämmelse med EU-rätt	72
6.11	Osäkerheter och övriga konsekvenser	73
6.12	Behov av särskilda informationsinsatser	74
7.	KÄLLFÖRTECKNING	75

Sammanfattning

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att se över hur förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon bör förändras för att möjliggöra ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur. En anledning till detta är ändringar i statsstödsreglerna som öppnar upp för att fler aktörer kan få stöd för investeringar i laddinfrastruktur. I denna skrivelse redovisas regeringens uppdraget till Regeringskansliet.

Genom de ändringar som Naturvårdsverket föreslår förbättras möjligheterna att ansöka om det så kallade *Ladda bilen-stödet*, både för den som söker stöd för laddning för boende hos fastighetsägare med många fastigheter samt för den som söker stöd för laddning av verksamhetsfordon i mindre transportintensiva verksamheter. Även laddinfrastruktur som är tillgänglig för en avgränsad grupp av allmänhet omfattas av de föreslagna ändringarna, såsom laddning för kunder och besökande vid gästparkeringar vid hotell, campingar eller andra utflyktsmål.

Förslag på ändringar rör i huvudsak förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon. Naturvårdsverket lämnar förslag på vissa följdändringar i förordning (2015:517) om lokala klimatinvesteringar så att författningarnas definitioner, hänvisningar och krav för ansökningar harmonierar.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Fler laddtyper och aktörer omfattas

Stödet kan idag ges till i huvudsak boende och anställda. Genom Naturvårdsverkets förslag utvidgas målgruppen och stödet omfattar fler laddtyper än tidigare. Utöver en utökad målgrupp som kan söka stöd för laddning för anställda och boende kan stöd lämnas för laddning hos budbils- och transportfirmor, av taxibilar och för vissa besökande. Stöd kan med ändringar lämnas till *icke-publik laddning* och även så kallad *semi-publik laddning*.

Förenklingar för icke-publik laddning av tunga och lätta transportfordon

Ansöknings- och prövningsförfarandet förenklas för icke-publik laddning av både tunga och lätta transportfordon som är knuten till en viss verksamhet, till exempel fordon som används av hantverkare eller transportföretag. De som tidigare kunnat söka stöd för investeringar i icke-publik laddinfrastruktur enligt förordning (2015:517) om lokala klimatinvesteringar föreslås i stället prövas enligt förordning (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon. Det ger ökade förutsättningar för dessa att få stöd, eftersom kraven på att redovisa beräknad klimatnytta minskar och att ansökningar kan lämnas in löpande under året.

Laddinfrastruktur vid gästparkeringar

Genom ändringar kan stöd lämnas till laddinfrastruktur vid gästparkeringar, till exempel vid hotell och campingar. Den kan av statsstödsrättsliga skäl inte anses vara tillgänglig för en definierbar grupp av användare, utan användarna betraktas

NATURVÅRDSVERKET

som en begränsad grupp av en allmänhet. Statsstödsregler (artikel 36a i 2023 års version av den allmänna gruppundantagsförordningen för statsstöd, GBER) avgör hur ansökningar för laddinfrastruktur vid gästparkeringar kan prövas. I vissa fall kommer det att krävas offentligt samråd eller en oberoende marknadsundersökning.

Konkurrensutsatt anbudsförfarande

Naturvårdsverket lämnar förslag som ger möjlighet till konkurrensutsatt anbudsförfarande. Utlysningar föreslås ske vid särskilda tillfällen efter avstämning med Energimyndigheten så att utlysningarna är riktade till områden eller sektorer där en särskild ekonomisk stimulans är motiverad. Det behöver säkerställas att inte alla kan få stödet i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande. För att följa kraven i GBER om vad förfarandet ska uppnå ges möjlighet att göra justeringar inför varje utlysning.

Ändrade stödnivåer

Naturvårdsverket har haft i uppdrag att se över stödnivåerna för stödet och föreslår följande:

- Sökande som enbart prövas enligt förordning 2019:525, alltså inte berörs av GBER, beviljas som mest 50 procent av investeringskostnaden.
- Sökande som prövas enligt de minimis-förordningen beviljas som mest 50 procent av investeringskostnaden.
- Sökande som prövas enligt statsstödsreglerna utan att det sker genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande (artikel 36a punkt 6 GBER) beviljas som mest 20 procent för ett stort företag, 40 procent för ett medelstort företag och 50 procent för ett litet företag.
- Möjligt stöd anpassas till aktuella behov för de aktörer som ges stöd i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande (artikel 36a punkt 4 GBER) i samband med en utlysning.

Maxbeloppet för laddning till och med en maximal laddningseffekt på 23 kW AC föreslås till 15 000 kronor per laddningspunkt, i likhet med tidigare.

Naturvårdsverkets analyser ger inte anledning att ändra maxbeloppet per laddningspunkt för AC-laddning.

För AC- och DC-laddning från 23 kW införs inget maxbelopp, eftersom kostnaderna för installationer med högre effekt kan skilja sig betydligt. Det kan gälla kostnaderna för kablage, elinstallation eller nätanslutning.

Konsekvenser och kostnader som följer av förslagen

Naturvårdsverket bedömer att föreslagna ändringar leder till en snabbare utbyggnad av laddinfrastruktur. De bedöms innebära att både fler och en större bredd av aktörer kan söka stöd, samt att stöd möjliggörs för fler användargrupper.

På en övergripande nivå bedöms konsekvenserna som övervägande positiva. Föreslagna ändringar bedöms möjliggöra ett mer effektivt främjande av utbyggnad av icke-publik laddinfrastruktur och i förlängningen bidra till positiva effekter på klimat, hälsa, marknad och miljö.

NATURVÅRDSVERKET

En del av finansieringen kan ske inom befintliga ekonomiska ramar. Eftersom kostnadsökningen inte fullt ut kan finansieras med befintliga anslag lämnar Naturvårdsverket ett förslag till regeringen om att öka anslagsposten för administration med 5 miljoner kronor årligen. De direkta kostnader som uppstår rör främst anpassning och effektivisering av ansökningsförfarandet och handläggningen i förhållande till den prövning som föreslås enligt förordning 2019:525, de minimis-förordningen och GBER, samt en ökad mängd ärenden.

En bredare översyn av reglering och stöd till laddinfrastruktur

Naturvårdsverket anser att det behövs en översyn av stöden till laddinfrastruktur. Det är svårt att navigera mellan dagens olika stöd. Ur sökandes perspektiv skapar nuvarande ansvarsfördelning och reglering problem med att överblicka vad olika stöd riktar sig till och hur de förhåller sig till varandra. Det finns ett behov av att med bred ansats se över reglering och stödformer för att samordningen mellan myndigheter ska kunna ske effektivt och för att undvika överlapp mellan stöd.

Sammanslagningar av reglering skulle till exempel kunna öka effektiviteten och underlätta för de som vill söka stöd för utbyggnad av laddinfrastruktur att hitta rätt bland stödformerna. Att myndigheterna fördelar stöd till laddinfrastruktur enligt en och samma förordning kan vara ett sätt att förenkla ytterligare för myndigheter och stödmottagande aktörer, och därmed också ett sätt att underlätta elektrifieringen.

För att underlätta elektrifieringen av transportsektorn behövs ökad kunskap både om behov av och hinder för utbyggnad av icke-publik laddinfrastruktur.

Förslag till författningsändringar

Förordning (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon

dels att 2–5, 6, 8, 9, 10, 12–15 och 19 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas nya bestämmelser i 5 a, 9 a–9 c och 11 a §§ med följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska införas en ny bestämmelse av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna förordning betyder

elfordon: elbilar och laddhybridbilar som är laddningsbara från elnätet

laddningspunkt: ett gränssnitt där ett elfordon i taget kan laddas.

laddningspunkt: ett gränssnitt där ett elfordon i taget kan laddas, *och*

laddningspunkt för publik användning: en laddningspunkt som är tillgänglig för allmänheten utan att tillträdet är begränsat till en viss allmän användargrupp.

I övrigt har ord och uttryck i förordningen samma betydelse som i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

3 §

Bidrag får endast ges för laddningspunkter som, när de har installerats,

1. finns på en fastighet som den som ansöker om bidraget äger eller innehar med särskild rätt,

2. är placerade vid en bostad eller en arbetsplats och är avsedda att huvudsakligen användas av dem som bor i bostaden eller av dem som är anställda på arbetsplatsen,

2. inte är avsedda för publik användning,

3. är installerade av ett sådant elinstallationsföretag eller en sådan elinstallatör som avses i elsäkerhetslagen (2016:732),

4. är förberedda för elmätning och debitering av elkostnad och utrustas med minst de uttag eller anslutningsdon för elfordon av typ 2 som beskrivs i standarden EN 62196-2 eller av typ Combo 2 som beskrivs i standarden EN 62196-3.

4. är utrustade i enlighet med teknisk specifikation som följer av en europeisk standard enligt definitionen i artikel 2.1 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988, och

5. är förberedda för elmätning och debitering av elkostnad.

Om ansökan avser bidrag som omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 och en laddningspunkt med en effekt som uppgår till högst 22 kW, ska laddningspunkten kunna stödja smarta laddningsfunktioner.

4 §

Bidrag till företag får endast ges i enlighet med de villkor som anges i kapitel I och artikel 56 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 eller i

Bidrag till företag får endast ges i enlighet med de villkor som anges i kapitel I och artikel 36a i kommissionens förordning (EU) nr

NATURVÅRDSVERKET

kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

651/2014 eller i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

5 §

Bidrag får inte ges till åtgärder som

1. måste genomföras för att uppfylla en skyldighet enligt lag eller annan författning eller enligt villkor i ett tillstånd, eller

2. berättigar till *bidrag enligt förordningen (2017:1318) om bidrag till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon.*

2. berättigar till *skattereduktion för installation av grön teknik enligt inkomstskattelagen (1999:1229).*

5 a §

Stöd får endast ges till en sökande som bedöms ha ekonomisk och operativ förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt villkoren för bidraget.

Vid bedömning av sökandens ekonomiska och operativa förmåga får hänsyn tas till

1. ekonomiska rapporter, såsom årsredovisning, balans- och resultatrapporter,

2. skatteskulder, andra skulder och anmärkningar,

3. lagöverträdelse eller korruption under fem år före ansökan som avser organiserad brottslighet, bestickning, korruption, bedrägeri, penningtvätt, finansiering av terrorism, terroristbrott, brott med anknytning till terroristverksamhet eller människohandel, och

4. misstankar om brott enligt punkten ovan.

Naturvårdsverket får hämta in de uppgifter som behövs för att genomföra bedömningen i andra stycket och som avser sökanden, dess företrädare, ägare och motsvarande avseende organisationer inom samma koncern samt verklig huvudman.

6 §

Bidragsberättigande kostnader är material- och arbetskostnader för åtgärder som vidtas efter att denna förordning trätt i kraft och som behövs för att installera en laddningspunkt, såsom kostnader för laddbox och framdragning av el.

Bidragsberättigande kostnader är material- och arbetskostnader för åtgärder som vidtas efter att denna förordning trätt i kraft och som behövs för att installera en laddningspunkt, såsom kostnader för laddbox, framdragning av el och *effektförsörjning*.

Arbetskostnader är bidragsberättigande endast om de avser arbete som utförs av någon som är godkänd för F-skatt eller, i fråga om ett utländskt företag, har ett intyg eller en annan handling som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.

8 §

Bidrag får ges som ett *engångsbelopp* med högst 50 procent av de bidragsberättigande kostnaderna, dock *högst 15 000 kronor per laddningspunkt*.

Bidrag får ges med högst 50 procent av de bidragsberättigande kostnaderna.

För en laddningspunkt för växelströmsladdning (AC-laddning) med en effekt som uppgår till högst 23 kW får bidrag lämnas med högst 15 000 kronor per laddningspunkt.

Om bidrag ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande får andra bidragsnivåer än de som anges i första och andra styckena användas. Bidragsnivån ska offentliggöras inför varje prövningstillfälle.

9 §

En ansökan om bidrag ska innehålla

Om bidraget avser en åtgärd som inte utförts innan ansökan kommit in till Naturvårdsverket, ska ansökan innehålla

1. uppgifter om sökanden och på vilken fastighet laddningspunkten ska installeras,

2. uppgifter om när åtgärden *har utförts eller* är avsedd att utföras,

3. uppgifter som visar att kraven i 3 § och 6 § *andra stycket* är uppfyllda,

2. uppgifter om när åtgärden är avsedd att utföras,

3. uppgifter som visar att kraven i 3 § är uppfyllda,

NATURVÅRDSVERKET

4. en förteckning över kostnaderna för att genomföra åtgärden och hur stor andel av kostnaderna som det söks bidrag för,

5. *specificerade skriftliga underlag som styrker kostnaden för de åtgärder som har utförts när ansökan görs, och*

6. en upplysning om huruvida sökanden har sökt eller fått annat statligt stöd eller stöd från Europeiska unionen för samma åtgärd.

4. en förteckning över *de uppskattade* kostnaderna för att genomföra åtgärden och hur stor andel av kostnaderna det söks bidrag för, *och*

5. en upplysning om huruvida sökanden har sökt eller fått annat statligt stöd eller stöd från Europeiska unionen för samma åtgärd.

9 a §

Om bidraget avser en åtgärd som har utförts när ansökan kommit in till Naturvårdsverket, ska ansökan innehålla

1. uppgifter om sökanden och på vilken fastighet laddningspunkten har installerats,

2. uppgifter om när åtgärden har utförts,

3. uppgifter som visar att kraven i 3 § och 6 § andra stycket är uppfyllda,

4. en förteckning över kostnaderna för att genomföra åtgärden och hur stor andel av kostnaderna som det söks bidrag för,

5. *specificerade skriftliga underlag som styrker kostnaderna som det söks bidrag för,*

6. en upplysning om huruvida sökanden har sökt eller fått annat statligt stöd eller stöd från Europeiska unionen för samma åtgärd, *och*

7. underlag enligt Naturvårdsverkets anvisningar som visar att åtgärden är kostnadseffektiv, om ansökan avser en laddningspunkt för likström eller en laddningspunkt som har en högre effekt än 23 kW.

9 b §

Om ansökan avser ett företag, ska den också innehålla uppgifter om företagets

NATURVÅRDSVERKET

*namn, antal anställda, årsomsättning
och balansomslutning.*

9 c §

*Om ansökan avser bidrag som omfattas
av kommissionens förordning (EU) nr
651/2014 och avser en laddningspunkt
som kommer vara tillgänglig för
allmänheten ska sökanden styrka
behovet av laddningspunkten genom en
oberoende marknadsundersökning på
sätt som anges i artikel 36a punkt 10
och 11 i kommissionens förordning
(EU) nr 651/2014.*

10 §

Ansökan ska vara skriftlig och lämnas elektroniskt till Naturvårdsverket i det
formulär som Naturvårdsverket anvisar.

*Ansökan ska lämnas in senast sex
månader efter att den åtgärd som
ansökan avser har utförts.*

*Om ansökan avser en åtgärd enligt 9
a § ska ansökan lämnas in senast sex
månader efter att åtgärden har utförts.*

En ansökan som avser stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014
ska lämnas in innan arbetet med åtgärden har inletts.

11 a §

*Naturvårdsverket får besluta att bidrag
ska sökas inom ett konkurrensutsatt
anbudsförfarande.*

*Naturvårdsverket anger antalet
prövningstillfällen för konkurrensutsatt
anbudsförfarande per år och publicerar
uppgifter om prövningstillfällena på sin
webbplats.*

*När bidrag ges genom ett
konkurrensutsatt anbudsförfarande ska
bidraget ges till den eller de åtgärder
som vid prövningstillfället uppfyller
ställda krav och bäst uppfyller ställda
urvalskriterier. Naturvårdsverket får
meddela andra krav utöver de som
anges i 9–9 c §§. Naturvårdsverket ska
offentliggöra urvalskriterier och*

NATURVÅRDSVERKET

ytterligare krav inför varje
prövningstillfälle och senast sex veckor
före sista ansökningsdag.

I ärenden där stöd ges genom ett
konkurrensutsatt anbudsförfarande får
en sökande rätta, förtydliga eller
komplettera en ansökan eller en
handling som lämnats in av sökanden
tillsammans med ansökan endast om
Naturvårdsverket tillåter eller begär
det. En sådan åtgärd ska vara förenlig
med principerna om likabehandling och
öppenhet.

I ärenden där stöd ges genom ett
konkurrensutsatt anbudsförfarande ska
Naturvårdsverket inte tillämpa
bestämmelserna i 10 och 25 §§
förvaltningslagen (2017:900) om
partsinsyn och kommunikation.

12 §

Naturvårdsverket prövar *frågor om
bidrag*.

Naturvårdsverket prövar *ansökningarna
och beslutar om bidrag*.

13 §

I ett beslut att ge bidrag ska Naturvårdsverket ange

1. att bidragsmottagaren, på begäran av myndigheten, ska lämna de uppgifter
som krävs för uppföljning och utvärdering av bidraget, och
2. de övriga villkor som behövs för att säkerställa att kraven enligt denna
förordning uppfylls och att syftet med bidraget enligt 1 § tillgodoses.

Om bidraget avser en åtgärd *som inte
är utförd*, ska Naturvårdsverket i
beslutet ange när åtgärden senast ska
vara utförd.

Om bidraget avser en åtgärd *enligt 9 §
ska Naturvårdsverket i beslutet ange när
åtgärden senast ska vara utförd*.

14 §

Ett bidrag får *inte betalas ut innan den
åtgärd som bidraget avser har utförts*.

Ett bidrag får *betalas ut i omgångar.
Dock får högst 75 procent av
bidragsbeloppet betalas ut innan en
åtgärd har slutförts*.

NATURVÅRDSVERKET

15 §

Om Naturvårdsverket har beslutat att ge bidrag för en åtgärd *som inte har utförts*, ska en slutlig begäran om utbetalning av bidraget ha kommit in till Naturvårdsverket inom tre månader från det att åtgärden, enligt Naturvårdsverkets beslut, senast ska vara utförd. Till begäran om utbetalning ska bidragsmottagaren bifoga specificerade skriftliga underlag som styrker kostnaden.

Om Naturvårdsverket har beslutat att ge bidrag för en åtgärd *enligt 9 §*, ska en slutlig begäran om utbetalning av bidraget ha kommit in till Naturvårdsverket inom tre månader från det att åtgärden, enligt Naturvårdsverkets beslut, senast ska vara utförd. Till begäran om utbetalning ska bidragsmottagaren bifoga specificerade skriftliga underlag som styrker kostnaden *som bidragsmottagaren beviljats bidrag för samt uppgifter som visar att kraven i 6 § andra stycket är uppfyllda.*

Om bidraget avser en laddningspunkt för likström eller en laddningspunkt som har en högre effekt än 23 kW, ska begäran om utbetalning innehålla det underlag som Naturvårdsverket anvisar som visar att åtgärden är kostnadseffektiv.

Begäran om utbetalning ska vara skriftlig och lämnas elektroniskt till Naturvårdsverket i det formulär som Naturvårdsverket anvisar.

19 §

Mottagaren av ett bidrag som har betalats ut enligt denna förordning är återbetalningsskyldig, om

1. det finns grund för det enligt 17 §, eller
2. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller använts för det ändamål som det har getts för.

På det belopp som mottagaren av ett bidrag är återbetalningsskyldig för ska ränta *enligt räntelagen (1975:635) betalas.*

På det belopp som mottagaren av ett bidrag är återbetalningsskyldig för ska ränta *betalas från och med den dag som infaller en månad efter det att Naturvårdsverket framställt krav på betalning med grund i beslut om återkrav enligt 20 § och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.*

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2025.
2. Äldre bestämmelse gäller för ansökningar som kommit in till Naturvårdsverket före ikraftträdandet.

Förordning (2015:517) om lokala klimatinvesteringar

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar

dels att 10 § 3 ska upphöra att gälla,

dels att 2, 10, 10 a, 11, 12, 17 b §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska införas en ny bestämmelse av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna förordning betyder

växthusgas: koldioxid, metan, dikväveoxid, fluorkolväten, perfluorkolväten, svavelhexafluorid eller kvävetrifluorid,

laddningspunkt för AC-laddning: en laddningspunkt för växelström där el kan överföras till elfordon,

laddningspunkt för DC-laddning: en laddningspunkt för likström där el kan överföras till elfordon,

elfordon: elbilar och laddhybridbilar som är laddningsbara från elnätet,

lätt lastbil: en lätt lastbil enligt lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner,

lätt buss: en lätt buss enligt lagen om vägtrafikdefinitioner,

buss i klass I: en buss enligt lagen om vägtrafikdefinitioner som

1. har en maximal transportkapacitet om minst 15 passagerare,
2. är konstruerad med utrymme för stående passagerare,
3. inte är utrustad med bälten, och
4. används för stadstrafik,

personbil: en personbil enligt lagen om vägtrafikdefinitioner, och

konkurrensutsatt anbudsförfarande: ett sådant förfarande som avses i artikel 2.38 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

I övrigt har ord och uttryck i förordningen samma betydelse som i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

10 §

Stöd som avser en laddningspunkt för AC-laddning eller DC-laddning av elfordon får ges endast om laddningspunkten

1. är förberedd för elmätning och debitering av elkostnad,

2. utrustas på ett sådant sätt att informationen om laddningspunkten kan förmedlas i realtid, i de fall laddningspunkten är tillgänglig för allmänheten, och

3. *placeras så att den kan anses bidra till en ändamålsenlig fördelning av laddningspunkter i det aktuella området.*

1. är förberedd för elmätning och debitering av elkostnad, och

2. utrustas på ett sådant sätt att informationen om laddningspunkten kan förmedlas i realtid, i de fall laddningspunkten är tillgänglig för allmänheten.

Stödet får ges med högst 50 procent av investeringskostnaden om

1. stödet beviljas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013, eller

2. laddningspunkten inte är tillgänglig för allmänheten.

Stöd får inte ges till laddningspunkter som installeras i privata hushåll.

10 a §

Om en laddningspunkt som avses i 10 § utrustas med uttag eller don för kabelanslutning för fordon ska uttaget eller donet vara utformat i enlighet med typ 2 som beskrivs i standarden EN 62196-2 för AC-laddning eller typ Combo 2 som beskrivs i standarden EN 62196-3 för DC-laddning.

Om en laddningspunkt som avses i 10 § utrustas med uttag eller don för kabelanslutning för fordon ska uttaget eller donet vara utformat i enlighet med teknisk specifikation som följer av en europeisk standard enligt definitionen i artikel 2.1 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG,

NATURVÅRDSVERKET

97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988.

11 §

En ansökan om stöd ska göras skriftligen och lämnas till länsstyrelsen i det län där åtgärden ska genomföras.

En ansökan om stöd ska göras skriftligen och lämnas *elektroniskt enligt länsstyrelsens anvisningar* till länsstyrelsen i det län där åtgärden ska genomföras.

12 §

En ansökan om stöd ska innehålla

1. uppgifter om sökanden, åtgärdens plats och åtgärdens start- och slutdatum,
2. en beskrivning av åtgärden och dess finansiering, genomförande och tidsplan,
3. en förteckning över kostnaderna för att genomföra åtgärden och hur stor andel av kostnaderna som det söks stöd för,
4. en lönsamhetskalkyl,
5. en beskrivning av hur stor minskning av utsläppen av växthusgaser som åtgärden beräknas medföra i förhållande till om åtgärden inte genomförs och en redovisning av de uppgifter som använts vid beräkningen av utsläppsminskningen,
6. en beskrivning dels av hur åtgärden kan bidra till spridning av teknik och till marknadsintroduktion, dels av åtgärdens effekter på andra miljömål, människors hälsa och sysselsättning,
7. i förekommande fall, en beskrivning av samverkan och synergieffekter med andra verksamheter eller projekt, och
8. en upplysning om huruvida sökanden har sökt eller fått annat statligt stöd eller stöd från Europeiska unionen för samma åtgärd.

Om stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande får Naturvårdsverket lämna anvisningar om att ansökan ska innehålla andra underlag än vad som anges i första stycket. Anvisningarna ska offentliggöras inför varje prövningstillfälle.

NATURVÅRDSVERKET

17 b §

I ärenden där stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande ska Naturvårdsverket inte tillämpa bestämmelserna i 10 och 25 §§ förvaltningslagen (2017:900) om partsinsyn och kommunikation.

I ärenden där stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande ska Naturvårdsverket *eller länsstyrelsen* inte tillämpa bestämmelserna i 10 och 25 §§ förvaltningslagen (2017:900) om partsinsyn och kommunikation.

Övergångsbestämmelser

1. *Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2025.*
2. *Äldre bestämmelse gäller för ansökningar som kommit in till Naturvårdsverket före ikraftträdandet.*

1. Uppdrag och genomförande

1.1 Uppdraget

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att lämna förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur.¹ I uppdraget har det ingått att:

- Lämna förslag på hur förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon bör förändras för att möjliggöra ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur.
- Analysera och lämna förslag på hur ett konkurrensutsatt anbudsförfarande enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden (GBER) enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget kan utformas för att lämna stöd till installation av icke-publik laddinfrastruktur.
- Lämna förslag på lämpliga och samhällsekonomiskt motiverade stödnivåer utifrån GBER oavsett om stöd lämnas inom ramen för en utvecklad stödordning eller genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande.
- Vid behov, lämna förslag på kompletterande ändringar i förordningen (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar för att åstadkomma ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur.

Bakgrunden till uppdraget är bland annat ändringar i EU:s statsstödsregelverk (GBER) som möjliggör för fler aktörer att ta del av stöd för icke-publik laddinfrastruktur. Regeringen uttrycker också att en ökad elektrifiering av transportsektorn är central för att nå Sveriges klimatmål och åtaganden inom EU.²

1.2 Utgångspunkter och avgränsningar

Klimatklivet är ett investeringsstöd vars huvudsakliga syfte är att minska utsläppen som påverkar klimatet och som gör det möjligt att satsa på fossilfri framtidsteknik och grön omställning. Naturvårdsverket administrerar två stöd för utbyggnaden av laddinfrastruktur inom Klimatklivet: ”Ladda bilen”, som avser laddning för boende och anställda, och ”Lokala klimatinvesteringar” som är en bredare stödform, men också innefattar stöd till laddinfrastruktur. Stöden beskrivs närmare i kapitel 2.

De två stöden styrs av två separata förordningar, förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon (Ladda bilen) och

¹ Regeringsbeslut 2023-12-21 (KN2023/04639 m.fl.)

² Skr. 2023/24:59 Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll.

förordningen (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar. För att minska risken för otydligheter mellan de två stödformerna har en tydlig gränsdragning mellan stöden varit en central utgångspunkt i arbetet med uppdraget.

Europaparlamentets och rådets förordning 2023/1804 (AFIR)³, antagen den 13 september 2023, innebär specifika krav om utformning av publik laddinfrastruktur riktad direkt mot den som tillhandahåller laddinfrastrukturen. I AFIR fastställs bindande nationella mål som ska leda till utbyggnaden av tillräcklig infrastruktur för alternativa drivmedel i unionen för bland annat vägfordon. AFIR innehåller också tekniska specifikationer och krav samt regler för nationella handlingsprogram för utvecklingen av marknaden för alternativa drivmedel inom transportsektorn och utbyggnaden av tillhörande infrastruktur. Inriktningen och specifikationer i AFIR har varit vägledande i genomförandet av uppdraget.

Vi har utöver beslutet om uppdraget till Naturvårdsverket samt miljö- och klimatmålen haft följande utgångspunkter i genomförandet av uppdraget:

- Regleringen ska ge förutsättningar för tydlighet för dem som ansöker om stöd och i handläggningen av stödet.
- Handläggningsprocessen ska ge förutsättningar för måloppfyllelse, effektivitet och ekonomisk kontroll.
- Påverkan på administrativa kostnader bör stå i proportion till kostnader för annan likvärdig verksamhet inom staten.
- Digitaliseringens möjligheter tas till vara.

Uppdraget är avgränsat till att föreslå ändringar av stödet till icke-publik laddinfrastruktur, mer specifikt det stöd som beviljas enligt förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon. I uppdraget har det inte ingått att utreda behov av ändringar, annat än för att möjliggöra för fler att ta del av stödet samt att utreda hur ett konkurrensutsatt anbudsförfarande kan utformas.

I uppdraget fokuserar vi på förordningsändringar för att möjliggöra ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur. Däremot har vi inte analyserat behov av ändringar för att främja stöd till och utbyggnad av publik laddinfrastruktur eller laddinfrastruktur för andra fordonstyper, såsom båtar eller arbetsfordon. Publik laddinfrastruktur behandlas i den mån vi har behövt klargöra skillnader och gränsdragningar mellan målgrupper och stödformer. I den mån följdändringar krävs i andra förordningar lämnar vi sådana förslag.

Vi har inte utrett ändringar av stödgivning utöver den som Naturvårdsverket ansvarar för. Vi har alltså inte utrett ändringar av ansvarsfördelning mellan myndigheter. De ändringsförslag som lämnas utgår därmed från dagens ansvarsfördelning mellan myndigheter.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU.

1.3 Definitioner och begrepp

Vi utgår från den begreppslista som tagits fram av Energimyndigheten i slutrapporten *Handlingsprogram för laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för värtgas* (Energimyndigheten 2023) samt definitioner i AFIR. Vissa begrepp är dock anpassade till syftet med uppdraget och Naturvårdsverkets stödgivning. Några begrepp som används i redovisningen är:

- *Laddningspunkt*: Ett uttag eller anslutningsdon som syftar till att överföra energi till ett elfordon åt gången. I förordning (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon definieras laddningspunkt som ett gränssnitt där ett elfordon i taget kan laddas.
- *Laddning för allmänhet*: Avser här laddning för allmänhet på en plats eller i en fastighet som är öppen för allmänheten, oavsett om infrastrukturen är belägen på allmän eller privat mark och oavsett om begränsningar eller villkor gäller för tillträde till platsen eller fastigheten. Med allmänhet avses en krets av användare som inte är definierbar, det vill säga det går inte att peka ut vilka användarna är.
- *Laddning för anställda*: Avser här anställda vid en arbetsplats på en aktuell fastighet vilka laddar fordon som de använder för privat bruk, typiskt sett för att ta sig till och från arbetsplatsen.
- *Laddning för boende*: Avser här sådan laddinfrastruktur som används av boende i en bostad av varaktig karaktär.
- *Laddning vid gästparkering*: Avser här sådan laddinfrastruktur där tillträde till laddningen är begränsat till en viss allmän användargrupp. Laddningspunkterna är då tillgängliga för en avgränsad grupp av allmänhet, såsom en parkering som bara får användas av kunder och besökare.
- *Icke-publik laddning*: Laddning som endast är tillgänglig inom den egna organisationen eller verksamheten. Exempel på icke-publik laddning är laddningspunkter som är placerade vid en bostad och används av de boende, eller vid en verksamhet och används av verksamheten själv eller av dem som arbetar där.
- *Publik laddning*: Laddning som är tillgänglig för vem som helst att använda på lika villkor utan att tillträdet är begränsat till en viss grupp av allmänhet, exempelvis längs landsvägar, i parkeringshus, vid köpcentrum, vid infartsparkeringar eller resecentrum. Användning på lika villkor avser både tillträde till laddningsstationen och pris för överförd energi.
- *Semi-publik laddning*: Laddningspunkter som är tillgängliga för en avgränsad målgrupp och som inte är tillgängliga för allmänheten. Målgruppen är en definierbar krets av användare. Det som skiljer den semi-publika laddningen från den icke-publika är att den är tillgänglig för personer eller organisationer utanför den egna organisationen.

1.4 Genomförande

Arbetet med regeringsuppdraget har genomförts mellan februari och juni 2024.

Naturvårdsverket har haft dialog med Energimyndigheten, Trafikverket och Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS). Dialoger med andra myndigheter har förts i syfte att diskutera lösningsförslag samt för att samordna arbetet med det här uppdraget med andra uppdrag och andra stödformer med liknande syften.

Vi haft dialog med bransch-och intresseorganisationer som är verksamma på marknaden för icke-publik laddinfrastruktur. Bransch- och intresseorganisationer som lämnat synpunkter är Fastighetsägarna, Mobility Sweden, Power Circle, Sveriges allmännyttan, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Transportföretagen. Även elnätsföretaget Ellevio och Aneo (leverantör av laddtjänster) har lämnat synpunkter. Dialogerna med bransch- och intresseorganisationer har utgått från två centrala teman: övergripande marknadsmässiga behov samt stödets utformning.

På Naturvårdsverket har följande personer huvudsakligen arbetat med uppdraget: Anna Brengesjö, Jessica Sedin, Elisabeth Gärdin, Hans Hjortsberg och Maria Bond (projektledare).

Beslut om denna redovisning har fattats av generaldirektören Björn Risinger den 20 juni 2024 (NV-09152-23).

2. Nulägesbeskrivning

I detta kapitel ges en övergripande beskrivning av stöd till utbyggnad av laddinfrastruktur i Sverige idag. Vi beskriver de två stöd inom Klimatklivet som Naturvårdsverket har för att bevilja stöd för utbyggnad av laddinfrastruktur: det stöd som uppdraget fokuserar på, som riktas till boende och anställda, samt det bredare stödet till lokala klimatinvesteringar.

2.1 Stöd till utbyggnaden av laddinfrastruktur

Flera myndigheter administrerar stöd för att främja en utbyggnad av laddinfrastruktur. Myndigheter som hanterar stöd idag är Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Trafikverket och Skatteverket. I Tabell 1 listas de stöd som finns att söka för utbyggnad av laddinfrastruktur.

Tabell 1. Stöd att söka för utbyggnad av laddinfrastruktur.

Stöd	Inriktning	Typ av laddning	Ansvarig myndighet	Sökande	Fordon som laddas
Klimatklivet – publik laddinfrastruktur	För tunga och lätta fordon.	Publik laddning.	Naturvårdsverket	Organisationer som vill erbjuda publik laddning.	Verksamhetsfordon och privatägda fordon.
Klimatklivet – laddinfrastruktur som inte är publik	För tunga och lätta fordon.	Icke-publik laddning, semi-publik laddning och laddning vid gästparkeringar.	Naturvårdsverket	Alla typer av organisationer förutom privatpersoner.	Verksamhetsfordon.
Klimatklivet – Ladda bilen	I huvudsak för boende och anställda.	I huvudsak icke-publik laddning.	Naturvårdsverket	Arbetsgivare, hyresvärdar, bostadsrättsföreningar, samfälligheter.	I huvudsak privatägda fordon.
Regionala elektrifieringspiloter	För tunga fordon.	Semi-publik och publik snabbladdning.	Energimyndigheten	Organisationer som vill erbjuda publik eller semi-publik laddning till tunga fordon.	Verksamhetsfordon (tung trafik).
Infrastruktur för snabbladdning längs större vägar	För tunga och lätta fordon.	Publik snabbladdning.	Trafikverket	Organisationer som vill erbjuda publik laddning.	Privatägda fordon och verksamhetsfordon.
Skatteavdrag för grön teknik	Laddningspunkter för lätta fordon.	Icke-publik laddning.	Skatteverket	Privatpersoner.	Privatägda fordon.
Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF)	För tunga och lätta fordon.	Publik snabbladdning.	Trafikverket* (CEF-sekretariatet)	Organisationer som vill erbjuda publik laddning.	Privatägda fordon och verksamhetsfordon.

* Trafikverket handlägger CEF-ansökningarna inom transport för Sverige. Ansökningar prövas av EU-kommissionen efter att de godkänts av medlemslandet där ansökan lämnas in. Alla beviljade ansökningar har inte passerat Trafikverket utan kan ha godkänts av andra länder.

Samma typ av åtgärd kan idag rymmas inom flera av de parallella stöden för laddinfrastruktur, såsom publik och semi-publik laddinfrastruktur för tunga fordon. Som exempel kan stöd till semi-publik laddinfrastruktur för tunga fordon beviljas både inom Klimatklivet, av Naturvårdsverket, och inom stödet till regionala elektrifieringspiloter, som hanteras av Energimyndigheten.

Eftersom stöd till laddinfrastruktur hanteras inom olika stödformer och av olika myndigheter krävs samordning och kontroller för att förhindra dubbelfinansiering, särskilt i de fall när samma typ av åtgärd kan prövas inom olika stödformer. Energimyndigheten har i samband med regleringsbrevet för 2024 fått ett utökat ansvar att arbeta mer övergripande med samordning av laddinfrastruktur; detta med syfte att främja en effektiv utbyggnad.

2.2 Statsstödsregler för laddinfrastruktur

Stöd till företag ska prövas enligt EU:s statsstödsregelverk. Under 2023 beslutades EU-kommissionens reviderade allmänna gruppundantagsförordning, GBER, som reglerar statsstöd. I denna revidering inkluderades förändringar av artikel 36a som rör statsstöd till laddinfrastruktur.

Möjligheterna för installation av laddningspunkter öppnas upp genom de ändrade statsstödsreglerna. Stöd till laddinfrastruktur har nu samlats under en artikel, oavsett vem som ska vara användare av den. Enligt tidigare utformning av artikel 36a kunde stöd endast beviljas till laddinfrastruktur avsedd för allmänheten, och då enbart med prövning genom konkurrensutsatt anbudsförfarande. Dessförinnan prövades stöd till laddinfrastruktur för allmänheten enligt artikel 56. Laddinfrastruktur som ger en miljöförbättring i den egna verksamheten har kunnat prövas utifrån fasta stödnivåer enligt artikel 36.

Genom artikel 36a, som den nu är utformad, möjliggörs stöd oavsett typ av laddinfrastruktur, liksom att prövning nu är möjlig antingen genom konkurrensutsatt anbudsförfarande eller enligt fasta stödnivåer. Det gäller oavsett om laddinfrastrukturen ska användas av allmänhet eller av en definierbar krets av användare.

Stöd till företag ska prövas enligt EU:s statsstödsregelverk. Prövning av stöd till laddinfrastruktur får ske enligt artikel 36a GBER punkt 4 eller punkt 6, alternativt de minimis-förordningen. Dessa alternativ åskådliggörs i Tabell 2.

Tabell 2. Möjliga prövningsförfaranden av stöd till laddinfrastruktur enligt statsstödsregelverket.

GBER Konkurrensutsatt anbudsförfarande	GBER Fasta stödnivåer	De minimis
Artikel 36a punkt 4.	Artikel 36a punkt 6.	De minimis-förordningen.
Konkurrens mot andra anbud ska göra att inte alla som söker beviljas stöd. På förhand fastställda kriterier ska uppfyllas.	Alla som söker kan beviljas stöd.	Alla som söker kan beviljas stöd.
100 % stöd är möjligt (punkt 5).	Begränsning av stödandel enligt fast nivå: 20 % till stora företag. Högre stödandel möjlig för små och medelstora företag.	Begränsning av sammanlagt stöd av mindre betydelse (de minimis) över tre år.
Ansökan behöver tas emot som anbud i särskilda utlysningar.	Ansökningar kan tas emot löpande.	Ansökningar kan tas emot löpande.

2.3 Nuvarande stödgivning inom Klimatklivet

2.3.1 Klimatklivets stöd till laddning för boende och anställda

I nuläget medger förordning (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon, stöd till laddinfrastruktur avsedd att användas av i huvudsak boende i en bostad och anställda på en arbetsplats. I Tabell 3 illustreras översiktligt vad det befintliga stödet riktar sig till.

Tabell 3. Stöd till laddinfrastruktur som prövas enligt förordning 2019:525 (nuläge).

Indelning	Icke-publikt i huvudsak för boende	Icke-publikt i huvudsak för anställda
Vem laddar	I huvudsak boende i bostäder.	I huvudsak anställd personal vid en arbetsplats.
Vem söker	Fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och samfälligheter.	Fastighetsägare och arbetsgivare.
Fordonstyper	I huvudsak privatägda fordon.	

Stödet beviljas enligt förordningen till *i huvudsak boende och anställda*. Rekvisitet *i huvudsak* innebär att laddinfrastrukturen som beviljats stöd till viss del även kan användas för annan typ av laddning, såsom laddning av besökandes fordon eller fordon som används av en verksamhet. Däremot medges inte stöd till laddinfrastruktur som till betydande del syftar till att nyttjas av den typen av användare. Sådana ansökningar kan i vissa fall i stället beviljas stöd enligt förordning 2015:517.

Vad som avses med *i huvudsak* framgår inte av förordning 2019:525. I skattelagstiftningen har begreppet jämförelsevis getts betydelsen cirka 75 procent, vilket kan ge viss vägledning.⁴ Naturvårdsverkets uppfattning är dock att huvudsakligen ska förstås som *i övervägande del*.

Stöd till företag ska enligt 3 § förordning 2019:525 uppfylla villkoren som ställs i artikel 56 GBER alternativt de minimis-förordningen. Maximal stödandel är 50 procent och maximalt stödbelopp begränsas till 15 000 kronor per laddningspunkt.

Tabell 4 nedan visar hur sökanden prövas, det vill säga om sökanden prövas enligt statsstödsregler eller inte definieras som företag och därmed inte prövas enligt statsstödsreglerna.

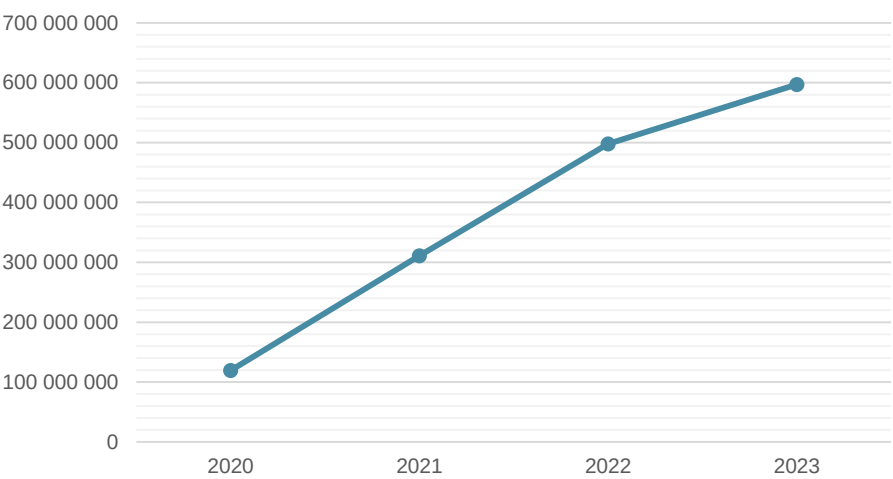
Tabell 4. Förutsättningar för prövning av stöd enligt förordning 2019:525 (nuläge).

Typ av organisation	Företag enligt statsstödsregelverket.	De som inte definieras som företag.
Regelverk	Förordning 2019:525 och de minimis-förordningen.	Förordning 2019:525.
Nuvarande maximal stödnivå	50%; maxbelopp 15 000 kr per laddningspunkt.	

De som söker stöd kan vara företag, bostadsrättsföreningar, offentlig verksamhet, föreningar med flera. Som översiktligt illustreras i nedanstående figurer har antalet ansökningar och utbetalat stöd stadigt ökat under 2020–2023. Mest stöd har erhållits av bostadsrättsföreningar.

Figur 1 visar den snabba ökningen över tid i utbetalat stödbelopp. Under 2020 beslutade Naturvårdsverket om utbetalningar av totalt närmre 120 miljoner kronor. Under 2023 beslutade Naturvårdsverket om utbetalningar på cirka 598 miljoner kronor.

Figur 1. Beslut om utbetalt stödbelopp inom Ladda bilen under 2020–2023 (totalt, kr).

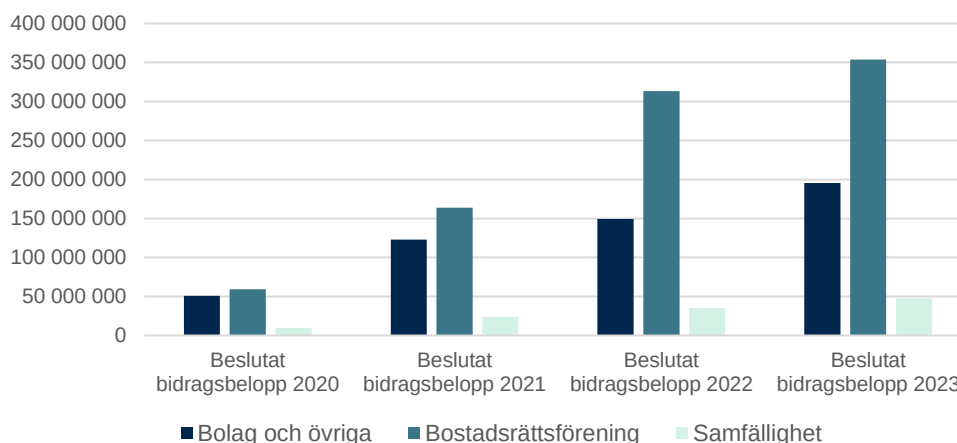

Källa: Uppgifterna är hämtade från ärendehanteringssystemet lipax Case.

⁴ Se prop.1999/2000:2 s. 498.

Vilka som sökt stödet och beviljats stöd fördelar sig enligt Figur 2 nedan. Av 2023 års totala beslutade stödbelopp beviljades bostadsrättsföreningar cirka 59 procent, samfälligheter motsvarande 8 procent, samt företag och övriga organisationer, såsom stiftelser eller kommuner, närmare 33 procent. Fördelningen över tid är relativt jämn, men ett visst skifte syns över tid med en något ökad andel beviljat stöd till bostadsrättsföreningar och en något minskad till samfälligheter.

Figur 2. Beslut om utbetalat stödbelopp inom Ladda bilen uppdelat på organisationstyp 2020–2023 (kr).

Källa: Uppgifter hämtade från ärendehanteringssystemet lipax Case.

Not: I kategorin "Bolag och övriga" ingår utöver företag bland annat kommuner, stiftelser, trossamfund och ideella föreningar.

2.3.2 Klimatklivets stöd till lokala klimatinvesteringar

Laddinfrastruktur som inte är berättigad till stöd enligt förordning 2019:525, det vill säga att den huvudsakligen *inte* ska användas av boende och anställda, kan prövas enligt förordning (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar. Ansökan görs till länsstyrelsen, och Naturvårdsverket beslutar om stödet.

I Tabell 5 nedan sammanfattas de typer av laddning som stödgivningen till laddinfrastruktur i huvudsak omfattar, som därmed inte kan beviljas stöd enligt förordning 2019:525.

Tabell 5. Den stödgivning till laddinfrastruktur som kan prövas enligt förordning 2015:517 (nuläge).

Indelning	Icke-publik eller semi-publik laddning för verksamhetsfordon	Publik laddning
Vem laddar	Firmor, föreningar eller offentlig verksamhet.	Allmänheten.
Vem söker	Transportföretag, budbilsföretag, taxibolag, hantverkarfirmor, kommuner, regioner idrottsföreningar, bilfirmor m.fl.	Fastighetsägare, laddoperatörer m.fl.
Fordonstyper	Verksamhetsfordon (lastbilar, skåpbilar, hemtjänstbilar, demobilar etc.).	Privata fordon och verksamhetsfordon.

Företag och offentliga aktörer är de vanligaste stödmottagarna när det gäller både publik och icke-publik laddinfrastruktur. Den största andelen av det beviljade stödet går till utbyggnad av publik laddinfrastruktur.

Gemensamt för ansökningar, med undantag för den publika laddinfrastrukturen, är att beräkning av varaktig klimatnytta är ett viktigt kriterium för att beviljas stöd.⁵ Klimatnyttan är inte ett kriterium när prövning sker genom konkurrensutsatt anbudsförfarande, vilket tillämpas för publik laddning. Då är det i stället särskilda krav, sökt stöd och så kallat konkurrensbelopp baserat på laddstationens effekt som är av betydelse.⁶ Otillräcklig klimatnytta är en vanlig orsak till avslag för icke-publik laddinfrastruktur.

Behovet av stöd till publik laddinfrastruktur utreds idag genom skriftliga offentliga samråd som administreras av länsstyrelsen, enligt krav som följer av GBER och som beskrivs närmare i avsnitt 3.2.2.

Tabell 6 visar hur sökande i nuläget prövas enligt förordning 2015:517. När företag söker stöd för laddinfrastruktur som inte ska vara publik prövas ansökan enligt 8 § förordningen 2015:517 samt i första hand artikel 36a punkt 6 GBER, med fasta stödnivåer utifrån företagsstorlek. Om den sökande inte ska betraktas som företag prövas ansökan endast enligt 9 § förordning 2015:517. De minimis-förordningen tillämpas restriktivt och i första hand när stöd inte medges enligt GBER.

⁵ Se 4 § förordning 2015:517.

⁶ Se 4 a § förordning 2015:517.

Tabell 6. Förutsättningar för prövning av stöd enligt förordning 2015:517 (nuläge).

Typ av organisation	Offentlig verksamhet, föreningar etc. som <i>inte ska prövas som företag-</i>	De som <i>ska prövas som företag</i> och söker för annat än publik laddinfrastruktur.	Alla som söker för publik laddinfrastruktur <i>ska prövas som företag.</i>
Regelverk	9 § förordning 2015:517	8 § förordning 2015:517 samt artikel 36a p. 6 GBER eller de minimis-förordningen.	8 § förordning 2015:517 samt GBER artikel 36a p 4 (konkurrens-utsatt anbuds-förfarande). Behov utreds genom samråd.
Nuvarande maximal stödnivå	50 %	20 % till stora företag, 40 % till medelstora företag, 50 % till små företag alternativt 50 % enligt de minimis-förordningen	70 %

3. Problemanalys

I detta kapitel redogör vi översiktligt för de analyser som ligger till grund för våra lösningsalternativ och slutliga ändringsförslag.

3.1 Behovet av laddinfrastruktur

Trots en betydande expansion råder enighet om att utbyggnadstakten för laddinfrastruktur behöver öka om klimatmål ska nås. Den europeiska biltillverkarföreningen ACEA (Association des Constructeurs Européens d'Automobiles) beräknar behovet till tre miljoner icke-publika laddningspunkter för tunga och lätta transportbilar i EU fram till år 2030. Behovet av icke-publika laddningspunkter för personbilar beräknas till 29,4 miljoner för samma period.⁷ Boston Consulting Group (2022) menar att Sverige har behov av tre miljoner laddstationer för personbilar till 2050 för att klara den pågående elektrifieringen.⁸

Det vanligaste sättet att ladda personbilar är genom icke-publik laddning vid en bostad eller på en arbetsplats.⁹ För boende, anställda och verksamheter behöver laddning i normalfallet ske där bilen ska parkeras. Även när det gäller verksamhetsfordon utgör icke-publik laddning den huvudsakliga användningen. Energimyndigheten bedömer att 80–95 procent av den totala laddningen av elbilar sker genom icke-publik laddning.¹⁰ Enligt en avhandling från 2019 är laddning i hemmet med låga effekter viktigast för elbilsägaren, liksom för flexibiliteten i elsystemet.¹¹

Publik laddinfrastruktur är central för att nå mål om en hög andel elfordon och främja rörlighet. Utbyggnaden av publik, icke-publik och även så kallad semi-publik laddning är beroende av varandra och behöver ske parallellt. Konkurrensverket har i en rapport från 2024 bland annat lyft fram att ett ökat antal icke-publika och semi-publika hem- och destinationsladdningar kan vara ett sätt att minska efterfrågan på publika lågeffektladdare.¹²

I rapporten lyfter Konkurrensverket också fram bristen på analyser om framtida behov av laddinfrastruktur. Det finns idag inte någon officiell statistik över laddinfrastrukturen eller dess utveckling. I ett regeringsuppdrag, som slutrapporteras i slutet av 2024, ska Energimyndigheten redovisa statistik för laddinfrastruktur och bidra med en metodutveckling för att kunna kvantifiera

⁷ ACEA (2022), s. 20.

⁸ Boston Consulting Group (2022), s. 26. För vidare läsning om kunskapen om laddinfrastruktur för vägtrafik, se Trafikutskottets rapport (2023/24:RFR7).

⁹ Energimyndigheten (2023), s. 91.

¹⁰ Energimyndigheten (2023), s. 23

¹¹ Taljegård (2019).

¹² Konkurrensverket (2024), s. 55.

antalet icke-publika laddningspunkter i Sverige.¹³ Brist på underlag om behov bekräftas i de kontakter Naturvårdsverket haft med andra myndigheter under arbetet med uppdraget.

3.2 Fler bör få stöd för laddning

För vissa grupper är det svårt eller omöjligt att få stöd genom någon av Naturvårdsverkets två stödformer för laddinfrastruktur. Det gäller till exempel de som vill söka stöd för:

- boendeladdning hos fastighetsägare med många fastigheter,
- laddning avsedd för besökande som nyttjar gästparkeringar på till exempel hotell och campingar, eller
- verksamhetsfordon med korta årliga körsträckor.

I nuläget är stödet till laddning för boende och anställda enligt förordning 2019:525 begränsat när det gäller stödbelopp för företag som har ett stort fastighetsbestånd, även om åtgärderna i sig kan vara stödberättigande. Begränsningen utgörs av takbeloppet för stöd enligt de minimis-förordningen samt att företagen idag inte kan prövas enligt GBER. Det beror på att förordning 2019:525 i nuläget medger prövning enligt artikel 56 i GBER, som inte längre är tillämplig för laddinfrastruktur. Eftersom förordning 2015:517 inte får tillämpas för ansökningar som berättigar till stöd enligt 2019:525 kan de inte heller prövas enligt denna förordning.

Stöd till laddinfrastruktur riktad främst till andra än boende och anställda är inte möjligt att bevilja enligt förordning 2019:525. Enligt förordningen ska laddningspunkterna användas av *i huvudsak* boende eller anställda, vilket medger att laddningspunkterna i mindre omfattning även kan användas av andra, som besökare. Det är även möjligt för en arbetsgivare att ladda verksamhetsfordon vid laddningspunkter för anställda, men bara om den huvudsakliga laddningen utgörs av anställdas privatfordon.

Enligt förordning 2015:517 är möjligheterna till stöd för laddinfrastruktur till verksamhetsfordon i praktiken begränsade. En vanlig orsak till att sökande nekas stöd är att verksamheten inte är transportintensiv nog för att åtgärden ska ge en tillräckligt hög klimatnytta. Att visa en viss klimatnytta är en förutsättning för att stöd ska kunna lämnas. I många fall är det också svårt att visa på den klimatnytta som en enskild laddningspunkt leder till, såsom laddinfrastruktur vid gästparkeringar för tillfälliga boendegäster.

3.3 Vad aktörer efterfrågar

Naturvårdsverket har i uppdraget inhämtat synpunkter från ett antal aktörer med intresse av stöd till utbyggnad av icke-publik laddinfrastruktur. Flera aktörer

¹³ Regeringsbeslut 2022-05-05 (I2022/01060).

(bransch-, intresse- och arbetsgivarorganisationer) uttrycker att ett stödsystem med enkla ansökningsförfaranden och korta ledtider är mer efterfrågat än höga stödnivåer. Likaså beskrivs ett löpande ansökningsförfarande som eftersträvaransvärt.

När det gäller teknik, affärslösningar och affärsmodeller efterfrågas ett stödsystem som möjliggör för olika tekniker och som inte begränsar teknikval eller hindrar utveckling av nya affärsmodeller. Aktörerna bekräftar bilden av en snabb utveckling, om än i varierande grad. Olika förutsättningar för tunga och lätta fordon ses av vissa aktörer som ett skäl att särskilja stöd till dessa.

En intervjustudie framtagen av samverkansplattformen Closer, för projektet REEL (Regional Electrified Logistics), visar att aktörer inom sektorn för tunga transporter inte bara har behov av laddning med snabb effekt utan också laddning på låga effekter.¹⁴ Studien visar att det största behovet utgörs av laddning vid den egna anläggningen eller vid kundanläggningar. Av studien framgår att drygt hälften av aktörerna i intervjustudien anser att dagens stödsystem i alltför hög grad fokuserar på publik laddinfrastruktur. Aktörer som intervjuats lyfter behovet av stöd till icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur, som möjliggör stöd för laddning vid egna eller kunders anläggningar.

Flera av de intervjuade aktörerna i studien har sökt stöd för icke-publik laddinfrastruktur. De beskriver ansökningsprocessen inom Klimatklivet som utmanande, på grund av svårigheten att lämna korrekta beräkningar för utsläppsminskning och lönsamhet.¹⁵ Enligt aktörerna är det en försvårande omständighet att stöd endast kan sökas under specifika tidsperioder. Långa ledtider från ansökan till beslut innebär också att kostnadsprognosen i ansökan inte alltid stämmer med den slutliga kostnaden.

3.4 Gränsdragningar mellan stöd skapar otydlighet

Naturvårdsverket har i handläggningen av stöden till laddinfrastruktur, samt i arbetet med detta uppdrag, fått synpunkter om att gränsdragningen mellan de två olika stödformerna inom Klimatklivet upplevs som otydlig. Avgränsningen mellan stödordningarna är svår att hantera, inte bara för utomstående utan även för myndigheten vid vägledning och prövning av stödet.

En problematik uppstår i samband med bedömning av användningsgrad (som beskrivs i avsnitt 2.3). Om andra än boende och anställda utgör en liten del får stöd ges enligt förordning 2019:525. Då får förordning 2015:517 inte tillämpas. När gruppen boende och anställda inte kan anses vara de huvudsakliga användarna

¹⁴ Closer, Lindholmen Science Park AB (2022).

¹⁵ Det gäller stöd som söks för icke-publik laddinfrastruktur enligt förordning 2015:517.

gäller det omvända, det vill säga stöd ska då endast sökas enligt förordning 2015:517.

Att olika stödformer skapar en otydlighet, och att de dessutom hanteras av olika myndigheter, har framförts som problematiskt av flera aktörer både tidigare¹⁶ och i arbetet med detta uppdrag. Att samordningen av och processerna för stödgivning, samt stödets utformning, behöver ses över för att förenkla för dem som söker stöd har förts fram.

3.5 Bestämmelser vid stöd till laddningspunkter på gästparkeringar

För laddningspunkter vid gästparkeringar följer särskilda krav för laddinfrastruktur tillgänglig för allmänheten. Det följer av att gästparkeringar inte är tydligt avgränsade för en *definierbar krets av användare*, utan kan nyttjas av *en viss allmän användargrupp*.¹⁷ I AFIR och GBER har denna åtskillnad en betydelse. När målgruppen för laddinfrastrukturen utgör en definierbar krets av användare menar Naturvårdsverket att laddningsinfrastrukturen inte ska betraktas som tillgänglig för allmänheten. En tydlig definition av vad som menas med *tillgänglig för allmänheten* saknas dock i GBER, vilket kan göra det svårt att dra en skarp gräns för när en laddningspunkt ska anses tillgänglig för allmänheten. I gränsdragningsfall får det i stället avgöras i det enskilda ärendet. Skälen till att det finns en osäkerhet i tolkningen av vad som ska betraktas som tillgängligt för allmänheten förklaras vidare i avsnitt 6.10 (om överensstämmelsen med EU-rätt).

Artikel 36a i 2023 års GBER innehåller särskilda krav för laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten. För det första finns ett krav på att ge användarna icke-diskriminerande tillträde till laddningspunkterna, inbegripet när det gäller tariffer, autentisering och betalningsmetoder samt andra användarvillkor.¹⁸ För det andra finns ett krav på att behovet av stöd till investering i laddinfrastruktur för allmänheten ska fastställas genom ett öppet offentligt samråd eller en oberoende marknadsundersökning. Det gäller när fordonstypen utgör en viss andel av registrerade fordon.¹⁹ Laddningspunkter avsedda att användas av tunga elfordon, som utgör en liten andel av Sveriges fordonsflotta, omfattas därmed för närvarande inte av kravet på behovsutredning. Däremot kommer behovsutredning att krävas för infrastruktur som ska användas för laddning av andra fordonstyper om användargruppen är att betrakta som en allmänhet. Prövning ska då ske mot GBER.

¹⁶ Se till exempel Energimyndigheten (2023) och Sveriges riksdag (2024).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU. Se skäl 11.

¹⁸ Artikel 36a punkt 8 GBER.

¹⁹ Se artikel 36a punkt 10 och punkt 11 andra stycket GBER.

Mot bakgrund av att olika behov och förutsättningar kommer att gälla för de aktörer som förväntas söka stödet, liksom för åtgärderna, blir det en utmaning att organisera offentliga samråd som passar och tar hänsyn till dessa.

3.6 Förutsättningarna att införa ett konkurrensutsatt anbudsförfarande

Ett konkurrensutsatt anbudsförfarande definieras enligt artikel 2.38 GBER som *ett icke-diskriminerande anbudsförfarande som möjliggör för tillräckligt många företag att delta och där stödet beviljas antingen på grundval av det ursprungliga anbud som anbudsgivaren lagt eller på grundval av ett enhetspris*. Budget eller volym med anknytning till anbudsförfarandet utgör en bindande begränsning som innebär att inte alla anbudsgivare kan erhålla stöd.

Den konkurrens som ska uppnås genom förfarandet avser konkurrens om stödet, enligt Naturvårdsverkets tolkning. Om det råder marknadsmässig konkurrens eller inte mellan de sökande kan inte vara en förutsättning för att uppfylla avsikten med prövningsförfarandet för icke-publik laddinfrastruktur. I stället gäller att sökande ska konkurrera genom sökt stödbelopp. Av artikel 36a GBER följer att minst 70 procent av de urvalskriterier som används ska avse stöd i förhållande till projektets bidrag till miljömål, exempelvis stöd som begärs per laddningsstation. Hur mycket stöd som begärs ska utgöra grunden för att fördela stödet i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande.

3.6.1 Utmaningarna med ett konkurrensutsatt anbudsförfarande

Det finns flera utmaningar vid utformningen av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande för icke-publik laddinfrastruktur. Ett problem är att kostnaderna kan påverkas av faktorer som den sökande inte alltid styr över, såsom markförhållanden eller kostnader för nätanslutning. Förfarandet kan innebära att aktörer som har relativt höga kostnader kommer att ha svårt att få stöd, vilket kan uppfattas som orättvist. En utmaning blir att utforma kriterier som gör att inte bara de billigaste laddningspunkterna kan få stöd, exempelvis enkla väggmonterade laddningspunkter med låg effekt. Stödet bör inte exkludera dyrare laddinfrastruktur med högre effekter eller installationer som kräver mer markarbete eller ökad nätkapacitet. Kriterierna får inte heller innebära att introduktion av ny teknik missgynnas på ett sätt som hindrar teknikutveckling. I ett konkurrensutsatt anbudsförfarande behöver målgruppen samtidigt utformas så att anbuderna i utlysningen är jämförbara och innebär konkurrens om stöd på lika villkor.

3.6.2 Förfarandet kräver flexibilitet

Ett konkurrensutsatt anbudsförfarande kräver flexibilitet i utformningen. I artikel 36a GBER anges att om utformningen av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande inte säkerställer en effektiv konkurrens så ska det korrigeras i de efterföljande anbudsförfarandena, till exempel genom minskad budget eller volym. Myndigheten

behöver ges möjlighet att göra sådana justeringar av prövningsförfarandet över tid. Det bör därför inte på förhand vara reglerat i författning hur ett konkurrensutsatt anbudsförfarande ska genomföras.

3.7 Möjliga och motiverade stödnivåer

3.7.1 Möjliga stödnivåer enligt statsstödsreglerna

Artikel 36a i 2023 års version av GBER föreskriver andra stödnivåer till företag än den som i nuläget följer av förordning 2019:525. Följande stödnivåer är möjliga:

- Om det stödsökande företaget är ett stort företag kan stöd utgå med som mest 20 procent av de stödberättigande kostnaderna enligt artikel 36a punkt 6 GBER.
- Om det stödsökande företaget är ett medelstort företag får stödet uppgå till 40 procent av de stödberättigande kostnaderna, enligt artikel 36a punkt 6 GBER.
- Om det stödsökande företaget är ett litet företag får stödet uppgå till 50 procent av de stödberättigande kostnaderna, enligt artikel 36a punkt 6 GBER.
- Om stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande finns det enligt artikel 36a punkt 5 GBER möjlighet att ge stöd till 100 procent av de stödberättigande kostnaderna.

3.7.2 Samhällsekonomiskt motiverade stödnivåer

Det är generellt motiverat med statliga stöd (subventioner) när ett stöd ökar välfärden i samhället, vilket sker när nyttan med ett stöd överstiger kostnaderna för samhället som helhet. Stöd som ger incitament till olika aktörer att bygga ut laddinfrastruktur har positiva effekter för samhället som gör det lämpligt med statliga stöd.²⁰ En subvention till utbyggnad av laddinfrastruktur kan sänka användarens kostnad för laddning till nivåer som är mer optimala ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

En avvägning krävs gällande stödnivåerna (andelen stöd per installation). Vid stödnivåer som är för låga för att vara samhällsekonomiskt lönsamma kan ambitionen om en snabb utbyggnadstakt bli svår att uppnå. Alltför generösa stödnivåer kan å andra sidan innebära ett ineffektivt användande av statliga medel. För att staten ska hushålla med resurser är det lämpligt att försöka säkerställa att stöden behövs för att investeringen ska ske, det vill säga att investeringen inte skulle genomförts utan det statliga stödet (så kallad additionalitet).

Idealiskt är att nivån på ett stöd är i paritet med den nytta som uppnås för samhället. Givet att kostnader och nyttor är kända kan de jämföras för att utforma

²⁰ När utbyggnaden inte sker i tillräckligt snabb takt (när det finns s.k. nätverksexternaliteter) innebär stöd för att öka takten en positiv förändring ur ett samhällsperspektiv.

lämplig stödnivå. Endast vissa kostnader och nyttor kan tas med i analysen eftersom de delvis är okända.

Olika faktorer behöver vägas in när maximalt stödbelopp per laddningspunkt fastställs. En begränsning av maximalt stödbelopp per laddningspunkt har fördelen att det minskar risken för att stödet baseras på orimligt höga kostnader. Resurserna för den granskning av kostnadsunderlag som åligger Naturvårdsverket att göra kan då effektiviseras och hållas nere. Risken med att inte införa en begränsning av maximalt stödbelopp kan på motsvarande sätt kompenseras av en mer detaljerad kontroll av redovisade kostnader. För att hålla nere kostnader för handläggning och kontroll kan det vara motiverat att begränsa stödbeloppet och införa ett maximalt stödbelopp per laddningspunkt. Detta för att möjliggöra ett så enkelt handlägningsförfarande som möjligt.

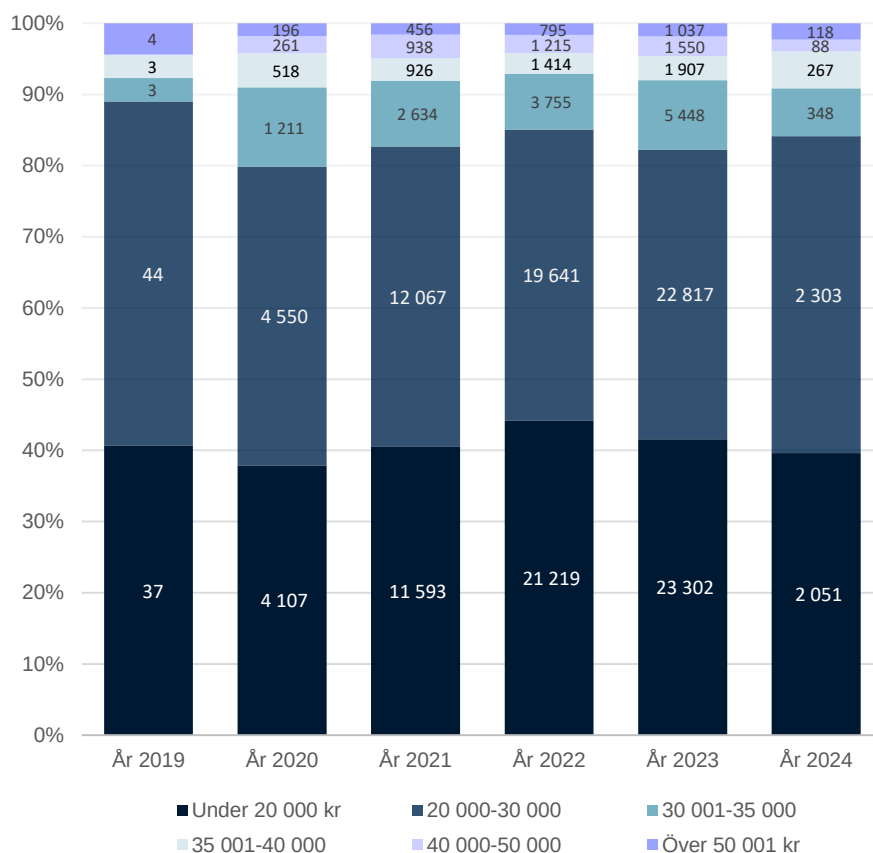
När högre stödnivå bedöms bidra till målet med stödet (omställningen till hållbara transporter) kan det vara lämpligt med en mer detaljerad kontroll. Med tanke på den stora volymen av ärenden är det motiverat att hålla nere kostnaderna för handläggning.

3.7.3 Erfarenheter av stödnivåerna i förordning 2019:525

Från 2019, när stödet infördes, till i dag har kostnaden och stödet per laddningspunkt för de beviljade ansökningarna fördelats enligt Figur 3. Figuren visar att kostnadsnivån de senaste åren understiger 30 000 kronor per laddningspunkt för cirka 80–85 procent av de beviljade ansökningarna. För samtliga aktörer (sökanden) är medelkostnaden för en laddningspunkt 23 270 kronor. Det innebär att stödet i genomsnitt är 11 635 kronor vid en stödnivå på 50 procent.

Antalet ansökningar och beviljade laddningspunkter har ökat markant för varje år, trots att stödnivåerna varit desamma sedan stödet infördes. Tillsammans med analys av beviljat genomsnittligt stöd tyder det på att det inte finns några uppenbara skäl att höja stödnivån när det gäller de vanligast förekommande typansökningarna, som är effektnivåer till och med 22,2 kW AC.

Figur 3. Kostnad per laddningspunkt för laddningspunkter som beviljats stöd enligt förordning 2019:525, 2019–2024*.

Källa: Uppgifterna är hämtade från ärendehanteringssystemet lipax Case.

*Gäller från 2019-11-25 då de första ansökningarna gjordes. För 2024 redovisas uppgifter till och med 2024-03-08.

3.7.4 Erfarenheter av stödnivåerna i förordning 2015:517

Jämförbar statistik för stöd som beviljats till laddinfrastruktur enligt förordning 2015:517 finns för publik laddinfrastruktur. Den genomsnittliga kostnaden per laddningspunkt för effektnivåer på 11 kW respektive 22,2 kW är enligt Naturvårdsverkets statistik högre för publik laddinfrastruktur än för infrastruktur som beviljats enligt förordning 2019:525. I genomsnitt är kostnaden för en publik laddningspunkt 45 000–48 000 kronor. En viktig skillnad är att publik laddinfrastruktur medför tillkommande kostnader för att uppfylla särskilda krav, såsom betallösningar och tillgänglighetsanpassningar, jämfört med motsvarande icke-publik laddinfrastruktur. Kostnader och stödnivåer överensstämmer i övrigt förhållandevis väl med de i samma effektspann som beviljats stöd enligt förordning 2019:525.

För snabbaddning är kostnaderna betydligt högre, men varierar stort mellan olika ansökningar. En representativ snittkostnad är därför svår att fastställa. Kostnaden

NATURVÅRDSVERKET

påverkas i högre grad av de förutsättningar som gäller på den enskilda fastigheten, såsom kostnader för nätanslutning.

För stöd enligt förordning 2015:517 gäller sedan flera år maximalt 50 procent i stödandel för icke-publik laddinfrastruktur. Något som pekar på behov av en högre stödnivå har inte framkommit i hanteringen av stödet.

I februari 2024 publicerades en utvärdering av Klimatklivets effekter under 2020–2022.²¹ En slutsats är att det finns en additionalitet för stöd till utbyggnad av icke-publik laddinfrastruktur, det vill säga att investeringarna och utsläppsminskningarna bedöms ha uppkommit till följd av stödet. Graden av additionalitet varierar, bland annat beroende på typ av laddinfrastruktur. Generellt bedöms större investeringar vara mer beroende av stödet för att investeringen ska bli av, samtidigt som stöd bedöms vara viktigare för mindre aktörer.

²¹ Naturvårdsverket (2024). Utvärdering av Klimatklivet – Investeringsstödet effekter 2020–2022. Genomförd av WSP Sverige AB på uppdrag av Naturvårdsverket.

4. Lösningssalternativ

I detta kapitel redovisas de lösningssalternativ som Naturvårdsverket har övervägt för att anpassa förordning 2019:525 mot ändringarna i GBER samt för att möjliggöra för fler aktörer att söka stödet. I nästa kapitel (kapitel 5) sammanfattar vi det förslag som vi lämnar till regeringen samt våra motiveringar.

I samtliga lösningssalternativ som övervägts kan stöd lämnas i förenlighet med statsstödsregler. Samtliga ger också möjlighet till konkurrensutsatt anbudsförfarande som ett komplement till ett löpande ansökningsintag utan konkurrens och med fasta stödnivåer.

Följande två lösningssförslag redovisas, varav Naturvårdsverket förordar den förstnämnda:

- 1) En ändring som innebär ett mer renodlat stöd till icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur samt laddning vid gästparkeringar, samlat i en stödordning.
- 2) En ändring som innebär ett stöd till icke-publik laddinfrastruktur avgränsat till boende och anställda.

Utöver de alternativa lösningar som övervägts beskriver Naturvårdsverket det så kallade nollalternativet samt kortfattat även andra lösningssförslag som har övervägts.

4.1 Nollalternativet – ingen åtgärd

Innan lösningssalternativen beskrivs kortfattat den situation som uppstår om ingen åtgärd vidtas, det så kallade nollalternativet.

En central konsekvens av att inte ändra regleringen är att EU:s reviderade statsstödsregler inte tillämpas. Utan ändringar kan viktiga aktörer vara fortsatt förhindrade att erhålla stöd och ha otillräckliga incitament att investera. Följden av det är att en potentiellt viktig utbyggnad av icke-publik laddinfrastruktur uteblir. Nuvarande oklarheter kring gränsdragning mellan Naturvårdsverkets stödformer kommer att kvarstå.

Antalet ansökningar har ökat markant över tid med de senaste årens satsningar på laddinfrastruktur. Med dagens tidskrävande ansöknings- och prövningsförfarande förväntas det att bli ett växande problem, med ännu längre ledtider mellan ansökan och beslut. Ändringar är alltså angelägna inte bara för att göra det möjligt för fler att söka stödet utan också för att anpassa förfarandet till den situation som råder idag.

En konsekvens av att inte ändra regleringen är att utbyggnadstakten avseende laddinfrastruktur riskerar att bli för låg. Otillräckliga möjligheter att ladda fordon innebär att fordon drivna med fossilt bränsle inte ersätts i den takt som krävs för att nå uppsatta klimatmål. Det motverkar intentionerna med uppdraget samt den

inriktning som beskrivs i klimathandlingsplanen.²² En snabb elektrifiering av fordonsflottan är också väsentlig för att minska andra luftutsläpp. Om inga åtgärder vidtas försvåras därmed också möjligheterna att uppnå miljökvalitetsmål och internationella åtaganden på luftområdet.²³

4.2 Lösningalternativ 1: Förtydligad gränsdragning mellan stöden inom Klimatklivet

Alternativet innebär att icke-publik laddinfrastruktur samlas under en stödordning inom Naturvårdsverket. Förslaget innebär en förenkling för vissa sökande och av vissa bedömningar. Till skillnad från stöd som ges enligt förordning 2015:517 kommer beräknad klimatnytta och återbetalningstid inte att vara avgörande vid stöd till laddinfrastruktur för verksamhetsfordon.

Tillämpning av GBER vid stödgivningen möjliggörs, antingen genom konkurrensutsatt anbudsförfarande eller med begränsning genom fasta stödnivåer.

För sökande av stöd till laddinfrastruktur för boende och anställda som inte ska prövas som företag enligt statsstödsregelverket förändras inte stödgivningen nämnvärt jämfört med nuläget.

I Tabell 7 framgår hur lösningen hanterar gränsdragningen mellan de två förordningarna inom Klimatklivet, förordning 2019:525 och förordning 2015:517.

Tabell 7. En ändrad gränsdragning mellan stöden inom Klimatklivet.

Förordning	2019:525	2015:517
Typ av laddinfrastruktur	Icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur samt laddning vid gästparkeringar.	Publik laddinfrastruktur.

4.2.1 En förenkling för vissa sökande

Förslaget innebär att ansöknings- och prövningsförfarandet kan förenklas för vissa ärenden. En förenkling sker genom att vissa typer av ansökningar som idag prövas enligt förordning 2015:517, i stället prövas utifrån andra förutsättningar enligt förordning 2019:525.

För stöd till laddningspunkter som ska användas för laddning av organisationers verksamhetsfordon kommer inte klimatnytta i det enskilda fallet att vara avgörande. Det innebär större möjligheter att beviljas stöd för verksamheter som har korta årliga körsträckor, eller av andra skäl har svårt att visa styrkta

²² Skr. 2023/24:59.

²³ Se exempelvis beskrivning av behov av minskning av luftutsläpp i luftvårdsprogrammet: <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/luft/internationellt-arbete-med-luft/nationellt-luftvardsprogram/> (hämtat 2024-03-20).

beräkningar om varaktig utsläppsminskning som laddinfrastrukturen förväntas leda till.

Den sökande är inte begränsad till särskilda omgångar, vilket bland annat underlättar för sökanden att kunna lämna in ansökan i nära tid till den tidpunkt när investeringen planeras, vilket påverkas av olika förutsättningar såsom säsong, styrelsebeslut med mera.

4.2.2 Vem kan söka stödet?

Tabell 8 visar vilka som kan söka stödet och vilka användarna av laddinfrastrukturen kan vara.

Tabell 8. Målgrupper för stödet enligt förordning 2019:525.

Icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur samt laddning vid gästparkeringar	
Vem laddar	Till exempel boende, anställda, hantverkarföretag, budbilsfirmor, taxiföretag, transportföretag, åkeriföretag vid lastbilscentral, hotellgäster och campinggäster.
Vem söker	Fastighetsägare, bostadsrättsföreningar, samfälligheter, verksamhetsutövare eller någon annan med särskild rätt till fastigheten.
Fordonstyper	Privatägda fordon och verksamhetsfordon (tunga och lätta elfordon).

Laddinfrastruktur som är tillgänglig för en begränsad grupp av allmänhet inkluderas för att möjliggöra stöd till laddinfrastruktur på gästparkeringar som används av besökare, till exempel vid utflyktsmål, hotell eller campingar. Sådan laddinfrastruktur kan komplettera den publika laddinfrastrukturen, till exempel på platser där en användare vistas en längre tid men sällan och/eller oregelbundet.

Laddning vid gästparkeringar kommer enligt förslaget också att kunna samnyttjas av besökande och boende, eller för laddning av verksamhetens egna och anställdas privata fordon. Sker prövning enligt GBER måste dock laddinfrastrukturen vara tillgänglig på lika villkor för hela användargruppen.²⁴

4.2.3 Hur ansökningar prövas

Sökande som inte ska prövas som företag prövas enbart enligt bestämmelserna i förordning 2019:525. Tabell 9 visar uppdelningen i prövningsförfarande samt de föreslagna stödnivåerna.

²⁴ Se artikel 36a punkt 8 GBER.

Tabell 9. Prövning enligt statsstödsregelverket.

Typ av organisation	Företag			Bostadsrättsföreningar, stiftelser och annan verksamhet som inte räknas som företag.
EU-regelverk	Statsstödsregelverk - möjliga prövningsalternativ vid stöd till företag			Statsstödsregelverk tillämpas inte
	GBER Artikel 36a p. 4 (konkurrensetsatt anbudsförfarande)	GBER Artikel 36a p. 6	De minimis-förordningen	
Tillåtna stödnivåer enligt EU-regelverk	100 %	20 % till stort företag 40 % till medelstort företag 50 % till litet företag	100 % med takbelopp för totalt stöd enligt de minimis-förordningen.	
Stödnivåer enligt lösningsförslag	Begränsning regleras genom utlysningsskriterier	Max 20 % till stora företag. Max 40 % till medelstora företag. Max 50 % till små företag. Maxbelopp 15 000 kr t.o.m. 23 kW AC-laddning. Inget maxbelopp över 23 kW vid AC-laddning eller för DC-laddning.	Max 50 % Maxbelopp 15 000 kr t.o.m. 23 kW AC-laddning. Inget maxbelopp från 23 kW vid AC-laddning eller för DC-laddning.	Max 50 % Maxbelopp 15 000 kr t.o.m. 23 kW AC-laddning. Inget maxbelopp från 23 kW vid AC-laddning eller för DC-laddning

Nedan illustreras två exempel för hur olika tänkbara aktörer provas i lösningsalternativet (se tabellerna 10 och 11 nedan). Det ena typfallet illustrerar ansökningar från aktörer som *inte* provas enligt statsstödsregler, det andra olika typer av ansökningar som gör det.

Tabell 10. Typfall - sökande som inte bedöms som företag enligt statsstödsregelverket och därmed inte faller under statsstödsregelverket.

Vem laddar	Boende	Kommunens hemtjänst
Vem söker	Bostadsrättsförening	Kommun
Fordonstyper	Privata bilar	Hemtjänstfordon
Regelverk	Prövning endast enligt förordning 2019:525.	

Tabell 11. Typfall - Sökande som enligt statsstödsregelverket bedöms som företag och därmed faller under statsstödsregelverket.

Vem laddar	Anställda vid företaget.	Taxifirman.	Företaget som söker.	Boende.	Besökande som nyttjar parkering reserverad för besök.	Besökande som nyttjar gästparkering med tillfälligt p-tillstånd.
Vem söker	Budbilsfirma	Taxifirma	Transportfirma	Fastighetsägare	Fastighetsägare	Museum
Fordonstyper	Privata bilar	Taxibilar	Budbilar och lastbilar	Privata bilar	Privata bilar	Privata bilar
Regelverk	Prövning enligt förordning 2019:525 samt statsstödsregelverk.					
Behovsutredning	Behovsutredning krävs inte enligt GBER.				Behov ska utredas genom offentligt samråd eller oberoende marknadsundersökning vid prövning enligt GBER.	

4.2.4 För- och nackdelar med lösningsalternativ 1

Mycket talar för att det är resurseffektivt att pröva stöd till icke-publik laddinfrastruktur inom en stödordning, oavsett användare och typ av fordon som ska laddas. Lösningen bör stimulera utbyggnadstakten av laddinfrastruktur. Fler åtgärder och organisationstyper kan berättigas stöd.

Förslaget innebär en förenkling för vissa sökande och av vissa bedömningar jämfört med nollalternativet, som för stödgivning till laddinfrastruktur för verksamhetsfordon och av underlag som den sökande kommer att behöva redovisa i ansökan. Ändringen ger förutsättningar för att ledtiden från ansökan till beslut kan hållas kort. Ändringen tillgodoser i möjligaste mån marknadens behov, där omfattningen av vad som behöver redovisas i ansökan är begränsad till vad som är nödvändigt.

Utformningen bedöms innebära att laddinfrastrukturen i högre grad kan anpassas utifrån den sökandes behov i stället för att den sökande behöver separera eller avgränsa sina installationer för att passa utformningen av ett stödsystem.

Kommunikationsmässigt finns fördelar. Det blir en förhållandevis ren gränsdragning mellan de två stöden inom Klimatklivet. Det minimerar också antalet olika stödformer till icke-publik laddinfrastruktur och möjliggör ”en väg in” för den typen av ansökningar hos Naturvårdsverket. Utmaningarna med att förklara skillnaderna mellan de stöd som olika myndigheter hanterar kvarstår dock.

För laddning vid gästparkeringar finns det viss risk för problem vid gränsdragning gentemot stödet till publik laddinfrastruktur enligt förordning 2015:517.

Vägledning och e-tjänstens utformning är viktig för att minimera otydlighet.

Genom att fler kan söka ökar också antalet ansökningar, vilket innebär ökad arbetsbelastning hos Naturvårdsverket. Fler ansökningar och ökad fördelning av medel leder till ökat behov av systematik och kontroller. För närvarande finansieras

stödet av EU:s återhämtningsfond, vilket medför höga krav på dokumentation i ärendehantering.

Prövning av fler typer av ansökningar och en större mängd innebär behov av förändringar i arbetssätt och en utveckling av IT-stöden på Naturvårdsverket. Detta är dock nödvändigt oavsett om förordningsändringar genomförs, eftersom antalet ansökningar har ökat kraftigt sedan stödet infördes. Befintliga IT-stöd är inte anpassade för nuvarande volymer.

Prövning av ansökningar enligt GBER kräver en högre grad av kvalificerad handläggning. Med en revidering i enlighet med GBER och införandet av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande blir det ett mer komplicerat system, med en mer krävande handläggning i dessa delar. Detta sker dock oavsett alternativ, eftersom samtliga lösningar som övervägts innebär anpassning mot GBER och att konkurrensutsatt anbudsförfarande möjliggörs.

4.3 Lösningalternativ 2: Förtydligat stöd för boende och anställda

Det som här kallas alternativ 2 bedöms som den lösning som innebär minsta möjliga förändring, för att anpassa förordningen mot statsstödsregelverket och samtidigt kunna utforma det för möjligheten till ett konkurrensutsatt anbudsförfarande.

Förslaget innehåller en viss justering av målgrupp för laddningen, detta i syfte att tydliggöra nuvarande gränsdragning mot annat stöd. Likt lösningalternativ 1 ger denna lösning möjlighet att ge stöd till laddinfrastruktur för boende och anställda hos fastighetsägare med stora fastighetsbestånd.

4.3.1 Gråzonen som följer av ”i huvudsak” tas bort

I detta alternativ finns inte rekvisitet *i huvudsak* med. Laddningspunkterna ska med andra ord endast användas av boende och anställda. Rekvisitet tas bort i syfte att tydliggöra vilka stödet är avsett för och komma till rätta med svårigheten att fastställa när stödet kan anses att i huvudsak bidra till laddning för boende och anställda.

En konsekvens är att det inte längre blir möjligt med ett visst samnyttjande av laddningspunkten, eftersom laddning för andra än boende och anställda utesluts.

4.3.2 Vem kan söka stödet?

Stödmöjligheterna för icke-publik laddinfrastruktur ökar för vissa genom anpassningen mot GBER. Möjligheterna till stöd enligt förordning 2019:525 minskar samtidigt för andra grupper genom att rekvisitet *i huvudsak* tas bort. Samtidigt tydliggörs det att de i stället provas enligt förordning 2015:517. Tabell 12 visar vilka sökande och användare som stödet riktar sig till i alternativ 2.

Tabell 12. Ett förtydligad stöd till boende och anställda.

Indelning	Icke-publikt enbart för boende	Icke-publikt enbart för anställda
Vem laddar	Boende i bostäder.	Anställd personal.
Vem söker	Fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och samfälligheter.	Arbetsgivare och fastighetsägare.
Fordonstyper	Privatägda fordon (lätta elfordon).	

4.3.3 Hur ansökningar prövas

Prövning i lösningsalternativ 2 sker som i lösningsalternativ 1, det vill säga så som beskrivs i avsnitt 4.2.3 och Tabell 9. Det sker enligt förordning 2019:525 och i tillämpliga fall statsstödsregelverket. Även stödnivåerna är desamma och följer likt prövningen i övrigt av vilken organisation som söker.

Stöd till laddinfrastruktur som omfattas av förordning 2015:517 påverkas inte i detta lösningsalternativ. Laddinfrastruktur som ska användas i annat syfte än för laddning av boendes och anställdas privata fordon faller in under förordning 2015:517, oavsett grad av användning.

4.3.4 För- och nackdelar med lösningsalternativ 2

Alternativet innebär en mindre förändring jämfört med alternativ 1. Även om förslaget bedöms leda till att stödmöjligheterna för icke-publik laddinfrastruktur ökar något för vissa bedömer Naturvårdsverket att resursbehovet för att genomföra förändringen inte står i proportion till nyttan.

Det krävs även i denna lösning ett arbete med att anpassa IT-stöd, vägledning och handlägningsprocesser. Även med denna lösning behöver Naturvårdsverkets e-tjänst och ärendehanteringssystem anpassas för att kunna ta emot ansökningar genom konkurrensutsatt anbudsförfarande.

Krav på behovsutredning kommer inte att vara aktuellt för någon ärendetyp, eftersom den laddinfrastruktur som stödet omfattar endast riktar sig till en definierbar krets av användare, inte till allmänheten.

Användningen blir mindre flexibel och färre sökanden omfattas än i alternativ 1. Stödet är tydligt riktat mot laddning för boende och anställda. Fördelen av det är att det blir tydligt, men nackdelen är att laddinfrastrukturen inte kan komma till användning för andra.

Alternativ 2 bedöms främja utbyggnaden, men i otillräcklig utsträckning i förhållande till behovet av utbyggnad och nödvändiga anpassningar av IT-stöd.

4.4 Andra alternativ som övervägts

Naturvårdsverket har under arbetet också övervägt två ytterligare lösningsalternativ. En lösning som tidigt övervägdes utgick från en gränsdragning mellan stödsystem utifrån maximal tillförd effekt (kW) från en laddningspunkt,

med önskat syfte att förenkla för vissa sökande. En sådan lösning uteslöts eftersom en gräns i effekt inte är i linje med aktörernas behov och tekniska förutsättningar.

Att särskilja stöd utifrån effekt (kW) skulle innebära att förordning 2019:525 skulle omfatta stöd till laddinfrastruktur oberoende av användargrupp, liksom förordningen 2015:517. Laddning med låga effekter är intressant även för tunga fordon. Att sätta en gräns utifrån effekt skulle därför leda till att laddinfrastruktur för tunga fordon omfattades av ytterligare ett stödsystem.

Den som vill söka stöd bör uppfatta en stödform utifrån hur ansökan ska lämnas in, inte utifrån den förordning som ansökan prövas mot. Att det sker en anpassning i relation till hur de sökande uppfattar stödet var också en signal från flera aktörer som medverkade i de dialoger som genomförts med berörda branscher. Gränsdragning utifrån effekt bedöms inte innebära en förenkling utifrån sökandes perspektiv.

Ytterligare en lösning som övervägts är att utforma stödet enligt det vi här kallat alternativ 2, med ett stöd inriktat på endast laddning för boende och anställda, men med tillägget att öppna upp för stöd även till laddning vid gästparkeringar. En sådan utformning skulle utesluta möjligheten till förenkling av stöd för laddning avsedd för verksamhetsfordon. Naturvårdsverket valde att inte utreda detta alternativ vidare. Baserat på de kontakter som handläggare vid Naturvårdsverket har haft med aktörer finns det behov av att kunna söka stöd för laddning vid gästparkeringar.

Laddning vid gästparkeringar kräver behovsutredning i ärenden som prövas mot GBER. Eftersom gästparkeringar inte förväntas svara för en större del av ansökningsvolymen bedöms de ökade resurser som skulle behövas inte motsvara nyttan med att enbart inkludera denna mindre grupp av sökande. De omfattande förändringar i hanteringen av stödet som skulle krävas gör det rimligt att vid en ändring av stödet också inkludera andra aktörer och laddtyper.

4.5 Jämförelse av alternativen

4.5.1 Prövning enligt GBER möjliggörs i båda alternativen

Både alternativ 1 och 2 är utformade för att möjliggöra för fler att kunna söka och erhålla stöd för laddinfrastruktur. Genom båda alternativen ges organisationer med stora fastighetsbestånd möjlighet att beviljas stöd i större utsträckning än idag. Båda lösningsalternativen medger prövning enligt GBER. De har också gemensamt att författningsändringen ger myndigheten möjlighet att utforma konkurrensutsatt anbudsförfarande parallellt med löpande intag av ansökningar.

Båda förslagen innebär en minskad gränsdragningsproblematik mot förordning 2015:517. Skärningen av vilka som är stödberättigade enligt 2019:525 skiljer sig däremot mellan de båda alternativen.

4.5.2 Jämförelse av tydlighet och flexibilitet

Alternativ 1 åstadkommer en tydligare gränsdragning än alternativ 2. Till exempel kan målgruppen för laddinfrastruktur som en fastighetsägare installerar för vara andra än boende och anställda, såsom budbilsfirmor eller hantverkarföretag som har behov av fordon i sin verksamhet.

Flexibilitet i användningen av laddningspunkten bedöms vara större i alternativ 1 än i alternativ 2. Detta eftersom möjligheten till samnyttjande av andra än boende och anställda inte finns i alternativ 2.

Jämfört med nollalternativet, det vill säga att inte göra någon ändring alls, bedöms fördelen med alternativ 2 vara att skillnaderna mellan stödordningarna tydliggörs, vilket överväger nackdelen med att nyttjandemöjligheterna blir mer begränsade.

4.5.3 Jämförelse utifrån administration och marknadsbehov

Ur handläggarssynpunkt bedöms alternativ 1 bli tydligast vid tillämpning, jämfört med övriga lösningalternativ som övervägts. Prövningsgrunderna kommer att vara tydligare. Alternativ 1 innebär en relativt tydlig gränsdragning att vägleda sökande utifrån, eftersom det kommer vara den publika laddinfrastrukturen som hanteras separat och i samma förfarande som tidigare.

Prövningen av ansökningar bedöms bli mer likvärdig i alternativ 1. En anledning är att utsläppsberäkningar för enskilda ansökningar för icke-publik laddning inte längre kommer att ligga till grund för prövningen. Alternativ 1 kan underlätta för verksamheter som har en fordonsflotta som har behov av icke-publik laddinfrastruktur med både normal- och snabbladdning, det vill säga både låga och höga laddningseffekter. Sådana aktörer kan lämna in en samlad ansökan som täcker in flera effektnivåer (kW) och kommer inte att begränsas av svårigheter i att redovisa klimatnytta för en sådan åtgärd.

Alternativ 1 bedöms möta behovet av ett enkelt stödsystem för både icke-publik laddinfrastruktur och depåladdning. Samtidigt har branschaktörer framfört en önskan om att frågå även en alltför rigid uppdelning mellan icke-publik och publik laddning, med motiveringen att nyttjandegrad och lönsamhet skulle öka med mer flexibilitet avseende av vem och hur olika typer av laddinfrastruktur kan nyttjas. Naturvårdsverket anser dock att GBER ställer upp hinder för flexibel laddning som möjliggör både publik och icke-publik användning, då artikel 36a punkt 8 innebär att laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten ska tillhandahållas på icke-diskriminerande villkor. Naturvårdsverket tolkar bestämmelsen som att det inte är möjligt att exempelvis begränsa allmänhetens tillgång till laddningspunkten till vissa tider då den används icke-publikt, utan att tillträdet ska vara icke-diskriminerande vid alla tidpunkter.

4.5.4 Ansvaret för tung trafik i alternativen

Naturvårdsverket har i budgetunderlaget för 2025–2027 föreslagit att Energimyndigheten ska ges ett tydligare uppdrag för laddinfrastruktur avsedd för

tung trafik, medan Naturvårdsverket behåller stödet för den lätta trafiken inom Klimatklivet.

Det kan finnas fördelar med ett nischat stöd som avser tung trafik, då författningen kan anpassas helt utifrån specifika behov av effekter (kW), kostnader eller genomförandetid för en investering. Det har i dialoger med intresseorganisationer framkommit förslag om en stödordning som kombinerar stöd för investeringar i tunga fordon tillsammans med laddinfrastruktur för tung trafik.

Vid behov av alternativa lösningar, med en annan gränsdragning mellan olika myndigheters stödgivning, behöver sådana lösningar utredas ytterligare. Det skulle innebära en större och mer omfattande ändring av författningar än de alternativ som övervägts här.

Alternativ 1 inkluderar stöd till laddinfrastruktur för tunga fordon och bedöms vara den lösning som bäst svarar mot uppdraget. Att samla stöd till icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur samt laddning vid gästparkeringar inom en förordning och hantera det stödet inom en myndighet bedöms främja icke-publik laddinfrastruktur. Handläggare på Energimyndigheten har ställt sig positiva till en sådan utformning, i relation till befintliga stöd och deras uppdrag att samordna laddinfrastruktur.

4.5.5 Lösningalternativ 1 bidrar till ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur

Naturvårdsverket bedömer sammanfattningsvis att alternativ 1 är det förslag som bäst möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur och åstadkommer den önskvärda förändringen. I nästkommande kapitel sammanfattas Naturvårdsverkets förslag till regeringen.

5. Naturvårdsverkets förslag

I det här kapitlet presenteras förslag till regeringen som syftar till att möjliggöra ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur.

5.1 Ändrad gränsdragning mellan Naturvårdsverkets stödordningar

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att förordning 2019:525 ändras så att bidragsberättigade åtgärder innefattar laddinfrastruktur som används av en bestämd krets av användare samt laddinfrastruktur som är tillgänglig för allmänheten, men där användandet är begränsat till en viss allmän användargrupp, såsom kunder och besökande. Avgränsningen föreslås formuleras så att bidraget endast får ges till laddningspunkter som inte är avsedda för publik användning, som enligt förslaget definieras som laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten utan att tillträdet är begränsat till en viss allmän användargrupp.

Motivering

Utöver att öka möjligheten till stöd för organisationer med stora fastighetsbestånd ger förslaget också utrymme för stöd till många olika typer av verksamheter som behöver laddinfrastruktur för att ställa om till eldrivna verksamhetsfordon. Förslaget öppnar också upp för stöd till laddinfrastruktur för besökande vid gästparkeringar, som komplement till den publika laddinfrastrukturen. Nuvarande begränsning avseende användning för i huvudsak boende och anställda tas därmed bort, vilket möjliggör användning för en vidare användargrupp.

Genom att utforma ett stödsystem som omfattar all icke-publik laddinfrastruktur begränsas den sökande inte utifrån effekt eller de fordonstyper för vilka laddinfrastrukturen ska användas. Förordning 2015:517 föreslås fortsatt omfatta den laddinfrastruktur som inte kan erhålla stöd enligt förordning 2019:525, primärt publik laddinfrastruktur och laddinfrastruktur med annan laddteknik än den som faller inom förordning 2019:525.

När företag ansöker om bidrag kommer det att vara möjligt att pröva ansökan mot GBER eller de minimis-förordningen. Vilket av dessa som är mest fördelaktigt för ett sökande företag beror på omständigheterna i det enskilda fallet. För ett stort eller medelstort företag kan det vara mer förmånligt att prövas via GBER om företaget avser att installera ett stort antal laddningspunkter, medan det kan vara mer förmånligt att prövas via de minimis-förordningen om det rör sig om ett mindre antal laddningspunkter, eftersom det möjliggör högre stödnivåer. För att

uppnå transparens och likabehandling i handläggningen finns det skäl att fastställa när stöd ska ges genom GBER respektive de minimis-förordningen.

Eftersom GBER specifikt reglerar stödgivning till investeringar i laddningsinfrastruktur bedömer Naturvårdsverket att GBER bör tillämpas i första hand. Detta trots att det kan vara mer fördelaktigt för en sökande om de minimis-förordningen tillämpas.

Gästparkeringar bör enligt Naturvårdsverkets uppfattning vanligtvis tillhandahålla ett mindre antal laddningspunkter som nyttjas i begränsad utsträckning. Det innebär att de i utformning och till användning har mer gemensamt med icke-publik laddinfrastruktur än publik. När en ansökan rör laddning på gästparkeringar bör avsteg kunna göras från huvudregeln att tillämpa GBER och istället tillämpa de minimis-förordningen. Naturvårdsverket bedömer att behovet av behovsutredning är begränsat när en åtgärd avser gästparkering och ser en fördel i om sådana ansökningar kan hanteras utan att sökanden ska behöva uppfylla kravet på behovsutredning enligt artikel 36a punkt 10 GBER.

5.2 Införande av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att förordning 2019:525 kompletteras med en bestämmelse som möjliggör prövning genom konkurrensutsatt anbudsförfarande.

Naturvårdsverket föreslår även en möjlighet att, vid tillämpning av konkurrensutsatt anbudsförfarande, begränsa vissa bestämmelser i förvaltningslagen om kommunikation, partsinsyn och komplettering av underlag. Förslaget ger utrymme för Naturvårdsverket att ange särskilda krav om vad ansökan ska innehålla när konkurrensutsatt anbudsförfarande tillämpas.

Motivering

Naturvårdsverket bedömer att det är möjligt att utforma konkurrensutsatta anbudsförfaranden som följer av artikel 36a GBER för stöd till den typ av laddinfrastruktur som förslaget omfattar och som beskrivs i avsnitt 5.1. Det konkurrensutsatta anbudsförfarandet ställer dock krav på handläggningsförfarandet och även avsteg från den löpande ansökningsprocessen.

Ett konkurrensutsatt anbudsförfarande kräver en tydlig kommunikationsinsats inför varje utlysning där fastställda kriterier publiceras. En e-tjänst behöver också anpassas för att kunna hantera de ansökningar som kommer in genom en separat utlysning, med de särskilda bedömningsgrunder som krävs vid ett konkurrensutsatt anbudsförfarande. Sammantaget innebär det en hantering som är resurskrävande i förhållande till stödgivning som sker genom löpande ansökningsförfarande.

Naturvårdsverket ser en risk i att nyttan med ett konkurrensutsatt anbudsförfarande inte står i proportion till den arbetsinsats som krävs för genomförandet. För att säkerställa att nyttan står i proportion till kostnaderna för ett konkurrensutsatt

anbudsförfarande föreslår vi att förordningen ger Naturvårdsverket möjlighet att avgöra i vilka fall det är lämpligt att komplettera ordinarie ansökningsförfarande med en utlysning för prövning genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande. I den avvägningen behöver hänsyn tas till omställningstakten. En bedömning bör innefatta om en sektor eller ett geografiskt område är i särskilt behov av stöd och av högre stödandel för att en effektiv utbyggnadstakt ska uppnås.

För att upprätthålla ett konkurrensutsatt anbudsförfarande med en effektiv konkurrens om stödet bör Naturvårdsverket få möjlighet att inför varje prövningstillfälle utvärdera och bedöma vilka krav och urvalskriterier som behöver ställas upp, och vid behov justeras, inför ett prövningstillfälle. Om det i förordningen anges kriterier, samt hur urval och begränsning ska ske, ges ingen möjlighet till justeringar om det visar sig att en effektiv konkurrens inte kan uppnås. Därför föreslås en flexibel utformning som säkerställer att principerna för ett konkurrensutsatt anbudsförfarande upprätthålls.

För att fortsatt kunna tillämpa sekretess för affärshemligheter mellan parterna under ett konkurrensutsatt anbudsförfarande behövs ett undantag från rätten till partsinsyn. Naturvårdsverket föreslår därför att möjligheten till partsinsyn enligt 10 § förvaltningslagen ska begränsas.

Eftersom syftet med det konkurrensutsatta anbudsförfarandet är att stöd ska fördelas genom effektiv konkurrens mellan samtliga sökanden behöver det finnas klara spelregler för samtliga. Alla sökanden ska behandlas lika och hanteringen ska präglas av transparens och tydlighet. För att uppnå detta behöver Naturvårdsverket, i ärenden där stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande, kunna begränsa en enskilds möjlighet att komplettera, förtydliga eller rätta en inlämnad ansökan eller handlingar som lämnats in tillsammans med ansökan. Det bör därför införas en bestämmelse som innebär att en sökande endast om Naturvårdsverket tillåter eller begär det får rätta, förtydliga eller komplettera en ansökan eller en handling som lämnats in tillsammans med ansökan.

Vid konkurrensutsatt anbudsförfarande kan andra underlag än vad som normalt begärs in med ansökan behöva inhämtas. Naturvårdsverket föreslår därför att ett sådant undantag från vad ansökan ska innehålla skrivs in i förordningen.

Enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) ska en myndighet innan den fattar beslut i ett ärende underrätta den som är part om allt material av betydelse för beslutet och ge parten tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över materialet, om det inte är uppenbart obehövligt. Det bör införas en bestämmelse i förordningen som innebär att Naturvårdsverket inte ska tillämpa 25 § förvaltningslagen i ärenden där stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande.

Regleringen får genom förslaget en utformning som motsvarar den som gäller på upphandlingsområdet, se till exempel 1 kap. 3 a § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

5.3 Förslag till ändrade stödnivåer

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att stödnivåerna fastställs till nivåer enligt nedan:

De aktörer som endast provas enligt förordning 2019:525 (och inte mot GBER eller de minimis-förordningen) kan som mest beviljas 50 procent av de stödberättigande kostnaderna. Det högsta möjliga bidragsbeloppet per laddningspunkt är dock begränsat till 15 000 kronor när det gäller laddningspunkter för växelströmsladdning med en effekt som är högst 23 kW. Det föreslås inget högsta möjliga bidragsbelopp för laddningspunkter med högre effekt än 23 kW eller för laddningspunkter för likströmsladdning.

De aktörer som provas mot de minimis-förordningen kan som mest beviljas 50 procent av de stödberättigande kostnaderna. Det högsta möjliga bidragsbeloppet per laddningspunkt är begränsat till 15 000 kronor när det gäller laddningspunkter för växelströmsladdning med en effekt som är högst 23 kW. Det föreslås inget högsta möjliga bidragsbelopp för laddningspunkter med en högre effekt än 23 kW eller för laddningspunkter för likströmsladdning.

De aktörer som provas enligt artikel 36a punkt 6 GBER kan som mest beviljas 20 procent av de stödberättigande kostnaderna om sökanden är ett stort företag, 40 procent om sökanden är ett medelstort företag och 50 procent om sökanden är ett litet företag. Det högsta möjliga bidragsbeloppet per laddningspunkt är begränsat till 15 000 kronor när det gäller laddningspunkter för växelströmsladdning med en effekt som är högst 23 kW. Det föreslås inget högsta möjliga bidragsbelopp för laddningspunkter med en högre effekt än 23 kW eller för laddningspunkter för likströmsladdning.

För de aktörer som provas mot artikel 36a punkt 4 GBER (konkurrensutsatt anbudsförfarande) anpassas möjlig stödandel till varje utlysning. En hög andel lämnas endast vid särskilda skäl. En viss del egenfinansiering bör alltid eftersträvas. Inget högsta möjliga bidragsbelopp föreslås.

Motivering

Naturvårdsverket har i dialoger med andra myndigheter och branschaktörer uppfattat höga stödandelar som mindre betydelsefulla än en enkel stödform som möjliggör korta ledtider och snabba besked.

Analyser av beviljade stödbelopp under 2020–2023 har visat att dessa hittills underskrider maxbeloppet per laddningspunkt för en majoritet av de ansökningar som beviljats. Stödet beviljas idag i huvudsak för effekter upp till och med 22,2 kW AC. Av det skälet ser Naturvårdsverket ingen anledning att ändra maxbeloppet för denna typ av laddningspunkt.

Naturvårdsverket har inte identifierat något skäl till att höja den stödandel som en sökande som mest kan beviljas.

Behov av ändrade stödnivåer har inte framförts vid de dialogmöten som Naturvårdsverket har hållit med externa aktörer och med Energimyndigheten. Det

förslag som Naturvårdsverket lämnar kommer dock att generera ansökningar avseende andra typer av laddningspunkter, som i många fall är dyrare än de med lägre effekter. Naturvårdsverket föreslår därför en begränsning endast i stödnivå och inte av maxbelopp för laddningspunkter för växelströmsladdning med högre effekter (det vill säga högre än 23 kW) samt laddningspunkter för likströmsladdning.

Laddningspunkter för växelströmsladdning med effekter till och med 22,2 kW utgör en stor del av de investeringar som beviljats stöd och där bedöms beloppsgränsen 15 000 kronor per laddningspunkt fortfarande ligga på rätt nivå. För att täcka in dessa effekter föreslås beloppsgränsen alltså tillämpas på laddningspunkter för växelströmsladdning med effekter på till och med 23 kW. Högre kostnader förväntas vara aktuella vid installation av laddningspunkter för likströmsladdning och laddningspunkter för växelströmsladdning med högre effekter än 23 kW. För sådana laddningspunkter är det därför rimligt att begränsa maximal stödandel, men däremot inte stödbelopp.

För bidragsgivning enligt konkurrensutsatt anbudsförfarande bedömer Naturvårdsverket att det är rimligt att inte specificera stödnivån i förordningen utan att ha en flexibilitet i varje utlysning, och bestämma en lämplig stödnivå utifrån hur förutsättningarna ser ut vid en aktuell utlysning. Det underlättar för Naturvårdsverket att inom det konkurrensutsatta anbudsförfarandet anpassa utlysningar och stödnivåer till rådande teknik- och kostnadsutveckling.

5.4 Särskilda krav för stöd till laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att kravet på icke-diskriminerande tillträde för användare m.m. i artikel 36a punkt 8 GBER ska anges som villkor för beslutet att bevilja ansökan.

Naturvårdsverket föreslår att sökanden ska styrka behovet av stöd enligt artikel 36a punkt 10 och 11 GBER genom en oberoende marknadsundersökning.

Motivering

Krav avseende icke-diskriminerande tillträde för användare m.m. ska ställas som villkor för beslutet att bevilja ansökan

Naturvårdsverket föreslår inte någon förordningsändring för att uppfylla kravet i artikel 36a punkt 8, om att laddningsinfrastruktur som är tillgänglig för allmänheten ska ge icke-diskriminerade tillträde för användare, inbegripet användarvillkor, samt att avgifter som tas ut av andra än stödmottagaren eller stödmottagarna ska motsvara marknadspriserna. I förordning 2015:517 finns inte heller någon bestämmelse som genomför bestämmelsen enligt artikel 36a punkt 8. Vid stödgivning inom förordning 2015:517 ställs villkor motsvarande

bestämmelsen i artikel 36a punkt 8, i beslutet att bevilja stöd. Naturvårdsverket föreslår att liknande villkor även ska ställas i beslut att bevilja stöd enligt förordning 2019:525, till laddningspunkter som ska vara tillgängliga för allmänheten. Om en sökande inte efterlever villkoret finns det möjlighet för Naturvårdsverket att återkräva bidraget enligt 19 och 20 §§ jämte 17 § 3 förordning 2019:525.

Sökanden ska styrka behovet av stöd genom en oberoende marknadsundersökning

Naturvårdsverket föreslår att kravet på att fastställa behovet av stöd till en laddningspunkt som är tillgänglig för allmänheten vid prövning enligt artikel 36a punkt 10, ska styrkas genom en oberoende marknadsundersökning. Behovsutredningen kommer att behöva anpassas till typen av laddinfrastruktur och de förväntade användarna. Därför bedöms det vara mest resurseffektivt att ansvaret för att visa på behovet läggs på den sökande. Det kan finnas intresse för branschorganisationer att samordna sådana marknadsundersökningar för sina medlemmar. På så sätt kan kostnaderna för att genomföra en sådan undersökning hållas nere i varje enskilt ärende. Naturvårdsverket anser att en marknadsundersökning kan vara oberoende även om det är en sökande som initierar den, såvida den som genomför marknadsundersökningen är oberoende i förhållande till den sökande.

Kravet på behovsutredning gäller inte om rena elfordon utgör mindre än tre procent av det i Sverige totala antalet registrerade fordon i samma kategori. Baserat på 2023 års statistik innebär det att om åtgärden avser laddningspunkter för tunga lastbilar krävs inte någon oberoende marknadsundersökning. Kravet på behovsutredning gäller inte heller vid prövning enligt de minimis-förordningen.

Naturvårdsverket föreslår att skyldighet att styrka behovet av laddningspunkten genom en oberoende marknadsundersökning införs som en ny 9 c § i förordning 2019:525.

5.5 Förslag på övriga ändringar i förordning 2019:525

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår:

- att det förs in två olika bestämmelser i förordning 2019:525 om vad en ansökan ska innehålla, utformade beroende på om installation utförts när ansökan ges in, eller om den inte utförts vid denna tidpunkt.
- att bidrag ska kunna ges inte bara till laddningspunkter av typ 2 eller Combo 2, utan även andra tekniska lösningar, under förutsättning att de utrustas i enlighet med teknisk specifikation som följer av europeisk standard.
- att ett krav på att laddningspunkter med en högsta effekt på 22 kW ska stödja smarta laddningsfunktioner införs i förordning 2019:525.

NATURVÅRDSVERKET

- att bidrag inte får ges till åtgärder som berättigar skattereduktion för grön teknik enligt inkomstskattelagen (1999:1229).
- en ny bestämmelse som ger rättsligt stöd att genomföra kontroller av sökanden i syfte att undersöka ekonomisk brottslighet, förekomst av ekonomiska oegentligheter eller organiserad brottslighet samt terrorisminblandning.
- att det i förordning 2019:525 förtydligas att kostnader för effektförsörjning ska vara bidragsberättigande.
- att sökanden ska visa att åtgärden är kostnadseffektiv.
- att det i förordning 2019:525 införs ett krav på att ett företags ansökan om bidraget ska innehålla uppgifter om företagets namn, antal anställda, årsomsättning och balansomslutning.
- att det i förordning 2019:525 ska anges att Naturvårdsverket prövar ansökningarna och beslutar om bidrag.
- att det inte ska krävas att åtgärden som bidraget avser ska vara utförd innan bidraget betalas ut. Det ska således vara möjligt att betala ut bidrag i förskott. Dock ska högst 75 procent av beloppet kunna betalas ut innan åtgärden slutförts. Bidrag ska därtill kunna betalas ut i omgångar, och inte enbart som ett engångsbelopp.
- att det införs ett formkrav för den begäran om utbetalning som sökanden ska ge in.
- att ränta vid återkrav ska betalas från och med den dag som infaller en månad efter det att Naturvårdsverket framställt krav på betalning med grund i beslut om återkrav och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

Motivering

Bestämmelser om vad en ansökan ska innehålla

I ärenden där installationen inte utförts innan ansökan kommit in till Naturvårdsverket kommer vissa handlingar att kunna ges in först tillsammans med begäran om utbetalning. I ärenden där installationen redan utförts när ansökan kommer in ska alla handlingar i ärendet ges in tillsammans med ansökan. Ändringen är ett led i att börja handlägga ärenden där åtgärden införts innan ansökan kommit in till Naturvårdsverket i ett steg, i stället för i två steg som i nuläget. Innan handläggning i ett steg införs behöver dock ett sådant förfarande utredas i förhållande till möjligheten att överklaga beslut enligt 24 § förordning 2019:525. Ändringarna föreslås införas i 9 § och en ny 9 a §.

Bidrag ska kunna ges till laddningspunkter med andra tekniska lösningar än typ 2 och Combo 2

Förslaget innebär att det ska finnas förutsättningar för att ge stöd till laddningspunkter med andra tekniska lösningar än typ 2 och Combo 2 enligt standarderna EN 62196-2 och EN 62196-3. Naturvårdsverket anser dock att den tekniska lösningen fortsatt ska följa en teknisk specifikation som följer av europeisk standard.

Energimyndigheten har i uppdraget framfört vikten av att möjliggöra stöd till tekniska lösningar som följer andra EU-standarder än de två som nu finns beslutade. Därför föreslås en författningsändring som möjliggör en sådan tillämpning. I nuläget innebär ändringen ingen skillnad i hantering, men när nya standarder väl har beslutats kan ändringen öppna upp för stöd till exempelvis betydligt högre effekter, så kallat Megawatt charging system (MCS). Andra tekniska lösningar än laddningspunkter är dock inte stödberättigade enligt förordning 2019:525.

Smart laddning ska vara möjligt vid laddningspunkter med lägre effekt

Av artikel 36a punkt 13 följer att om stöd beviljas till utbyggnad av ny laddningsinfrastruktur som möjliggör överföring av el med en högsta uteffekt som understiger eller motsvarar 22 kW måste infrastrukturen kunna stödja smarta laddningsfunktioner. Av artikel 2.102e GBER följer att smart laddning är en laddningsfunktion där intensiteten i den el som överförs till batteriet justeras i realtid, utifrån information som tas emot genom elektronisk kommunikation. Smart laddning gör det möjligt att anpassa laddningen efter tillgången på el, genom att exempelvis reducera effekten under vissa tider eller att påbörja laddningen vid en senare tidpunkt.

Förslaget syftar till att genomföra motsvarande krav i artikel 36a punkt 13 GBER, och ska därför enbart gälla ärenden som prövas mot GBER. Kravet föreslås införas i 3 § förordning 2019:525.

Avgränsning i förhållande till skattereduktion för grön teknik

Förslaget innebär att hänvisningen till förordning (2017:1318) om bidrag till privatperson för installation av laddningspunkt till elfordon i 5 § 2 förordning 2019:525 ersätts av en hänvisning till skattereduktion för grön teknik enligt inkomstskattelagen (1999:1229). Förslaget är en konsekvens av att bidraget enligt förordning 2017:1318 ersatts av skattereduktion för grön teknik enligt inkomstskattelagen.

Rättslig grund för prövning av en sökandes ekonomiska och operativa förmåga

Naturvårdsverket får vid revisioner – bland annat från kommissionen – anmärkningar om att ytterligare kontroller av de sökande behöver göras för att undvika bedrägerier och andra oegentligheter med bidragsmedlen. Behov av att kunna kontrollera de sökande i större omfattning än vad som sker i nuläget har lyfts fram i samband med detta. Naturvårdsverket anser att det saknas rättsligt stöd för att genomföra mer omfattande kontroller av personuppgifter som kan ha koppling till lagöverträdelser. Sådana personuppgifter kan dock vara av vikt att inhämta för att upptäcka om företrädaren för en sökande utgör en risk för bidragsmedlen på grund av dennes inblandning i exempelvis ekonomisk eller organiserad brottslighet.

Den rättsliga grunden behöver utformas på ett sätt som ger möjlighet att avslå en ansökan om Naturvårdsverket bedömer att den sökande inte har ekonomisk och/eller operativ förmåga att leva upp till villkoren för stödet. Den nya bestämmelsen föreslås införas i en ny 5 a §.

Kostnader för effektförsörjning är bidragsberättigande

Om stöd till laddningspunkter med högre effekt kommer att handläggas inom förordning 2019:525 kommer det finnas behov av att kunna ge stöd till åtgärder som avser ellagring för effektförsörjning till laddningspunkten. När laddningspunkter har en högre effekt finns en större risk för att effektförsörjningen via elnätet är otillräcklig, vilket kan ersättas med kompletterande effektförsörjning genom ellager. Av artikel 36a punkt 3 GBER följer att investeringskostnader för lagringsenheter för lagring av el endast är stödberättigande om elen som lagras är förnybar. Naturvårdsverket vill understryka att det inte rör sig om kostnader för stora batterier som stödmottagaren kan använda till annat än laddningspunkten, utan endast lagringsenheter som installeras i syfte att minska laddningspunktens effektbehov. En närmare specificering av vad som är stödberättigande kostnader får lämnas i vägledning.

Förtydligandet avser den, enligt Naturvårdsverkets mening, redan nu befintliga möjligheten att ge stöd till effektförsörjning, vilket kan vara nödvändigt för att laddningspunkter med högre effekt ska fungera. Förtydligandet föreslås införas i 6 §.

Sökanden ska visa att åtgärden är kostnadseffektiv

Förslaget avser att begränsa risken för att stöd söks för en åtgärd som inte är kostnadseffektiv och säkerställa att den sökande har valt det bästa prisalternativet för kvalitetsmässigt jämförbara installationer. Naturvårdsverket anser att denna risk är särskilt stor när åtgärden avser en laddningspunkt för vilket det inte finns någon begränsning av högsta möjliga stödnivå, det vill säga laddningspunkter för växelströmsladdning med effekt högre än 23 kW samt laddningspunkter för likströmsladdning. När stödet avser åtgärder som utförts när ansökan kommer in till Naturvårdsverket föreslås kravet införas i en ny 9 a §. När stödet avser åtgärder som inte utförts när ansökan kommer in till Naturvårdsverket föreslås kravet införas i 15 §.

Företag ska ge in uppgifter om företagets storlek

Uppgifterna gör det möjligt att bedöma om företaget är litet eller medelstort, vilket kan vara nödvändigt för att avgöra berättigad stödnivå enligt artikel 36a punkt 6 GBER. Förslaget har samma utformning som 13 § förordning 2015:517 och föreslås införas i en ny 9 b §. Naturvårdsverket anser dock att bestämmelsen i 13 § förordning 2015:517 har vissa brister. Dels framstår det som att den ska tillämpas även när ett företag söker stöd genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande eller med stöd av de minimis-förordningen, trots att det i de fallen inte är nödvändigt att göra en bedömning av om företaget är ett litet eller medelstort företag. Dels ger den inte stöd för att begära in uppgifter om andra företag i sökandens koncern, vilket kan vara nödvändigt för att göra en bedömning av företagets storlek. Dels ger bestämmelsen inte stöd för att begära in uppgifter om företagets ägarstruktur, vilket krävs för att pröva omfattningen av ett enda företag enligt de minimis-förordningen.

Naturvårdsverket prövar ansökningarna och beslutar om bidrag

Förslaget speglar bättre Naturvårdsverkets uppgift än den nuvarande utformningen

av bestämmelsen, det vill säga att Naturvårdsverket prövar frågor om bidraget. Förslaget är utformat i enlighet med 16 § första stycket förordning 2015:517 och föreslås införas i 12 § förordning 2019:525.

Utbetalning i förskott samt i flera omgångar ska vara möjligt

I nuläget får ett bidrag inte betalas ut innan den åtgärd som bidraget avser har utförts. Bestämmelsen kan dock utgöra hinder vid större eller mer komplexa åtgärder, där genomförandet tar lång tid och sökanden därför kan ha behov av förskottsutbetalning. Sådana åtgärder förekommer i princip inte i nuläget. Om det ska finnas möjlighet att bevilja stöd till omfattande åtgärder bör det dock finnas möjlighet till förskottsutbetalning i enstaka fall. Dock får högst 75 procent av beloppet betalas ut innan en åtgärd har slutförts. Naturvårdsverket bedömer att det kan vara möjligt att reglera förskottsutbetalning genom villkor för beslutet, jämför 13 § 2 förordning 2019:525. Grundregeln bör dock, som i nuläget, vara att bidraget inte får betalas ut innan åtgärden utförts.

Bestämmelsen om förskottsutbetalning och delutbetalning är utformad i enlighet med 19 § första stycket förordning 2015:517 och föreslås införas i 14 § förordning 2019:525. Till följd av ändringen ska begränsningen i 8 §, att bidrag endast kan betalas ut som ett engångsbelopp, tas bort.

Formkrav för begäran om utbetalning

Ett formkrav för begäran om utbetalning skulle göra det tydligare när en sådan begäran ska anses ha kommit in till Naturvårdsverket. Att fastställa tidpunkten för när en begäran om utbetalning kommit in är avgörande för om bidraget ska betalas ut eller inte, varför ett förtydligande formkrav är angeläget. Begäran om utbetalning föreslås vara skriftlig, lämnas elektroniskt till Naturvårdsverket i det formulär som Naturvårdsverket anvisar. Ändringen föreslås införas i 15 § förordning 2019:525.

Ny reglering av ränta vid återkrav

Förslaget innebär att regleringen av ränta vid återkrav i 19 § förordning 2019:525 ändras för att likna den bestämmelse som finns i 23 § förordning 2015:517. Delar av bestämmelsen i förordning 2015:517, att ränta ska beräknas från och med den dag som infaller en månad efter det att beslut om återkrav fattades, innebär dock praktiska svårigheter för Naturvårdsverket. Enligt myndighetens rutin för betalningskrav fakturerar Statens servicecenter sådana krav. Förfallodatum är på förhand reglerat och det finns inte utrymme för individuell anpassning av förfallodatum. För att rent praktiskt kunna hantera fordran på återbetalning, och fortsätta att administrera betalningskrav på det sätt som reglerats med Statens servicecenter, behöver räntan beräknas med början en månad efter det att Naturvårdsverket framställt krav på betalning.

5.6 Förslag på ändringar i förordning 2015:517

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att:

- begreppet elfordon ska definieras i förordning 2015:517.
- att det inte ska ställas krav på placering av laddningspunkten i förordning 2015:517.
- bidrag ska kunna ges till laddningspunkter med uttag eller don som är utformade enligt andra tekniska lösningar än typ 2 eller Combo 2, under förutsättning att de utrustas i enlighet med teknisk specifikation som följer av europeisk standard.
- det ska införas ett formkrav avseende ansökan i förordning 2015:517.
- det ska finnas en möjlighet att kräva särskilt underlag i ansökan vid stödgivning genom konkurrensutsatt anbudsförfarande.
- i ärenden där stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande ska länsstyrelsen inte tillämpa bestämmelserna i 10 och 25 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Motivering

Ny definition av elfordon

Naturvårdsverket ser behov av att, i likhet med i förordning 2019:525, föra in en definition av ”elfordon” i förordning 2015:517, med samma lydelse och innebörd. Begreppet förekommer i förordning 2015:517 utan att det definieras.

Krav på placering av laddningspunkt ska utgå

Av 10 § 3 förordning 2015:517 följer ett krav på att laddningspunkten ska placeras så att den kan anses bidra till en ändamålsenlig fördelning av laddningspunkter i det aktuella området. Naturvårdsverket bedömer att kravet endast är relevant för laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten. I dessa fall följer krav på behovsutredning genom offentligt samråd eller oberoende marknadsundersökning enligt artikel 36a.10 GBER. Naturvårdsverket anser att kravet på ändamålsenlig fördelning säkerställs genom behovsutredningen och att det därför inte behöver regleras särskilt. Kravet i 10 § 3 förordning 2015:517 bör därför utgå.

Bidrag ska kunna ges till laddningspunkter med uttag eller don som följer andra tekniska lösningar än typ 2 och Combo 2

Liksom i förordning 2019:525 anser Naturvårdsverket att det i förordning 2015:517 finns behov av att öppna upp för andra tekniska lösningar än typ 2 och Combo 2 enligt standarderna EN 62196-2 respektive EN 62196-3. Det finns redan i nuläget en möjlighet att ge stöd till laddningspunkter med andra tekniska lösningar än uttag och don, men när laddningspunkten är utrustad med uttag eller don finns ett krav på att dessa ska vara utformade i enlighet med typ 2 och Combo 2. Naturvårdsverket anser dock att den tekniska lösningen fortsatt ska följa en teknisk

specifikation som följer av europeisk standard. Ändringen föreslås införas i 10 a § förordning 2015:517.

Formkrav för ansökan

I likhet med i förordning 2019:525 bör det i förordning 2015:517 finnas formkrav för en ansökan, detta i syfte att minska administration och manuell hantering. Naturvårdsverket anser att det är lämpligt att kräva att ansökan ska lämnas elektroniskt och att länsstyrelsen ska ha möjlighet att anvisa om hur det elektroniska ansökningsförfarandet ska gå till. Ändringen föreslås införas i 11 § förordning 2015:517.

Möjlighet att kräva annat underlag i ansökan vid konkurrensutsatt anbudsförfarande

När stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande har Naturvårdsverket enligt 4 a § förordning 2015:517, möjlighet att använda andra urvalskriterier än de som anges i 4 §. Som en följd av att andra urvalskriterier används kan ansökan behöva innehålla annat underlag än vad som följer av 12 §. I nuläget saknar dock Naturvårdsverket stöd för att kräva att ansökan innehåller annat underlag. En ändring föreslås därför att införas i 12 § förordning 2015:517.

Förvaltningslagens regler om partsinsyn och kommunikation ska inte heller gälla hos länsstyrelsen, i ärenden där stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande

I ärenden där stöd ges genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande ska Naturvårdsverket inte tillämpa reglerna om partsinsyn och kommunikation i 10 respektive 25 §§ förvaltningslagen (2017:900); detta enligt 17 b § förordning 2015:517. Bestämmelsen har införts för att kunna upprätthålla sekretess för affärshemligheter mellan de sökande under ett konkurrensutsatt anbudsförfarande. Regeln innebär att Naturvårdsverket inte kan lämna ut anbud och andra handlingar till andra sökande utan föregående sekretessprövning. Regeln är dock inte tillämplig hos länsstyrelsen, som också förvarar anbud enligt 11 § förordning 2015:517. För att upprätthålla sekretess för affärshemligheter, och därmed konkurrens, i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande behöver 17 b § även vara tillämplig hos länsstyrelsen.

5.7 Förslag till ikraftträdande

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att ändringarna träder i kraft den 1 juli 2025. Ändringarna i förordning 2019:525 och förordning 2015:17 föreslås träda i kraft samtidigt.

Motivering

Den föreslagna tidpunkten för ikraftträdandet tar hänsyn till behovet av anpassningar i Naturvårdsverkets verksamhet samt till remittering av förslag. Förslaget tar hänsyn till att IT-system och e-tjänster behöver utvecklas innan ändringar träder i kraft. Med rådande ärendemängd finns därtill behov av att

hantera de ärenden som prövas enligt den befintliga förordningen innan en ny förordning blir gällande.

5.8 Finansiering av förslagen

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att regeringen avsätter ytterligare 5 miljoner kronor årligen inom anslaget 1:16 (anslagspost 6, administration) för kostnader som uppstår till följd av föreslagna ändringar.

Motivering

Naturvårdsverkets nuvarande ekonomiska ramar rymmer vissa av de kostnader som uppstår med förslagen. Med förslagen kommer dock kostnaderna att öka för att hantera en ökad ärendemängd samt de ärenden som ska prövas enligt GBER och i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande. Utöver personalkostnader tillkommer avskrivningskostnader för IT-investering.

Naturvårdsverket kan finansiera en del av ändringarna genom befintliga anslag (1:16 avseende klimatinvesteringar samt förvaltningsanslaget). Dock bedömer Naturvårdsverket att nuvarande ramar inte fullt ut ger utrymme för den hantering och handläggning som krävs om ändringar ska genomföras.

5.9 Stödformer och reglering behöver ses över

Naturvårdsverkets bedömning

Naturvårdsverket bedömer att det behövs en översyn av stödformer och reglering för att underlätta för sökande av stöd och för samordning mellan myndigheter.

Motivering

Stöd till utbyggnad av laddinfrastruktur hanteras idag av flera olika myndigheter. Att det är flera myndigheter som hanterar stöd, som ibland riskerar att täcka in samma typer av installationer, medför behov av samordning. Det finns också risk för dubbelfinansiering. Branschrepresentanter och myndigheter, inklusive Naturvårdsverket, upplever svårigheter med att navigera bland de många olika stödformerna. Det skapar också en otydlighet för dem som vill söka stöd. För att underlätta elektrifieringen kan det finnas skäl att se över om stöd till laddinfrastruktur kan lämnas enligt en och samma förordning. Det skulle kunna förbättra möjligheten att samordna stöd mellan myndigheter och förenkla för den sökande.

Energimyndigheten har föreslagit en översyn av de stöd som finns för utbyggnad av laddinfrastruktur. Naturvårdsverket delar uppfattningen att stödgivningen som helhet bör ses över.

NATURVÅRDSVERKET

I uppdraget till Naturvårdsverket har det inte ingått att de över ansvarsfördelningen mellan myndigheter eller att se över om stödformer kan samlas i färre stödordningar.

6. Konsekvenser av förslagen

I detta kapitel beskrivs konsekvenserna av förslagen. Det finns vissa svårigheter när det gäller att bedöma vissa konsekvenser, eftersom information och kunskap om behov och intresse från marknadsaktörer och andra delar av samhället är begränsad. Vi har inhämtat viss kunskap genom dialoger med externa aktörer och andra myndigheter har gett indikationer om hur aktörer kan komma att påverkas av förslaget. Våra analyser är fokuserade på det vi bedömer är centrala konsekvenser.

6.1 Övergripande konsekvenser av förslagen

Naturvårdsverkets förslag inkluderar ett antal förändringar, där de mest betydande i huvudsak avser:

- Nya möjligheter till stöd till företag som har behov av att göra flera investeringar; detta genom att prövning kan ske enligt artikel 36a i GBER.
- Utökade möjligheter att få stöd för utbyggnad av icke-publik laddinfrastruktur genom en ändring av vilka som får stöd enligt vilken stödordning. Stöd möjliggörs för fler genom att förordning 2019:525 föreslås innefatta icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur samt laddning vid gästparkeringar.
- Möjlighet att lämna stöd genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande i de fall särskild ekonomisk stimulans är motiverad och kan påskynda utbyggnaden av icke-publika laddinfrastruktur.
- Anpassade stödnivåer baserade på kostnader för laddningspunkters effekt.
- Förenklingar av ansökningsförfarandet och i handläggningen, i den mån det är möjligt givet statsstödsregler, och för att möjliggöra rättssäker prövning.
- Ökad möjlighet att ge stöd till ny, men beprövad, teknik enligt beslutad EU-standard.

Förslagen innebär att fler och en större bredd av aktörer kan söka stöd. Stöd möjliggörs också för fler typer av användargrupper.

Trots en del osäkerheter bedöms föreslagna ändringar som övervägande positiva. De bedöms möjliggöra ett mer effektivt främjande av utbyggnad av icke-publik laddinfrastruktur och i förlängningen bidra till positiva effekter på klimat, hälsa, marknad och miljö.

6.2 Offentligfinansiella konsekvenser

Förslagen bedöms innebära ökade kostnader i form av behov att hantera en ökad mängd ärenden samt för att göra nödvändiga justeringar i arbetssätt och IT-system.

Det handlar om anpassningar för att leda sökanden rätt och för att säkerställa att nödvändiga uppgifter samlas in för fortsatt prövning. Kostnaden för utveckling av IT-system följer inte specifikt av förslagen utan grundar sig också i att stödet ökat betydligt de senaste åren. Anpassningar behöver göras mot bakgrund av de senaste årens ökning av antalet ärenden, utbetalt stöd samt för att effektivisera handläggningen. Vi bedömer inte att föreslagna ändringar driver andra offentliga kostnader i betydande utsträckning.

Den ökade mängden ärenden över tid samt förslagen, som innebär att stödet öppnas upp för fler och i delar innebär en mer komplicerad hantering, medför högre kostnader för handläggning och administration av stödet. Se förslag i avsnitt 5.8. om att avsätta medel för Naturvårdsverkets fortsatta hantering och handläggning, där en kostnadsuppskattning samt förslag till finansiering framgår.

6.3 Konsekvenser för Naturvårdsverket

Fler kan söka och få stöd genom Naturvårdsverkets förslag. Det innebär en ökad arbetsbörda för handläggning som i sin tur leder till ökat behov av vägledning, ekonomihantering, juriststöd och administration.

En väl anpassad e-tjänst och tillhörande ärendehanteringssystem kan ge möjligheter till förbättring genom ökad tydlighet och verktyg för effektivisering. En sökande ska inte behöva kunna statsstödsregelverket för att söka stöd, och inte heller behöva kunna svara på om stöd ska ges med stöd av GBER eller de minimis-förordningen. För den sökande bör ansökningsprocessen utgå från vem som ska använda aktuell laddningspunkt och hur mycket stöd sökanden behöver. För att lotsa sökanden rätt, i förhållande till vem sökanden är, behöver Naturvårdsverkets e-tjänst utvecklas. En väl utformad e-tjänst är också nödvändig för en effektiv handläggning med korta handläggningstider.

Genom effektivisering kan resurser i högre grad styras mot kontroller och mer kvalificerat handläggningsarbete.

Om de ändringar Naturvårdsverket föreslår genomförs, liksom de verksamhetsanpassningar som då kommer att krävas, kan vissa kostnadsbesparingar förväntas. Detta genom effektiviseringar i form av sänkt genomsnittskostnad per ärende. Ur ett helhetsperspektiv är det dock kostnadsdrivande att hantera en större mängd ansökningar.

Förändrad handläggningsprocess

Förslagen förväntas innebära att delar av handläggningen kan bli effektivare. Vissa nya målgrupper tillkommer, medan andra flyttas från ett mer arbetskrävande förfarande enligt förordning 2015:517 till att prövas i ett enklare förfarande enligt 2019:525. Sammantaget förenklas hanteringen av de ansökningar som kommer att omfattas av förordning 2019:525 i stället för förordning 2015:517. Det kommer dock fortfarande finnas behov av kvalificerad handläggning i hanteringen av en betydande del av dessa ärenden. Det finns erfarenhet och vana inom

NATURVÅRDSVERKET

Naturvårdsverket att hantera flertalet av ärendetyperna, vilket bör nyttjas i fortsatt arbete.

Prövning enligt föreslagen anpassning mot GBER ställer vissa krav på utökad utredning, jämfört med hur sökande idag prövas enligt 2019:525.

Utredningsbehovet innefattar till exempel att bedöma kostnadsunderlag och inlämnade marknadsundersökningar i de fall sådana krävs. Arbetet med utlysningförfaranden kan också kräva en annan typ av handläggarkompetens än den som stödet enligt förordning 2019:525 kräver idag.

Konkurrensutsatt anbudsförfarande kommer att betraktas som ett separat stödsystem jämfört med det löpande ansökningsförfarandet, eftersom förutsättningarna för dem som söker kommer att skilja sig mycket åt. Detta trots att stödgivningen styrs av en förordning och att samma e-tjänst tillämpas. Det är viktigt att beakta detta i kommunikationsarbetet och i anpassningen av e-tjänsten för att underlätta så mycket som möjligt för de sökande.

Utveckling av Naturvårdsverkets IT-system och e-tjänst

Naturvårdsverkets förslag innebär att nuvarande e-tjänst för att ta emot ansökningar samt ärendehanteringssystem behöver anpassas. Det är avgörande att alla ansökningar kan tas emot elektroniskt eftersom ärendemängden förväntas öka. Det är också nödvändigt att e-tjänsten möjliggör att alla uppgifter som behövs för prövningen lämnas in tillsammans med ansökan. E-tjänsten behöver också anpassas till att ta emot ansökningar i särskilda utlysningar med konkurrensutsatt anbudsförfarande. Systemen behöver utformas för automatiserade kontroller, bland annat för att motverka risken för fusk.

Naturvårdsverket har redan sedan tidigare identifierat behov av att utveckla befintliga IT-system för att åstadkomma bättre kontrollfunktioner inom systemet samt för att sökanden ska kunna få svar snabbt på ansökan. En uppskattning av kostnadsökningarna för Naturvårdsverket är cirka 1,2–1,5 miljoner kronor per år i avskrivningskostnader till följd av investeringen.

Riskhantering och riskbedömning

Genom att nivån av utredning totalt sett ökar av förslagen samt att totalt beviljat stödbelopp enligt förordning 2019:525 förväntas öka krävs mer dokumentation, juridisk och ekonomisk kontroll samt riskbedömning hos Naturvårdsverket. Kontroller och efterkontroll blir centrala för att undvika felaktiga utbetalningar.

Naturvårdsverket bedömer att det är en skälig avvägning att prioritera möjlighet till stöd för utbyggnad av laddinfrastruktur, genom att inte reglera maximalt stödbelopp för höga effekter, utan i stället utöka detaljnivån vid kontroller för att säkerställa att de stödberättigande kostnaderna som en sökande redovisar är skäliga. Naturvårdsverket kan i de fallen granska kostnadsunderlag mer ingående samt göra en bedömning av huruvida den sökande har valt en kostnadseffektiv lösning. Det blir särskilt viktigt i ärenden där kostnaden överstiger 15 000 kronor per laddningspunkt.

Att anpassa graden av kontroll utifrån sökt stöd och reglera maxbelopp där det bedöms vara möjligt anser Naturvårdsverket är ett resurseffektivt sätt att hantera handlägningsförfarandet.

Information och kommunikation

Om förslag till ändringar implementeras behöver Naturvårdsverket tillhandahålla kommunikationsmaterial till länsstyrelserna, informera berörda aktörer och anpassa kommunikationen på den externa webben.

Mot bakgrund av erfarenheter av hanteringen av stöd enligt förordning 2019:525 sedan 2019 bedömer Naturvårdsverket att det är angeläget att kommunikationen anpassas och utformas utifrån ett användarperspektiv.

Ett tydligt medskick från branschaktörer och andra myndigheter under genomförandet av uppdraget har varit att förutsättningar för tydlig kommunikation krävs i det fortsatta arbetet. Naturvårdsverket behöver till exempel ge länsstyrelserna förutsättningar för att dels kunna informera om stödgivningen, dels ta del av underlag om resultat och beviljat stöd.

6.4 Konsekvenser för andra statliga myndigheter

Vi bedömer inte att våra förslag innebär betydande kostnader för andra myndigheter än Naturvårdsverket.

6.4.1 Energimyndigheten

Energimyndigheten påverkas i egenskap av samordnande myndighet för laddinfrastruktur. Vi bedömer inte att förslagen driver betydande kostnader för samordningen.

Naturvårdsverket kommer att behöva samverka med Energimyndigheten i hanteringen av stödet, till exempel vid bedömning av behov av stöd samt för utformningen av de krav och kriterier som ställs upp vid ett konkurrensutsatt anbuds-förfarande. På så sätt kan föreslagna ändringar innebära viss ökad arbetsmängd för myndigheten.

Publik och viss typ av semi-publik laddinfrastruktur för tunga fordon kan i nuläget få stöd både via Naturvårdsverket och genom Regionala elektrifieringspiloter, som Energimyndigheten hanterar. Naturvårdsverket bedömer inte att gränsdragning mot Energimyndighetens eller andra myndigheters stödgivning blir svårare eller bli mer krävande att hantera om förslag genomförs.

Nuvarande parallella stödformer till publik och semi-publik laddinfrastruktur för tung trafik kommer att kvarstå och kräva fortsatt vägledningsbehov. Vi bedömer inte att förslagen i sig driver ökade kostnader för att samordna stöden till publik laddinfrastruktur och semi-publik laddinfrastruktur för tung trafik.

6.4.2 Länsstyrelserna

Länsstyrelserna påverkas på så sätt att deras arbetsmängd minskar något jämfört med nollalternativet. Detta genom att en ärendetyp lyfts bort från att prövas enligt förordning 2015:517 för att istället prövas enligt förordning 2019:525. Länsstyrelsen kan med föreslagna ändringar fokusera på mer komplexa ansökningar.

Länsstyrelserna hanterar idag ansökningar om icke-publik laddinfrastruktur, som prövas enligt förordning 2015:517. De blir med föreslagna ändringar inte involverade i varje enskilt ärende som gäller icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur samt laddning på gästparkeringar. Länsstyrelserna kan idag tillföra synpunkter i enskilda ärenden genom yttranden utifrån lokala och regionala perspektiv. Att länsstyrelserna i stället skulle fokusera på strategiskt arbete och samlade kommunikationsinsatser bedöms vara ett bättre nyttjande av deras resurser när det gäller just de nämnda typerna av laddinfrastruktur. När det gäller enskilda etableringar med publik laddinfrastruktur har länsstyrelsernas synpunkter ett större mervärde.

Länsstyrelserna har en viktig roll i utbyggnaden av laddinfrastruktur ur ett strategiskt perspektiv och i att kommunicera den utveckling som sker regionalt. På kort sikt kan länsstyrelsernas arbete med att kommunicera om stödgivningen öka.

Fortsatt samverkan behövs för att ge länsstyrelserna förutsättningar att arbeta mer övergripande med främjandet av utbyggnaden av laddinfrastruktur samt möjliggöra för länsstyrelserna att kommunicera om olika former av stödgivning och om genomförda projekt i länet. Naturvårdsverket kommer att behöva samverka med länsstyrelserna för att informera om den förändrade stödgivningen om den beslutas, liksom om konsekvenserna för aktörer som vill söka stöd. Ett informationsutbyte som möjliggör detta behöver säkerställas.

Den e-tjänst och de rapporteringsformulär som används för stöd enligt förordning 2015:517 och som länsstyrelserna ansvarar för kommer att behöva anpassas utifrån den föreslagna ändringen, eftersom en viss typ av ansökningar inte längre ska omfattas. Dessa justeringar bedöms dock inte vara så omfattande att de driver betydande kostnader.

6.4.3 Trafikverket

Våra förslag till ändringar i 2019:525 bedömer vi inte har några direkta konsekvenser för Trafikverkets verksamhet. Trafikverkets hantering av stödet till snabbbladdningsstationer, ett investeringsstöd till publika laddstationer, påverkas inte. Föreslagen gränsdragning mellan publik laddinfrastruktur, gentemot icke-publik och semi-publik laddinfrastruktur samt laddning vid gästparkeringar, innebär att en stödform hos Naturvårdsverket renodlas med inriktning mot publik laddinfrastruktur. Stöd enligt förordning 2019:525 kommer med föreslagen därmed inte att gå till sådan typ av infrastruktur som Trafikverkets stödgivning avser.

6.4.4 Övriga myndigheter

Myndigheter som vi inte bedömer kommer att påverkas eller direkt beröras av ändringsförslagen är exempelvis Boverket, Elsäkerhetsverket och Utbetalningsmyndigheten. De behöver dock få information om ändringarna.

6.5 Konsekvenser för kommuner och regioner

Ändringarna som föreslås kommer möjliggöra för kommunala bolag att söka stöd för laddinfrastruktur vid sina hyresfastigheter, utan begränsning i antal åtgärder. Vi bedömer att det kommer att finnas ett intresse för att söka stöd inte minst från större kommunala bostadsbolag.²⁵ Ändringar gör det även möjligt att bevilja stöd till en kommun som tillhandhåller laddningspunkter på gästparkeringar, vilket tidigare inte varit möjligt via förordning 2019:525.

En kommun kan också ha behov av stöd till laddinfrastruktur som är avsedd att användas i den egna verksamheten för laddning i huvudsak av verksamhetens egna fordon. Det kan vara inom till exempel hemtjänst eller fastighetsskötsel. Sådan användning omfattas idag inte av stödet enligt förordning 2019:525. Behovet att söka stöd för installation för fordon som används i verksamheten kan tillgodoses genom föreslagna ändringar i 2019:525. Sådana ansökningar kan idag prövas enligt förordning 2015:517, men kan ha svårt att visa tillräcklig klimatnytta för att beviljas stöd.

Sammanfattningsvis bedöms kommuner inte få ökade kostnader av förslagen, utan främst påverkas positivt, eftersom möjligheten att söka stöd för och bygga ut laddinfrastruktur ökar.

Naturvårdsverket bedömer inte att förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen eller innebär någon i övrigt nämnvärd påverkan exempelvis avseende kommunala befogenheter, skyldigheter, organisation eller verksamhetsformer.

6.6 Konsekvenser för företag och organisationer

Förslagen bedöms inte få betydande negativa effekter för företags eller organisationers arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Snarare bedöms företag och organisationer generellt gynnas av förslagen då möjligheten att söka stöd utökas. I redogörelsen av konsekvenser har vi därmed inte fokus på uppskattningar av kostnader, utan på andra konsekvenser av förändringarna.

²⁵ Eftersom kommunala bostadsbolag hanteras som företag/bolag beskrivs de i viss utsträckning också i 6.5 nedan.

6.6.1 Störst förändring för större fastighetsbolag

Den största förändringen sker för vissa företag. Företag som prövats enligt de minimis-förordningen och passerat gränsen för taket i de minimis kan med ändringarna prövas med grund i artikel 36a punkt 4 eller 6 i GBER. En konsekvens för fastighetsbolag är att fastighetsägare med stort fastighetsbestånd kommer att kunna beviljas stöd för boendeladdning genom ändringarna. Det inkluderar större kommunala fastighetsbolag. Naturvårdsverket bedömer inte att ändringarna har stora konsekvenser för enskilda firmor, som i regel är små och kan beviljas stöd enligt de minimis-förordningen.

Olika grupper av användare faller utanför stöden idag. Utöver att ansökningar för boendeladdning hos fastighetsägare med många fastigheter kan inkluderas utökas också möjligheterna till stöd för laddning vid gästparkeringar, till exempel vid hotell.

Laddinfrastruktur avsedd för laddning av verksamhetsfordon i verksamheter med korta årliga körsträckor ges utökade möjligheter att få stöd genom förslaget. Som utformningen ser ut nu, i nollalternativet, platsar endast mer transportintensiva verksamheter inom 2015:517 på grund av kravet på uppvisad klimatnytta.

Positiva konsekvenser uppstår därmed för näringsverksamheter såsom campingar, hotell med flera. Naturvårdsverket bedömer att det är ett segment som med ändringarna kommer att visa intresse för att söka stöd. Naturvårdsverket kan idag inte bevilja stöd till dessa aktörer och har samtidigt upplevt ett uttryckt intresse från dessa i handläggarkontakter och i vägledning.

Vi förväntar oss ett större intresse från kommunala bostadsbolag än större kommersiella aktörer med stort eget kapital och andra planeringshorisonter för sin verksamhet. Vi har dock inte gjort beräkningar av detta eller uppskattat detta mer precist.

Ändringarna vi föreslår innebär inga förändringar för så kallade enkla bolag. Enkla bolag kan fortsatt inte söka stöd i egenskap av ett enkelt bolag, däremot finns det inga hinder för en juridisk person som ingår i det enkla bolaget att söka stöd.

6.6.2 Konsekvenser för övriga organisationsformer

För samfälligheter eller bostadsrättsföreningar förutser vi inte lika stora förändringar som för företag.

Merparten av de som söker stöd enligt förordning 2019:525 har sedan 2019 varit bostadsrättsföreningar. För bostadsrättsföreningar sker ingen betydande skillnad i möjligheten att söka och erhålla stöd. Vi bedömer att de fortsatt kommer att vara en målgrupp som främst har intresse av att söka stöd för laddinfrastruktur med låga effekter. Våra förslag skulle dock kunna öka intresset för dyrare teknik, det vill säga laddning med högre effekter. Genom förslagen kan de också söka stöd även för parkeringar som är reserverade för besökande, något som inte varit möjligt tidigare då stödet varit riktat till laddning i huvudsak för boende.

Bostadsrättsföreningar som bedriver någon form av näringsverksamhet kopplad till åtgärden de söker stöd för (exempelvis uthyrning av lokaler eller parkeringsplatser, där hyresgästen har möjlighet att använda laddningspunkten) kommer fortsatt att träffas av statsstödsregelverket. Dessa kan med förslagen prövas både enligt de minimis-förordningen samt enligt GBER och därmed också genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande.

Gällande samfälligheter bedömer vi att förslagen inte innebär någon betydande skillnad. Det har dock uppmärksammats att samfälligheter kan ha olika hinder för att installera för laddning (se SOU 2021:48, SOU 2022:21 och dir.2023:80). Att antalet samfälligheter som söker stöd för att installera laddinfrastruktur är litet i relation till bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag bedöms bland annat bero på de hinder som beskrivs i utredningar, det vill säga kravet på omprövning av anläggningsbeslut hos Lantmäteriet och de kommunala lantmäterimyndigheterna.

Gällande trossamfund, exempelvis Svenska kyrkan, sker ingen förändring när det gäller laddinfrastruktur avsedd för deras anställda. Med förslagen kan de liksom idag få stöd. Däremot ger förslagen dessa organisationer möjligheten att beviljas stöd för laddinfrastruktur avsedd för elfordon som används i verksamheten, utöver laddning av anställdas privata bilar.

6.7 Konsekvenser för konkurrensen

Ambitionen i förslaget, att förenkla och effektivisera ansökningsförfarandet, bedöms kunna gynna mindre aktörer med begränsad administrativ kapacitet och därmed minska skillnaden mot större aktörer. Det kan vara fördelaktigt ur konkurrenssynpunkt.

I utvärderingen av Klimatklivet (2024) nämns att det finns vissa indikationer på att stödmottagare kan ha konkurrensfördelar. Det beskrivs att en komplicerad ansökningsprocess kan gynna större aktörer, exempelvis på grund av att dessa ofta har en högre administrativ kapacitet. Att små företag kan beviljas en högre stödandel skulle delvis kunna kompensera detta. I intervjuer med aktörer har också stöd lyfts fram som en faktor som gynnat etableringen på marknaden av små aktörer. En snedvridning av konkurrens har inte kunnat påvisas i utvärderingen av Klimatklivet.

Konkurrensverket (2024) drar slutsatsen att det för närvarande finns begränsade indikationer om snedvriden konkurrens på marknaden för laddinfrastruktur i Sverige, men att konkurrenssituationen snabbt kan förändras. Naturvårdsverket noterar att Konkurrensverket genomför en fördjupad studie av konkurrensen från offentliga aktörer, såsom kommunala bolag, på marknaderna för laddinfrastruktur och laddtjänster.

Konkurrensverket (2024) menar vidare att det inte går att dra tydliga slutsatser ifall statliga medel skapar snedvriden konkurrens utifrån existerande kunskap. Konkurrensverket pekar också på olika hinder för att studera konkurrensen på marknaden för laddinfrastruktur. Bland annat finns begränsade data och svårigheter med att mäta marknadsandelar. Det rör sådant som tillgänglig kapacitet,

kapacitetsutnyttjande, antal laddningspunkter, lokalisation, geografisk distribution samt drifts- och ägarstruktur.

Förslaget om ett införande av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande innebär en konkurrens om stöd, men bedöms inte innebära en otillbörlig, marknadsmässigt snedvriden konkurrens eller missgynnande av berörda aktörers konkurrenskraft, varken i ett nationellt eller internationellt perspektiv. Förslaget är lagt i enlighet med statsstödsreglerna och utformat så, att om negativa konkurrens effekter eller andra oönskade effekter från tidigare prövningstillfällen skulle uppstå, så har Naturvårdsverket möjlighet att inför varje prövningstillfälle justera vilka urval som görs och vilka kriterier som ställs upp för stödberättigande. Detta syftar till att säkerställa att tillräcklig konkurrens om stöd kan uppnås, men bedöms även öka förutsättningarna för att undvika eventuella negativa marknadsmässiga konkurrens effekter. Med det sagt kommer det att finnas utmaningar med att fastställa kriterier och krav för anbud som innebär att konkurrens om stödet sker på lika villkor.

6.8 Konsekvenser för hushåll

Vi bedömer att förslagen inte innebär några direkta ökade kostnader eller andra negativa konsekvenser för hushåll. Stödet har haft boende och anställda, det vill säga privatpersoner, som sin primära målgrupp och syftet att möjliggöra laddning vid bostad respektive arbetsplats. Med förslagen utökas möjligheterna att söka och erhålla stöd för laddning i anslutning till en bostad eller arbetsplats, genom att stödet med ändringen kan beviljas till fler olika typer av aktörer. Möjligheterna till laddning för hushåll som har sitt boende i ett flerbostadshus bedöms öka med förslaget.

Innehav och köp av elfordon (personbilar) förklaras i ganska hög grad av socioekonomiska faktorer. De med tillgång eller möjlighet att skaffa ett elfordon påverkas positivt av förslaget. Påverkan bedöms dock vara marginell och nyttorna för hushållen i sin helhet bedöms överväga potentiella nackdelar, såsom risken att stödet fördelas ojämnt.

Personer och enskilda hushåll boende i småhus, till exempel i villa eller sådana radhus som inte ingår i en samfällighet, är inte målgrupper för stödet och påverkas inte av våra förslag.

6.9 Miljömässiga konsekvenser

Föreslagna ändringar förväntas leda till en snabbare utbyggnad av laddinfrastruktur. Det bedöms ge förutsättningar för att lättare kunna ersätta fordon som drivs med fossila drivmedel med laddbara fordon.

Naturvårdsverket bedömer, i likhet med utvärderingen av Klimatklivet (2024), att stöd till laddinfrastruktur generellt leder till additionella utsläppsminskningar av växthusgaser och att stödet tidigarelägger och påskyndar elektrifieringen av transporter. Stöd till laddinfrastruktur ger positiva externa effekter genom att skapa

samhällsekoniskt goda incitament för aktörer. Stödet gynnar därmed marknadens funktion och kan styra aktörerna på ett sätt som också är gynnsamt för miljön. Naturvårdsverket bedömer att de ändringar som föreslagits som gör att fler aktörer kan få ta del av stöd främjar den utvecklingen.

Exakt storlek på dessa effekter är svårt att uppskatta, då det bland annat beror på hur många som söker, hur användningsgraden ser ut samt hur marknaden för laddinfrastruktur och laddbara fordon utvecklar sig. Naturvårdsverkets bedömning är dock att förändringarna i förslaget är verkningsfulla i den meningen att de bör kunna påskynda och underlätta utvecklingen mot ett fossilfritt samhälle och därmed underlätta att nationella och internationella klimatmål uppnås.

Även om det kan vara svårt att uppskatta omfattningen kan det noteras att färre fossila fordon och en utökad elektrifiering av fordonsflottan också leder till minskade luftföroreningar. Det bidrar både till positiva hälsoeffekter och ökade förutsättningar att nå luftrelaterade miljömål.

6.10 Överensstämmelse med EU-rätt

Förslaget bedöms vara förenligt med AFIR, statsstödsregler och EU-rätten i övrigt.

Naturvårdsverket bedömer att semi-publik laddningsinfrastruktur inte ska anses tillgänglig för allmänheten. Det finns dock en viss osäkerhet i den tolkningen.

Av artikel 36a punkt 8 GBER följer att om en laddningspunkt är öppen för tillträde för andra användare än stödmottagaren eller stödmottagarna ska stöd endast beviljas för uppförande, installation, uppgradering eller utvidgning av laddnings- eller tankningsinfrastruktur som är tillgänglig för allmänheten och som ger icke-diskriminerande tillträde för användare. Bestämmelsen kan tolkas som att laddningspunkter som avses att användas av andra användare än stödmottagaren alltid ska anses tillgänglig för allmänheten. Naturvårdsverket anser dock att en sådan tolkning får orimliga konsekvenser. Det skulle exempelvis innebära att laddningspunkter som en arbetsgivare tillhandahåller till anställda eller som en hyresvärd tillhandahåller till boende ska anses tillgängliga för allmänheten, och därmed omfattas av kravet på icke-diskriminerande villkor i artikel 36a punkt 8. Naturvårdsverket bedömer att det inte kan ha varit avsikten med bestämmelsen.

En sådan tolkning, det vill säga att laddningspunkter som ska användas av annan än stödmottagaren alltid ska anses tillgänglig för allmänheten, strider även mot beskrivningen av vad som menas med tillgänglig för allmänheten enligt AFIR. Av skäl 11 till AFIR följer uttryckligen att laddningspunkter till vilka tillträdet är begränsat till en begränsad, bestämd personkrets, till exempel vid parkeringsplatser i kontorsbyggnader som endast anställda eller behöriga personer har tillträde till, inte bör anses vara tillgängliga för allmänheten.

Naturvårdsverket bedömer att avsikten i AFIR är att en laddningspunkt ska kunna användas av andra än stödmottagaren utan att den ska anses tillgänglig för allmänheten. Det gäller under förutsättning att tillträdet är begränsat till en bestämd

personkrets, såsom anställda vid en arbetsplats eller medlemmar i ett bildelningssystem.

Enligt Naturvårdsverkets definition av semi-publik laddning är tillträdet till laddningspunkten begränsat till en viss bestämd personkrets. Vi anser därför att semi-publik laddningsinfrastruktur inte ska anses tillgänglig för allmänheten. Om tillträdet däremot är tillgängligt för en obegränsad del av allmänheten, eller visserligen begränsat, men då till en viss allmän användargrupp som alla kan ha möjlighet att vara en del av, är laddningspunkterna tillgängliga för allmänheten.

6.11 Osäkerheter och övriga konsekvenser

Förutom ovan nämnda effekter finns även en del övriga konsekvenser. Stöd till laddinfrastruktur, och Naturvårdsverkets förslag, bedöms exempelvis bidra till förbättrad marknadsintroduktion och spridning av teknik relaterat till laddinfrastruktur.

Förslagen bedöms inte ha några betydande konsekvenser för exempelvis sysselsättning, jämställdhet och integration. Däremot finns skillnader i nyttjande av och tillgång till både laddinfrastruktur och eldrivna fordon, bland annat på grund av socioekonomiska faktorer (se till exempel Trafikanalys 2023).

När det gäller regionala effekter finns en risk att stödet och etableringen av laddinfrastruktur inte sker jämnt inom landet. En del områden kan ha en snabb utveckling medan andra halkar efter. I en utredning från 2023 lyfts att offentliga subventioner eller snabbspår för investeringar kan vara särskild motiverade för att motverka risker för att situationer uppstår där fossila drivmedel är dyra samtidigt som elektrifierade alternativ saknas.²⁶

När det gäller osäkerhetsfrågor finns det en betydande osäkerhet både om behovet av stöd och lämplig stödnivå till laddinfrastruktur för olika aktörer. Information finns i regel inte insamlad, sammanställd och uppdelad på olika tänkbara aktörer på området. Att Energimyndigheten fått ansvar för att framställa statistik kring laddning förväntas bidra till att över tid minska problemet med bristande underlag och ovisshet om aktuella behov.

I beskrivningen av konsekvenserna har Naturvårdsverket bland annat utgått från information och statistik som samlats in via de som tidigare sökt stöd, exempelvis angående kostnader och stödnivå. Information har också hämtats in från myndigheter och intresseorganisationer. När regelverket förändras och nya grupper inkluderas i förändrade stödsystem finns trots det en osäkerhet i hur många som kommer söka, i vilket syfte och för vilken typ av installation. Det medför en relativt stor osäkerhet för exempelvis kostnadsuppskattningar och vad som är att betrakta som lämpliga stödnivåer.

Teknikutveckling, risken för inläsningseffekter och prisutveckling de kommande åren skapar också en osäkerhet. Det gör det särskilt viktigt att en utvärdering sker

²⁶ Hassler (2023).

efter några år, med bättre underlag om kostnadsbild och hur berörda aktörer agerar när regelverk förändras. För att säkerställa att konsekvenser, stöd och stödnivåer är proportionerliga bedömer Naturvårdsverket därför att det kan vara lämpligt med en utvärdering efter 3–5 år efter att förändringarna trätt i kraft.

6.12 Behov av särskilda informationsinsatser

Naturvårdsverket bedömer att det behövs informationsinsatser för att kommunicera om ändringar i förordning 2019:525, om de beslutas. Flertalet intresse- och branschorganisationer har uttryckt behov av att bli informerade om ändringarna samt att få målgruppsanpassad information att sprida i sina kanaler. Att förklara skillnader mellan olika stöd och mellan de stöd som administreras av olika myndigheter bedömer vi blir av särskild betydelse.

Naturvårdsverket avser att fortsätta samarbetet med Energimyndigheten kring samordning och kommunikation av de stöd för laddinfrastruktur som Naturvårdsverket administrerar, liksom samarbetet med länsstyrelserna genom Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS).

7. Källförteckning

Författning

Svensk rätt

Förordningen (2017:1318) om bidrag till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon.

Förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon.

Förordningen (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon.

Förordningen (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar.

Förvaltningslagen (2017:900).

Inkomstskattelagen (1999:1229).

Lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

Lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel.

Lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

Offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Räntelagen (1975:635).

EU-rätt

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU.

Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Offentligt tryck

Svenskt offentligt tryck

Prop. 2020/21:1 Budgetproposition för 2021.

Prop.1999/2000:2 Inkomstskattelagen.

Skr. 2023/24:59 Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll.

EU-dokument

Europeiska kommissionen, Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till klimat, miljöskydd och energi 2022 (2022/C 80/01).

Europeiska kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

Webbsida

Naturvårdsverket, Nationellt luftvårdsprogram

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/luft/internationellt-arbete-med-luft/nationellt-luftvardsprogram/> (besökt 2024-04-30).

Statistiska centralbyrån, Fordonsbestånd 2023

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F16d5da22fcb047c08e8ede9d46596465%2Ffordon_2023_24_0222.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK (besökt 2024-05-13).

Övriga publikationer

ACEA (2022). European EV Charging Infrastructure Masterplan, mars 2022.

Boston Consulting Group (2022). Nordic Net Zero – The Green Business Opportunity, april 2022.

Closer, Lindholmen Science Park AB 2022-10-31, REEL - Regional Electrified Logistics – Report based om interviews with logistics actors.

Energimyndigheten (2023). Handlingsprogram för laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas. Slutrapport. ER 2023:23.

Hassler (2023). Sveriges klimatstrategi 46 förslag för klimatomställningen i ljuset av Fit for 55. Klimat- och näringslivsdepartementet.

Konkurrensverket (2024). Utbyggnaden av laddinfrastruktur för elfordon – effekter av styrmedel på laddinfrastrukturmarknaden. Författare: Nanna Fukushima (VTI) och Roger Pyddoke (VTI). Uppdragsforskningsrapport, februari 2024.

Naturvårdsverket (2024). Utvärdering av Klimatklivet – Investeringsstöds effekter 2020–2022. Genomförd av WSP Sverige AB. ISBN 978-91-620-7133-2.

Sveriges riksdag (2024). Planera laddinfrastruktur för vägtrafik – en kunskapsöversikt. Rapporter från riksdagen 2023/24:RFR7 (Trafikutskottet).

Taljegård, Maria (2019). Electrification of Road Transportation – Implications for the Electricity System, akademisk avhandling, Chalmers tekniska högskola.

Trafikanalys (2023). Vem väljer en elbil? De svenska hushållens val av elbilar och laddhybrider. Rapport 2023:2.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Anders Dage

2024-12-15

Svar på remiss av Swedacs föreskrifter (Dnr KS2024/2535-3), Swedacs diarienummer 2024/2370

Sammanfattning

Kungälv Kommun har beretts möjlighet att yttra sig kring Swedacs förslag om ändringar i föreskrifterna "STAFS 2007:2 - Swedacs föreskrifter och allmänna råd om återkommande kontroll av vatten- och värmemätare" där styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreslår nya föreskrifter om kontroll av värmeenergimätare respektive vattenmätare. (Swedac dnr 2024/2370.) De föreslagna ändringarna är resultatet av såväl synpunkter som förts fram av aktörerna på respektive område, problem som identifierats genom Swedacs tillsyn samt en allmän översyn av Swedacs föreskrifter inom reglerad mätteknik.

Förslaget innehåller sammanfattningsvis följande:

- Dela upp tidigare förskrift i två föreskrifter. En för vattenmätare och en för värmeenergimätare
- En översyn av tillämpningsområdet
- Förändringar avseende kravet på att hela partier värmeenergi- eller vattenmätare tas ur drift inför återkommande kontroll
- Förändrade möjligheter till att använda stickprovskontroller och minskning av antalet mätare som ska kontrolleras
- Förändringar av kraven på kontroll innan revision av mätare och bestämmelserna som syftar till att förkorta utesittningstiden beroende på den kontrollens resultat
- Den tid en mätare får vara i drift innan den ska genomgå kontroll bestäms till 7 år för samtliga mätartyper som regleras av föreskrifterna
- Borttag av vissa dokumentationskrav
- Redaktionella förändringar i syfte att alla föreskrifter som rör återkommande kontroll ska följa en enhetlig struktur och göra dem lättare att förstå och tillämpa

Juridisk bedömning

Förslaget är förenligt med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412).

Förvaltningens bedömning

Positiva aspekter av det föreslagna regelverket

Harmoniseringen av kontrollintervallet till sju år förenklar för huvudmännen och bidrar till en tydligare och mer enhetlig tillämpning.

Vidare innebär införandet av statistisk kontroll en stor förbättring, då denna metod möjliggör mer resurseffektiv kontroll utan att kompromissa med mätarnas tillförlitlighet.

Även de föreslagna förenklingarna av dokumentationskraven är ett positivt steg som minskar den administrativa bördan för huvudmännen, vilket är i linje med regeringens ambitioner om regelförenkling.

En annan viktig aspekt är den tydligare strukturen och ansvarsfördelningen i föreskrifterna. Genom att definiera roller och ansvar utifrån begreppet "huvudman" enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) skapas bättre förutsättningar för tillämpning och tillsyn samt att privata aktörer som inte omfattas av lagen om allmänna vattentjänster ska behöva tillämpa dess föreskrifter.

Identifierade utmaningar och risker

Trots förslagets styrkor ser vi vissa utmaningar som behöver adresseras för att övergången och implementeringen ska bli framgångsrik. Att minska kontrollintervallet från 10 till 7 år kräver att huvudmännen snabbt anpassar sina rutiner och resurser. Detta riskerar att skapa en koncentrerad arbetsbörda, särskilt mot slutet av övergångsperioden, då många mätare kan komma att behöva bytas ut samtidigt.

Dessutom kan den förkortade utesittningstiden leda till logistiska problem för lagerhållning av mätare, eftersom huvudmännen inte i förväg kan veta om ett parti mätare blir godkänt för ytterligare sju år.

En annan utmaning rör statistisk kontroll. För de huvudmän med mekaniska mätare som planeras tas ur drift och ersättas med ultraljudsmätare i enlighet med revisionsintervallet blir statistisk kontroll mindre relevant, vilket kan leda till ineffektiv resursanvändning.

Med ovanstående i åtanke finns en risk att tidsramen från införandet 2025 till den första stora uppföljningen inte ger tillräckligt med data för att analysera med tanke på att övergången från mekaniska mätare till ultraljudsmätare inte genererar någon kontroll.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Om förslaget går igenom kan det innebära en besparing i fossila bränslen och därmed minska utsläpp i luften samt minska klimatavtrycket eftersom man efter förslagets genomförande inte behöver plocka ner alla mätare som uppnått full revisionsålder utan endast en mindre andel med förhoppning om att dessa kan sitta uppe ytterligare en revisionstid

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Förslaget bedöms inte falla in inom något av de 17 globala mål för hållbar utveckling enligt Agenda 2030.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Bedömningen är att förslaget inte står i konflikt med rådande politiska styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

De som berörs av förslaget är samtliga föreningar, verksamheter och medborgare med kommunal vattenmätare för debitering av kommunalt vatten.

Om förslaget går igenom kan huvudmannen komma att behöva byta ut mätare vart 7:e år istället för vart 10 år vilket kan påverka kundernas syn på huvudmannen i förlängningen.

Förslaget kan också göra att man vart 7:e tar ner endast en liten andel mätare för kontroll med möjlighet till att de resterande mätarna i partiet får sitta uppe ytterligare 7 år vilket kan minska belastningen på de berörda till vart 14:e år eller vart 21:a år om man väljer att köpa in kvalitativa vattenmätare.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslaget kan minska arbetsbördan på medarbetarna i och med att endast en mindre andel av mätarna behöver plockas ner för kontroll varje år.

Förslaget kan också öka belastningen på medarbetarna i och med att man minskar revisionstiden till 7 år istället för 10 år för majoriteten av mätarna vilket innebär att om kontrollen inte blir godkänd behöver samtliga mätare i partiet bytas ut inom ett år och partierna per år blir i genomsnitt större när de fördelas på 7 år istället för 10 år.

Ekonomisk bedömning

Förslaget kan innebära en kostnadsbesparing i de fall partierna blir godkända och får sitta uppe i ytterligare en revisionsperiod men kan också betyda en ökad kostnad om de inte blir godkända och måste bytas ut vart 7:e år istället för vart 10:e.

En annan konsekvens blir svårigheten med lagerhållning då huvudmannen i förväg inte vet hur många mätare som kan behöva bytas ut då det är avhängigt kontrollens resultat.

Förslag till beslut

Tjänsteskrivelsen antas som svar på remissen och översänds till Swedac.

Maria Hübinette
Tf. Enhetschef VA-Teknik

Anders Holm
Sektorchef Samhällsbyggnad

Joacim Lindström
Enhetschef VA-Drift

Expedieras till:
registrator@swedac.se

För kännedom till:
maria.hubINETTE@kungalv.se
joacim.lindstrom@kungalv.se

Remiss

Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget till nya föreskrifter om kontroll av vattenmätare (STAFS 202X:Y).

De föreslagna förändringarna innebär en välkommen modernisering av regelverket, särskilt genom införandet av harmoniserade kontrollintervall och möjligheten till statistisk kontroll. Samtidigt identifierar vi vissa utmaningar som kan uppstå under övergången och i implementeringen av det nya regelverket.

Positiva aspekter av det föreslagna regelverket

Harmoniseringen av kontrollintervallet till sju år förenklar för huvudmännen och bidrar till en tydligare och mer enhetlig tillämpning.

Vidare innebär införandet av statistisk kontroll en stor förbättring, då denna metod möjliggör mer resurseffektiv kontroll utan att kompromissa med mätarnas tillförlitlighet.

Även de föreslagna förenklingarna av dokumentationskraven är ett positivt steg som minskar den administrativa bördan för huvudmännen, vilket är i linje med regeringens ambitioner om regelförenkling.

En annan viktig aspekt är den tydligare strukturen och ansvarsfördelningen i föreskrifterna. Genom att definiera roller och ansvar utifrån begreppet "huvudman" enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) skapas bättre förutsättningar för tillämpning och tillsyn samt att privata aktörer som inte omfattas av lagen om allmänna vattentjänster ska behöva tillämpa dess föreskrifter.

Identifierade utmaningar och risker

Trots förslagets styrkor ser vi vissa utmaningar som behöver adresseras för att övergången och implementeringen ska bli framgångsrik. Att minska kontrollintervallet från 10 till 7 år kräver att huvudmännen snabbt anpassar sina rutiner och resurser. Detta riskerar att skapa en koncentrerad arbetsbörda, särskilt mot slutet av övergångsperioden, då många mätare kan komma att behöva bytas ut samtidigt.

Dessutom kan den förkortade utesittningstiden leda till logistiska problem för lagerhållning av mätare, eftersom huvudmännen inte i förväg kan veta om ett parti mätare blir godkänt för ytterligare sju år.

En annan utmaning rör statistisk kontroll. För de huvudmän med mekaniska mätare som planeras tas ur drift och ersättas med ultraljudsmätare i enlighet med revisionsintervallet blir statistisk kontroll mindre relevant, vilket kan leda till ineffektiv resursanvändning.

Med ovanstående i åtanke finns en risk att tidsramen från införandet 2025 till den första stora uppföljningen inte ger tillräckligt med data för att analysera med tanke på att övergången från mekaniska mätare till ultraljudsmätare inte genererar någon kontroll.

Rekommendationer

- Ge vägledning till huvudmän för att hantera osäkerheter i lagerhållning av mätare. Detta kan innefatta modeller för riskbedömning och scenarioplanering för olika kontrollutfall.
- Swedac bör kontinuerligt samverka med huvudmän och branschorganisationer för att erbjuda utbildning om de nya föreskrifterna och stöd i implementeringen, särskilt gällande statistisk kontroll.
- Förläng tiden från införandet till utvärderingen till 6 år för att säkerställa att man får tillräckliga underlag för utvärdering.

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Risk- och sårbarhetsanalys Kungälv kommun 2023.

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/0146
Beslut: 2023-10-18 KS §267/2023
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut KS2018/1688
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Säkerhetschef
Senast uppdaterad av: Beredskapssamordnare

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1 Innehållsförteckning

1	Innehållsförteckning	2
2	Inledning	4
3	Syfte och mål med en risk- och sårbarhetsanalys	4
3.1	Samhällsviktig verksamhet	4
3.2	Kritiska beroenden	4
3.3	Maximal avbrottstid	4
4	Beskrivning av kommunen och dess geografiska område	5
4.1	Näringsliv	6
4.2	Demografi	6
4.3	Kommunens organisation inklusive hel- eller delägda bolag och förbundssamarbeten	6
4.3.1	Förvaltningen	6
4.3.2	Kommunala bolag, stiftelser och förbund	8
5	Beskrivning av arbetsprocess och metod	9
5.1	Avgränsning	10
6	Identifierade samhällsviktig verksamhet inom Kungälv kommunens geografiska område	10
7	Identifierade kritiska beroenden för Kungälv kommunens samhällsviktiga verksamheter	10
8	Riskscenarion	11
8.1	Natur och väderrelaterade händelser	11
8.1.1	Värmeböljor	12
8.1.2	Större översvämning	14
8.1.3	Skyfall	16
8.1.4	Havsnivåer	17
8.1.5	Skred	19
8.1.6	Skogsbrand	22
8.1.7	Olyckor	23
8.1.8	Bränder	27
8.1.9	Dammbrott	29
8.2	Teknisk infrastruktur och försörjningssystem	30
8.2.1	Elnät	30
8.2.2	Fjärrvärmesystem och annan uppvärmning	31

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.2.3	Vattenförsörjning	32
8.2.4	Livsmedelsförsörjning	33
8.2.5	Drivmedelsförsörjning.....	35
8.2.6	Avbrott i elektronisk kommunikation	36
8.3	Sociala risker och antagonistiska hot.....	36
8.3.1	Sociala risker	37
8.3.2	Terrorbrott eller sabotage	37
8.3.3	Väpnat våld i skolan.....	38
8.3.4	Väpnat angrepp.....	39
8.4	Sjukdomar	39
8.4.1	Pandemi	39
8.4.2	Epizooti och Zoonos	39
9	Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område.	40

**KUNGÄLV
KOMMUN**

2 Inledning

Lagen (2006:544) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap anger att kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen samt hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten och det geografiska området. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

3 Syfte och mål med en risk- och sårbarhetsanalys

Syftet med en risk- och sårbarhetsanalys är att minska sårbarheten, stärka krisberedskapen samt beskriva och kommunicera en riskbild för hela kommunens geografiska område.

Målet är att genom en väl utvecklad kontinuitetshantering skapa en uthållig och robust kommunal verksamhet, som kan stå emot störningar, kriser och extraordinära händelser.

Enligt gällande lagstiftning ska kommunen senast den 31 oktober, under första kalenderåret efter val till kommunfullmäktige, redovisa en övergripande risk- och sårbarhetsanalys till länsstyrelsen.

En uppföljning av risk- och sårbarhetsanalysens effekt ska årligen lämnas in till länsstyrelsen senast den 15 februari. Denna risk- och sårbarhetsanalys är upprättad i enlighet med den föreskrift som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har fastställt (MSBFS 2015:5).

I föreskriften finns ett antal begrepp som behöver förklaras.

3.1 Samhällsviktig verksamhet

Samhällsviktig verksamhet är ett samlingsbegrepp som omfattar de verksamheter, anläggningar, noder, infrastrukturer och tjänster som är av avgörande betydelse för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden och säkerhet. Dessa verksamheter bedrivs av ett stort antal privata och offentliga aktörer.

3.2 Kritiska beroenden

Beroenden som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska fungera. Dessa karaktäriseras av att ett bortfall eller en störning i beroendet, relativt omgående leder till att en allvarlig kris eller en extraordinär händelse inträffar. Interna kritiska beroenden är sådant som kommunen kan hantera och påverka inom de egna verksamheterna.

Externa kritiska beroenden är sådant som kommunen inte kan hantera eller påverka själv, t.ex. el, telefoni och internet.

3.3 Maximal avbrottstid

Maximal avbrottstid anger hur länge ett kritiskt beroende för en samhällsviktig verksamhet kan vara ur funktion, utan att riskera liv/hälsa eller samhällets funktionalitet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

4 Beskrivning av kommunen och dess geografiska område

Kungälv kommun ligger i södra Bohuslän och hade 49 392 invånare i maj månad 2023. Kungälv ingår i grupperingen pendlingskommun nära storstad (SKR 2023). Kungälv gränsar mot Lilla Edet och Ale i öster, mot Göteborg och Öckerö i söder, mot Stenungssund i norr och mot Tjörn i nordväst. I väster gränsar kommunen mot Skagerack.

Kungälv är kommunens centralort. Till denna hör även Ytterby och grannsamhället Kareby. Kungälv-Ytterby är den huvudsakliga platsen för handel och service i kommunen. Här finns många av kommunens arbetsplatser inom industri, handel och serviceföretag. Förutom centralorten Kungälv-Ytterby består kommunen av de fyra serviceorterna Marstrand, Kode, Kärna och Diseröd där varje serviceort är huvudort i en kommundel.

Närmare en tredjedel av kommunens befolkning bor på landsbygden dvs. utanför serviceorterna och deras grannbyar.

Ett bergigt kustområde med skärgård breder ut sig i väster och inlandet är kuperat med slättområden som uppodlats samt dalgångar. De dominerande vattendragen är Göta älv och Nordre älv, vilket erbjuder ett rikt fågel- och växtliv längs älvstränderna.

Kungälv har gott om småsjöar, många ligger i Svartedalens naturområde. Svartedalens natur och friluftsområde är ett av Västsveriges största sammanhängande barrskogsområden. Själva namnet Svartedalen förknippas med en rad olika friluftsaktiviteter som sportfiske, skogsvandringar, svamp- och bärplockning, orientering m.m. Området består av tre naturreservat som förutom Kungälv kommun även sträcker sig in i Stenungssunds och Lilla Edets kommuner.

Genom kommunen sträcker sig Europaväg 6 (E6) från norr till söder och passerar samhällena Kode och Kungälv. Nästan parallellt med E6:an sträcker sig järnvägen Bohusbanan och stationer för persontrafik finns i Kode och Ytterby.

I kommunen ligger Kungälv sjukhus som är ett akutsjukhus som bland annat bedriver specialistvård inom medicin, kirurgi, ortopedi, geriatrik och psykiatri.

I Kungälv ligger också en polisstation som ingår i polisregion väst, polisområde Storgöteborg, lokalpolisområde Kungälv-Ale.

Kommunen har tre brandstationer som ingår i Bohus Räddningstjänstförbund. En station finns i centrala Kungälv där ledningen och de heltidsanställda brandmännen finns. En deltidsstation finns i Marstrand på Koön samt ytterligare en deltidsstation i Kode.

4.1 Näringsliv

Kungälvs näringsliv karaktäriseras av de många småföretagen, men även av medelstora och större företag. Företagen är verksamma inom olika branscher, där detaljhandel, tillverkning, transport, byggnation samt skog- och jordbruk dominerar. Totalt har kommunen cirka 7000 företag i olika storlekar.

Det goda kommunikationsläget till Göteborg samt Göteborgs hamn har medfört att transportintensiva företag inom livsmedel och bilindustrin valt att etablera sig här. Större företag är bland annat ICA:s centrallager, Swedish match snusfabrik och Färskvaruhuset i Göteborg AB. Kommunen är i ett expansivt skede genom nybyggnation och nyetablering av fler företag både i centrala Kungälv och i övriga serviceorter.

Intill resecentrum fortsätts det att utvecklas en helt ny stadsdel, Kongahälla, som är kommunens största bostadsbyggnadsprojekt i modern tid som består vid färdigställandet cirka 900 nya bostäder, det färdigställda köpcentret med cirka 100 butiker, restauranger och caféer.

4.2 Demografi

Befolkningsmässigt är kommundelen Kungälv-Ytterby störst med drygt 60% av kommunens befolkning. Under de kommande åren kommer man att färdigställa och påbörja nya byggnads projekt vilket antas fortsatt ge en stor befolkningsökning.

Under prognostiden 2022–2026 beräknas befolkningen öka med cirka 4 700 personer vilket ger en genomsnittlig folkökning med 1 200 personer per år. Likt andra kommuner så har Kungälvs kommun en ökning av äldre i åldrarna 79–89 år.

Alla fem kommundelar beräknas få ett utökat invånarantal med en varierad omfattning.

4.3 Kommunens organisation inklusive hel- eller delägda bolag och förbundssamarbeten

Kommunen består av en politisk organisation och en tjänstemannaorganisation och kommunledningen består därför av en politisk ledning och en verksamhetsledning.

Tjänstemannaorganisationen uppdrag är att utföra det som beslutats av politikerna och denna utförarorganisation är samlad i en enda förvaltning under ledning av en kommundirektör. Kommundirektören är kommunens ledande tjänsteman och biträder kommunstyrelsen med planering, ledning och samordning av den kommunala verksamheten. Detta gäller även vid kriser, då den politiska ledningen består av kommunens krisledningsnämnd och tjänstemannaledningen förstärks med en krisledningsstab.

Förvaltningen är indelad i tre sektorer samt ett sektorsövergripande stöd. Respektive sektor har ett uppdrag utifrån sektorns mål. Antalet anställda är ca 3 800, en majoritet av dessa arbetar inom skola och omsorg. I koncernen ingår bolag och stiftelser, både aktiva och vilande.

4.3.1 Förvaltningen

Nedan följer en beskrivning av sektorernas övergripande uppdrag och ansvarsområden inklusive det sektorövergripande stödet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sektorövergripande stöd

Ett sektorsövergripande stöd till kommunledning och politik finns när det gäller frågor som upprätthållande av demokrati, verkställande av beslut, kommunikation, nämndadministration, dokumenthantering kansli- och juridik, ekonomi, kvalitet, överförmyndarverksamhet, upphandling, humana resurser/HR, säkerhet och krisberedskap, näringsliv, strategisk digitalisering, utredning och planering. Enheterna som ingår är HR, Kansli och juridik samt Ekonomi och kvalitet.

Trygghet och stöd

Sektorn arbetar med socialtjänst som är en viktig del av samhällets välfärdssystem och skall främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor samt aktiva deltagande i samhällslivet. Verksamheten skall bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet och skall inrikta sig på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Till de i lagen definierade målgrupperna för sektorns ansvar hör barn och unga, människor med funktionshinder, människor med missbruksproblem, äldre med behov av äldreomsorg, människor med behov av hemsjukvård, samt brottsoffer där särskilt kvinnor och barn som utsatts för våld eller andra övergrepp av närstående har lyfts fram.

Människor kan också behöva stöd av sektorn i olika livssituationer. Det kan handla om samtalsstöd och annat stöd vid livskriser, flyktingars integration, problem med att klara egen försörjning och inträde på arbetsmarknaden, med mera.

Utgångspunkten för arbetet är lagstiftning enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Föräldrabalken (FB), Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL), Offentlighets- och Sekretesslagen, Förvaltningslagen (FvL), Socialtjänstförordningen (SoF), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) med flera.

Bildning och lärande

Sektorn ska utifrån läroplanerna och skollagen verka för att ge barn, elever och studerande lust att lära i perspektivet "ett livslångt lärande". Uppdraget är att ge bildning, kunskap och färdigheter.

De olika verksamheterna i sektorn är kultur och bibliotek, förskoleverksamhet (förskola och pedagogisk omsorg), fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning inklusive yrkesutbildning.

Sektorn styrs av nationella lagar och förordningar, främst bibliotekslagen, skollagen och läroplaner. Barnkonventionen, kommunfullmäktiges strategiska mål och kommunstyrelsens mål är andra viktiga styrdokument.

Samhälle och utveckling

Sektor arbetar för smart och hållbar tillväxt ur ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv. Sektorns arbetsområde är att utveckla, bygga och förvalta det som är gemensamt i kommunen, såsom bebyggelse, infrastruktur och verksamheter.

Inom sektorn ryms uppgifter så som att hantera hushållsavfall, hålla ordning i parker och på gator, utföra tillsyn av olika slag och förse hela kommunen med rent vatten. Sektorn tillhandahåller också professionell service till kärnverksamheten med till exempel lokalvård, tillhandahålla ändamålsenliga lokaler och att leverera måltider till skolor och äldreboenden.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

4.3.2 Kommunala bolag, stiftelser och förbund

Bokab

Bokab har till uppgift att skapa goda förutsättningar för näringslivetablering och villabyggnation. Detta görs genom att köpa, detaljplanera och sälja etableringsmark till företag och villatomter till den kommunala tomtkön.

Bohus Räddningstjänstsförbund

Bohus Räddningstjänstsförbund och är ett kommunalförbund med ansvar för räddningstjänsten i Ale och Kungälv kommuner. Förbundet har även ansvar för kommunernas brandskyddskontroll och sotning.

Huvudstationen ligger i Kungälv där administration och ledning är placerad. Förbundet styrs av en politik direktion genom förbundschefen. Två enheter finns, den skadeförebyggande och den skadeavhjälpare (Räddning). För att täcka in Kungälv skärgård är ett avtal tecknat mellan räddningstjänsten och Sjöfartsverket som har en av sina lotsstationer i Marstrand.

Det pågår även en utredning om förbudet ska införlivas i räddningstjänsten storgöteborg.

Kungälv Energi AB

Kungälv energi är ett lokalt energibolag som producerar och distribuerar energi samt kommunikations- och energirelaterade tjänster vilket innebär elnät, värme, stadsnät, elhandel och vindkraft.

Nätverksamheten omfattar eldistribution i Kungälv kommun, exklusive Marstrand, men inklusive Jörlanda i Stenungsund kommun och Torskog i Lilla Edets kommun.

Värme omfattar fjärrvärmenäten i Kungälv kommun. Kungälv Energi äger och sköter driften av ett fibernät inom Kungälv kommun och Västerlanda i Lilla Edets kommun, samt ett kopparnät i Kungälv tätort för Kungälv kommuns telefonlösningar. I stadsnätet, som är ett framtidssäkert optiskt fibernät, finns förutom internettjänsten även TV- och telefonitjänster. Elhandelsverksamheten ligger i ett dotterbolag, Kungälv Närenergi AB. Marknadsfokus är på Kungälv kommuns invånare.

Gryaab

Gryaab ansvarar för reningen av avloppsvattnet i Göteborgsregionen. Gryaab samägs av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal och Partille.

Renova

Renova är ett kommunägt bolag inom avfall och återvinning. Renova samägs av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

Stiftelsen Kungälvbostäder

Kungälvbostäder är den största hyresvärden i Kungälv med ca 2775 lägenheter samt kommersiella lokaler i ett varierat bestånd. Kungälvbostäder har lägenheter i Kungälv, Ytterby, Kode, Marstrand och Romelanda.

Förbo

Förbo är ett bostadsföretag som ägs gemensamt av Härryda, Kungälv och Lerums kommun samt Mölndals stad. Drygt 5 700 hushåll bor i Förbos fastigheter i 60 områden på 18 orter, i de fyra kommunerna.

SOLTAK AB

Soltak AB är ett samarbete mellan kommunerna Kungälv, Stenungsund, Lilla Edet och Tjörn. Syftet med bolaget är att utföra stöd- och servicetjänster mer ekonomiskt än om varje ägarkommun gör det var för sig. Genom ett gemensamt bolag för IT, löne- och ekonomiadministration ges den stora kommunens möjligheter samtidigt som den lilla kommunens identitet behålls.

5 Beskrivning av arbetsprocess och metod

Kommunens risk- och sårbarhetsanalys grundas på den kommunövergripande analys som antogs 2019 och är framarbetad i workshopform. För att strukturera arbetet användes en arbetsmodell i Stratys som baseras på MSB:s modell för Risk- och sårbarhetsarbete.

Workshoparna genomfördes med de olika enhetscheferna i varje verksamhet där workshop 1 kartlagde om enheten bedriver samhällsviktig verksamhet, vad som är skyddsvärt och vilka beroenden som finns för att kunna bedriva verksamheten vid t.ex. en extraordinär händelse. Workshop 2 analyserade hur verksamheten klarar av riskscenarion och i workshop 3 arbetade man fram åtgärdsförslag vid identifierade brister på workshop 2.

De delar som bedömts vara känsliga kommer att lyftas ut och läggas i en bilaga som klassas som begränsat hemlig.

Utgångspunkten för kommande analys är att under hösten 2026 börjar analysera verksamheternas prioriterade uppdrag och arbetet med planen för 2024–2027 ser ut på följande sätt:

Steg 1: (oktober 2025 – oktober 2026)

- Analys (uppdatera, revidera)
- Sammanställ ny risk- och sårbarhetsanalys
- Anta planen i kommunstyrelsen och skicka in den till Länsstyrelsen

Steg 2: (Hösten 2025 – hösten 2026)

- Utvärdera Risk- och sårbarhetsanalys 2023 tillsammans med sektors ledningarna
 - Revidera verksamheternas samhällsviktiga uppdrag
 - Inventera genomförda och gällande åtgärder
- Planering av nya åtgärder
 - Strategi
 - Åtgärder
 - Mätbara effekter
- RSA 2023–2027 med åtgärdsplan antas av kommunstyrelsen under 2023

Steg 3: (2024–2027)

- Genomförande av planerade åtgärder

Steg 4: (2026)

- Utvärdering av Risk- och sårbarhetsanalys 2023

5.1 Avgränsning

Denna risk- och sårbarhetsanalys är en inventering och analys av risker och sårbarheter som kan leda till en extraordinär händelse inom Kungälv kommunens geografiska område. Den utelämnar risker med begränsad skada för enskilda invånare samt fastighetsägare. Då arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen i Kungälv kommun ses som en process kommer denna rapport endast utgöra grunden för det fortsatta arbetet.

6 Identifierade samhällsviktig verksamhet inom Kungälv kommunens geografiska område

Ur ett krisberedskapsperspektiv är samhällsviktig verksamhet en verksamhet som uppfyller ett eller båda av dessa villkor:

- Ett bortfall av/en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelse i andra verksamheter på kort tid leda till en allvarlig kris i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad allvarlig kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

De samhällsviktiga verksamheterna består i stor utsträckning av olika flöden och processer som på olika sätt utnyttjar infrastrukturer, exempelvis el- och telekablar och vägar. Avbrott i en verksamhet påverkar dessutom andra samhällsviktiga verksamheter. Vad som är samhällsviktigt kan variera i olika situationer beroende på vilken händelse det handlar om.

Exempel på samhällsviktiga verksamheter inom Kungälv kommun:

- Tekniska försörjningssystem (t.ex. el, vatten & avlopp, renhållning)
- Information och kommunikation
- Finansiella tjänster
- Hälso- och sjukvård
- Social omsorg och trygghet
- Skydd och säkerhet
- Person- och varustransporter
- Handel och industri
- Offentlig förvaltning

De verksamheter och företag som identifierats inom Kungälv kommun finns i bilaga med sekretess.

7 Identifierade kritiska beroenden för Kungälv kommunens samhällsviktiga verksamheter.

De identifierade kritiska beroendena finns i bilaga med sekretess.

8 Riskscenarion

Det finns många typer av risker som kan leda till en extraordinär eller oönskad händelse i kommunen. Att bedöma sannolikhet och konsekvens för dessa risker är svårt eftersom det ofta saknas data om tidigare händelser samt att konsekvenser och följdkonsekvenser är svåra att förutse. Därför skall riskbedömningen ses som en bedömning utifrån tillgängliga data och kunskap och inte som fastställd fakta. Underlaget har både sammanställts utifrån tidigare genomförda analyser i kommunen, genom analyser genomförda av andra myndigheter samt genom nya analyser baserat på tillgängliga data.

De identifierade riskerna är organiserade under rubrikerna Natur och väderrelaterade händelser, Olyckor, Teknisk infrastruktur och försörjningssystem, Sociala risker och antagonistiska hot och Sjukdomar.

Varje risk har värderats utifrån sannolikhet och konsekvens.

Sannolikheten för dessa sällanhändelser blir ofta låg eftersom de vanligtvis aldrig har inträffat i kommunen. Detta gör att fokus mer ligger på konsekvensbedömningen för att avgöra risken.

Bedömning av sannolikhet:

Osannolik: Den oönskade händelsen skulle endast kunna inträffa vid exceptionella förhållanden.

Mindre sannolik: Den oönskade händelsen skulle kunna inträffa vid något tillfälle

Möjlig: Den oönskade händelsen kan sannolikt inträffa men bara ibland

Sannolik: Den oönskade händelsen kommer sannolikt att inträffa och kan inträffa ofta

Mycket sannolik: Den oönskade händelsen kommer inträffa och kan inträffa ofta

Konsekvensbedömningen bygger på de områden som anses vara skyddsvärda vilket är, människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, miljö och ekonomiska värden samt demokrati och rättssäkerhet.

Bedömning av konsekvenser har gjort enligt nedan.

Försumbar: Obetydlig för de olika intressenterna och verksamheten/del av verksamheten.

Mindre allvarlig: Uppfattas som liten av såväl intressenter som verksamheten/del av verksamheten.

Allvarlig: Uppfattas som besvärande för intressenter och verksamheten/del av verksamheten.

Mycket allvarlig: Risken får i princip inte inträffa eftersom konsekvensen för verksamheten kan vara för stor.

Katastrofala: Katastrofala, permanenta skador eller dödsfall.

8.1 Natur och väderrelaterade händelser

Flera händelser som kan leda till stora samhällsstörningar kan kopplas till väder och natur. Nästan varje år drabbas orter i Sverige och centrala Europa av stora stormar eller översvämningar.

FN:s klimatpanel presenterade 2013 en ny rapport om jordens framtida klimat (IPCC, 2013).

Resultaten baserades på nya möjliga utvecklingsvägar, så kallade RCP-scenarier (Representative Concentration Pathways).

RCP-scenarierna beskriver resultatet av utsläppen, den så kallade strålningsbalansen i atmosfären, fram till år 2100. I följande analyser används två RCP-scenarier, RCP4.5 som bygger på begränsade utsläpp, och RCP8.5 med höga utsläpp.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

RCP4.5	RCP8.5
• Utsläppen av koldioxid ökar något och kulminerar omkring år 2040 • Befolkningsmängd något under 9 miljarder i slutet av seklet • Lågt arealbehov för jordbruksproduktion, bland annat till följd av större skördar och förändrade konsumtionsmönster • Omfattande skogsplanteringsprogram • Låg energiintensitet • Kraftfull klimatpolitik	• Koldioxidutsläppen är tre gånger dagens vid år 2100 och metanutsläppen ökar kraftigt • Jordens befolkning ökar till 12 miljarder vilket leder till ökade anspråk på betes- och odlingsmark för jordbruksproduktion • Teknikutvecklingen mot ökad energieffektivitet fortsätter, men långsamt • Stort beroende av fossila bränslen • Hög energiintensitet • Ingen tillkommande klimatpolitik

Bild: Antaganden som ligger till grund för scenarierna RCP4.5 och RCP8.5.

Forskningen visar att vi står inför en ökande risk för bl.a. översvämningar och högre havsvattennivåer i framtiden. Då Kungälv kommun gränsar till Göta älv, Nordre älv och Skagerak gör det kommunen extra känslig för höga flöden på grund av t.ex. ökad nederbörd och höjd havsnivå. Kungälv tätort är i delar utbyggt ner mot vattnet vid Nordre älv vilket kan leda till översvämning och skred i tätbebyggt område.

Andra extrema väderrelaterade händelser som kan få betydande konsekvenser för kommunen är skyfall, stormar, skogsbränder, värmeböljor, isstormar och kraftiga snöfall där skador på egendom och begränsad framkomlighet får stor påverkan för många människor.

8.1.1 Värmeböljor

I Sverige är vi vana vid att hantera ett svalt klimat och det innebär att vi har större erfarenhet av extrem kyla än extrem värme. Den forskning som pågår kring klimatförändringar visar dock att det svenska klimatet kommer påverkas genom allt högre temperaturer, vilket i sin tur kommer att innebära fler värmeböljor. I Sverige definierar SMHI en värme bölja på följande sätt:

1. Värmebölja enligt klimatologisk definition lyder "en sammanhängande period då dygnets högsta temperatur är minst 25,0°C minst fem dagar i sträck".

2. I SMHI:s handbok "Väderspråket" definieras värmebölja som en period med minst fem dagar i sträck med en högsta dagstemperatur på minst 25°. I fjällkedjan och nordligaste Sverige öster om fjällkedjan kan man acceptera dagstemperaturer något under 25° och ändå kalla det för värmebölja.

Dessa två definitioner är snarlika, men i enstaka fall kan det i teorin innebära skillnader. Dygnets maximitemperatur räknas från klockan 20 (svensk sommartid) föregående dygn till klockan 20 innevarande dygn. Dagens maximitemperatur räknas från klockan 08 till klockan 20 innevarande dygn.

3. Om vissa kriterier är uppfyllda kan SMHI utfärda meddelande eller varning på gul eller orange nivå för höga temperaturer.

Sannolikhet

SMHI har gjort beräkningar av högsta dagstemperatur som visar på en stadig ökning av högsta dygnstempertur fram till 2100. Temperaturen i Västra Götalands län beräknas öka med nära 3–5 grader till slutet av seklet beroende på RCP-scenariot. Vegetationsperioden ökar med 40–90 dagar och antalet varma dagar blir fler. Modeller visar på ett årsmedelvärde på 18 dagar i följd med dygnsmedeltemperaturer på över 20°C i slutet av seklet.

Extremt varma tillfällen som tidigare inträffat vart tjugonde år kan mot slutet av århundradet komma att inträffa vart tredje till femte år enligt SMHI. 2018 blev det åttonde varmaste året som observerats i Sverige sedan mätningarna påbörjats. Sannolikheten för värmebölja bedöms som hög (1 gång på 1 år-1 gång på 10 år).

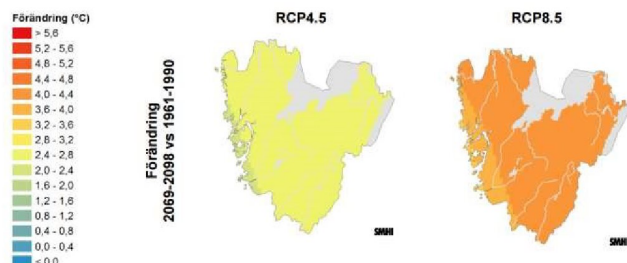

Bild: Beräknat förändring av årsmedeltemperaturen (°C) för perioden 2069-2098 jämfört med 1961-1990.

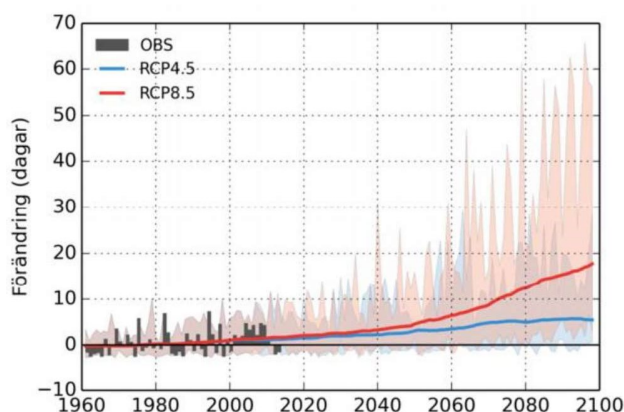

Bild: Under perioden 1961–1990 var det bara ett fåtal tillfällen varje år som dygnsmedeltemperaturen kom över 20°C. Medelvärdet för länet som helhet var 2,5 dagar. Det har under de senaste drygt 20 åren blivit något varmare men antalet sammanhängande dagar med medeltemperaturer över 20°C har bara ökat med ca 1–3 dagar i länet. Under de kommande åren visar beräkningarna på längre perioder med dygnsmedeltemperaturer över 20°C. Förändringen är störst för RCP8.5, i vilket värmeböljornas längd har ökat med ca 18 dagar vid seklets slut.

Konsekvenser och följdhändelser

En värmebölja är oftast ett eskalerande scenario där konsekvenserna för kommunen kommer att tydliggöras sakta. De största riskgrupperna finns inom kommunens vård och omsorg, i form av äldre och sjuka. Problem med ventilationssystem som blir överbelastade kan leda till stora bekymmer på kommunens vårdboenden, samtidigt som infektionsrisken ökar.

Under semestertider kan detta leda till personalbrist inom just vårdsektorn som blir hårt belastad. Dock har det visat sig att antalet dödsfall trots det ökar mer i hemmiljö än i sjukhusmiljö, vilket kanske kan härledas till de mer anpassade lokalerna och den större tillgängligheten till vårdpersonal (Socialstyrelsen (ISBN 978-91-86885-00-7) Effekter av värmeböljor och behov av beredskapsåtgärder i Sverige).

Livsmedelssektorn påverkas bland annat genom ökade problem med kylar och frysar, samt klimatet i varutransporterna. Detta innebär ökade risker i råvaruhanteringen som kan leda till matförgiftningar.

Även vattnet påverkas under en värmebölja, såväl i tillgång som kvalitetsmässigt, vilket inte bara påverkar vattnet som livsmedel utan även badplatser och dess badvattenkvalitet. Ökad algbloomning kan skapa problem vid både badplatser och vid vattenproduktion. Ytterligare risker i anslutning till bad är ett ökat antal fall av drunkning då det troligtvis kommer att befinna sig mycket folk vid badplatserna.

Sanitära problem kan uppstå med anledning av en snabb förruttningsprocess hos avfall, vilket också riskerar att leda till en ökad mängd skadedjur.

Brandrisken ökar också med torrperioder, dock brukar detta samtidigt ha en tendens att öka invånarnas riskmedvetande.

Värmeböljor uppstår i regel under sommarmånaderna, vilket innebär en redan pressad personalsituation beroende på semesterperioderna. Detta kan innebära såväl problem med snabbt beslutsfattande som brist på personal i hårt belastade verksamheter.

Vissa utarbeten, så som till exempel väg- och ledningsarbeten kan också blir svåra att genomföra under ordinarie arbetstider då det oftast är som varmast mitt på dagen.

Även inomhusarbete kan påverkas beroende på hur väl ventilationsanläggningarna fungerar.

Konsekvensen av värmeböljor bedöms som begränsade.

8.1.2 Större översvämning

I Sverige är vi relativt förskonade från stora översvämningskatastrofer och dödsfall i samband med översvämningar är här mycket sällsynta. De materiella skadorna och kostnaderna för samhället till följd av översvämningar är dock betydande.

Kraftiga översvämningar orsakas ofta av en kombination av olika faktorer. Vid stora vårflöden som orsakas av riklig snötillgång under vintern, ökar risken för översvämning om snösmältningen också sker senare än normalt och är intensiv och snabb på grund av hög lufttemperatur.

Markfuktigheten har avgörande betydelse för vilken effekt stora regnmängder får på vattenflödet. Om marken är torr kan ofta en stor del av regnet magasineras i marken, men är marken redan vattenmättad på grund av långvarigt regn eller snösmältning, ökar flödena i vattendragen snabbt. För Kungälv kommun kan kraftiga regn ge lokala översvämningar och göra vägar oframkomliga och hus översvämmade. Störst konsekvenser ger översvämningar i Göta älv och Nordre älv i kombination med mycket hög havsvattennivå.

Översvämningar har inträffat många gånger i kommunen. Exempelvis kom i maj 2014 skyfall som innebar att uppskattningsvis ca 80 källaröversvämningar uppkom. Exempel från andra kommuner som drabbats av skyfall visar att kostnaderna kan bli mycket höga.

Göta älv och Nordre älv

Göta älv är Sveriges vattenrikaste vattendrag. Vattnet i älven kommer ursprungligen från sjön Rogen i Härjedalen och rinner vidare via den norska fjällvärlden. Det samlar sig i Trysilälven och fortsätter sedan som Klarälven och ut i Vänern. Vid längre kraftiga regn under denna sträcka kan flödet till Klarälven leda till för stora vattenmängder i Vänern vilket är avgörande för flödet i Göta älv och Nordre älv. I Göta älv finns fyra vattenkraftverk som tillsammans kan reglera flödet nerströms. Vattenkraftverket i Vargön ligger ungefär tre kilometer nedströms om

Vänern i Vänersborg kommun och är därmed den första barriären för vattnet i Göta älv. Vattenflödet genom kraftverket regleras beroende på vattennivån i Vänern. Vattenhushållningsbestämmelserna i den gällande vattendomen från år 1937 styr i stort flödena i Göta älv än idag. Där anges att om dämningsskärmen för Vargön överskrids med 0,3 meter ska 1000 m³/s tappas. I bestämmelserna står också att 1030 m³/s inte får överskridas. Dock riskerar flera större städer att översvämmas om vattennivån blir för hög i Vänern. Både Karlstad, Mariestad, Lidköping och Vänersborg har bebyggelse ner mot sjön.

I januari år 2001 nådde Vänern den högsta nivå sedan dammanläggningen i Vargön byggdes på 1930-talet. För att förebygga att Vänerns nivå skulle stiga ytterligare frångicks då vattendomen och 1190 m³/s tappades från Vargön som högst under en begränsad tid. Vid mycket höga vattenstånd i Vänern finns möjligheter att tappa några 100-tals m³/s mer än vad som gjordes i januari år 2001. Utifrån detta fick Norconsult AB i uppdrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att ta fram en uppdaterad översvämningskartering längs Göta älv och Nordre älv för sträckan från Vänern till Kattegatt.

Sannolikheten för större översvämning i älven bedöms som låg (1 gång på 50år. 1 gång på 100 år).

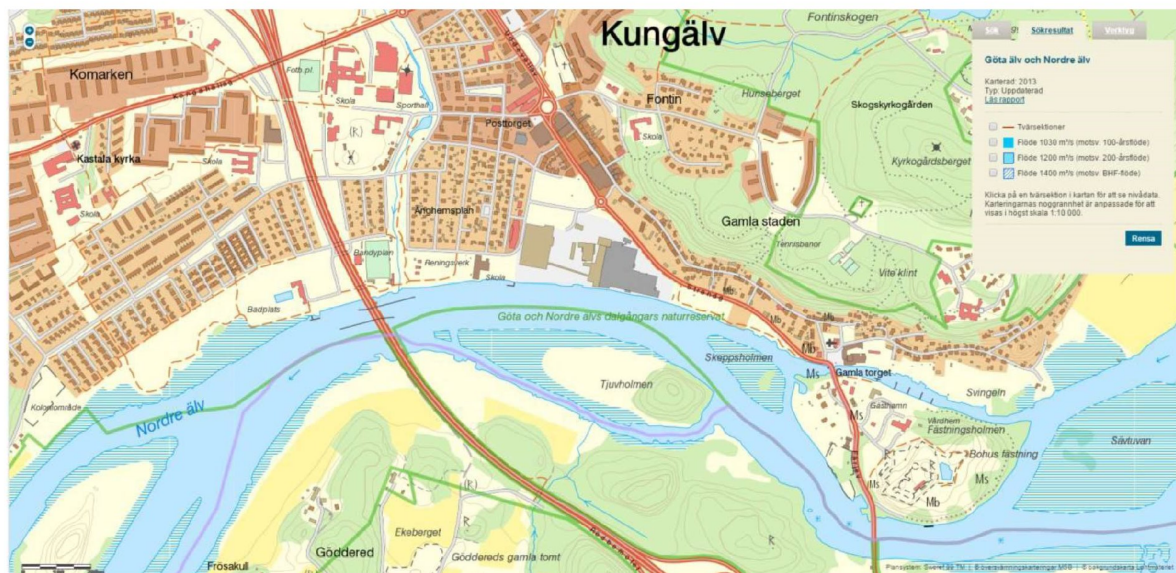

Bild: Normal vatten nivå i Nordre Älv som passerar genom centrala Kungälv

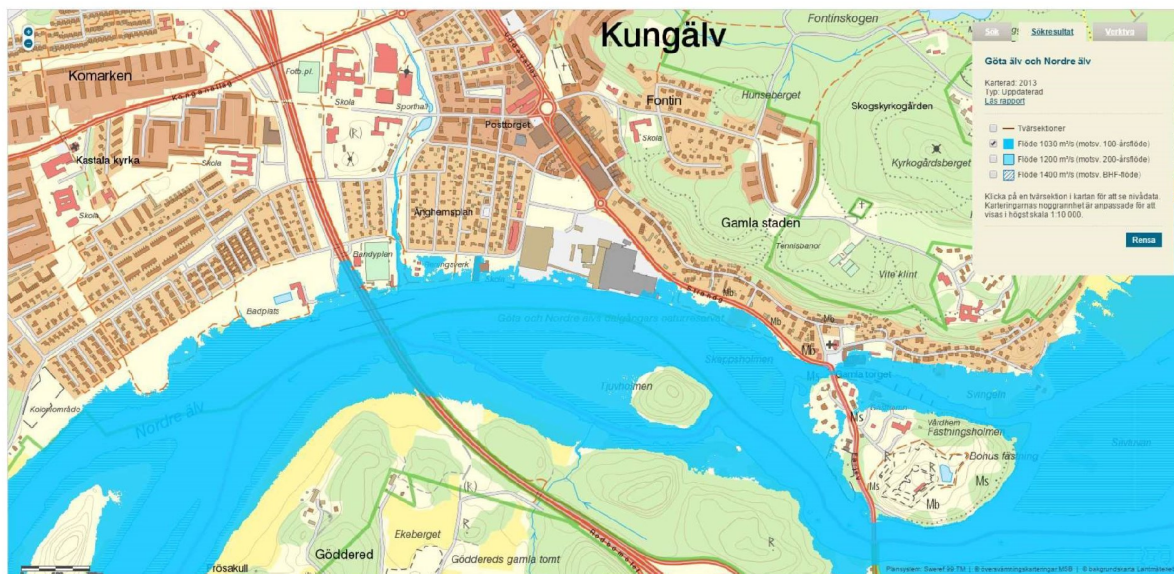

Bild: Visas vattennivån i Nordre älv vid 1030 m³/s som är max flöde enligt vattendomen.

Konsekvenser och följdhändelser vid ett kraftigt flöde i älven blir att bostäder och företag längst med Östra gatan, Strandgatan, och Västra Strandvägen kan behöva evakueras då vattennivån blir för hög. Enskilda hushåll kan få stora skador på sina fastigheter men dessa skador bör ha liten påverkan på samhället i stort. Befaras vattennivåerna bli än nu högre än vattendomen kan det resultera i en evakuering av vårdboendet Båtsmångärdet. I Älvparken skulle Kungälv Energis anläggning samt Gryaabs pumpstation påverkas när de delvis står under vatten.

Fästningsholmen kommer att bli svår att besöka då de höga flödena riskerar att föra med sig vegetation och skräp som skadar brofästena.

Trafiken längs Strandgatan kan behöva ledas om till motorvägen E6 som ligger högre upp vilket gör att bussar och annan trafik får köra en annan väg än normalt. Om gamla torget översvämmas kan de kulturhistoriska 1700-tals-byggnaderna rådhuset och Kungälv kyrka (barockkyrka byggd 1679 som räknas som en av de mest intressanta i landet från den tiden skadas.

Kommunerna Ale och Lilla Edet har både väg och järnväg byggd längs älven och dessa kan bli påverkade av mycket höga vattennivåer. Detta kan göra att trafiken mellan Göteborg och Trollhättan kan få ledas om genom Kungälv och Diseröd vilket skulle ge trafikrelaterade problem, särskilt om vägar i centrala Kungälv också är påverkade.

Konsekvenserna vid översvämning bedöms som begränsade till allvarliga beroende på vattennivån.

8.1.3 Skyfall

Om en större mängd regn faller på kort tid används ibland uttrycket skyfall då det upplevs som häftigt och kraftigt. SMHI:s definition av skyfall är minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut.

Det finns flera aspekter som har betydelse för vilka och hur stora konsekvenserna blir av ett skyfall. Flera samhällsfunktioner drabbas, allt från dricksvattenförsörjning till störningar i kommunikationsnät och omfattande egendomsskador m.m.

Sannolikheten för skyfall bedöms som medelhög (1 gång på 10 år - 1 gång på 50 år)

Konsekvenser vid skyfall

Samma regn (intensitet, varaktighet och omfattning) orsakar olika konsekvenser beroende på de lokala förhållandena. Hur stora konsekvenserna blir efter ett skyfall beror dels på hur stora mängder nederbörd som kommer under en begränsad tidsperiod, dels på områdets karaktär och kapaciteten för att leda undan den mängd nederbörd som kommer i det drabbade området. Kapaciteten bestäms av såväl stora som små befintliga vattendrag och/eller Va-systemets struktur och status eller andra avledningsvägar i kombination med var bebyggelsen har tillåtit växa fram. Även känsligheten och utsattheten hos verksamheter som drabbas och beredskapen för en händelse är avgörande. Olika orter i kommunen är olika sårbara beroende på den fysiska miljön på platsen, topografiska förhållanden samt ortens placering i förhållande till sjö, vattendrag och kust eller sänkor/svackor i terrängen.

Sannolika konsekvenser är att vatten strömmar in i fastigheter via ledningar och/eller via vatten som rinner på markytan.

I bebyggda trakter kan erosion, skred och ras samt efterföljande slamströmmar orsaka skador såväl inom själva skredområdet som längs den efterföljande slamströmmens väg nedför slänten och i ansamlings området i lägre belägna områden nedanför. Förhöjda risker föreligger också för angränsande områden.

Lågpunkter under broar m.m. översvämmas och bilister kan fastna och behöva akut hjälp. Vägar och järnvägsbankar kan spolats bort eller påverkas av erosion, skred, ras och slamströmmar. Olika former av transportservice kan störas eller hindras som exempelvis utryckningsfordon, hemtjänst för äldre, skolskjutsar, företagsleveranser, regionala transporter och postservice.

De stora dagvattenflödena samt erosion, ras, skred och slamströmmar kan orsaka skador på det kommunala vattenledningsnätet. Även avloppsreningen kan påverkas genom att flödet in i ledningsnätet blir så högt att avloppsvatten måste bräddas ut vid till exempel pumpstationer innan det når fram till ett avloppsreningsverk. Det medför att avloppsvatten strömmar ut orenat i omgivningen, framför allt i vattendrag.

Vid skyfall ökar risken för att råvattnet till vattenverken är förorenat eller innehåller större mängder partiklar. Detta ställer större krav på att reningen i vattenverken fungerar optimalt för att undvika problem med kvaliteten på vattnet ut till abonnenterna.

Olyckor kan ske på skadade vägar. Sjukvårds och räddningstjänstorganisationen i området kan utsättas för stora påfrestningar genom ökad belastning, frånvarande personal och störda transporter.

Konsekvenserna vid skyfall bedöms kunna bli allvarliga.

8.1.4 Havsnivåer

Kraftiga lågtryck med stormar kan ge stormfloder vilket ger en höjd havsvattennivå vid kusten. Dessa ger konsekvenser på de samhällen som ligger längs kusten, exempelvis Rörtången, Brattön och Marstrand. Marstrand anses vara den ort som får störst påverkan vid högre havsnivåer. Dels beror det på att mycket byggnader ligger nära havet, dels att Marstrand och Koön har flest bofasta invånare och kommunala verksamheter (vattenverk, skola, servicehus och räddningstjänst). På grund av klimatförändringarna uppskattas havsnivån längs Västkusten att öka med 1,2–2,2 m (enligt ÖP2010) fram till år 2100. Vid stormfloder kommer då havsvattnet nå över 2 meter från dagens normalnivå vilket skulle ge stora översvämnningar på både Koön och Marstrandsön. Sannolikheten för höga havsvattennivåer bedöms som medelhög (1 gång på 10 år- 1 gång på 50 år)

Konsekvenser vid hög havsvattennivå

Vid mycket högt vattenstånd, vilket innebär 1,5 meter över normal nivå, kommer det vara svårt att köra med färjan Lasse-Maja mellan Koön/Marstrandsön då kajen kommer vara översvämmad. Det finns alternativ t.ex. färjan Nisse, men det blir betydligt svårare att sköta transporter och det skulle ge konsekvenser för både transporter och personer till och från ön.

Kajen runt Marstrand har förstärkts de senaste åren för att klara högre havsvattennivåer och kraftigare oväder, men ger begränsat skydd vid dessa havsnivåer. Det är sannolikt att kraftiga vindar också ger höga vågor som bidrar till ännu högre vattennivåer.

En hög havsnivå ger också större konsekvenser på en redan inträffad översvämning i Nordre- och Göta älv då havsvattnet trycker in i älven och minskar flödet från älven till havet. Det finns även risk för att havsvatten trycker upp så högt upp i älven att vattenintaget till Göteborgs vattenverk får in havsvatten.

Detta skall förhindras genom att stora skärmar kan fällas upp i älven (Ormo skärmanläggning) för att minska trycket från havet. Dessa skärmar ägs och drivs idag av vattenfall. Konsekvenserna av höga vattennivåer bedöms kunna bli begränsade till allvarliga.

På bilden över visar blått område havsvattennivån 1,735 meter över normal nivå. Vid detta scenario kommer stora delar av Hamngatan norr om färjan ligga under vatten och färjan kommer inte kunna gå. Troligen kommer det rinna in vatten i fastigheterna närmast kajen. Delar av väg 168 ligger under vatten och Muskeviken kommer i delar vara under vatten.

På bilden över visar blått område havsvattennivån 2,4 meter över normal nivå. Området kring Båtellet och kajen på Koön står under vatten. Stora delar av Ringplan, Hedvigsholmen och fiskehamnen är översvämmade. Väg 168 kommer stå under vatten och kommer troligen inte kunna användas. Samhällsviktig verksamhet kommer troligen behöva evakueras tillsammans med flera fastigheter närmast vattnet.

8.1.5 Skred

Jordskred uppkommer när hållfastheten i marken försämras såpass att marken inte längre är i jämvikt utan börjar att röra på sig. Jorden rör sig då snabbt över en eller flera glidytor.

En slänts stabilitet beror dels av belastningen på jorden, dels av jordens hållfasthet. Under årens lopp kan stabilitetsförhållandena förändras genom att belastningen ökar eller hållfastheten minskar.

Höga flöden eller lågt vattenstånd ökar sannolikheten för skred och ras i områden med känsliga jordarter. De höga flödena kan erodera slänten vilket ger en brantare släntlutning med ras eller skred som följd. Höga vattenstånd motverkar i regel skred i ett första skede, eftersom vattnets tyngd verkar som en mothållande kraft på slänten. Fara för skred uppstår då vattnet drar sig tillbaka igen, dvs. när den mothållande kraften försvinner, och jorden fortfarande är vattenmättad och mer skredbenägen.

Sannolikhet

Göta älvdalen har den högsta frekvensen av skred i Sverige, men de geologiska förhållandena i Göta älvdalen är mycket varierande liksom älvens och sidoområdenas topografi. Markens stabilitet och sannolikheten för skred varierar därför kraftigt även inom korta avstånd. För att erhålla en rättvisande bild av skredriskerna krävs därför god kännedom om markförhållandena och markens geotekniska förutsättningar och även god kännedom om hotade värden och de konsekvenser som skred kan medföra. Därför fick statens geotekniska institut (SGI) fick på uppdrag av regeringen att utföra en kartering av riskerna för skred längs hela Göta älv med anledning av ett förändrat klimat med ökade flöden. Riskerna omfattar förhållande för dagens klimat och de som kan förväntas gälla år 2100. Riskerna presenteras i tre nivåer: låg, medelhög och hög skredrisk.

Den generella skredrisknivån för Kungälv kommun bedöms av Statens geotekniska institut (SGI) vara låg till medelhög, men det finns två områden närmast Nordre älv som bedöms ha hög skredrisk.

En av de största skredriskerna är högsensitiv lera, vilket även kallas kvicklera. Om en lera klassas som högsensitiv betyder det att den förlorar sin hållfasthet vid omrörning (till exempel vid skred) och blir mycket lös. Vid extrema fall kan leran vid omrörning bli som en flytande massa utan kvarvarande struktur och styrka och klassas därmed som kvicklera. Leran är i de övre delarna av dalgången lös till halvfast och genom Kungälv är det i allmänhet något lösare.

Det är vanligt att en kombination av klimat- och väderberoende förändringar, människans ingrepp i naturen, förändringar genom erosion och landhöjningen leder till skred.

Som beskrivits i tidigare avsnitt väntas nederbörden över Kungälv under det närmaste seklet öka med 0 - 40 % på grund av klimatförändringar (SMHI). Nederbördsökningen är störst under vintern och kommer att variera mellan olika år och olika decennier.

Erosion påverkar också Göta och Nordre älv. Erosion kan till exempel orsakas av vind, rinnande vatten eller vågor. Erosionsskydd finns längs större delen av älven och motverkar stranderosion, men saknas ofta på slänter under vattenytan. Skador på erosionsskydden har noterats på några ställen enligt SGI.

Landhöjningar påverkar även Göta älv. Efter istiden så höjs lerområdena ur havet och detta är en process som fortfarande pågår och landhöjningen i Göta älvdalen är idag 1–3 mm per år.

Sannolikheten för skred har beräknats med utgångspunkt från kartlagda och uppmätta geotekniska variabler samt den variation som dessa variabler uppvisar. Sannolikheten har beräknats i ett stort antal sektioner som är representativa för sin omgivning. Sannolikheten för skred har delats upp i fem klasser, S1-S5. Gränserna mellan de olika sannolikhetsklasserna har satts utifrån europeiska och svenska byggnormer som allmänt nyttjas för konstruktion av byggnader.

Nordre älvs norra strandlinje, inom Kungälv kommun finns två områden närmast älven som innebär sannolikhetsklass 4. Områdena har markerats med hög skredrisk.

Konsekvenser och följdhändelser

Konsekvenserna av ett skred i SGI:s rapport beräknades som de direkta kostnaderna för de områden med bebyggelse, inklusive människoliv och samhällsviktiga verksamheter som berörs av

skredet, samt indirekta kostnader som till exempel trafik omledning för en väg eller produktionsbortfall för näringslivet. Konsekvenser för skred anges som konsekvensklasser 1–5. Gränserna mellan de olika konsekvensklasserna har satts med hänsyn till tidigare utförda karteringar av skredrisker samt erfarenheterna från tidigare inträffade skred.

Huvuddelen av kända skred med stor utbredning i Göta älvdalen har inträffat i lera

med hög sensitivitet, i de flesta fall kvicklera. Skred i kvicklera kan få mycket stor utbredning och skredhändelserna är plötsliga och dramatiska. Skredet som drabbade Surte 1950 varade i 2–3 minuter och under den tiden gled lermassorna iväg och flyttade husen inom skredområdet 50–150 m ner mot Göta älv. Skredmassorna blockerade älven och förhindrade sjöfarten.

Konsekvenserna av skred i Göta älv kan komma att påverka flera stora platser då bebyggelse, industri, vägar, järnvägar, sjöfart och vattenintag finns i stor utsträckning. Exempelvis så påverkas sjöfarten direkt av skred i älven. Även mindre skred kan innebära stopp eller störningar för fartygstrafiken.

Vid skred kan föroreningar komma ut i älven som tidigare varit bundna i marken. Området vid Älvängens industriområde i Ale kommun har en hög skredrisk samtidigt som området är kraftigt förorenat, framför allt av tjära. Om ett skred skulle inträffa där kan stora mängder föroreningar komma ut i Göta älv. Föroreningar som varit inkapslade i jordmassor kommer också att friläggas och spridningen kommer då att öka genom erosion och utlakning under mycket lång tid, både från området och från det som ansamlas på Göta älvs botten.

Ett skred i Älvängens industriområde kan få betydande konsekvenser för dricksvattenförsörjningen för mer än 700 000 människor i vårt närområde inklusive Kungälv. Tillgången till reservvattentäkter i Göteborgsområdet är starkt begränsad och det finns därmed risk för råvattenbrist.

Om föroreningar kommer ut i älven kommer det även leda till stora konsekvenser för växt och djurlivet längs älven. Att sanera detta område efter en eventuell förorening kommer att medföra mycket allvarliga konsekvenser för området. Det låter sig knappast göras utan kraftiga ingrepp i vegetationen, vilket spolierar dessa värden och även livsmiljön för fåglar och andra djur.

Beroende på vilken typ av förorening som drabbat området kan punktvis sanering möjligen vara aktuell, men i många fall kommer det sannolikt att vara bäst att inte sanera.

Vid skred längs riksväg E45 kan både biltrafik och tågtrafik drabbas eller ställas in vilket kan leda till att mycket trafik behöver ledas om genom Kungälv och längs Romelandavägen mellan Göteborg och Trollhättan.

Ett större skred kan resultera i en kraftig våg i älven som kan skada broar och byggnader längs älven. Vid Götaskredet 1957 utlöstes en kraftig våg där våghöjden uppskattades till 5–8 meter. Vågen vandrade den gången enbart uppströms och slog mot kraftverket och slussporten i Lilla Edet ca 2,5 km norr om skredområdet. Skulle en likande våg idag åka söderut skulle skadorna på byggnader och annan infrastruktur troligtvis bli stora.

Konsekvenserna bedöms kunna bli allvarliga till mycket allvarliga.

Bilden visar hur SGI:s rapport bedömt riskerna med ett skred i centrala Kungälv. Hög risk för skred, igenom en kombination av sannolikhet och konsekvens, visar att området vid Fars Hatt och den gamla kexfabriken finns. Man har även i båda dessa områden vidtagit åtgärder för att minska riskerna för skred.

8.1.6 Skogsbrand

En skogsbrand är en okontrollerad eld i skogsmark som kan skada såväl natur, egendom och människor.

Sannolikhet

I Sverige inträffar varje år i genomsnitt mellan 3 000 och 4 000 bränder i skog och mark. Större skogsbränder uppstår en eller kanske två gånger per decennium, även om vi de senaste åren fått se flera större skogsbränder i Sverige. De ekonomiska följderna är stora i form av kostsamma räddningsinsatser och skador på skog och byggnader.

Bränder i skog och mark orsakas främst av blixtnedslag och olika slags mänsklig påverkan som t.ex. spridning efter lägereldar, barns lek, gräselddning eller gnistor från tåg och maskiner. Antalet bränder är störst i de tätbefolkade storstadsregionerna, där många människor vistas ute i naturen och i de östra, torrare delarna av landet.

Sverige hade en exceptionell skogsbrandssäsong sommaren 2018 brandrisken var extrem i nästan hela landet och svårsläckta bränder härjade på flera platser. Sverige har haft somrar med höga brandrisker tidigare, som 2008 och 2014, men inte som 2018. Det kom nästan inget regn och marken var väldigt uttorkad. De höga brandriskvärdena omfattade nästan hela landet och hängde ihop över tid under en mycket lång period - maj till augusti - med undantag för några nedgångar. Skogsbrandsflyget, som flyger över skogarna för att lokalisera nya bränder, upptäckte under sommaren 2018 över 500 bränder. En normal sommar är den siffran 100. I mitten av augusti hade läget förbättrats och brandriskvärdena hade återgått till en normal nivå för säsongen.

Skogsbranden i Västmanland 2014 är den mest omfattande skogsbranden sedan 1950-talet i Sverige. Brandområdet utgjorde 14 000 hektar skog (motsvarar 28 000 fotbollsplaner) och ungefär 25 nedbrunna eller skadade hus. På bara några timmar den 4 augusti 2014 spred sig branden från 4000 hektar till 11 000 hektar. Samtidigt fick ca 1000 personer evakueras och 6000 personer hotades av evakuering.¹

¹ Länsstyrelsen Västmanland. (MSB)

Sett i ett internationellt perspektiv är problemen med bränder i skog och mark relativt små i Sverige. Andra länder har i vissa fall mer gynnsamma naturgivna förutsättningar för intensiva brandförlopp eller har otillgängliga och svårsläckta områden. I t ex Nordamerika, Ryssland, Australien och i Medelhavsområdet är problemen betydligt allvarigare med mycket omfattande och svårbekämpade bränder i skog och buskvegetation.

Konsekvens

I kommunens nordöstra delar, i ett stort sammanhängande barrskogsområde om ca 20 000 hektar, ligger Svartedalens naturreservat som utgör ett av södra Sveriges mest värdefulla naturvårds- och friluftsområden. Naturreservatet ingår i EU-nätverket Natura 2000, är drygt 3400 hektar stort och sträcker sig förutom Kungälv kommun även in i Stenungsunds och Lilla Edets kommuner².

Genom sin storlek, storstadsnära läge, goda tillgänglighet och förekomst av en rik biologisk mångfald utgör Svartedalen ett unikt område i sydvästra Sverige. Det är ett av några få områden söder om Dalälven med över 1000 hektar produktiv skog som är undantagen skogsbruk. Ett relativt stort antal hotade eller sällsynta arter är knutna till de områden som under lång tid varit trädbevuxna.

En större skogsbrand i Svartedalen är fullt tänkbar och skulle ge stora konsekvenser. Svartedalen hyser främst barrskog vilket är den skogsmiljö som brinner bäst jämfört med t.ex. de mer brandtröga lövskogspräglade områdena söder och väster om Svartedalen.

Även om en okontrollerad skogsbrand medför svåra konsekvenser finns det också arter som är beroende av branden. En brand är alltså inte odelat negativ ur ett biologiskt perspektiv. Exempelvis så gynnas många ovanliga och rödlistade arter av en skogsbrand. Ett fyrtiotal insektsarter i Sverige, bland annat skalbaggar, skinnbaggar, flugor och fjärilar är idag kända som direkt brandberoende. Ytterligare hundratals är dessutom gynnade av brand³.

Skogsbrandens ekonomiska effekter sträcker sig primärt till den enskilde skogsägarens förstörda skog och samhällets utgifter för räddningstjänst. Vad gäller brand i Svartedalens naturreservat hotas även de mycket höga rekreativvärden som kan tillskrivas området. Rekreativvärdena är svåra att översätta i ekonomiska termer varför dessa ofta inte redovisas i statistik. Även oaktat hälsovinster med naturturismen i Svartedalen har de sociala värdena skattats högre i reservatet än de monetära alternativvärden som kan förväntas från skogsbruk⁴.

Naturområdet Svartedalen är förhållandevis glesbefolkat och Kungälv kommun har inga tätorter som är omslutna av barrskog på samma sätt som i Västmanland så en liknande evakuering som gjordes där 2014 är inte sannolik i Kungälv. En större skogsbrand i kommunen bedöms primärt ge konsekvenser i förlorade ekonomiska, biologiska eller sociala värden snarare än en direkt påverkan på människors liv och hälsa.

8.1.7 Olyckor

Varje år dör nästan 3000 människor på grund av olyckor samtidigt blir cirka 100 000 blir inlagda på sjukhus och cirka 700 000 behöver uppsöka en akutmottagning. I Kungälv kostar olycksfallen samhället drygt 320 miljoner årligen (beräkning gjord av SKR 2022).

Trots denna omfattning ger oftast dessa olyckor inte några större samhällsstörningar. För att ge större störningar behöver många människor drabbas samtidigt eller ge omfattande bortfall

² Länsstyrelsen Västra Götaland

³ Skogsstyrelsen

⁴ T. Göransson, 2005

**KUNGÄLV
KOMMUN**

på viktiga samhällsfunktioner. Nedan har vi analyserat några av de olyckstyper som skulle kunna ge större påfrestningar på samhället.

8.1.7.1 Transportolyckor med farligt gods

Genom Kungälv kommun leder flera stora transportleder. Både motorvägen Europaväg 6 (E6), järnvägen Bohusbanan och längs kusten farleder för tung sjöfart. Både E6an och Bohusbanan korsar Nordre älv på broar.

Transportlederna kan utsättas för störningar i form av olyckor som kan leda till personskador eller utsläpp av farligt gods. Olyckor bedöms generellt inte utgöra större samhällsstörningar, men utsläpp av farligt gods kan få större och allvarigare konsekvenser.

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter som kan skada människor, djur, miljö, egendom och annat gods om de inte hanteras rätt under transporter eller skyddas mot yttre hot som stöld eller skadegörelse (källa: Trafikverket.se). Den vanligaste formen av farligt gods på både land och till havs är brandfarliga vätskor följt av oxiderande ämnen. På plats tre kommer frätande ämnen för sjöfart och brandfarliga gaser för vägtransporter.

För att en farlig godsolycka ska ske krävs att ett fordon lastat med farligt gods är inblandat i en olycka, t.ex. en kollision eller urspårning. Vidare måste behållare på fordonet skadas så att läckage av ett farligt ämne sker. Ett utsläppt giftigt ämne sprids som vätska eller gas. Halten av det farliga ämnet avtar med avståndet till ämnet. För att en människa ska komma till skada måste dessa befinna sig inom det område där ämnet uppvisar en skadlig halt.

Även när det gäller brand- och explosionsfarliga ämnen så gäller att människor måste finnas inom riskområdet för att komma till skada.

Det är sedan tidigare känt att det transporteras stora mängder farligt gods både inom och genom kommun, men det finns ingen aktuell sammanställd information eller kartläggning som visar hur flödena ser ut.

Farligt gods på Europaväg 6.

Väg E6 är den stora transportleden mellan Göteborg och Norge och längs denna finns också stor kemikaliekonsumerande- och producerande industri, vilket innebär att transportererna är omfattande. På väg E6 transporteras farligt gods både som tank- och styckegodstransporter.

Enligt statistik från Trafikanalys utgörs 3 % av allt transporterat gods på väg i Sverige av farligt gods, vilket innebär att årligen har mellan cirka 9 100 och 11 400 ton farligt gods transporterats på väg under åren 2008 till och med 2012 (Källa: Trafikanalys 2008, 2009, 2010, 2011, 2012). Under samma period utgjordes i genomsnitt 70 % av det farliga godset av brandfarliga vätskor (SIKA 2008, 2009, 2010, 2011, 2012).

Sannolikhet

E6an har stora kemikaliekonsumerande- och producerande industrier längst sträckan, vilket innebär att farligt gods transportererna är omfattande.

På väg E6 transporteras farligt gods både som tank- och styckegodstransporter och data från 2006 visar att det är mellan 33 000 till 66 000 ton farligt gods/månad. Utifrån en analys genomförd av EnviroPlanning AB beräknas antalet transporter av farligt gods på väg E6 genom Kungälv uppgå till 220 transporter per dygn i båda riktningarna år 2040 och totalt drygt 80 000 transporter med farligt gods per år.

Under åren 2007–2012 rapporterades 233 händelser med farligt gods inom vägtrafik till MSB vilket ger ett snitt på ca 4 händelser/ månad i landet. Drygt hälften av händelserna skede under vägtransport, resterande skedde i samband med lastning och lossning.

Sannolikheten för en olycka med farlig godstransport inom Kungälv kommun på Europaväg 6 ses som medelhög.

Konsekvens

En vanlig konsekvens vid olyckor med farligt gods är att vägen eller del av vägen blir avstängd en tid. I de fall det farliga godset behöver pumpas eller flyttas över till annat fordon innan bärgning kan ske gör många gånger att avspärning av vägdelar med minskad framkomlighet kan pågå i många timmar. Om området dessutom behöver saneras kan det bli stora kostnader och avbrott i andra delar av samhället. Även skador på infraskuturen kan ske och generera följder som svårare framkomlighet för exempelvis; sjukvård och räddningstjänstpersonal.

Farligt gods som hamnar ute i miljön kan vara giftiga, cancerogena, fosterskadande m.m. Kommer dessa ämnen i vatten, jord, växter börjar ämnena vandra vidare in i levande varelser som djur och människor. Många av ämnena lagras och kan påverka vår biologiska funktion negativt och hela ekosystem kan rubbas.

Den absolut vanligaste formen av farligt gods som fraktas på väg är brandfarliga vätskor vilket kan vara bränsle i form av råolja, olja, bensin och diesel. Skulle det ske en allvarlig händelse med dessa fordon, finns risk för brand, explosion och giftig rökbildning som kan kräva stora räddningsinsatser samt utrymning av bostadsområden i närheten av vägen.

Störst konsekvenser vid större olyckor eller utsläpp av giftig rök skulle det kunna bli mellan Rolsbomotet i norr och Rödbomotet efter Nordeälv bron i söder. Dessa konsekvenser ökar om det sker nära resecentret och köpcentret Kungälv. Olyckor med giftiga eller radioaktiva ämnen här skulle kunna påverka större tätbebyggda områden och vid avstängningar av E6 här kan det leda till att trafiken måste köras genom Kungälvs tätort eller ledas om en längre sträcka, antingen till färjan i Kornhall eller via Lilla Edet.

I den flesta fall bedöms konsekvenserna bli allvarliga.

Bild: Brand i tankbil på E6 i höjd med Kareby 2011. En person avled och vägen blev avstängd. Ny asfalt fick läggas då den gamla hade smält och runnit ner i mittremsan samt runnit ned för en slänt.

8.1.7.2 Farligt gods på Bohusbanan

Järnvägen Bohusbanan passerar genom samhällena Ytterby och Kode och olyckor och urspårning i tätbebyggt område kan leda till betydande personskador.

Oavsett var på sträckan som en olycka eller stopp skulle inträffa är det omöjligt att leda om trafiken på den aktuella sträckan.

Den senaste kända statistiken visar att det på Bohusbanan transporterades mellan 20 000 till 30 000 ton farligt gods under september månad 2006 och majoriteten av detta var brandfarliga vätskor. En urspårning med farligt gods kan därför få stora konsekvenser på både miljö och för människor.

Sannolikhet

Det inträffade 38 allvarliga olyckor på järnväg i Sverige under 2018. Allvarliga olyckor och tillbud med farligt gods är mycket ovanliga på järnvägen. Under 2018 inträffade ingen sådan olycka. 2017 skedde en olycka med farligt gods som då också ledde till utsläpp av saltsyra. Detta var första olyckan med utsläpp av farligt gods sedan år 2008. Sannolikheten att det skall inträffa en olycka på sträckan inom Kungälv kommun på Bohusbanan ses som låg.

Konsekvens

Olyckor med farligt gods på järnväg skulle ge störst konsekvenser när tåget passerar tätbebyggt område. Dessa finns inom kommunen i Ytterby och Kode. Det finns även områden där järnväg och motorväg passerar förbi varandra mycket nära så att delar av motorvägen kan behöva stängas vid olyckor på järnvägen. För övrigt skulle all form av järnvägsolyckor kunna ge långvariga stopp i tågtrafiken.

Konsekvenserna bedöms därför bli allvarliga.

8.1.7.3 Oljeutsläpp och farligt gods i Kattegatt och Nordre/Göta älv

Utanför Kungälv kust passerar stora fartyg som vid olyckor kan leda till omfattande personskador och påverkan på kustnära natur.

Enligt Trafikverkets statistik registrerades år 2015 ca 62 000 fartygsrörelser i Kattegatt varav 12 600 var Tankers (fartyg avsett för flytande laster).

Då dessa är de senaste kända siffrorna kan vi inte med säkerhet säga om antalet ökat eller minskat sedan dess. Det finns i Östersjön flera stora oljehamnar, vilket innebär att ett betydande flöde av de tankers som passerar sannolikt är oljetankers. Informationen om kemikalietransporter är i nuläget tämligen bristfällig, men omfattande transporter förekommer.

På Göta älv registrerades 1409 fartyg i båda ritningarna 2015. Det är en blandning av 47 passagerarfartyg, 905 lastfartyg (ofta kallad cargo) och 46 tankers. Utöver detta passerar det en stor mängd mindre båtar som saknar transponder och därför inte registreras.

Sannolikhet

Statistik över farligt godstransporter sammanställs av Transportstyrelsen och den senaste rapporten är från 2013. Under åren 2007–2012 har 89 händelser med farligt gods rapporterats inom sjötransporter till Transportstyrelsen⁵. De vanligaste händelserna som rapporteras är maskinhaveri, kollisioner (inklusive grundstötning) samt bränder.

I kommunens närområde finns stora hamnar för raffinaderiindustrin i Lysekil och Göteborg och i Stenungssund finns petrokemisk industri som hanterar olika farliga ämnen. Det är mycket ovanligt att olyckor leder till utsläpp av farligt gods och relativt ovanligt med utsläpp av olja. Ett större utsläpp i vårt närområde skedde den 15 september 2011 då det upptäcktes

⁵ Transport av farligt gods Händelserapportering 2007–2012

**KUNGÄLV
KOMMUN**

olja som drev in mot nordvästra Tjörn. Så småningom visade det sig vara det största utsläppet som drabbat västkusten. Mellan den 15 september och 3 oktober 2011 omhändertog Kustbevakningen och Tjörns räddningstjänst närmare 750 ton olja. Kungälv kommun kunde ha drabbats lika hårt som grannkommunerna om vindarna hade legat annorlunda.

När det gäller Göta älv sker det årligen grundstötningar och haverier med båtar. Även om dessa inte är tankers finns det ofta större mängder drivmedel som riskerar att läcka ut. Sannolikheten för oljeutsläpp bedöms därför vara medelhög.

Konsekvens

Konsekvenserna vid oljeutsläpp utanför kusten eller i älven bedöms som allvarliga. Ett större oljeutsläpp kan leda till att stora delar av kommunens kust smutsas ner och att djur och växtliv blir allvarligt påverkade. Oljans livslängd och skadeverkningar i havsmiljön beror i stor utsträckning på oljans sammansättning. Såväl råolja som raffinerade oljeprodukter består av blandningar av olika kolväteföreningar med vitt skilda egenskaper. De lättaste komponenterna brukar skingras redan inom något dygn efter utsläppet. De tyngre och svårslösligare oljekomponenterna utgör ett större hot. Dessa hamnar förr eller senare på bottenarna, och oljeresterna kan finnas kvar i årtal.

När det gäller utsläpp i Göta älv kan det få konsekvenser på både växt och djurliv, men framför allt på vattenförsörjningen i kommunerna längs älven. Flera kommuner, bland annat Kungälv och Göteborg, använder Göta älv som råvattenkälla för dricksvatten. Beroende på vilken typ av kemikalier som läcker ut och i vilken omfattning kan vattenintagen till vattenverken behöva stängas. Pågår detta under en längre tid kommer vattenproduktionen avstanna vilket får mycket stor påverkan på kommunens olika verksamheter och invånare.

8.1.7.4 Flygolyckor

Efter att Göteborg City Airport, också känd som Säve flygplats, stängt sin verksamhet för tung luftfart minskade risken för större flygolyckor över Kungälv kommun då flera inflygningsrutter gick över Kungälv. Idag trafikerar endast mindre taxiflyg och flygklubsverksamhet flygplatsen. Olyckor med mindre plan är vanligare än med tung luftfart, men sådana olyckor skulle ha en begränsad effekt för kommunen.

Landningsbanan (bana 03/21) på Landvetter flygplats ligger i en, för Kungälv fördelaktig vinkel och den mesta trafiken passerar andra kommuner (framför allt Härryda, Mark samt Lerum).

Sannolikheten för olyckor som drabbar Kungälv ses som låg, både därför att större flyghaveri med kommersiell europeisk luftfart är ovanliga, och för att relativt få linjer passerar över Kungälv kommun. Skulle en flygolycka ske med passagerarplan till eller från Landvetter flygplats kan behovet av psykosocialt omhändertagande för passagerarnas anhöriga bli stort.

8.1.8 Bränder

De flesta bränder som sker dagligen i Sverige utgör inga större samhällsstörningar, men det finns brandhändelser som fått större konsekvenser bl.a. diskoteksbranden i Göteborg 1998 (63 döda, fler än 200 skadade) och stadshotellbranden i Borås 1978 (20 döda, 50-tal skadade).

Det finns också bränder som har lett till stor materiell skada då stora eller närliggande fastigheter eldhärjas. På västra och östra gatan i Kungälv centrum, samt på Marstrand och Koön finns äldre tätbebyggd träbebyggelse som genom historien eldhärjats svårt. Större bränder i Marstrand inträffade exempelvis 1643, 1682, 1824, 1867 och 1947 och har alla påverkat Marstrands karaktär. Brand i ovan nämnda områden skulle kunna leda till snabb brandspridning till flera fastigheter och ge både personella skador, och en stor kulturhistorisk skada. Under sommaren har Marstrand mycket turism vilket skulle kunna försvåra räddningsinsatsen och förvärra skadorna.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

I kommunen finns också företag och myndigheter som kan ses som viktiga för regionen och som därför skulle ge stora konsekvenser vid brand. Exempel på dessa är sjukhuset, äldreboenden och kommunens skolor.

Under 2022 genomförde den kommunala räddningstjänsten i Sverige 11 028 insatser mot bränder i byggnader, varav 418 bränder var i skolor. I dessa bränder omkom cirka 100 personer⁶.

8.1.8.1 Bränder i byggnader

Sannolikhet

Bränder i bostadshus är vanligare där både elfel, glömd spis eller glömda ljus orsakar många bränder. Sannolikheten för storbrand i viktiga fastigheter inom kommunen anses vara förhållandevis låg eftersom tidig upptäckt genom brandlarm och närheten till räddningstjänsten minskar konsekvenserna.

Brand i träbebyggelse som får spridning till andra fastigheter anses också vara låg (1 gång på 50 år- 1 gång på 100 år) då räddningstjänsten har god beredskap i utsatta områden.

Konsekvens

En brand i byggnad kan resultera i betydande skador på samhällsviktig verksamhet, förstöra stora ekonomiska värden och i värsta fall kosta människoliv. Kommunala fastigheter är svåra att ersätta på kort tid och skulle därför ge stora konsekvenser för drabbad verksamhet. Brand i kommersiella fastigheter kan resultera i förlorade arbetstillfällen för kommunen.

Konsekvenserna vid stor brand bedöms därför bli allvarliga.

8.1.8.2 Bränder i eltransportmedel.

Under 2022 inträffade totalt 106 bränder i olika eltransportmedel som drivs helt eller delvis av el. Flest var det i sparkcyklar med 38 bränder följt av 23 i personbilar och 20 elcyklar. Bränder i hoverboards har minskat men man ser en tydlig ökning i elsparkcyklarna.

Totalt har 371 bränder eller tillbud med el eller el-/hybridfordon och eltransportmedel skett under 2018–2022. Alla bränder eller tillbud har inte medfört en påverkan på transportmedlets batterier. I vissa fall har batteriet inte haft betydelse för branden annat än ett osäkerhetsmoment och ett behov av en riskbedömning som förekomsten av batteriet inneburit för räddningstjänsten. I andra händelser har inte det inte tydligt framgått om batteriet varit involverad i branden men har av MSB räknats in i de händelser där el eller el-/hybridfordon och eltransportfordon varit en del i olycksförloppet.

Tabellen nedan visar fördelningen för på händelserna 2018–2022⁷.

Fordon	Under färd	Laddning	Övrigt/okänd	Total
Lastbil	1	2	3	6
Buss	2	0	1	3
Personbil	17	18	46	81
Motorcykel	0	1	3	4
Moped	1	13	16	30
Cykel	5	33	43	81
Sparkcykel	5	41	40	86
Scooter/permobil	1	8	8	17
Hoverboard	1	51	11	63
Summa:	33	167	171	371

⁶ MSB

⁷ Källa MSB: Sammanställning av bränder i elfordon och eltransportmedel 2018–2022

Sannolikhet

Då el-/hybriddrivna transportmedel ökar, ökar även sannolikheten för att brand kan uppstå i sagda transportmedel.

Konsekvens

Vi kan komma att se en ökning av bränder i byggnader eftersom antalet el-/hybridbilar, elcyklar och elsparkcyklar ökar stadigt i hela samhället. En brand orsakad av felaktig hantering av laddning i en kommunal fastighet som är svår att ersätta snabbt skulle kunna få stora konsekvenser för den drabbade verksamheten. Vid brand vid kommersiella fastigheter kan det innebära att kommunen förlorar arbetstillfällen och därför bör därför bedömas som allvarig.

8.1.9 Dammbrott

De mest katastrofala översvämningarna i Kungälv kommun skulle kunna inträffa om dammbyggnader i Göta älv skulle rasa. I Göta älv har Vattenfall för vattenkraftändamål och Sjöfartsverket för slussverksamheten tillsammans 15 dammar vid Vänern, Trollhättan och Lilla Edet. Följande dammar bedöms medföra betydande konsekvenser i händelse av brott.

Vid Väterns utlopp finns dammarna:

- Vargöns kraftstation
- Spärrdammarna vill Lilleån och Tvärån, öster om Vänersborg
- Slussen och jorddammen i Brinkenbergsulle

I Trollhättan:

- Profilregleringsdammen mellan älven och Stallbacka
- Industriområdes dammarna vid Hojum och Olidans kraftstationer
- Dammen vid Åkersjö slussen.

I Lilla Edet

- Dammarna vid kraftstationen
- Ströms sluss.

Under 2009 genomfördes beräkningar på flödet i Göta älv och Nordre älv vid dammbrott på de dammar som ansågs kunna ge störst konsekvens vid dammbrott. Man tittade både på normala och extrema situationer gällande vattennivåer i både Vänern och i havet.

Sannolikhet

Dammbrott med allvarliga konsekvenser är ytterst osannolikt. Internationell statistik över inträffade dammbrott för stora dammar visar att sannolikheten för dammbrott är i storleksordningen en tiondels promille/år. Den allmänna bedömningen är att denna siffra är minskande p.g.a. att kunskaper utvecklas och förstärkning av befintliga dammar görs. I världen finns totalt ca 50 000 stora dammar, vilket betyder att i genomsnitt någon eller några få av dessa rasar varje år. De två huvudsakliga orsakerna till inträffade dammbrott är bristande avrinningsförmåga vid höga flöden respektive läckageproblem i dammkroppen eller grundläggningen. En stor andel av dammbrotten har inträffat under byggtiden, dämningssupptagningen eller under de första åren efter idrifttagningen.

I Sverige har endast en stor vattenkraftsdamm, Noppikoski 1985, gått till brott med begränsade konsekvenser som följd. Härutöver har dammbrott inträffat i ett antal mindre dammar.

Konsekvens

Dammbrott i Göta älv skulle kunna ge ett okontrollerat flöde i älven med risk för svallvågor och kraftiga skador nedströms. Förutom omfattningen på dammbrottet, där delar eller hela dammen rasar, är också nivån på Vänerns avgörande för konsekvenserna nedströms. Detta gäller inte minst vid Vargön som är det första kraftverket mellan Värnen och Göta Älv.

Dammbrott vid låga till måttliga nivåer i Vänern skulle medföra måttliga översvämningar längs Göta älv och därmed begränsade konsekvenser.

Dammbrott vid mycket höga till extremt höga vattenstånd i Vänern skulle medföra stora konsekvenser. Ett dammbrott vid sådana vattenstånd skulle sannolikt leda till sekundära dammbrott nedströms och svallvågen skulle kunna ge stora översvämningar i Kungälv.

Svallvågen skulle nå Kungälv efter ungefär två timmar och leda till översvämningar längs hela älven med en maximal vattenståndshöjning på ungefär 2 meter i Kungälv kommun. Vid detta scenario är det också sannolikt att överfarterna längs Nordre älv (Nordreälvbron för E6, Järnvägsbron, Kornhalls färja och Lillebron mellan Kungälv och Fästningsholmen samt bohusbron mellan Fästningsholmen och Göteborg) skulle påverkas.

Vissa knutpunkter för el som ligger längs älven i Kungälv skulle också kunna slås ut. Effekten på elförsörjningen ses som begränsad.

Havsvattenståndet har stor betydelse för konsekvenserna nedströms Lilla Edets kraftstation. För Göteborg och Ale kommun skulle en extremt hög havsnivå i kombination med en mycket hög tappning i Vargön medföra betydande översvämningar även utan dammbrott. Jämfört med Ale skulle Kungälv inte få lika allvarliga problem då höjdskillnaden mellan centrala Kungälv och älven är högre.

8.2 Teknisk infrastruktur och försörjningssystem

Med kommunal teknisk försörjning menar vi el, vatten, avlopp, fjärrvärme och hushållsavfallshantering vilket många invånare tar för givet och inte reflekterar över så mycket i det vardagliga livet. Det är en självklarhet när lampan lyser, rent vatten kommer ur kranen och att avloppet fungerar. Dessutom är både kommunens verksamheter och invånarna mycket beroende av att just dessa bitar fungerar. Det krävs inte stora störningar för att det snabbt påverkar var och ens vardag. Med en ökad digitalisering har också tillgången till internet eller externa lagringsytor blivit väsentliga för många yrkesgrupper, inte minst inom kommunernas kärnverksamheter.

Vatten, avlopp och avfallshantering är lagreglerade, d.v.s. kommunerna är

skyldiga att tillhandahålla dessa funktioner för medborgarna. Även tillgång till el och elektronisk kommunikation är reglerade i lag, men i dessa fall faller inte ansvaret i första hand på kommunerna.

De olika systemen i den kommunal tekniska försörjningen är beroende av varandra. En störning i ett överordnat system kan få konsekvenser i flera led och kan drabba abonnenter på flera håll.

8.2.1 Elnät

Större avbrott kan ske vid fysiskt sabotage och IT-attacker, men också vid allvarliga stormar, isstormar och snöstormar. På senare år har risker för effektbrist på grund av för lite elproduktion eller bristande kapacitet i stamnäten ökat.

Samverkande tekniska fel eller materialfel på strategiska platser kan också slå ut elförsörjningen i stora områden. Även störningar eller avbrott i elektronisk kommunikation som påverkar utrustning som behöver uppkoppling ses som en risk. Solstormar, eller geomagnetiska stormar, kan också slå ut elektriciteten.

Enligt Kungälv Energis risk- och sårbarhetsanalys finns det luftledningar som är väderberoende och kan orsaka problem vid extremväder. Det är främst vid samtidiga fel det kan resultera i längre avbrott. Investeringar sker årligen för att minska risken för elavbrott.

Kabelfel till någon av kommunens öar kan också orsaka långa avbrott för ett fåtal kunder. För att minska risken har Kungälv Energi bytt ut några av de äldre kablarna.

Då det byggs mycket i kommunen kommer elnätsföretagen behöva utöka mottagning och fördelningsstationerna de kommande åren för att säkerställa full reserv. En risk som ökat är haveri i någon större anläggning där Kungälv Energi idag inte har full reserv för alla felfall.

En risk som ligger utanför Kungälv Energis kontrollansvar är fel på Vattenfalls ledningar där kommunen i sin helhet blir drabbad. För att detta ska ske krävs två samtidiga fel vilket har låg sannolikhet.

Detta visar på att det svenska kraftnätet har sårbarheter både lokalt och nationellt.

Sannolikhet

Det svenska storkraftnätet under de senaste decennierna haft en driftsäkerhet, mätt med hänsyn till inträffade avbrott hos kunderna, som är fullt jämförbar med andra västeuropeiska överföringssystem. Även driftsäkerheten för regionnäten har varit god i de fall systemen är byggda på ett sådant sätt att alternativa matningsvägar finns tillgängliga.

Sverige har haft större störningar som ett avbrott i kabel i Göteborg 2018 som påverkade kollektivtrafiken. I januari inträffar stormen Alfrida som slår ut 100 000 abonnenter på östkusten och på delar av Gotland havererar telefonnätet.

Sannolikhetsbedömning har gjorts av Kungälv energi AB för elavbrott i kommunen. Centrala Kungälv bedöms kunna drabbas av kortare (0–3 timmar) elavbrott mellan 1 gång/år till 1 gång/10 år medan det bedöms vara vanligare i övriga serviceorter där även längre avbrott (12-18h) beräknas kunna inträffa mer sällan än 1 gång/10år.

Samhället kan också drabbas av elbrist när elbehovet är stort och elproducenterna inte kan producera tillräckligt mycket el. Skulle detta inträffa kan Svenska Kraftnät som äger stamnätet besluta att stänga av el för utvalda användare.

För att kunna prioritera vilka användare som skall kopplas från har Energimyndigheten drivit projektet Styrel där myndigheter och kommuner skall prioritera vilka abonnenter som skall behålla elen längst eller få tillbaka den först. Det finns idag en hög risk för effektbrist och Energimyndigheten uppmanar till konsumtionsförändringar ute i samhället.

Sannolikheten för en manuell fränkoppling har under åren ökat men risken att ett avbrott kommer genom strömavbrott på grund av stormar eller den mänskliga faktorn.

8.2.2 Fjärrvärmesystem och annan uppvärmning

Det finns i Kungälv kommun ett fjärrvärmenät som försörjer stora delar av Kungälv stad. Fjärrvärmenätet och fjärrvärmecentralen är belägen i Munkegärde. I centralen finns det två biobränslepannor samt två oljepannor.

Många privata småhus har annan uppvärmning och värmepumpar av olika slag är det vanligaste vid nyare hus eller vid ombyggnation. Ved eller pelletsbrännare, elvärme och olja är fortfarande vanliga i äldre hus.

De olika uppvärmningssystemen är olika känsliga för störningar, generellt sett är dock de flesta typer av uppvärmning beroende av el. Undantagen är renodlade braskaminer med självcirkulation.

Sannolikhet

För stora avbrott i uppvärmningen i fastigheter måste det ske elavbrott eller avbrott i fjärrvärmedistributionen. Längre elavbrott är ovanliga i tätbebyggda områden men kan ske på landsbygden, ofta i kombination med kraftiga oväder (se Elnät)

Fjärrvärmeverket har en egen elgenerator driven av en ångturbin vilken vid strömbortfall kan gå över i s.k. ödrift och försörja värmeproduktionen. Det saknas dock kapacitet att starta upp turbinanläggningen från strömlöst läge vilket kan lösas med reservkraftverk. Reservkraften gör vidare att fjärrvärmeverket vintertid kan driva oljepannor och pumpa runt vatten i ledningarna så att det inte fryser.

Även om själva fjärrvärmeverkets elförsörjning och drift kan säkras kan värmen inte pumpas runt i fastigheterna då det i varje fastighet finns pumpar samt expansionskärl som driver runt vattnet i radiatorerna. Utan reservkraftskälla till fastigheterna kommer pumparna inte att fungera.

Sannolikheten för värmeavbrott hänger därför samman med sannolikheten för elavbrott. Längre avbrott (12-18h) bedöms kunna ske 1 gång/10 år eller mer sällan i kommunen. Elberoendet gör att värmeförsörjningen i allmänhet är mer hotad på landsbygden där sannolikheten för längre elavbrott bedöms vara högre.

Totala avbrott i elförsörjningen eller i fjärrvärmecentralen under längre tid bedöms vara mycket låg.

Konsekvens

Konsekvenserna vid stopp i fjärrvärmeverket varierar över året. Avkylningen av fastigheter styrs i stor utsträckning av utomhustemperatur, inomhustemperatur då uppvärmningen upphör, fastighetens isolering, ventilation samt mängden tunga material innanför isoleringen. Avkylningen går snabbast i början för att sedan sakta avta ju närmare utomhustemperaturen innetemperaturen kommer. Vid tio minusgrader har en 70.-talsvilla en inomhustemperatur på 8,7 grader. 70-tals radhus har 12,7 grader.

Efter ett dygn i tio minusgrader kommer de flesta hushållen i kommunen vara rejält utkylda (4–13 grader). Äldre och sjuka kommer fara mest illa och många av dom behöver flyttas från hemmet till uppvärmda lokaler⁸.

8.2.3 Vattenförsörjning

Kommunen ansvar för vattenförsörjningen inom kommunens verksamhetsområde. Det finns pågående arbete med att bygga ut den kommunala VA-försörjningen, framför allt i kustområdet. Det finns ett huvudsystem som omfattar tätorterna förutom Marstrand som till absolut största delen försörjs av egen vattentäkt. Det stora systemet försörjs med blandat vatten från tre vattentäkter, Göta älv, Lysegården och Dösebacka. Kommunens fyra vattenverk producerar tillsammans dricksvatten för drygt 30 000 personer. Ett område i Nereby har sin vattenförsörjning från Göteborg. Resten av invånarna i kommunen får sin vattenförsörjning via större eller mindre enskilda vattentäkter.

Kungälv vattenverk är det största i kommunen, vilket försörjer inte bara Kungälv kommun utan även delar av Ale kommun. Vattenverket kommer även i framtiden försörja delar av Tjörns kommun och Stenungsund kommun. Råvattnet tas från Göta älv. Älvsvattnet kontrolleras kontinuerligt och intaget stängs då kvaliteten blir för dålig.

⁸ Energimyndigheten

Sannolikhet

Väl inne i Kungälv förgrenar sig ledningarna till ett stort ledningsnät som ger stora möjligheter för rundmatning. Ett brott inom Kungälv innebär sällan att vattenförsörjningen stannar av inom ett större område.

Enligt tidigare genomförda sårbarhetsanalyser på vattenförsörjningen är det ovanligt med långa avbrott i vattenförsörjningen.

De scenarion som bedöms kunna utgöra ett hot är vattenläcka, elavbrott samt föroreningar i vattnet. Även IT-attacker mot styrsystem och övervakningssystem kan innebära störningar i vattenproduktionen eller distributionen.

Vattenläckor kan ske då ledningarna utsätts för överbelastning, åverkan eller bristningar i materialet. Mindre vattenläckor (avbrott kortare än 4 timmar) sker i snitt cirka 10 gånger/år medan längre avbrott, i delar av vattennätet, (mer än 12 timmar) sker sällan, ca 2 gång/10 år. Elavbrott påverkar tryckstegsstationer och gör att vattentornen inte kan fyllas på. Detta leder till avbrott på vattnet i de områden som är högre belägna.

Föroreningar kan komma från vattentäkterna, men det finns även risk att bakterier kommer in i systemet på andra ställen.

Sannolikheten bedöms som låg för att större avbrott sker i kommunens vattenverk. Risken för kontaminering av vattnet ses som medelhög.

Konsekvens

Ett avbrott i vattenförsörjningen ger stora konsekvenser för samhället. Bedömningen är att vatten för många verksamheter är mer väsentligt än el. Ett avbrott i vattenförsörjningen till t ex Kungälv sjukhus, i ett äldreboende eller skola skulle göra det svårt för verksamheten att kunna bedrivas.

Om vattnet i ledningarna anses vara otjänligt på grund av mikroorganismer, jämfört med ett avbrott, kommer vattnet i många fall kunna kokas innan användning vilket underlättar hanteringen.

Sker avbrottet så att ledningsnätet inte fylls på med vatten kommer kommunen i stället behöva leverera vatten i större tankar dit medborgare och verksamheter får ta sig för att hämta vatten i mindre behållare. Detta skulle ge en kraftigt ökad arbetsbelastning på alla verksamheter och kräva ett större stöd till personer i hemmet som inte själva kan hämta vatten.

Konsekvenserna vid större avbrott i vattenförsörjningen bedöms därför bli allvarliga till mycket allvarliga för kommunen.

8.2.4 Livsmedelsförsörjning

Samhället gick snabbt ifrån att ha lagerhantering till kortare hantering för att kunna spara yta och kostnader kan hållas nere. Idag sker produktion och logistik enligt "just in time" eller "on demand" vilket gör att livsmedel inte lagras i butiker, storkök eller hemmen utan lagras på stora centraliserade lager och ute på vägnäten i lastbilar.

Livsmedelsflödet från råvara till färdig mat hos konsumenten innehåller ofta många olika steg, många aktörer är inblandade och utrikeshandeln är omfattande och betydelsefull.

För att producera och distribuera livsmedel i den moderna livsmedelskedjan krävs en ständig tillförsel av insatsvaror och andra produktionsfaktorer. Dessutom krävs det att en mängd tekniska system fungerar och att människor kan utföra sina arbetsuppgifter på rätt sätt och i rätt tid.

I likhet med andra komplexa system så finns det svaga punkter i livsmedelskedjan som kan störas eller slås ut och därmed orsaka avbrott och andra problem i flödet av livsmedel.

Ungefär hälften av den mat vi äter är importerad och det är få varor som Sverige är självförsörjande på. Importen kommer via få noder i Europa som försörjer stora delar av kontinenten med mat.

På grund av ökad konkurrens har distributionen samlats kring några få livsmedelslager i framför allt södra/mellersta Sverige som är beroende av kontinuerliga transporter ut till butiker och till verksamheter. ICA har ett stort centrallager i Rollsbo industriområde i Kungälv. Idag fungerar verksamheten som ett centrallager för färskvaror och specialvaror, främst media och konfektion.

Det är vanligt att man i hushållen idag har väldigt lite eller ingen mat alls lagrad utan beteendet är även här likt näringslivets "on demand". Även kommunens livsmedelsproduktion är sårbar då verksamheten som är ansvarig ej har kapaciteten att lagervara råvarorna. Om ett kortare hinder i leveransen uppstår kan det få stora konsekvenser för tillverkningen av mat till de verksamheter som är beroende av livsmedelsförsörjningen.

Sannolikhet

Efter att beredskapsplaneringen avskaffades i mitten av 1990-talet genomfördes under många år inget arbete gällande livsmedelsförsörjningen i ett krisperspektiv. Sedan beredskapsförordningen (SFS 1993:242) upphävdes 2002 har det inte heller inte funnits någon myndighet med ett utpekat ansvar för funktionen livsmedelsförsörjning. Fram tills man antog förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap och utsåg livsmedelsverket som beredskapsmyndighet för livsmedel och dricksvattenförsörjning.

Så länge samhället i övrigt fungerar transporteras varor på lastbilar som levererar varor dagligen till butiker och verksamheter i kommunen. Vid störningar i livsmedelskedjan kan det därför snabbt ge stora effekter. Vid större kriser i vårt närområde eller i Sverige går det inte att garantera att avtal om leveranser av livsmedel uppfylls, detta gäller framförallt vid krig eller terrorhandlingar.

En större livsmedelsbutik får idag flera leveranser dagligen av mejerivaror, kött, frukt och grönsaker. Bedömningar från livsmedelsverket säger att det finns lager för 10-20 dagar hos grossister och dagligvaruhandel idag, men det förutsätter samtidigt att det inte sker några negativa reaktioner som hamstring eller plundring av butikerna.

Då livsmedelskedjan har flera kritiska beroenden, allt från tillgång till råvaror (goda skördar, friska djur), till fungerande IT, förpackningsmaterial, transporter och drivmedel, livsmedelslager och tillgång till betalssystem är det svårt att bedöma utsikten för kedjans robusthet. Olika livsmedel har också olika förutsättningar och utmaningar.

En total kollaps av livsmedelskedjan är mycket osannolik eftersom det skulle förutsätta att all import av mat stoppas. Mindre avbrott i geografiskt begränsade områden är sannolikt, likaså vissa typer av varor som kan få produktions eller leveransproblem. Eftersom krig i vårt närområde inte kan uteslutas (se väpnat angrepp) är det stora importbehovet och den begränsade lagerhållningen två sårbarheter som ökar sannolikheten för större störningar.

Konsekvens

Om det uppstår någon form av störningar i livsmedelskedjan kan det leda till brist på vissa livsmedel inom några få dagar. Skulle avbrotten bli långvariga, exempelvis på grund av konflikter i Sverige eller i vår närhet finns risk för matbrist och svält. Matbrist inom viktiga livsmedelssektorer skulle redan på kort tid skapa stor oro i samhället och kunna leda till försvagat förtroende för myndigheterna, leda till upplopp och i slutändan riskera liv och hälsa. Det kan också bli problem om det handlar om livsuppehållande mediciner eller specialkost, exempelvis bröstmjölksersättning och tillskottsnäring för små barn. När livsmedelsverket presenterat behov av livsmedelsberedskap pratar dom om att det räcker med så lite som nio

**KUNGÄLV
KOMMUN**

måltider eller ungefär tre dagar innan det leder till allvarliga hot mot samhället. Om vi på den tredje dagen av hunger inser att det inte kommer någon mat så upplöses både skrivna och oskrivna regler.

Livsmedelsbrist kan, beroende på produkt och omfattning, leda till allvarliga konsekvenser på liv och hälsa samt samhällets funktionalitet.

8.2.5 Drivmedelsförsörjning

Idag använder kommunen och dess invånare olja som exempelvis drivmedel i en rad produkter bl.a. bränsle till motordrivna fordon, flygbränsle, diesel- och villaolja, tunga eldningsoljor och asfalt. De flesta av kommunens reservkraftverk drivs också på diesel.

I kommunen är bensin, diesel de för närvarande vanligaste exemplen på drivmedel. Bussar och några modeller av personbilar drivs med fordons gas som består antingen av biogas eller naturgas eller en blandning av de båda. Hybridbilar (el + fossilt bränsle) och rena elbilar har ökat i popularitet och fortsätter att öka ytterligare de kommande åren. Sedan 2020 används till exempel 160 elbussar i trafik i Storgöteborg och i Kungälv kommun kommer det ske en transaktion för Marstrandsfärjan ifrån fossilt bränsle till el.

Sannolikhet

När det gäller oljebaserat bränsle (bensin och diesel) utgörs infrastrukturen i Sverige främst av tre drivmedelsraffinaderier och ett trettiotal depåer för bränsle. Samtliga är privatägda. I bränsledepåerna ingår även beredskapslager. Beredskapslagringen regleras av oljedirektivet (2012:806) där det står att Sverige ständigt ska uppfylla kraven på beredskapslager som motsvarar minst 90 dagars genomsnittlig nettoimport av råolja och petroleumprodukter under föregående kalenderår. Detta gör att sannolikheten för snabb brist på denna typ av bränsle är låg. Samtidigt är oljan en importvara där konflikter och kriser i andra delar av världen kan leda till oljekriser som leder till minskad eller utebliven leverans av råolja till Sverige. En oljekris kan uppstå på två sätt. Dels kan den uppstå på grund av en verklig brist på olja. Dels kan regional eller global oro bli så stor att priset på oljan rusar i höjden även om det finns tillräckligt med olja. Risker att för en oljekris är i dagsläget relativt liten.

Merparten av den naturgas som används i Sverige importeras från Danmark och distribueras i det västsvenska naturgassystemet. Transmissionsnätet ägs och drivs av bolaget Swedegas AB. Naturgasledningen går längs kusten från Danmark till Skåne och passerar genom Kungälv för att ansluta till Stenungsund.

Skulle ett avbrott på ledningen inträffa kommer samhällen norr om avbrottet bli utan gas. Idag finns få lagringstankar där gasen kan förvaras och ett avbrott på ledningen skulle ge oss total brist på naturgas inom 24 timmar. Att reparera en kraftigt skadad ledning, återföra tryck och leda gasen tillbaka till konsumenten kommer ta dygn till veckor.

Eftersom el inte kostnadseffektivt går att spara leder avbrott i produktion eller distribution till brist mycket fort. Kommunen och Kungälv energi kan producera el med reservkraftverk, men dessa skall framför allt användas för att hålla i gång nödvändiga maskiner och utrustning i fastigheterna.

Konsekvens

Tillgång på olika former av drivmedel är av mycket stor betydelse för att kunna upprätthålla samhällsviktiga verksamheter. Merparten av fordonen som behövs (hemtjänst, polis, ambulans, räddningstjänst, måltidsleveranser m.m.) tankas på kommersiella drivmedelsstationer. Brev och paket kan inte skickas. Färsvaror i livsmedelsbutiker tar slut. Vård, skolor, barnomsorg får ingen mat och barnen kan behöva åka hem vilket i sin tur leder till att föräldrarna måste lämna sina jobb för att ta hand om sina barn.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

En del industrier kommer att tvingas stänga eftersom det bygger på kontinuerliga leveranser av material. Livsviktiga samhällsfunktioner som sjukvård, vatten- och livsmedelsförsörjning påverkas inom loppet av några dagar då de behövs leveranser av material eller kemikalier. Vid störningar i elförsörjningen kommer reservkraftverken som används som reservsystem vid elavbrott i exempelvis sjukhus och äldreboenden inte att fungera.

Fordon som laddas med el får problem snabbare eftersom det inte finns samma möjlighet att lagra el på samma sätt som flytande fossila drivmedel.

8.2.6 Avbrott i elektronisk kommunikation

Begreppet elektronisk kommunikation kan innefatta samtliga beroenden som gör kommunikationen genom elektroniska signaler som gör överföringarna möjlig. Utöver själva den fysiska infrastrukturen, som kan utgöras av optisk fiber, radiolänknät, trådnät eller andra fysiska medium, består elektronisk kommunikation av dels tjänster och system som är nödvändiga för att den fysiska infrastrukturen ska fungera. Det kan vara system för ledning och koppling, omkodning av signaler, trafikdirigering eller routing.

Sannolikhet

Avbrott i förbindelsen kan ske på flertalet sätt. Den elektroniska kommunikationen är beroende av en viss infrastruktur som beskrivits innan. Det viktigaste beroendet kommunikationen har är kontinuerlig kraftförsörjning. Ofta är man utrustad med batterier som reserv då även korta bortfall av el kan ge stora konsekvenser för kritiska system och komponenter. För centrala delar av infrastrukturen finns även reservaggregat som gör att den klarar av längre avbrott. Ett annat viktigt infrastrukturellt beroende är att systemen behöver GPS-systemet. Det beror på den centrala roll som tid och frekvens spelar för de elektroniska kommunikationerna. Digitala sändare och mottagare måste vara synkroniserade för att mottagaren ska uppfatta de sända signalerna på rätt sätt.

För systemens direkta funktion behövs också personal som övervakar och underhåller systemen. Den fysiska infrastrukturen är beroende av el för att fungera och systemen är beroende av fungerande mjukvara. Båda dessa kan störas. Eftersom samhället är så beroende av att den elektroniska kommunikation fungerar finns det också personer och organisationer som har vilja och förmåga att störa ut den elektroniska kommunikation eller system som är beroende av den, så kallade cyberangrepp. Sannolikheten för att vi får störningar i den elektronisk kommunikation är därför stor. Efter Rysslands inträde i Ukraina och efter koranbränningar har attackerna mot svenska myndigheter och system som nyttjas av flera aktörer ökat markant.

Konsekvens

De elektroniska kommunikationerna utgör ryggraden i samhällets informationssystem och förmedlar naturligtvis även den information de själva behöver för att fungera.

Idag är många arbetsuppgifter omöjlig att genomföra utan tillgång till datorer och uppkopplingar till olika lagringsytor. Telefoni, epost och andra sätt nå medarbetare och brukare är beroende av att kommunikationen fungerar. System som berör hälsa och ekonomi kan få avbrott vilket snabbt kan resultera i kraftiga störningar inom exempelvis vården.

8.3 Sociala risker och antagonistiska hot

Sociala risker och antagonistiska hot är händelser där människor medvetet stör samhällsfunktioner eller skadar människor för att uppnå sina mål. Dessa händelser kan få stora konsekvenser både på människor och infrastruktur under händelsen, men ger också långgående konsekvenser för medborgarna över tid. Eftersom dessa handlingar genomförs medvetet och ofta är planerade skapar det en större rädsla och otrygghet än händelser som sker beroende på olyckliga omständigheter.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.3.1 Sociala risker

Sociala risker handlar om sociala problem vars grund kan spåras till ökade samhällsklyftor, arbetslöshet, bristande skolgång, avsaknad av förebilder och/ eller föräldrar som kapitulerar. Exempel på sociala risker är psykisk ohälsa, missbruk, skadegörelse, hot och våld, och organiserad brottslighet.

Sannolikhet

Kommunen har haft perioder av stenkastning mot väktare och polis samt eldning av bilar. Väktare har periodvis inte åkt själva i området för att säkerställa deras arbetsmiljö. Vi har också haft demonstrationer från nordiska motståndsrörelsen (NMR) som lett till kraftfulla motdemonstrationer och konfrontation mellan motdemonstranter och polis. Efter att det skett koranbränningar på andra orter som varit lätt till upplopp kan det därför bedömas som sannolikt att liknande händelser kan ske i framtiden.

Konsekvens

I områden där den socioekonomiska statusen är betydligt lägre än övriga samhället med ungdomsgrupper där förhållandevis hög andel går ut skolan med ofullständiga betyg. Det kan leda till att även arbetslösheten och kriminaliteten är högre än genomsnittet.

I dessa områden pågår en normaliseringsprocess för kriminella attityder. Det kan leda till att allt fler ungdomar avskärmar sig från det etablerade samhället och bildar subkulturer med egna värderingar, normer och lagar. Kriminalitet blir mer och mer acceptabelt i dessa områden och en allt större andel ungdomar tycks anse att brottslighet mot auktoriteter är ett naturligt beteende.

Konsekvenserna blir att ungdomarnas chanser till att integreras i samhället minskar, samt att boende och samhällsaktörer upplever otrygghet och rädsla. Hög kriminalitet i ett område medför också att inflyttningar och etablering av näringsliv minskar eller uteblir. Detta leder till en självsegregering där området drivs av de dåliga krafterna vilket ytterligare försvårar integration för exempelvis nyanlända personer.

Fortgår en sådan utveckling får det mycket negativa konsekvenser för samhällsutvecklingen.

8.3.2 Terrorbrott eller sabotage

Terrorism eller sabotage är användande av våld eller förstörelse, särskilt mot civila mål, för att med hjälp av rädsla tvinga fram politiska eller andra typer av förändringar. Det finns många typer av terrorism och den kan både delas in i ideologi eller efter typ av terrorhandling. Europol som årligen sammanställer terrorbrott inom EU delar in terrorhandlingarna i religiöst inspirerade, vänsterpolitik eller anarkistiskt, separatistisk samt övriga grupper.

Enligt Global Terrorism index 2018 har terrorhandlingarna i världen sjunkit de senaste tre åren och antalet genomförda, misslyckade eller förhindrade terroristattacker i EU är lågt i förhållande till exempelvis Afrika, Sydostasien och Mellanöstern.

Enligt Europol fortsätter terrorismen att utgöra ett stort hot mot säkerheten i EU:s medlemsstater. Under 2018 genomfördes attacker utförda av jihadister i Trèbes, Paris, Liège och Strasbourg vilket dödade totalt tretton människor och skadade många fler. I Tyskland under 2023 avslöjade man en högerextrem grupp som med våld skulle ta makten över parlamentet.

Sannolikhet

Högerextremt och islamistisk motiverad terrorism bedöms fortsatt att utgöra det främsta hotet mot Sverige enligt Nationellt Center för terrorbedömning i sin helårsbedömning för 2023.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Helårsbedömningen vilar sammantaget på en bedömning av attentatshot, rekrytering och radikaliserings samt finansiering av våldsbejakande extremism och terrorism. Det främsta attentatshotet mot Sverige kommer under 2023 sannolikt från individer motiverade av en våldsbejakande högerextremistisk ideologi eller en våldsbejakande islamistisk ideologi.

Attentatshotet kan snabbt ändras, vilket utvecklingen efter manifestationer som koranbränningen vid Turkiets ambassad i början av 2023 visar. Säkerhetspolisen ser i underrättelseflödet ett ökat antal attentatshot mot Sverige och svenska intressen utomlands, där Sverige står i större fokus för våldsbejakande islamistisk extremism. Det här är en händelseutveckling som även gynnar främmande makt och som påverkar den våldsbejakande högerextremismen⁹.

De flesta av terrorattentaten i västvärlden har under de senaste åren utförts av ensamutförande individer. De har inte sällan varit minderåriga som på digitala plattformar inspirerats och utvecklat attentatsavsikt och därefter planerat samt genomfört ett terrorattentat. Denna trend bedöms fortsätta även under 2023.

Konsekvens

I Europa har egentillverkade 3D-printade skjutvapen förekommit i en handfull utredningar kring högerextremistiskt motiverade terrorattentat och attentatsförsök under 2022. 3D-printade vapen är lättillgängliga då de är billiga och enkla att tillverka. De är även svåra att upptäcka i metalldetektorer och är enkla att destruera. I takt med en ökning av kunskapen i hur man tillverkar vapen och framstegen på den tekniska sidan för tillverkningen är det möjligt att 3D-printade vapen kommer att kunna tillgängliggöras för våldsbejakande extremister och möjligtvis nyttjas i ett attentat i Sverige i nutid och i framtiden.

Ett terrorattentat i Kungälv skulle få stora konsekvenser för liv och hälsa eftersom de förmodligen kommer inrikta sig på platser där många människor vistas inom ett begränsat område.

Ett terrordåd i Kungälv skulle skapa stor rädsla och sannolikt påverka människors resvanor och shoppingmönster vilket kan få långtgående negativa konsekvenser för Kungälv som samhälle. Ett terrorbrott bedöms därför få allvarliga konsekvenser.

8.3.3 Väpnat våld i skolan

Skolskjutningar eller skolmassaker är händelser när en eller flera personer går in i en skola för att döda och skada elever och lärare. Fenomenet har uppmärksammats mycket de senaste åren, inte minst på grund av de stora antalet händelser som skett i USA. I Sverige har vi varit förskonade ifrån skolskjutningar trots att det i andra delar av samhället förekommit skottlossningar med dödliga utgångar.

Däremot har det under åren 2015–2023 inträffat 7 attacker i skolmiljön med tillhyggen där elever omkommit. Skolattacken 2015 i Trollhättan är den som skördat flest offer.

Sannolikhet

Sannolikheten att de skulle ske en attack i Kungälv är svårt att bedöma. Läser man NCT:s rapporter finns det en hotbild gällande enskilda radikaliserade unga män som är benägna att begå våldsdåd men det saknas en generell hotbild för just Kungälv skolmiljöer.

⁹ Säkerhetspolisen – lägesbild kontraterrorism

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Konsekvens

Ett eventuellt våldsdåd på en skola i Kungälv kommer innebära en allvarlig konsekvens då det är ett samhälle där man på något sätt har kopplingar till eventuella offer och gärningsman/gärningsmän.

8.3.4 Väpnat angrepp

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och Europa är det allvarigaste sedan 1980-talets början. Riskerna och hotbilden mot Sverige och dess intressen har blivit bredare och mer komplex. I och med Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina fattade Sverige, samtidigt som Finland, om att ansöka till Nato. I samband med Nato-ansökan fick Sverige bilaterala säkerhetsförsäkringar från flera Nato-länder och efter detta bedömer Militärens underrättelsetjänst att Sverige är säkrare.

Sannolikhet

Sannolikheter att Kungälv kommun ska bli utsatt för ett väpnat angrepp är på samma nivå som ett angrepp på Sverige.

Konsekvens

Ett väpnat angrepp mot Sverige skulle ge mycket allvarliga konsekvenser för både människor, miljö och samhällsstruktur. Beroende på typen av angrepp skulle en stor mängd invånare kunna dödas eller skadas vilket skulle få stor belastning på sjukvårdssystemet. Det leder också sannolikhet till stora folkflyttningar inom landet och flykt ut ur landet.

8.4 Sjukdomar

Sjukdomar som drabbar ett stort antal individer (pandemier, epidemier och epizootier), oavsett om det är människor eller djur, skulle kunna få stora konsekvenser för samhället. Sjukdom hos människor behöver inte ha dödlig utgång, men drabba en betydande del av befolkningen, för att utgöra ett hot mot samhället.

En större smittspridning, epidemi eller pandemi, kan leda till att samhällsviktiga verksamheter inte går att bedriva i full skala och att verksamheter kommer att bli sårbara med risker för människors liv och hälsa.

8.4.1 Pandemi

En pandemi är en epidemi som får spridning över stora delar av världen och drabbar många individer. Pandemi en global spridning som kan följa efter uppkomsten av helt nya genetiska varianter av influensavirus. Pandemier uppstår med oregelbundna intervall och medför hög sjuklighet (> 20 procent) samt ett ökat antal dödsfall.

Under det senaste seklet är det största utbrottet spanska sjukan 1918 1919 med 50 miljoner döda som illustrerar det hot en influensapandemi utgör. Covid-19 är den senaste pandemin som samhället fortfarande bär spår av.

Sannolikhet

I spåren av Covid-19 är sannolikheten att Kungälv ska drabbas av en ny pandemi/epidemi mycket trolig då invånare är mer globala än under 1900-talet.

Konsekvens

Konsekvenserna för Kungälv kommun kan bli mycket allvarliga.

8.4.2 Epizooti och Zoonos

Epizooti och Zoonoser är allvarliga smittsamma djursjukdomar som kan utgöra ett hot mot människors eller djurs hälsa. Dessa sjukdomar omfattas av speciell lagstiftning som bestämmer hur man ska agera för att minska risk för vidare smittspridning och underlätta

bekämpning. Den som har hand om ett djur och misstänker att det smittats av en sådan sjukdom är skyldig att direkt anmäla det till veterinär¹⁰.

Sannolikhet

Epizootier och Zoonoser inträffar då och då, ofta lokalt. Globala eller nationella epizootier och zoonoser har en låg sannolikhet.

Konsekvens

Utbredd sjukdom hos nötkreatur och slaktsvin skulle påverka lantbruken i kommunen och, om sjukdomen är global, leda till matbrist. Det samma kan gälla vid sjukdom och massdöd hos vissa insekter som skulle ge konsekvenser för hela näringskedjan och den ekologiska mångfalden. T.ex. skulle massdöd hos bin hota pollineringen och därmed en stor del av växtarterna i kommunen.

Konsekvenserna kan sammantaget bli mycket allvarliga.

9 Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område.

Sårbarheterna och bristerna i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område bedöms och beskrivs med utgångspunkt av de kritiska beroenden och de risker som identifierats under arbetsprocessen.

Förmågebedömningen, det vill säga bedömningen av kommunens förmåga att motstå och hantera samhällsstörningar finns beskriven i sekretessbelagd bilaga.

¹⁰ Statens veterinärmedicinska anstalter

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Handlingsprogram för Kungälv kommun arbete med krisberedskap och civilt försvar

Program

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/2095
Beslut: 2023-12-07 KF §229/2023
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut 2019-11-07 KF § 270/2019
Giltighetstid: 2024-01-01 – 2027-12-31
Dokumentansvarig: Säkerhetschef
Senast uppdaterad av: Säkerhetschef

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Relation till andra styrdokument.....	3
3. Syfte	3
4. Mål och viljeinriktning	3
5. Ansvar gällande kris och krisberedskap	3
6. Kommunövergripande process för risk och sårbarhetsanalys	5
7. Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar	6
8. Planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.	6
9. Levandegöra	6
10. Uppföljning	7
11. Revidering styrdokument gällande säkerhet, krisberedskap och krigsberedskap	7

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Inledning

Kungälv kommun ska värna människor, medarbetare, egendom, verksamheter och miljö, samt grundläggande värden som demokrati, rättvisa, integritet och förtroende, utifrån kommunens geografiska områdesansvar. Kommunens verksamheter ska vara robusta, säkerställa en god krisberedskap och förmåga att hantera olyckor, samhällsstörningar, extraordinära händelser och dess konsekvenser.

Kommunen, dess bolag, stiftelser och förbund bedriver uppgifter som är avgörande för ett fungerande samhälle och är därför en del av rikets krishanteringssystem och civila försvar. Detta innebär att de ska verka för och bidra till att säkerställa skydd och försörjning av dessa samhällsfunktioner. Med anledning av den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har planeringen för att kunna hantera situationer med höjd beredskap, och då ytterst i krig, återupptagits.

Detta handlingsprogram ligger till grund för ledning och styrning av krisberedskap och krigsberedskap i kommunen, dess bolag, stiftelser och förbund och gäller för samtliga nämnder och styrelser i Kungälv kommun. Den omfattar områden och insatser som utifrån det geografiska områdesansvaret berör kommunens ansvarsområden, verksamheter, kommunens invånare, företag och besökare. Kommunens förtroendevalda, chefer och medarbetare ska direkt eller indirekt bidra till kommunens krisberedskap, inom sina respektive verksamhets- och ansvarsområden.

Kungälv kommun ska samverka med andra kommuner, myndigheter och civilsamhället för att säkerställa en god kris och krigsberedskap.

2. Relation till andra styrdokument

Styrdokumentet har en relation till kommunens Risk- och sårbarhetsanalys samt Plan för hantering av extraordinära händelser. Tillsammans utgör dessa styrningen av kommunens arbete för att uppfylla uppgifterna enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) samt kommunöverenskommelserna mellan staten och kommunerna.

3. Syfte

Syftet med detta styrdokument är att förvaltningen, kommunens bolag, stiftelser och förbund ska minska sårbarheterna inom sina ansvarsområden och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommunen ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar vid krig.

4. Mål och viljeinriktning

Dokumentet ska tydliggöra en roll- och ansvarsfördelning för kommunens krisberedskapsarbete, samt säkerställa att kommunen uppfyller gällande lagstiftning och kommunöverenskommelser.

5. Ansvar gällande kris och krisberedskap

Det finns grundläggande principer som är vägledande för hantering av samhällsstörningar. Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden har ansvaret under en pågående samhällsstörning och hanteras av de som är närmast ansvariga och berörda. De som hanterar samhällsstörningen ska så långt det är möjligt vara organiserade på samma sätt som vid normala förhållanden.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Kommunfullmäktige

- Är ytterst ansvarig för kommunens kris- och krigsberedskap.
- Säkerställer att tillräckliga resurser avsätts för kommunens krisberedskap och krigsberedskap.
- Beslutar om krisledningsnämndens reglemente och programmet för Kungalvs kommuns arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Utser Krisledningsnämnd med representanter från Kommunstyrelsen
- Tillsätter Krisledningsnämnd i enlighet med kommunallagen 3kap 4§ och väljer dess ledamöter och ersättare i enlighet med kommunallagen 6kap 16§.

Bolag, stiftelser och förbund

- Ansvarar för att analysera vilka extraordinära händelser som kan drabba verksamheten och sammanställa detta i en risk och sårbarhetsanalys.
- Ansvarar för att utifrån identifierade risker och sårbarheter ha en ändamålsenlig krisledningsorganisation samt en kontinuitetsplanering för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet även kan bedrivas vid samhällsstörningar och krig. Detta innefattar eventuell krigsorganisation och krigsplacering av personal.
- Ska ha ett anpassat säkerhetsskydd (Säkerhetsskyddslag 2018:585) utifrån verksamhetens art.

Kommunstyrelsen

- Har det övergripande ansvaret för uppsikt, ledning och samordning av kommunala förvaltningsområdets krisberedskap, krishantering och krigsplanering.
- Beslutar om övergripande riktlinjer och motsvarande styrdokument, i enlighet med lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.
- Säkerställer att det avsätts tillräckliga resurser för förvaltningens krisberedskap.
- Säkerställer att styrning och ledning gällande krisberedskap och krigsberedskap är effektiv och ändamålsenlig, samt sker i enlighet med gällande lagstiftning och förordningar.

Krisledningsnämndens ansvar

Krisledningsnämndens ansvarsområden omfattar att inom kommunens geografiska område fullgöra de politiska uppgifterna under extraordinära händelser i fredstid. I detta ska ingå att besluta om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen i den utsträckning som krisledningsnämnden finner nödvändigt med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning. Detta regleras vidare i kommunens Reglemente för Krisledningsnämnd.

Kommundirektören

- Ansvarar på uppdrag av kommunstyrelsen för att leda, samordna, utveckla, följa upp och utvärdera kommunens verksamhet inom krisberedskap, krishantering samt förvaltnings krigsorganisation.
- Ansvarar för kommunens process för risk- och sårbarhetsarbete (2 kap. 1§ Lag 2006:544) samt säkerhetsskyddsanalys (2 kap. 1§ Säkerhetsskyddslag 2018:585).
- Ansvarar för att säkerställa att kommunen har en ändamålsenlig krisledningsorganisation som är utbildad och övad.
- Ansvarar för att verksamheter som kommunen ska bedriva under höjd beredskap inom totalförsvaret har en ändamålsenlig krigsorganisation och att erforderlig personal är krigsplacerade.
- Ska utse kommunens säkerhetsskyddschef och säkerställa att kommunen har rutiner för att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess och som rör Sveriges säkerhet utan att de röjs, ändras eller förstörs.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

- Säkerställer kommunens deltagande och representation i externa samverkansgrupper gällande krisberedskap och totalförsvaret.

Sektorchef

- Ansvarar för att planera, samordna, genomföra, följa upp och utvärdera sektorns verksamhet, inklusive, krisberedskap och krishantering.
- Ansvarar för att den samhällsviktiga verksamhet som sektorn bedriver har en
- kontinuitetsplanering för att säkerställa verksamheten även kan bedrivas vid samhällsstörningar och höjd beredskap.
- Säkerställer följsamhet till lagstiftning och förordningar samt styrdokument och anvisningar gällande krisberedskap.
- Fastställer sektorsspecifika instruktioner, rutiner, arbetsbeskrivningar och motsvarande styrdokument avseende, krisberedskap och krigsberedskap.

Chef/Medarbetare

- Ansvarar gemensamt för att bidra till en god krisberedskap och kontinuitetsplanering inom sina respektive verksamhets- och ansvarsområden.
- Ansvarar för att uppmärksamma och rapportera identifierade risker och brister inom krisberedskap och krishantering. Rapportering sker till närmaste chef.

Den enskildes ansvar

Alla medborgare har ett personligt ansvar för sin egen och sina näras säkerhet. Är vi starka och friska bör vi räkna med, i händelse av en kris, att samhällets resurser till en början framförallt används för att hjälpa svaga och utsatta människor, till exempel äldre, sjuka och barn. Ett säkert samhälle förutsätter att den enskilde individen tar sitt ansvar över hela hotskalan. Från vardagens olyckor i hem och fritidsmiljö till kriser i samhället då kanske flera viktiga funktioner inte fungerar normalt.

Därför ska den enskilde medborgaren:

- Aktivt hålla sig informerad om vad myndigheter och andra ansvariga aktörer gör för att hantera en händelse samt följa instruktioner och råd från myndigheterna ingår också i detta ansvar.
- Ha en hemberedskap för sina grundläggande behov utifrån myndigheternas direktiv.

Var den enskildes ansvar börjar och slutar och det offentligas ansvar tar vid finns inte reglerat, utan beror på händelse och den egna förmågan.

6. Kommunövergripande process för risk och sårbarhetsanalys

En viktig utgångspunkt i det förberedande arbetet är kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Processen ska ledas av förvaltningen, men riskerna ska utgå från kommunens geografiska områdesansvar. De identifierade riskerna ska sammanställas i ett dokument som antas av lägst kommunstyrelsen. En publik version, där information som bör skyddas av sekretess tagits bort (exempelvis information om stabers uthållighet, information om gränssättande tekniska faktorer, detaljerade beskrivningar av beroendeförhållanden), ska finnas tillgänglig för allmänheten via kommunens hemsida.

Arbetet med förvaltningens sårbarhetsanalys och åtgärder för att minska dessa sårbarheter är en årlig löpande process där förvaltningens verksamheter ska delta. Förvaltningen ska under mandatperioden säkerställa att kommunens verksamheter har:

- Identifierar sina samhällsviktiga åtaganden.
- Identifierat maximala/acceptabla avbrottstider för respektive samhällsviktigt åtagande.
- Säkerställt reservrutiner eller alternativ hantering för respektive samhällsviktigt åtagande.
- Förslag på åtgärder som ökar förmågan om den bedöms som bristfällig.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

- Planera och budgetera för att prioriterade åtgärder blir genomförda.
- Följa upp effekten av genomförda åtgärder enligt förvaltningens rutiner för uppföljning.

7. Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar

Geografiskt områdesansvar innebär att kommunen ska:

- Identifiera samhällsviktig verksamhet som bedrivs av andra aktörer än kommunen själv.
- Etablera kontakt med identifierade aktörer vad gäller ansvar för planering- och förberedelsearbete, inriktning och samordningskontakt samt kommunikation.
- Skapa rutiner för regelbunden samverkan med berörda aktörer, enligt ovan.

Kommunen ska utifrån sitt uppdrag och geografiska områdesansvar även samråda och samverka med andra kommuner, länsstyrelsen, regioner, myndigheter och civilsamhället, i syfte att utveckla robusta, effektiva och ändamålsenliga insatser för kris och krigsberedskap.

8. Planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Kommunens krisberedskap och krishantering omfattar åtgärder och insatser som är av olika inriktning och karaktär. Det kan vara av förebyggande karaktär, aktiveras i samband med en olycka/samhällsstörning, eller genomförs efter en olycka/samhällsstörning.

Förberedelser och insatser ska baseras på inventering av samhällsviktig verksamhet samt risk- och sårbarhetsanalyser. Utgångspunkt för risk- och sårbarhetsanalyser ska vara att identifiera särskilda riskområden och vad som är skyddsvärt.

Kommunen ska:

- planera, genomföra och följa upp utbildningar och övningar som utgör en del av det förebyggande arbetet. Såväl personal som invånare ska informeras om kommunens planering och arbete med krisberedskap och krishantering
- på ett systematiskt och strukturerat sätt löpande utveckla och förbättra organisation och ledning för krisberedskap och krishantering
- efter en samhällsstörning, olycka eller annan extraordinär händelse, lära av händelsen och utvärdera åtgärder i syfte att utveckla kommunens krisberedskap och krishantering
- vidta de förberedelser som krävs för att kunna bedriva en ändamålsenlig verksamhet under höjd beredskap
- under mandatperioden ska det aktörsgemensamma ramverket för Västra Götalands län samt aktörsgemensam plan för hantering av attentat och höjd hotnivå implementeras i kommunens krisorganisation.

9. Levandegöra

Handlingsprogrammet kommuniceras ut på hemsidan efter att kommunfullmäktige antagit det.

Respektive bolagsstyrelse och förbundsledning ska informeras om handlingsprogrammet och uppmanas anta detta. I delägda bolag ska kommunen verka för samordning av respektive ägarkommuns handlingsprogram.

Förvaltningen ska genom förvaltningsledningen säkerställa att handlingsprogrammet uppfylls inom berörda verksamheter.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

10. Uppföljning

Kommunens förmåga att hantera olika typer av samhällsstörningar ska följas upp löpande. Väsentliga avvikelser ska analyseras och rapporteras till högre chef och vid till ansvarig nämnd.

11. Revidering styrdokument gällande säkerhet, krisberedskap och krigsberedskap

Under perioden som detta program gäller revideras den och andra styrdokument gällande krisberedskap och krigsberedskap vid behov. Revideringar ska ske i syfte att säkerställa följsamhet till gällande lagstiftning, förordningar samt andra krav och överenskommelser.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Kungälv kommun plan för civilt försvar och höjd beredskap

Plan

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/1347

Beslut: 2024-03-20 Kommunstyrelsen §94/2024

Beredande politiskt organ: Krisledningsnämnden

Giltighetstid: 2024-03-20 - 2027-12-31

Dokumentansvarig: Säkerhetschef

Senast uppdaterad av: Beredskapssamordnare

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Relation till andra styrdokument	4
3.	Syfte och mål	4
4.	Kungälv kommuns arbete med krishantering	5
4.1.	Kungälv kommuns övergripande process för risk och sårbarhetsanalyser	5
4.2.	Samhällsviktig verksamhet.....	6
4.3.	Kontinuitetshantering	6
5.	Kungälv kommun under höjd beredskap och krig	7
5.1.	Höjd beredskap	7
5.2.	Ansvar vid höjd beredskap	8
6.	Krigsorganisation	9
6.2.	Krigsorganisation	10
6.2.1.	Krigsledningsstab.....	10
6.3.	Kommunens beredskapsplanering	11
6.4.	Arbetstidsformer	11
7.	Krigsplacering	12
7.2.	Arbetet med krigsplacering i fredstid	12
7.3.	Arbets tid och arbets rätt under höjd beredskap	13
7.4.	Frivilliga resurser under höjd beredskap	14
8.	Skydd av civilbefolkningen	15
8.1.	Skyddsrum	15
8.2.	Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)	16
8.3.	Utrymning och inkvarteringar	16
8.4.	Räddningstjänsten under höjd beredskap (RUHB)	17
8.5.	Förstärkningspersonal	17
9.	Säkerhetsskydd	17
9.1.	Säkerhetsskyddsanalys	18
9.2.	Informationssäkerhet.....	18
9.3.	Fysisk säkerhet	18
9.4.	Personalsäkerhet	18
10.	Lagbestämmelser	19
10.1.	Primära bestämmelser som riktar sig mot detta dokument.	19
10.2.	Stödjande dokument.....	19
11.	Levandegöra	20
12.	Uppföljning.....	20

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

1. Inledning

Enligt 1 kap. 3§ i Lag (2006:544 om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap så ska kommunen minska sårbarheten i sin verksamhet och ha god förmåga att hantera krissituationer i fred. Därigenom ska kommunerna också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Vidare i 3 kap 1§ så framgår det att kommuner skall vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap.

Kungalvs kommuns plan för hantering av extraordinära händelser (KS2023/1317) svarar mot lagstiftarens krav gällande åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och utgör därför en god grund för detta dokument, Plan för civilt försvar och höjd beredskap som svarar mot kravet på förberedelser för verksamheten under höjd beredskap.

Totalförsvar är den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig¹ Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar). Med militärt försvar avses den verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten med stöd av försvarsmyndigheter, delar av frivilliga försvarsorganisationerna samt försvarsindustrin och övriga relevanta delar av näringslivet, för att kunna verka krigsavhållande och förbereda Sverige för krig. Med civilt försvar avses den civila verksamhet som myndigheter, kommuner, regioner, enskilda, företag, frivilligorganisationer och civilsamhället vidtar för att förbereda Sverige för krig².

För att stärka Sveriges försvarsförmåga kan beredskapen höjas. Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Under högsta beredskap är totalförsvar all samhällsverksamhet som skall bedrivas³

Målet med det civila försvaret är att:⁴

1. värna civilbefolkningen
2. säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
3. upprätthålla en nödvändig försörjning
4. bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
5. upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
6. bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
7. med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

¹ Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap

² Försvarsmakten och MSB, 2021 Handlingskraft – Handlingsplan för att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret 2021–2025

³ Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap

⁴ Prop.2020/21:30 samt [Mål för civilt försvar - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/11/20201114_mal_for_civilt_forsvar)

2. Relation till andra styrdokument

Plan för hantering av extraordinära händelser (KS2023/1317)
 Handlingsprogram för Kungalvs kommuns arbete med krisberedskap och civilt försvar (KS2023/2095)
 Kungalvs kommuns risk- och sårbarhetsanalys (KS2023/0146)
 Reglemente för kommunstyrelsen (KS2023/1806)

3. Syfte och mål

Plan för civilt försvar och höjd beredskap syftar till att skapa en gemensam inriktning och samsyn i Kungalv kommuns arbete med civilt försvar och höjd beredskap. Planen tydliggör ansvar och övergripande krav gällande beredskapsplanering i såväl fredstid som under höjd beredskap.

Denna plan tillsammans med relaterade dokument ska skapa förutsättningar för kommunen att upprätthålla en god förmåga att agera före, under och efter en samhällsstörning i hela hotskalan. Kommunen ska verka för att i samverkan med andra aktörer stärka utvecklingen av både den civila krisberedskapen och civilförsvarsplaneringen och därigenom också skapa förmåga att upprätthålla en nödvändig försörjning, bidra till det militära försvarets förmåga samt stärka samhällets motståndskraft och försvarsvilja⁵.

Kommunens planering med såväl krisberedskapen som det civila försvaret och höjd beredskap ska vila på den svenska krisberedskapens tre grundprinciper, Ansvarsprincipen, Likhetsprincipen och Närhetsprincipen⁶ samt utgå ifrån det lokala geografiska områdesansvaret⁷.

⁵ [Det svenska civila beredskapssystemet \(msb.se\)](https://www.msb.se)

⁶ [Det svenska civila beredskapssystemet \(msb.se\)](https://www.msb.se)

⁷ [Det lokala geografiska områdesansvaret under en samhällsstörning \(msb.se\)](https://www.msb.se)

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

4.2. Samhällsviktig verksamhet

MSB har definierat samhällsviktig verksamhet som verksamheter, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer viktiga samhällsfunktioner⁹. En viktig samhällsfunktion är en sådan samhällsfunktion som är nödvändig för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

- Grundläggande behov handlar om behoven som behövs för att kunna överleva, till exempel mat, vatten, värme, vård, omsorg och kommunikation
- Värden i denna kontext ska tolkas som vad vi som samhälle tycker är viktigast att skydda så som människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, demokrati, rättssäkerhet, mänskliga fri- och rättigheter, miljö, ekonomiska värden och Sverige nationella suveränitet.

Samhällsviktig verksamhet är sådana verksamheter som behövs för att samhället ska fungera. Blir det störningar i dessa drabbas kommunens invånare på olika sätt och ibland kan störningarna medföra stora konsekvenser. Det är därför det är viktigt att de samhällsviktiga verksamheterna fungerar oavsett vad som kan komma att inträffa i kommunen.

För att upprätthålla de samhällsviktiga verksamheterna i Kungalvs kommun, vid olika händelser, krävs ett strukturerat arbete inom respektive verksamhet. Då beroendena mellan olika verksamheter kan behöva samordnas, både mellan kommunens egna verksamheter och gentemot andra aktörer. Grunden för arbetet är att identifiera samhällsviktig verksamhet och dess beroenden för att sedan arbeta systematiskt för att öka verksamheternas förmåga att klara av och motstå störningar

4.3. Kontinuitetshantering

Arbetet med kontinuitetshantering görs löpande och omfattar översiktligt en analysfas där man fastställer vad som alltid måste fungera och peka ut vilka processer som är kritiska. Därefter kartläggs beroenden och vilka konsekvenser under en störning får över tid. Den här kartläggningen ger dels ett underlag för det förebyggande arbetet, dels ett underlag för att kunna tolka och analysera skeendet vid en särskild händelse som påverkar verksamheten.

Därefter går man igenom vilka skydd, reservrutiner som finns för att slutligen ha ett underlag för hur man går vidare med åtgärder och planer vid en störning. Att ta fram kontinuitetsplaner är även ett sätt att stärka det förebyggande arbetet men även som underlag för vilka åtgärder som behöver vidtas vid en särskild händelse som påverkar verksamheten.

Kontinuitetsplanering innefattar också identifiering av utbildningsbehov.

⁹ [Identifiera samhällsviktig verksamhet \(msb.se\)](https://www.msb.se/identifiera-samhallsviktig-verksamhet)

**KUNGÄLV
KOMMUN**

5. Kungälv kommun under höjd beredskap och krig

Sveriges totalförsvaret är all verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av militärt försvar och civilt försvar där det civila försvaret handlar om hela samhällets motståndskraft vid krigsfara och krig. Kungälv kommuns del av totalförsvaret utgörs av civilförsvaret. Kommunens arbete med det civila försvaret handlar därmed om att vid krigshot eller krig kunna skydda och säkerställa samhällsviktiga funktioner.

Målet för det civila försvaret uttrycks i regeringens proposition *Totalförsvaret 2021–2025*¹⁰ där det framgår att det civila försvaret ska bidra till målet för totalförsvaret genom att:

- Värna civilbefolkningen
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Upprätthålla en nödvändig försörjning
- Bidra till den militära försvarets förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- Upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- Bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred och
- Med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

5.1. Höjd beredskap

För att stärka landets försvarsförmåga kan beredskapen höjas. Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som då skall bedrivas¹¹.

Regeringen fattar beslut om höjd beredskap för hela eller delar av landet, eller viss verksamhet. Beslutet tillkännages genom radio, tv eller det sätt som regeringen bestämmer¹². Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva. För Kungälv kommun innebär skärpt och högsta beredskap följande:

Skärpt beredskap

Kungälv kommun ska upprätthålla normal verksamhet så långt som det är möjligt. Kommunstyrelsen, förvaltningsledningen och bolagsstyrelser ansvarar för att vid behov göra nödvändiga anpassningar samt vidta åtgärder avseende planering, inriktning av verksamheterna, personalfrågor och övriga resurser. De ska även planera för nödvändiga förberedelser inför högsta beredskap. Kommunstyrelsen kan även besluta att Kungälv kommun ska övergå ifrån ordinarie organisation till krigsorganisation, vilket inkluderar att samtliga uppdrag och verksamheter.

Högsta beredskap

Är Sverige i krig råder högsta beredskap. Kungälv kommun ska övergå till krigsorganisation som inkluderar tillkommande uppdrag och samtliga beredskapsplaner aktiveras. Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som ska bedrivas. Kungälv kommun ska då inrikta samtliga resurser för att klara av målen för det civila försvaret, bland annat värna civilbefolkningen, upprätthålla samhällets funktionalitet och nödvändig försörjning samt stöda Försvarsmakten.

¹⁰ Prop.2020/21:30 samt [Mål för civilt försvar - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/prop/2020/21/30)

¹¹ Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap

¹² Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

5.2. Ansvar vid höjd beredskap

Kommunstyrelsen ska inom ramen för det geografiska områdesansvaret verka för att den verksamhet som bedrivs i kommunen av olika aktörer samordnas och för att samverkan kommer till stånd mellan de som bedriver verksamheter. Kommunen ska under höjd beredskap hålla länsstyrelsen informerad om beredskapsläget. Kommunen ska även under höjd beredskap, i den omfattningen som regeringen i särskilda fall beslutar, vidta de åtgärder som krävs för försörjningen med nödvändiga varor, medverka vid allmän prisreglering, ransonering och medverka i övrigt vid genomförandet av åtgärder som är viktiga för landets försörjning.

Vid höjd beredskap är det Kungalvs kommunstyrelse som ansvarar för ledningen av det civila försvaret i kommunen. Kommunstyrelsen får under höjd beredskap i vissa brådskande ärenden fatta beslut i stället för kommunfullmäktige¹³.

Kungalvs kommuns förvaltning och bolagsstyrelser ska vid höjd beredskap:

- Aktivera sina beredskapsplaner, helt eller delvis, och vid varje givet tillfälle besluta om prioriteringar, ambitionsnivå och genomförande i den egna verksamheten där samhällsviktig verksamhet är prioriterat
- Ställa om ifrån fredstida organisation till krigsorganisation efter beslut¹⁴
- Aktivera arbetet med tillkommande uppdrag för förvaltningen och de bolagsstyrelser som berörs¹⁵, det vill säga att vara redo att samverka i krigsledningen och krigsstaben kring konkreta arbetsuppgifter
- Vid behov bidra till att bemanna och omfördela personal i Kungalvs kommuns totala krigsorganisation samt bidra med övriga resurser.

¹³ Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

¹⁴ Kommunstyrelsen kan fatta beslut om att övergå till krigsorganisation vid skärpt beredskap. Vid högsta beredskap ska kommunen enligt lag övergå till krigsorganisation.

¹⁵ Kommunstyrelsen kan fatta beslut om att aktivera vissa resursfunktioner vid skärpt beredskap. Vid högsta beredskap aktiveras samtliga resursfunktioner i och med att kommunen övergår till krigsorganisation.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

6. Krigsorganisation

Enligt lag, Förordning (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap, ska kommuner vid högsta beredskap övergå till sin krigsorganisation. Krigsorganisationen behöver därmed planeras och förberedas i fredstid. Enligt lag¹⁶ ska kommuner även ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Planerna ska innehålla uppgifter om:

- Den verksamhet som är avsedd att bedrivas under höjd beredskap.
- Av planerna ska också krigsorganisationen, den personal som ska tjänstgöra i denna och vad som i övrigt behövs för att kommunen ska kunna höja sin beredskap och bedriva verksamheten under höjd beredskap framgå.
- Planeringen ska avse såväl beredskapshöjningar efter hand som omedelbart intagande av högsta beredskap.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedrivas¹⁷.

När kommunens krigsorganisation väl är beslutad och eventuellt nya och/eller förändrade uppdrag har fördelats inom förvaltning och bolag kan arbetet med att säkerställa bemanningen på allvar börja.

6.1. Kommunstyrelsen under höjd beredskap

Kommunfullmäktige får enligt lag¹⁸ uppdra åt kommunstyrelsen eller åt andra nämnder att helt eller delvis handha förvaltning eller verkställighet som annars ankommer på annan nämnd än kommunstyrelsen. Uppgifter kan därmed överföras mellan nämnder under höjd beredskap.

Övertagandet av annan nämnds verksamhet bör, med hänvisning till ansvarsprincipen, dock endast ske i den utsträckning som är nödvändig på grund av att Sverige är i krig eller att krigsfara råder. Det behöver tydligt framgå vilken del av verksamheten som övertas av annan nämnd. Den del av en nämnds verksamhet som inte omfattas av övertagandet kvarstår under nämndens ansvar och ska så långt det är möjligt bedrivas som vanligt.

Styrelsen eller en annan nämnd får handlägga ett ärende endast om mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande. Antalet ledamöter skall dock alltid vara minst tre.¹⁹

Exempel på situationer där kommunstyrelsen skulle kunna behöva fatta beslut i nämnders ställe vid krigsfara eller krig är när:

- det gäller övergripande frågor för hela kommunen som kräver skyndsamma beslut
- personella och/eller materiella resurser skyndsamt behöver omdisponeras för att klara målen med det civila försvaret
- det gäller liv och hälsa eller att samhällets funktionalitet kräver centrala kommunövergripande inriktnings- och prioriteringsbeslut
- annan nämnd inte är beslutsför eller inte går att nå och ordförandebeslut inte är tillämpligt,
- det i andra fall är nödvändigt för att vidta sådana åtgärder som krävs på grund av att Sverige är i krig eller krigsfara

¹⁶ Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

¹⁷ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

¹⁸ Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

¹⁹ Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6.2. Krigsorganisation

En krigsorganisation har till uppgift att säkerställa att kommunen kan fokusera sina samlade resurser på att värna människors liv och hälsa, upprätthålla samhällets funktionalitet och stödja Försvarsmakten. En rimlig utgångspunkt för kommunens krigsorganisation bör vara att hela Kungälv kommunens samlade resurser ska kunna nyttjas för att lösa uppgifterna under höjd beredskap. Kommunens krigsorganisation ska förberedas i förväg, i fredstid.

En krigsorganisation behöver därför dels ha en förberedd effektiv politisk beslutsstruktur, dels ha en förberedd operativ förmåga att hantera samhällsstörningar som uppstår till följd av att krig råder.

Krigsorganisationen ska aktiveras vid högsta beredskap. Under skärpt beredskap kan kommunen tillämpa delar av krigsorganisationen för att successivt möta nya uppgifter och att höja beredskapen. För att underlätta en övergång från kris till krigsorganisation behöver organisationerna likna varandra så långt det är möjligt. Befintliga strukturer ska nyttjas så länge som det är tillämpligt – utan att anstränga kommunens resurser och uthållighet.

Utöver likheterna med den fredstida organisationen behöver krigsorganisationen vara reducerad till att utgå ifrån de mest väsentliga och samhällsviktiga verksamheterna, med andra ord de lagstadgade uppgifterna som kommunen ska lösa. Höjd beredskap tillför ytterligare uppgifter och personalförsörjningen kan komma att ansträngas då flertalet medarbetare kan lämna för krigstjänstgöring i andra myndigheter. Detta kräver en robusthet och en flexibilitet i organisationen och ledningsstrukturen.

6.2.1. Krigsledningsstab

Krigsorganisationen innefattar en ledningsstab som, dygnet runt och med kvalificerad personal, ska kunna leda, hantera och bevaka kommunens samverkan, samordning och hantering av de civilförsvarsspecifika uppgifterna eller händelserna. Detta arbetssätt har stora likheter med kommunens fredstida krisledningsstab.

Krigsledningsstaben är kommunens nav när det kommer till samordning av information, rapportering, uppgifter och samverkan. Staben ska också leda arbetet med kommunens försörjningsberedskap.

Detaljerad information om krisledningsstabens arbetsmetod och uppbyggnad finns i Kungälv kommunens Plan för hantering av extraordinära händelser.

Till skillnad från krisstaben i krisorganisationen ska krigsledningsstaben i krigsorganisationen ha en ständig bemanning och beredskap. Därutöver ska samtliga stabsfunktioner vara bemannade för att snabbt möta uppkomna situationer och samtidigt ha en beredskap framåt. Det är kommundirektören eller ersättare som beslutar om bemanningen i Krigsledningsstaben.

Staben ska kunna arbeta dygnet runt och kontinuerligt informera kommunstyrelsen om arbetet och händelseutvecklingen. Kommunstyrelsen ska hålla kommunfullmäktige informerad.

Staben ska under höjd beredskap hålla länsstyrelsen informerad om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen²⁰.

²⁰ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6.3. Kommunens beredskapsplanering

Kommuner och regioner ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser)²¹ Förvaltningen och dess stab och sektorer samt bolagsstyrelser ska delta i arbetet med den övergripande beredskapsplaneringen. En beredskapsplan ska tas fram av respektive sektor och bolagsstyrelse som en del av beredskapsarbetet i fredstid och beredskapsplanen ska aktiveras när Sveriges regering beslutar om höjd beredskap.

Beredskapsplanen ska:

- Omfatta samtliga relevanta aspekter på den egna verksamheten och fungera som ett stöd när det kommer till prioriteringar och ge konkret vägledning till hur arbete ska bedrivas.
- Utgå ifrån den kommunövergripande krigsorganisationen och fördjupat beskriva den egna verksamhetens krigsorganisation, i såväl text som i ett organisationsschema samt innehålla en bemanningsplan.
- Avse såväl beredskapshöjningar efter hand som omedelbar övergång till högsta beredskap och minst omfatta följande områden:
 - Beredskapshöjning efter hand samt omedelbar övergång till högsta beredskap
 - Ledning och samband
 - Prioritering och minimikrav gällande samhällsviktig verksamhet och lagreglerad verksamhet
 - Krigsorganisation
 - Planering för tillkommande uppdrag
 - Bemanningsplan
 - Samverkan
 - Information och kommunikation extern och internt
 - Analys av köns- och barnperspektivet samt socioekonomiskt perspektiv
 - Utbildning och övning

6.4. Arbetstidsformer

Till skillnad från krisstaben i krisorganisationen ska krigsledningsstaben i krigsorganisationen ha en ständig bemanning och beredskap. Därutöver ska samtliga stabsfunktioner vara bemannade för att snabbt möta uppkomna situationer och samtidigt ha en beredskap framåt. Det är kommundirektören eller ersättare som beslutar om bemanningen i ledningsstaben.

Staben ska kunna arbeta dygnet runt och kontinuerligt informera förvaltning och kommunstyrelse om arbetet och händelseutvecklingen. Kommunstyrelsen ska hålla kommunfullmäktige informerad. Deltagande i kommunledningsgruppen beslutas av kommundirektören enligt ordinarie förfarande.

²¹ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

7. Krigsplacering

Under höjd beredskap kan regeringen besluta om allmän tjänsteplikt. Det kan gälla en viss verksamhet eller en viss del av landet. Svenska medborgare eller personer som är stadigvarande boende i Sverige och som är mellan 16 och 70 år kan komma att omfattas av allmän tjänsteplikt vid höjd beredskap. Allmän tjänsteplikt fullgörs vanligen genom att personen kvarstår i sin anställning och går till sin arbetsplats som vanligt.

7.1. Allmän tjänsteplikt och krigsplacering

Samtliga tillsvidareanställda i Kungälv kommun, som inte är ianspråktaga av annan myndighet, är krigsplacerade via registrering hos Plikt- och prövningsverket. Det innebär att när regeringen beslutar om aktivering av allmän tjänsteplikt ska alla krigsplacerade inställa sig till tjänstgöring i enlighet med informationen i det krigsplaceringsbrev som Kungälv kommun skickar ut.

Även personal med som inte är krigsplacerad omfattas av allmän tjänsteplikt. Skillnaden är att arbetsgivaren inte kan vara säker på att dessa inte har någon annan krigsplacering. När allmän tjänsteplikt är aktiverad kan anställda som inte är krigsplacerade i Kungälv kommuns förvaltning och alltså, om det råder särskilda skäl, anvisas andra tjänsteställen än hos sin ordinarie arbetsgivare om beslut fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Arbetsförmedlingen). Länsstyrelsen, i egenskap av länets högsta civila totalförsvarsmyndighet, kan under höjd beredskap besluta om att omfördela personal mellan myndigheter med representation i länet.

Under höjd beredskap kan regeringen fatta beslut om att Arbetsrättslig beredskapslag (1987:1262) ska börja gälla. Vid beredskapslarm, som meddelar att högsta beredskap råder i hela Sverige, aktiveras såväl allmän tjänsteplikt som arbetsrättslig beredskapslag per automatik.

7.2. Arbetet med krigsplacering i fredstid

Syftet med krigsplacering är att säkerställa personalförsörjningen under höjd beredskap och bemanna den beslutade krigsorganisationen. Krigsplacering är en planeringsåtgärd för att förvaltningen ska kunna säkerställa en bemanning för de uppgifter som följer av ordinarie och tillkommande uppdrag. Säkerhetsenhet tillsammans med HR-enheten genomför en årlig registrering av tillsvidareanställda (krigsplacering) hos Plikt- och prövningsverket. Vid denna årliga registrering krigsplaceras alla tillsvidareanställda som anställts under året och anställda som avslutat anställningen tas bort från registreringen. Varje sektor och verksamhet erhåller en sammanställning av vilka medarbetare som är krigsplacerade hos andra aktörer och därmed inte tillgängliga för Kungälv kommun.

Krigsplacerade medarbetare i Kungälv kommun ska av sin arbetsgivare ges skriftligt besked om sin krigsplacering via brev till folkbokföringsadressen. Beskedet ska innehålla uppgift om inställelseplats.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

7.3. Arbetstid och arbetsrätt under höjd beredskap

I arbetstidslagen och tillhörande förordning²² finns särskilda bestämmelser avseende krig och krigsfara. Regeringen kan bland annat föreskriva att:

- Den ordinarie arbetstiden utökas till max 60 timmar/vecka
- Bestämmelserna om mertid sätts ur spel
- Veckovilan ska vara minst 24 timmar (36 timmar är ordinarie)

Alla kommuner kan i sådant läge få ut mer arbetstid från varje anställd, ytterst för att säkra förmågan att fortsatt leverera samhällsviktig verksamhet. En arbetsgivare måste dock värna de anställdas hälsa och organisationens uthållighet över tid samt även fundera på eventuellt ökat behov av skiftgång i händelse av krig. Sannolikt behöver flera verksamheter inom kommunen i ökad omfattning upprätthålla beredskap och jour dygnet runt om ett väpnat angrepp skulle inträffa.

Regeringen kan även fatta beslut om att aktivera arbetsrättslig beredskapslag (1987:1262) under höjd beredskap. Lagen syftar främst till att säkra personalförsörjningen i händelse av krigsfara och krig. När lagens paragrafer tillämpas kan vissa befintliga lagar temporärt ändras, till exempel:

- lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet
- lagen (1974:358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen
- lagen (1982:80) om anställningsskydd
- semesterlagen (1977:480) - möjligt för arbetsgivaren att minska arbetstagarens rätt till uttag av semesterdagar till som lägst tio dagar
- föräldraledighetslagen (1995:584)

Vissa lagar kan upphöra att gälla (temporärt), till exempel:

- lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning
- lagen (1979:1184) om rätt till ledighet för vissa föreningsuppdrag i skolan
- lagen (1986:163) om rätt till ledighet för utbildning i svenska för invandrare.

Regeringen får även föreskriva om förbud mot exempelvis fackliga stridsåtgärder, om dessa hotar att skada totalförsvaret²³.

Det finns även ett kollektivavtal ifrån 1988, som uppdaterades 2022, mellan SKR, Sobona (Kommunala företagens arbetsgivarorganisation), Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Sveriges kommunalarbetsförbund, OFR Allmän kommunal verksamhet, OFR Hälso- och sjukvård, OFR Läkare, Lärarförbundet och Lärarnas riksförbunds samverkansråd, AkademikerAlliansen och AkademikerAlliansens anslutna riksorganisationer samt Brandmännens Riksförbund.

Kollektivavtalet är gällande och ska tillämpas när arbetsrättslig beredskapslag gäller eller vid en tidpunkt som de centrala parterna beslutar. Arbetsrättslig beredskapslag reglerar bland annat bestämmelser om arbetstid, semester, lön, förhandlingsordningar i rättstvister samt hur anställda kan omplaceras till annan anställning i kommunen eller till annan kommun eller behörig myndighet.

Möjligheten att omplacera anställda i händelse av krigsfara eller krig regleras även i den så kallade förfarandelagen²⁴ Enligt denna lag kan regeringen delegera beslutanderätt till kommunfullmäktige eller kommunal förvaltningsmyndighet avseende att de som tjänstgör inom kommunen ska tjänstgöra i andra tjänster eller uppdrag i kommunen eller inom det allmänna.

²² 4 § arbetstidslag (1982:673), 4 § arbetstidsförordning (1982:901)

²³ Arbetsrättslig beredskapslag (1987:1262)

²⁴ 11 § Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

7.4. Frivilliga resurser under höjd beredskap

Om den egna personalen i kommunens sektorer, förbund och bolag inte bedöms räcka till, antingen till numerären eller avseende kompetens, kan frivilliga utgöra en viktig resurs. Dessa personer kan vara särskilt värdefulla om de är rekryterade, utbildade och övade i förhållande till specifika uppgifter och befattningar som inte kommunens ordinarie anställda normalt fullgör, men som utgör kommunens tillkommande uppdrag under höjd beredskap.

Myndigheter med uppgifter inom totalförsvaret, som till exempel en kommunal myndighet, har möjlighet att sluta avtal med en person som tillhör en frivillig försvarsorganisation (FFO) om att denne ska tjänstgöra inom totalförsvaret. Personer som ingått ett sådant avtal kallas för avtalspersonal.

Innan ett avtal om avtalspersonal ingås ska myndigheten kontrollera med den frivilliga försvarsorganisationen där personen ingår om denne är lämplig för tjänstgöringen. För tjänstgöring inom de civila delarna av totalförsvaret måste personen ha fyllt 16 år. När väl ett avtal om tjänstgöring har slutits ansvarar myndigheten för att registrera och krigsplacera sådan avtalspersonal²⁵. Avtalspersoner är skyldiga att tjänstgöra under höjd beredskap först när regeringen har beslutat att aktivera den allmänna tjänsteplikten²⁶.

De frivilliga försvarsorganisationerna är självständiga förbund och föreningar som har skapats på medlemmarnas egna initiativ, men vars uppgifter bestäms av Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och utgör resurser för både civila myndigheter och Försvarsmakten vid svåra samhällsstörningar och totalförsvarets behov²⁷. Det finns 18 erkända frivilliga försvarsorganisationer som bedriver frivillig försvarsverksamhet.

Dessa är:

- Frivilliga Automobilkårernas Riksförbund (FAK)
- Frivilliga Flygkåren (FFK)
- Frivilliga Motorcykelkårernas Riksförbund (FMCK)
- Frivilliga Radioorganisationen (FRO)
- Flygvapenfrivilligas Riksförbund (FVRF)
- Försvarets Personaltjänstförbund (FPF)
- Insatsingenjörernas Riksförbund (IIR)
- Sjövärnsmåns Riksförbund (SVK RF)
- Svenska Blå Stjärnan (SBS)
- Svenska Brukshundklubben (SBK)
- Svenska Fallskärmsförbundet (SFF)
- Svenska Försvarsutbildningsförbundet (Försvarsutbildarna)
- Svenska Lottakåren (SLK)
- Svenska Pistolskytteförbundet (SPSF)
- Svenska Röda Korset (SRK)
- Svenska Skyttesportförbundet (SvSF)
- Sveriges Bilkårers Riksförbund (Bilkåren)
- Sveriges Civilförsvarsförbund (SCF).

Frivilligrörelsen i Sverige har ända sedan andra världskriget utgjort en viktig del av Totalförsvaret inte minst när det kommer till folkförankring och försvarsviljan. De har idag viktiga uppgifter gentemot den

²⁵ 1–4 § Förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet

²⁶ Frivilliga försvarsorganisationer – förstärkning för myndigheter och kommuner MSB1201 (2018), sid 9

²⁷ <https://www.pliktverket.se/totalforsvarsplikten/monstring-och-monstringsunderlaget/inte-kallad-till-monstring/frivilliga-forsvarsorganisationer>

militära verksamheten i totalförsvaret, exempelvis utbildar och ansvarar de frivilliga försvarsorganisationerna för rekryteringen till cirka 6000 specialistbefattningar i Hemvärnet²⁸.

Under flera år har MSB:s uppdrag till dessa i huvudsak fokuserat på uppgifter som syftar till att stärka den fredstida krisberedskapen²⁹. Behovet av stöd i samband med fredstida kriser kan till exempel baseras på behov identifierade genom kommunens risk- och sårbarhetsanalyser³⁰. MSB rekommenderar också kommuner att analysera hur behoven av förstärkning vid höjd beredskap ser ut i organisationen och föra dialog med frivilliga försvarsorganisationer om hur deras utbildade medlemmar kan utgöra en förstärkningsresurs³¹.

I Kungalvs kommun finns frivilliga resursgruppen (FRG), vilket är en strukturerad form av samarbete mellan kommunen och utbildade medlemmar från de frivilliga försvarsorganisationerna FRG, är en frivillig resurs som stöder och förstärker kommunens krishantering vid samhällsstörningar. FRG är ett avtalsbaserat koncept för att samla frivilliga försvarsorganisationers kompetenser på lokal nivå.

8. Skydd av civilbefolkningen

Med skydd av civilbefolkningen eller befolkningsskydd som det kallas menas i huvudsak³²:

- Varning/varningssystem (VMA)
- Skyddsrum
- Utrymning och inkvartering
- Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB)
- Förstärkningspersonal

På grund av det rådande omvärldsläget så har arbetet med frågan om skydd av civilbefolkningen återupptagits i Sverige och Kungalvs kommun behöver lokalisera de resurser som behövs för att skydda människor. Dessa resurser hänger ihop med varandra men de behöver även fungera var och en för sig och tillsammans. Det är MSB som är den myndighet som ansvarar för befolkningsskyddet.

8.1. Skyddsrum

Skyddsrum ska tillgodose befolkningens behov av fysiskt skydd i krig och som fastighetsägare har Kungalvs kommun ett ansvar att underhålla och vid en höjd beredskap driftsätta de skyddsrummen som ägs direkt av kommunen. De bolag och stiftelser som ingår i Kungalvs koncern ska själva underhålla och vid en höjd beredskap säkerställa att skyddsrummen kan vara i bruk.

Enligt Lag (2006:545) om skyddsrum och tillhörande förordning och föreskrifter ansvarar bland annat Kungalvs kommun och dess bolag samt stiftelser för att:

- Ge anvisning om var skyddsrummet finns genom skyltning
- I fred använda skyddsrummet på ett sådant sätt att det kan ställas i ordning inom 48h vid höjd beredskap
- Underhålla skyddsrummet och dess utrustning
- Inte göra ändringar eller ingrepp i skyddsrummet som kan försämra skyddsrummets funktion
- Låta allmänheten komma in i skyddsrummet vid höjd beredskap.

²⁸ Försvarsdepartementet, Motståndskraft Inriktning av totalförsvaret och utformning av det civila försvaret 2021–2025, Ds 2017: 66, kap 12.2, sid 133

²⁹ Regeringens proposition 2020/21:30 Totalförsvaret 2021–2025, kap. 9.1.9, sid 133

³⁰ MSB Handbok i kommunal krisberedskap 1. Övergripande processer, MSB1575 - maj 2020, sidan 22

³¹ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2018), Frivilliga försvarsorganisationer – förstärkning för myndigheter och kommuner. Publikationsnummer: MSB1201 - maj 2018, sid 8

³² <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/krisberedskap--civilt-forsvar/befolkningsskydd/>

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

För att säkerställa funktionaliteten i kommunens skyddsrum samt för att på ett effektivt sätt kunna iordningsställa och aktivera skyddsrummen ska det finnas en rutin för hur man ska gå till väga.

Det finns i Sverige idag ett stort antal skyddsrum i den befintliga bebyggelsen och Riksdagen har bestämt att dessa ska bevaras för sitt ändamål i händelse av krig. Därför är MSB restriktiva med att bevilja ansökningar om avveckling då skyddsrum endast får avvecklas om det finns särskilda skäl.

8.2. Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)

Systemet för utomhusvarning, viktigt meddelande kallas i folkmun för "hesa Fredrik" och finns för att varna allmänheten både under höjd beredskap och i fredstid. MSB är ägare till systemet för utomhus varningen och de ansvarar även för var man placerar ut ljudsändarna som finns i kommunen. I Kungalvs kommun är det Bohus Räddningstjänstförbund som driftsätter och underhåller sändarna. Främst så sitter ljudsändarna i kommunens tätort men de kan även förekomma på andra platser i kommunen.

MSB har inlett ett utbyte av systemet där de gamla tryckluftsdreven ljudsändarna ut mot elektroniska. Det nya elektroniska systemet har en annorlunda ljudkaraktär men kan förmedla upp till åtta förinspelade meddelanden som finns lagrade i ljudsändarna. Hela systemet för utomhusvarning är skyddat för elektromagnetiska pulser och klarar av strömbrott upp till sju dagar.

Förutom utomhusvarning finns det VMA genom radio och tv, SMS, på internet och i appar.

I fredstid finns det två olika varningar, Viktigt meddelande och Faran över.

Viktigt meddelande har 7 sekunder långa ljudstötter med 14 sekunders paus mellan och upprepas 6 gånger. Faran över är en 30 sekunders lång ljudstöt som signalerar att faran är över.

Vid höjd beredskap finns det två olika varningar. Vid omedelbar krigsfara kan regeringen beordra signalen beredskapslarm för att kalla in civil personal till militärtjänstgöring samt vid luft angrepp kan kommunerna sända signalen för flyglarm, vid meddelande från Försvarmakten, för att varna befolkningen.

Flyglarmet är 2 sekunder långa ljudstötter med 2 sekunders paus mellan som upprepas under 1 minut.

Beredskapslarm är 30 sekunder långa signaler med 15 sekunders mellanrum som upprepas 6 gånger.

8.3. Utrymning och inkvarteringar

I samband med en stor samhällsstörning kan en storskalig utrymning vara en förutsättning för att rädda människors liv och hälsa. Kungalvs kommun har varit förskonad ifrån samhällsstörningar som medfört ett behov av utrymning. Klimatförändringar, med skogsbränder och översvämningar som följd, samt det försämrade säkerhetspolitiska läget i vårt närområde är faktorer som kan komma att aktualisera ett behov av ökad förmåga i kommunen att kunna genomföra en storskalig utrymning.

En storskalig utrymning är en utrymning som omfattar en stad, stadsdel eller ett stort geografiskt område snarare än ett kvarter eller enskilt bostadshus. Den pågår också i regel under en längre tid – dagar, veckor eller månader vilket innebär att den kan påverka många människor, djur och samhällsviktiga verksamheter som skola, vård och omsorg samt industriella och kommersiella funktioner. En storskalig utrymning kräver samordning mellan flera olika aktörer.

Vid inkvartering kan det vara så att det är antingen de egna kommuninvånarna som behöver hjälpas vid en storskalig utrymning eller att Kungälv får stå som mottagare vid en händelse i en annan kommun. Målet är att Kungälv snabbt ska ställa om en transit- eller mottagningsplats vid evakuering.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

8.4. Räddningstjänsten under höjd beredskap (RUHB)

Kommunens organisation av räddningstjänsten är en av de viktigaste hörnstenarna i det moderna totalförsvaret. För att den, på ett effektivt sätt och med kraft kunna utföra sina uppgifter vid större samhällsstörningar, höjd beredskap och krig, krävs det en sammanhängande planering.

Räddningstjänstförbundet Bohus kommer behöva kunna analysera hoten, bestämma en ambitionsnivå och inventera behovet av resurser, personal, utrustning och utbildning och övning för de särskilda krav som ställs på räddningstjänsten under höjd beredskap och i värsta fall i krig.

Den kommunala räddningstjänsten styrs av Lagen om skydd mot olyckor³³ och under kapitel 8 framgår det att räddningstjänsten ska skydda och rädda befolkningen och civil egendom från verkningar av krig och utöver det som framgår i lagen ansvara för:

- Upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden
- Indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel

Personal som ingår i räddningstjänstens organisation ska under samma tid även delta i åtgärder för första hjälp åt transport av skadade samt för befolkningsskydd.

Under höjd beredskap får även regeringen eller annan myndighet som regeringen bestämmer besluta om att ta i anspråk personal ifrån den kommunala räddningstjänsten för uppgifter som ej rör den egna kommunen. Om personal tagits i anspråk har kommunen rätt till ersättning av staten för skäligen kostnader.

8.5. Förstärkningspersonal

Med förstärkningspersonal menas utbildade frivilliga resurser. Detta hanteras under punkt 7.4

9. Säkerhetsskydd

Kungalvs kommun ska i och med sin del i arbetet med det civila försvaret och totalförsvaret arbeta aktivt med säkerhetsskyddet. Detta för att på ett korrekt sätt hantera skyddsvärd information som bland annat krigsplaceringar.

Säkerhetsskydd är skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsklassificerade uppgifter. Säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2022:1) gäller för alla som bedriver verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller som omfattar förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd. Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1) innehåller mer detaljerade bestämmelser som kompletterar lagstiftningen.

³³ Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

9.1. Säkerhetsskyddsanalys

Säkerhetsskyddslagen ställer krav på att en säkerhetsskyddsanalys ska genomföras och utifrån den vidta nödvändiga åtgärder som ska dokumenteras i en säkerhetsskyddsplan. Säkerhetsskyddsanalysen är grunden för säkerhetsskydd och analysens resultat ska vara styrande för hur verksamheten planerar och vidtar relevanta säkerhetsskyddsåtgärder. En säkerhetsskyddsanalys ska genomföras vart annat år.

Säkerhetsanalysen ska tydliggöra vad som ska skyddas, mot vad och hur det ska skyddas. I säkerhetsskyddsplanen ska det framgå vilka åtgärder som ska vidtas, vem som är ansvarig för respektive åtgärd och inom vilket tid åtgärden ska vidtas. Säkerhetsskyddsåtgärderna delas in i tre områden; informationssäkerhet, personalsäkerhet och fysisk säkerhet.

9.2. Informationssäkerhet

Informationssäkerhet syftar till att skydda säkerhetsklassificerad information oavsett form och förekomst, elektronisk såväl som fysisk och ska förbygga att uppgifter röjs, ändras, görs otillgängliga eller förstörs. Alltså säkerställa konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet. Det är inte begränsat till tekniska åtgärder utan gäller även för rutiner och beroende av en bra personalsäkerhet och relevanta utbildningar.

Informationssäkerhetsarbetet regleras i kommunens Informations säkerhetspolicy och Riktlinje för informationssäkerhet. Incidenthanteringen regleras i separat anvisning.

9.3. Fysisk säkerhet

Fysisk säkerhet ska förebygga obehörigt tillträde till och skadlig inverkan på områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt där säkerhetsklassificerade uppgifter finns eller där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs. Fysisk säkerhet handlar grundläggande om att genom ett system av personal, rutiner, byggnads- och säkerhetsteknik ge en robust förmåga att upptäcka, försvåra och hantera olika typer av angrepp.

9.4. Personalsäkerhet

Personalsäkerhet består av tre delar, säkerhetsprövning, registerkontroll och utbildning. Utbildning ska säkerställa att de personer som deltar i säkerhetskänslig verksamhet har tillräcklig kunskap om säkerhetsskydd.

Säkerhetsprövning handlar om att förebygga att personer som inte är pålitliga ur en säkerhetssynpunkt deltar i en säkerhetskänslig verksamhet eller på annat sätt tar del av säkerhetsklassificerade uppgifter. Processen med säkerhetsprövning inleds när en person anställs eller på annat sätt ska delta i säkerhetskänslig verksamhet. En mer detaljerad beskrivning av processen kring säkerhetsprövning finns i Rutin för säkerhetsprövning, antagen av säkerhetsskyddschefen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

10. Lagbestämmelser

10.1. Primära bestämmelser som riktar sig mot detta dokument.

- Regeringsformen
- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.
- Lag (2003:773) om skydd mot olyckor
- Förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap.
- Lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt.
- Förordning (1995:238) om totalförsvarsplikt.
- Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
- Förordning (1988:1215) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
- Ransoneringslag (1978:268)
- Arbetsrättslig beredskapslag (1987:1262)
- Arbetstidslag (1982:673), Arbetstidsförordning (1982:901)
- Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30), riksdagsbeslut 15 december 2020
- Kollektivavtal för krigs- och beredskapstillstånd, KB-avtalet
- Säkerhetsskyddslag (2018:585)
- Säkerhetsskyddsförordning (SFS 2021:955)

10.2. Stödjande dokument

Nedan redovisas planeringsinriktningar och underlag som behöver beaktas vid planering. Aktuella underlag finns på MSB:s hemsida, www.msb.se

- Handlingskraft, MSB och Försvarsmakten. Handlingsplan för att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret 2021–2025, MSB2020-I 626 I-3.
- Värnkraft - Inriktningen av säkerhetspolitiken och utformningen av det militära försvaret 2021-2025Ds 2019:8.
- Allvarstid Försvarsberedningens säkerhetspolitiska rapport 2023Ds 2023:19.
- Rätt person på rätt plats - offentliga aktörer: vägledning för krigsorganisation och krigsplacering, MSB1944.
- Överenskommelse om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar 2024–2026, MSB 2023–17351, SKR 2023/02112.
- Hotbildsunderlag i utvecklingen av civilt försvar, FOI Memo 5089 (typfall 1–4).
- Typfall 5: Utdragen och eskalerande gråzonsproblematik, FOI Memo 6338.
- Säkerhetspolisens vägledningar för säkerhetsskydd (www.sakerhetspolisen.se).
- Totalförsvarets författningshandbok 2022/2023, Försvarsdepartementet.
- Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar. MSB 777
- Förutsättningar för krisberedskap och totalförsvaret i Sverige 930/2011 upplaga 2023.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

11. Levandegöra

Detta dokument ska kommuniceras ut till samtliga delar av Kungalvs kommuns verksamheter, bolag, förbund och stiftelser via hemsidan och intranätet.

12. Uppföljning

Styrdokumentet följs upp och vid behov förbättras vid eventuella lag ändringar eller att styrdokumentets giltighetstid löper ut.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Plan för hantering av extraordinära händelser

Plan

Diarie-/dokumentnummer:	KS2023/2094
Beslut:	2023-12-13 KS §426/2023
Beredande politiskt organ:	Krisledningsnämnd
Ersätter tidigare beslut	2020-01-15 KS
Giltighetstid:	2027-12-31
Dokumentansvarig:	Säkerhetschef
Senast uppdaterad av:	Säkerhetschef

Innehåll

1. Inledning	3
2. Relation till andra styrdokument	3
3. Syfte	3
4. Mål och viljeinriktning	3
5. Grunder för kommunens krisledning	4
5.1 Samhällets grundprinciper för krisberedskap	4
5.2 Krissamverkan	4
5.3 Beskrivning av kommunens krisorganisation	5
6. Aktivering och avveckling av krisorganisationen	6
6.1 Aktivering av krisorganisationen	6
6.2 Organisationens uthållighet	7
6.3 Beslut om återgång till grundberedskap	7
6.4 Utvärdering av krisberedskapsarbetet	7
7. Krisorganisation	8
a. Krisorganisationskarta	8
b. Krisorganisationens funktioner	9
i. Tjänsteman i beredskap (TiB)	9
ii. Krisledningsnämnd	10
iii. Central krisledning	10
iv. Stöd till den centrala krisledningen	11
c. Sektorerna och bolagen	13
d. Kommunens beredskapsnivåer	14
e. Stödfunktioner	18
8. Kriskommunikation	18
a. Mål och riktlinjer för kriskommunikation	19
b. Kriskommunikationssamverkan med helhetssyn	19
c. Målgrupper och kommunikationskanaler	20
9. Lokaler	21
10. Levandegöra	21
11. Uppföljning	22

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Inledning

Kommunerna ansvarar för många frågor som berör dess invånare och företagare. Kommunerna ser exempelvis till att det finns barnomsorg, skola och omsorg för äldre. Kommunerna planerar för stadens utveckling och se till att det finns bostäder och att människor kan slänga sina sopor, få rent vatten och fungerande avlopp.

När det inträffar något som plötsligt hotar människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet eller våra grundläggande värden ska kommunen, tillsammans med samhällets andra aktörer, också hantera detta för att minska effekterna av det inträffade.

Enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommunen varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser i fredstid.

Om samhället drabbas av allvarliga, krisartade eller extraordinära händelser kan kommunen aktivera den krisledningsorganisation som beskrivs i denna plan för att samordna de kommunala insatserna och resurserna.

Kommunen har också ett ansvar att verka för samordning av aktörerna inom kommunens gränser för att hantera händelsen utifrån ett helhetsperspektiv där samhällets samlade resurser utnyttjas effektivt. Samverkan mellan de aktörer som ska hantera olika typer av samhällsstörningar är en förutsättning för ett framgångsrikt agerande.

2. Relation till andra styrdokument

Lednings- och kommunikationsplanen bygger på kommunens Risk- och sårbarhetsanalys och på Program för Kungälv kommuns arbete med krisberedskap och civilt försvar. Tillsammans utgör dessa dokument styrningen av kommunens arbete för att uppfylla uppgifterna enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

3. Syfte

Syftet med kommunens lednings- och kommunikationsplan är att ge kommunen förutsättningar att minimera konsekvenser på samhällets skyddsvärden och upprätthålla de samhällsviktiga funktioner som kommunen ansvarar för vid samhällsstörningar.

4. Mål och viljeinriktning

Kungälv kommuns målsättning i samband med en extraordinär händelse eller större samhällsstörning är att åtgärder och planering ska skydda och stötta samhällets skyddsvärden:

- **Människors liv och hälsa.** Fysisk och psykisk hälsa hos dem som drabbas direkt eller indirekt av en händelse. Omfattar alla människor som har Sverige som hemvist eller uppehåller sig i Sverige eller är svenska medborgare och uppehåller sig utomlands.
- **Samhällets funktionalitet.** Funktionalitet och kontinuitet i det som direkt eller indirekt starkt påverkar samhällsviktig verksamhet och därmed får konsekvenser för människor, företag och andra organisationer.
- **Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.** Människors tilltro till demokratin och rättsstaten samt förtroende för samhällets institutioner och det politiska beslutsfattandet, ledningsförmåga på olika nivåer, avsaknad av korruption och rättsövergrepp.
- **Miljö och ekonomiska värden.** Miljön i form av mark, vatten och fysisk miljö, biologisk mångfald, värdefulla natur- och kulturmiljöer samt annat kulturarv i form av fast och lös egendom. Ekonomiska värden i form av privat och offentlig lös och fast egendom samt värdet av produktion av varor och tjänster.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

- **Nationell suveränitet.** Kontroll över nationens territorium och över de politiska beslutsprocesserna i landet samt säkrande av nationens försörjning med förnödenheter. Nationell suveränitet kan ses som en förutsättning för att kunna värna övriga värden.

Det finns också mål för kommunens förmåga inför och vid en händelse. För att nå dessa behöver organisationen träna och öva sin krisorganisation. Målen i förmåga är:

- Kommunen ska upprätthålla och vidmakthålla en lägsta acceptabel försörjningsnivå för invånarna vid alla samhällsstörningar.
- Krisledningsorganisationen ska kunna anpassas efter samhällsstörningens omfattning och kunna förstärkas eller förändras efter behov.
- Kommunen ska kunna identifiera hjälpbehov inom förvaltningens ansvarsområden och inom det geografiska området Kungälv kommun.
- Kommunens åtgärder möter hjälpbehoven i samhället och skapar nytta för de som har drabbats eller för det som behöver skyddas.
- Kommunen ska verka för gemensam ledning tillsammans med andra aktörer och åstadkommer aktörsgemensam inriktning och samordning.
- Vid en händelse som kräver stärkt ledningsorganisation ska krisorganisationen vara aktiverad inom 90 minuter från det att ett beslut tagits.
- Kommunen ska säkerställa att lednings- och kommunikationsförmågan har en uthållighet i minst en vecka.
- Någon av ledamöterna i krisledningsnämnden ska inom 90 minuter kunna träda i verksamhet i samband med en extraordinär händelse, dygnet runt året runt. Nämnden är beslutsför då minst hälften av ledamöterna är samlad. Vid brådskande fall får ordförande eller annan ledamot fatta beslut å nämndens vägnar.

5. Grunder för kommunens krisledning

5.1 Samhällets grundprinciper för krisberedskap

Det finns tre grundprinciper som är centrala i samhällets krishantering: ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

Innebörden av de tre principerna är att krishanteringen i så stor utsträckning som möjligt ska ske med den löpande verksamhetens kunskaper, resurser, rutiner och metoder. Syftet med detta är att underlätta omställningen från den ordinarie verksamheten till krishantering och att säkerställa kompetens.

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en viss verksamhet under normala förhållanden fortsätter att ha samma ansvar under en kris eller krigssituation. Det innebär exempelvis att det är den vanliga sjukvården som ansvarar för att vården fungerar i tillräcklig omfattning även i en kris och elbolaget för elförsörjningen samt kommunen för hemtjänsten. Ansvarsprincipen innebär också att berörda aktörer har ansvar för att samverka före, under och efter en kris.

Likhetsprincipen innebär att en verksamhets lokalisering och organisation så långt det är möjligt ska vara densamma såväl under fredstida förhållanden som under kris eller krig. Förändringar ska alltså inte göras mer omfattande än vad som krävs och verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

Närhetsprincipen innebär att krisen ska hanteras så nära de berörda som möjligt. Det vill säga, där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Den instans som är närmast ansvarig ska svara för ledning av de åtgärder som krävs för att kunna hantera händelsen på ett effektivt sätt.

5.2 Krissamverkan

För att kunna hantera en kris på ett effektivt sätt är det viktigt att samhällets aktörer, som har ett ansvar för, eller kan bidra till att hantera samhällsstörningar, samverkar både innan och under en händelse. Som kommun har vi det geografiska områdesansvaret och ska därför verka för samordning

och gemensam inriktning av de åtgärder som behöver vidtas före, under och efter en samhällsstörning.

Samverkan mellan aktörerna i länet präglas av:

- Prestigelöshet och öppenhet
- Tillit och respekt
- Engagemang och delaktighet

Det är viktigt att kommunen har en helhetssyn som innebär att vi ser vår hantering som en del av en helhet, som ska använda samhällets resurser så effektivt som möjligt. Vi ser bortom organisatoriska gränser utan att frånta någon organisation sitt ansvar enligt de grundläggande principerna (kap 5.1).

Detta betyder att kommunen ska:

- Ta ansvar för helheten och inte bara den egna organisationens uppgifter.
- Vi försöker förstå och ta hänsyn till andra aktörers verksamheter, uppdrag och mandat.
- Vi tar initiativ till och deltar aktivt i samverkan.
- Vi samverkar så att samhällets samlade resurser används så effektivt som möjligt.
- Vi gör gemensamma prioriteringar om de samlade resursernas inte räcker till för att möta alla behov.
- Vi samverkar för samhällets bästa och med individens samlade behov i fokus.

5.3 Beskrivning av kommunens krisorganisation

Krisledningsorganisation kan aktiveras i flera steg och minskas och ökas efter behov.

Stegen, också kallade nivåer, ska både visa vilka resurser som behöver aktiveras och vilken allvarlighetsgrad som kommunen bedömer att den uppkomna händelsen har. Detta visar samverkande organisationer hur vi bedömer händelsen.

I kommunen finns en Tjänsteman i beredskap (TiB) som är kommunens kontaktpunkt för att öka tillgängligheten samt tydliggöra och underlätta kontakter med andra aktörer. Den är den primära kontaktvägen in i organisationen för att tidigt kunna agera och initiera åtgärder vid samhällsstörningar.

TiB kan svara för myndigheten i telefon, via RAKEL, i WIS samt via mejl dygnet alla timmar året runt och ska snabbt kunna upptäcka, verifiera och larma ut berörda.

TiB har mandat att aktivera krisledningsorganisationen och tillsammans med övriga jourfunktioner utgör detta kommunens **Grundberedskap** (också kallad beredskapsnivå Grön).

Vid mindre avvikelser som berör flera verksamheter ansvarar TiB för att samordna åtgärderna kopplade till händelsen. Detta görs genom att TiB kommunicerar direkt med de personer/funktioner som berörs. Stöd kan fås från övriga jourfunktioner i kommunen. En avstämning med kommundirektören ska alltid eftersträvas för att säkerställa att mandatet finns för fattade beslut. Går det inte att komma i kontakt med kommundirektören ska TiB agera i kommundirektörens anda och kalla in ledning och stabsfunktioner samt besluta om hantering av akuta åtgärder.

Nästa nivå kallas för **Grundläggande krisledning** (beredskapsnivå Gul) och innebär att TiB aktiverar kommundirektör, berörd sektorchef, kommunikationsstrateg och analysfunktion.

Bedömer man att händelsen är så stor och allvarlig att den inte kan hanteras på annat sätt, kräver skyndsamma insatser och innebär allvarliga störningar på viktiga samhällsfunktioner aktiveras **Förstärkt krisledning** (beredskapsnivå Orange). Det innebär att de flesta delarna i krisledningen aktiveras. Här kan även deltagande från andra aktörer ingå som berörs för att få till en samverkan kring hanteringen av händelsen. Exempel på deltagande aktörer är räddningstjänst, polis och västra götalandregionen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Den slutliga nivån är en extraordinär händelse. Denna nivå kallas **Särskild krisledning med krisledningsnämnd** (beredskapsnivå Röd). Förvaltningens förstärkta krisledning kompletteras då med den politiskt tillsatta Krisledningsnämnden (kommunens politiska ledning vid extraordinära händelser i fredstid).

Det står sällan klart från början hur omfattande en situation är eller kan bli och om det överhuvudtaget behövs en krisledning. Därför kan verksamheten och resurserna förändras över tid. Detta innebär att det är kommundirektören som, med stöd från tjänsteman i beredskap, har mandat att besluta vilka resurser som behöver aktiveras eller avvecklas inom krisledningen under arbetet.

Det är alltid kommundirektören som beslutar i vilken omfattning som händelsen ska hanteras samt vilken roll kommunen ska ha i förloppet förutom vid en extraordinär händelse där krisledningsnämnden aktiverats. Då är det i stället nämnden som fattar strategiska beslut som förvaltningen normalt inte har mandat att fatta, och det är tjänstemännen som verkställer fattade beslut.

Alla funktioner som har en roll i kommunens centrala krisledningsorganisation ska ha minst en ersättare för att kunna upprätta en krisledning över längre tid. Roller som anses som extra viktiga för att kunna hantera en kris ska ha två ersättare.

6. Aktivering och avveckling av krisorganisationen

6.1 Aktivering av krisorganisationen

Här följer det förfarande som normalt ska användas för att aktivera krisorganisationen.

- Den organisation eller kommunala verksamhet som först får reda på en händelse som kan leda till större verksamhets- eller samhällsstörningar ska kontakta kommunens Tjänsteman i Beredskap (TiB).
- TiB gör en första bedömning av situationen och behovet av åtgärder. Därefter kontakter TiB kommundirektören som sedan ansvarar för att informera politiken. Kommundirektören ska besluta om ytterligare funktioner behöver aktiveras. Om kommundirektören inte snabbt kan nås har TiB mandat att initiera arbetet och kalla in personal.
- Är händelsen allvarig ansvarar kommundirektören för att informera krisledningsnämndens ordförande om läget för att denne ska kunna fatta beslut om en extraordinär händelse.
- TiB sammankallar de personer som påverkas enligt larmlistan.
- TiB påbörjar iordningställandet av krisledningsrummet och ska därefter agera stabschef för att stötta kommundirektören. När säkerhetschefen finns på plats kan hen bli stabschef och TiB återgår då till grunduppdraget.
- Ett uppstartsmöte ska snarats hållas för att påbörja hantering av händelsen. Under mötet ska fyra punkter uppnås:
 - Tolka skeendet genom en lägesbild. (vad, när, hur, vem, prognos)
 - Identifiera hjälp- och åtgärdsbehov inom och utom kommunens ansvarsområden.
 - Prioritera hantering och analysera vilken gemensam hantering som måste ske med andra aktörer.
 - Fatta beslut om kommunens inriktning och utöva inflytande över andra aktörer för gemensam hantering.

Under mötet säkerställs också att alla roller som behövs för hantering av händelsen aktiverats samt vilka andra aktörer som behöver informeras:

- Vilka andra kan ha nytta av den information och de resurser kommunen har?

**KUNGÄLV
KOMMUN**

- Vilka andra kan ha information och resurser som kommunen har nytta av?
- Är händelsen allvarlig ska krisledningsnämndens ordförande bedöma om/när en extraordinär händelse medför att krisledningsnämnden ska träda i funktion (2 kap. 3 § lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap).

6.2 Organisationens uthållighet

I situationer som kräver att krisledningen måste upprätthållas över längre tid finns ställföreträdande medlemmar utsedda. Vid avlösning tjänstgör avgående och tillträdande personal samtidigt under någon tid för att möjliggöra överlämning. De avlämnande personerna ansvarar för att kartor, tabeller och loggböcker är uppdaterade för att vid en överlämning kunna redogöra för läget i stort, fattade beslut, förestående åtgärder och förväntad utveckling.

Vid långvariga händelseförlopp kan intensiteten i verksamheten variera. För att minimera konsekvenserna för den normala verksamheten ska antalet direkt engagerade personer anpassas till det som den aktuella situationen kräver.

6.3 Beslut om återgång till grundberedskap

TiB/Stabschef har befogenhet att anpassa stödfunktionerna under arbetets gång för att upprätthålla det behov av stöd som kommundirektören har. Detta innebär att delar av stödet kan avvecklas när syftet och behovet av funktionen inte längre finns.

Det är kommundirektören som beslutar om det finns ett behov av att upprätthålla ett stöd (stab) för att stödja den centrala krisledningen. Om kommundirektören inte anser att staben behövs ska denne informera stabschefen som påbörjar avvecklingen av staben.

Har krisledningsnämnden varit aktiv är det nämnden som beslutar när den ska avvecklas. Även kommunfullmäktige har mandat att besluta när krisledningsnämndens verksamhet ska avvecklas. Befogenheten finns som en yttersta spärr mot att krisledningsnämnden missbrukar sina befogenheter. Har nämnden varit aktiv ska skriftlig redovisning av händelseförlopp, kostnader samt utvärdering lämnas till fullmäktige så snart som möjligt.

När det har beslutats om att återgå till ordinarie arbete ska:

- Berörda inom kommunen och hos samverkande myndigheter/organisationer meddelas att så har skett.
- Dokumentation/loggboken slutföras och allt underlagsmaterial samlas in och sammanställas i kronologisk ordning.
- En första sammanställning och utvärdering genomförs.

Vid stora nyhetshändelser kan det fortfarande finnas ett intresse från media att rapportera om konsekvenserna dagarna efter en händelse. Därför måste kommundirektören, sektorchefer och kommunikationsstrategen vara tillgängliga även dagarna efter händelsen.

6.4 Utvärdering av krisberedskapsarbetet

En kris kan tvinga fram snabba beslut och det viktigt att reflektera över hur vi agerat och varför. Därför ska en utvärdering ske när större delar av krisorganisationen varit aktiv för att dra nytta av den erfarenhet som förvaltningen fått och ge möjlighet till granskning.

En omvärldsanalys om vad media rapporterat är viktig för att få en bild av hur omvärlden uppfattar oss.

Utvärderingen av händelsen bör påbörjas snarast möjligt efter det att kommunen återgått till normal verksamhet. En eller flera personer utses att genomföra utvärderingen. Kommundirektören tillsammans med säkerhetschefen ska ta initiativ till att utvärdering sker.

I utvärderingsarbetet bör allt material i form av t.ex. dokument och anteckningar samlas in och katalogiseras. Personal som deltagit bör intervjuas och samverkande myndigheters och organisationers synpunkter på det genomförda arbetet inhämtas.

När det gäller den interna informationen bör vi undersöka om kommunens egen personal anser att de fick den information de behövde. Lyckades vi med att ge berörda samma information samtidigt?

Med stöd av de insamlade uppgifterna görs en utvärdering av hanteringen, som kan resultera i förslag på revideringar av planer, checklistor och befattningsbeskrivningar.

Utvärderingen med slutsatser och förslag på förändringar redovisas för förvaltningsledningen som bedömer om kommunstyrelsen behöver informeras. Utvärderingen delges andra berörda parter efter behov.

7. Krisorganisation

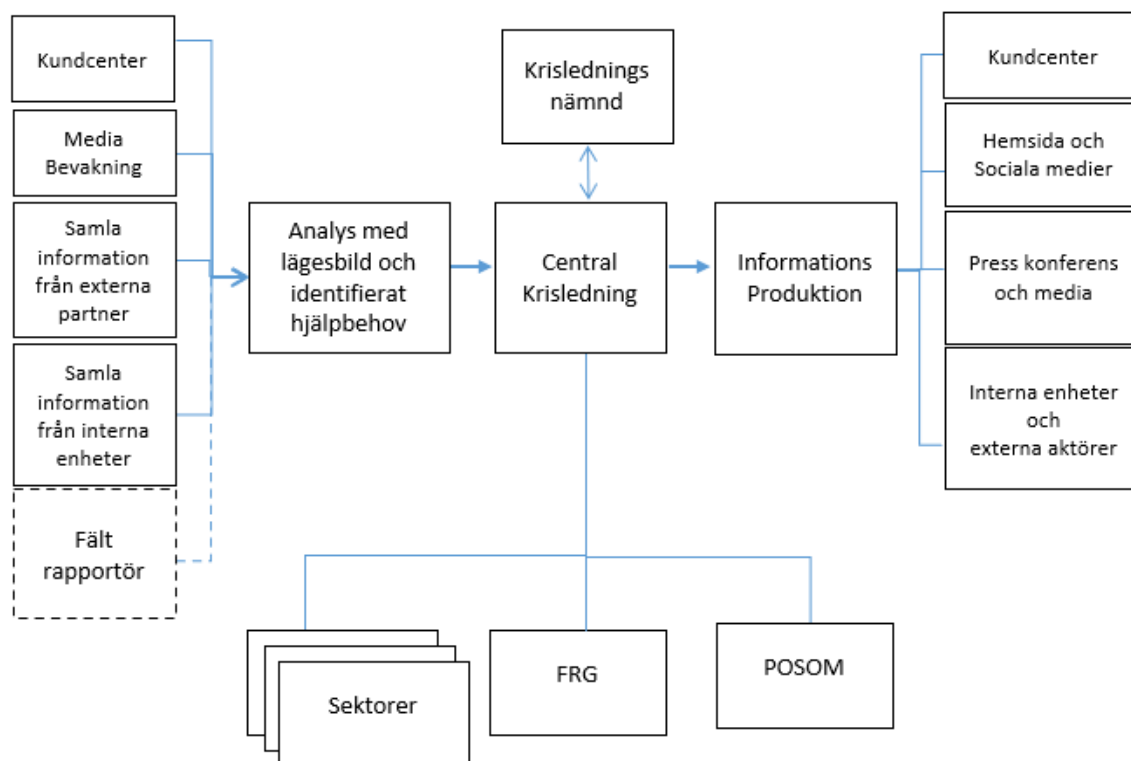
7.1 Krisorganisationskarta

Nedan är en karta över hur kommunens krisorganisation är uppbyggd.

Den vågräta organisationen beskriver hur informationen ska flyta genom organisationen från att först hämtas in, till att analyseras och skapa lägesbilder och beslutsunderlag. Dessa ges sedan till den centrala krisledningen för att fatta beslut som ombildas till information som sedan sprids via etablerade kanaler.

Den lodrätta organisationen beskriver i stället beslutshierarkin från krisledningsnämnd, genom den centrala krisledningen ner till sektorer, bolag och stödfunktionerna psykosocialt omhändertagande (POSOM) och frivilliga resursgruppen (FRG).

Till organisationen kan ytterligare stödfunktioner knytas för att underlätta arbetet. Förutom analys och kommunikation så har kommunen funktioner som handhar personalfrågor, dokumentation och ekonomi.

7.2 Krisorganisationens funktioner

Här beskrivs de roller som finns i kommunens krisorganisation. Utöver dessa roller kan funktioner från förvaltningens andra verksamheter användas beroende på krisens art och omfattning.

7.2.1 Tjänsteman i beredskap (TiB)

Kommunen har en tjänsteman i beredskap (TiB) som finns tillgänglig dygnet runt och är kommunens kontaktpunkt gentemot andra aktörer. TiB rapporterar direkt till kommundirektören och kan hantera mindre samhällsstörningar som berör ett fåtal verksamheter själv och aktiverar, efter beslut från kommundirektören, de delar av krisorganisationen som behövs vid större händelser. Funktionen delas mellan ett antal kommunala tjänstemän och ska alltid befinna sig inom 60 minuters avstånd från stadshuset i Kungälv för att snabbt kunna upprätta en fungerande krisledningsplats.

Huvudsakliga uppgifter för tjänsteman i beredskap (TiB):

- Vara tillgänglig via telefon och RAKEL året om.
- Tar emot information vid inträffad händelse.
- Genomför en första analys av händelsen.
- Föreslår för kommundirektören om händelsen bör hanteras av krisorganisationen.
- Sammankallar krisorganisationen och säkerställer att berörda funktioner aktiveras.
- Agerar initialt stabschef för att stötta kommundirektören i krisledningen.
- Hanterar mindre sektorsöverskridande samhällsstörningar som kan få stor påverkan på kommunen genom att samordna de kommunala resurserna.
- Företräda kommunen vid samverkanskonferenser med andra aktörer inför och vid samhällsstörningar.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

7.2.2 Krisledningsnämnd

Krisledningsnämndens uppdrag och mandat är att vid en extraordinär händelse kunna ta över andra nämnders befogenheter och beslutsrätt i den utsträckning som anses nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning. Nämnden beslutar i frågor som i huvudsak är av principiell och övergripande natur samt fastställer inriktningen i frågor som förvaltningen inte har mandat att fatta.

Enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjdberedskap, 2 kap 3§ så är det ordföranden i krisledningsnämnden som bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och beslutar i sådana fall att så skall ske.

Uppgifter:

- Besluta om en extraordinär händelse föreligger.
- Besluta om att överta hela eller delar av andra nämnders verksamhet.
- Besluta i principiella frågor som förvaltningen inte har mandat att fatta.
- Besluta om förändringar i kommunens servicenivåer som förvaltningen inte har mandat att fatta.
- Besluta om omfördelning av kommunens resurser som förvaltningen inte har mandat att fatta.
- Om behov föreligger, begära bistånd från andra kommuner eller stat.
- Besluta om hjälp till enskild.
- Besluta om när särskilda insatser som föranletts av extraordinära händelser ska upphöra.

Krisledningsnämnden består av tre ordinarie ledamöter och sex ersättare. Hur nämnden utses beskrivs i krisledningsnämndens reglemente.

7.2.3 Central krisledning

Den centrala krisledningen utgörs av delar av förvaltningsledningen och leds av kommundirektören. Krisledningen fattar beslut för hur förvaltningen ska agera vid större samhällsstörningar och extraordinära händelser. Krisledningen ska även besluta hur kommunen ska kommunicera, både med interna och externa gruppen. Samverkan med myndigheter eller näringsliv ska även ingå i den centrala krisledningens uppdrag. Den centrala krisledningen ska vid extraordinära händelser ansvara för att beslutsunderlaget till krisledningsnämnden är korrekt och tillse att nämndens beslut verkställs.

Huvudsakliga uppgifter för den centrala krisledningen:

- Starta en samordnad krisledning för kommunen.
- Analysera samhällsstörningen, skapa lägesbild över händelsen och tolka situationens hjälpbehov.
- Fatta inriktningsbeslut för arbetet inom förvaltningen och utöva inflytande på andra aktörer för att få en samordnad hantering av händelsen.
- Kontinuerligt bedöma behov och prioritera insatser och samordna insatser mellan de kommunala sektorerna.
- Skapa informationsunderlag samt lämna korrekt information både internt och externt.
- Företräda kommunen externt mot myndigheter, privata aktörer samt media och allmänhet.
- Etablera kontakter med externa aktörer samt verka för samverkan mellan aktörerna inom kommunen geografiska område.
- Om krisledningsnämnden aktiverats ska den centrala krisledningen sammanställa beslutsunderlag för krisledningsnämnden utifrån aktuella lägesbilder till åtgärder för att skydda människor, djur, miljö och stora ekonomiska värden.
- Dokumentera alla beslut som fattas och åtgärder som verkställs.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

- Diarieföra händelsen och dess resultat.

Följande funktioner ingår i den centrala krisledningen:

- **Kommundirektör:** Har det övergripande ansvaret för förvaltningens agerande. Han/hon är ansvarig för att leda arbetet i krisledningen.
- **TiB/Stabschef:** Vid en händelse är det TiB som startar upp den centrala krisledningen och kommer därefter agera för att ge kommundirektören relevant stöd som stabschef. Stabschefen ska se till att krisledningen har resurserna som behövs för att utföra uppdraget.
- **Sektorchefer:** Ska fungera som ingång till sina verksamheter och vara sakkunnig men även förmedla besluten nedåt och hjälpbehov uppåt från sin organisation.
- **Kommunikationsstrateg:** Ska säkerställa att vi redan initialt har med information och kommunikation i krisledningsarbetet.
- **Inriktnings- och samordningsfunktion från Räddningstjänstförbundet, Kungälv Energi och SOLTAK:** Ska både vara sakkunnig för den egna verksamheten och kunna förmedla beslut in och ut ur sin organisation. Funktionen ska innehas av en person som har mandat att fatta beslut för verksamheten. En viktig roll är också att lyfta hjälpbehov och åtgärdsbehov från den egna organisationen in i kommunens krisledning

7.2.4 Stöd till den centrala krisledningen

För en effektiv krisledning kan det finnas behov av ett stöd. Stödet kallas för en stab och består av ett antal funktioner som tillsammans ska underlätta beslutsfattandet. Staben leds av en stabschef som ska se till att stabens funktioner är tillsatta och att stabsarbetet funkar med tider, dokumentation, samverkan osv.

7.2.4.1 Stabschef

Stabschefen ska verka som gruppens "ordningsman" och säkerställa att staben följer den metodik som kommunen beslutat om.

Huvudsakliga uppgifter för stabschef

- Genomför tillsammans med kommundirektören uppstartsmöte med central krisledning.
- Stödja kommundirektören med stabsmetodik och mallar.
- Säkerställa att behövda funktioner är bemannade.
- Se till att det finns ett aktuellt lägesfönster som beskriver händelsen.
- Informera om att loggbok ska föras i samtliga funktioner i krisledningen och säkerställ att anteckningar förs på gemensamma möten.
- Kontrollera att staben har förutsättningar att arbeta.
- Säkerställ att kunskap finns om vilka lagar och förordningar som är tillämplbara på den uppkomna situationen.
- Säkerställa att beslut och direktiv genomförts.

7.2.4.2 Kommunikation

Kommunikation ska tillse att information om en händelse produceras och sprids via etablerade kanaler. Dessa kanaler kan variera över tid och beslutas utifrån varje situation. Kommunikation ska ansvara för samverkan med kundcenter så de har information att ge till medborgarna.

Huvudsakliga uppgifter för kommunikation:

- Ansvara för att samordna, paketera och förmedla information till massmedia och allmänhet.
- Ansvarar för att skapa en kommunikativ lägesbild för att möta informationsbehovet.
- Planera för och genomföra presskonferenser och intervjuer.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

- Ansvara för intern informationsspridning.
- Ansvarar för att samverka med kundcenter för utbyte av information.
- Delta i regionala samverkanskonferenser med inriktning mot kommunikationssamordning.

7.2.4.3 Analys

Analysarbetet handlar om att bearbeta information och finna tänkbara händelseutvecklingar och handlingsalternativ, vilket gör uppgiften till en av de viktigaste för resultatet av krisledningens arbete.

Det huvudsakliga uppdraget omfattar att samla in, dela upp, värdera och dra slutsatser av relevant informationen. Funktionen ska identifiera hjälp- och åtgärdsbehov som underlag till krisledningen. Funktionen ska knyta till sig relevant kompetens för att på ett korrekt sätt kunna analysera information och skapa beslutsunderlag. Här är det viktigt exempelvis juridisk expertis och kontrollfunktioner inom kommunens myndighetsverksamheter finns med.

Huvudsakliga uppgifter för analysfunktionen:

- Knyta till sig expertkunskap inom kommunen.
- Inhämta information från interna och externa aktörer (i samverkan med kommunikation och sambandsfunktionen). Bedöm informationens relevans och trovärdighet.
- Bearbeta andras och upprätta egna lägesbilder över händelsen.
- Tolka händelseförloppet och gör bedömningar utifrån inhämtad information. Vad har hänt/kan hända?
- Ta fram förslag till beslut och handlingsalternativ baserat på hjälp- och åtgärdsbehov.

7.2.4.4 Samband och samverkan

För att underlätta samverkan har Samband och samverkansfunktionen som uppgift att identifiera, kontakta och samverka med berörda aktörer för gemensam hantering av händelsen. I ansvaret ingår att dokumentera lägesbilder i WIS och samverka med RAKEL.

Huvudsakliga uppgifter för sambands och samverkansfunktion:

- Upprätthålla och säkerställ kontakt med samverkande organisationer.
- Förmedla information till och från involverade aktörer för att främja samverkan.
- Följ andra myndigheters arbete på hemsidor, via kontakter, WIS mm.
- Verka för att involverade aktörer hanterar samhällsstörningar samordnat och utnyttjar de samlade resurserna effektivt.
- Dela inkommen information med kommunikation och analysfunktion.

7.2.4.5 Karttjänst

Ska underlätta förståelsen av händelsen genom att visualisera handelsutvecklingen eller drabbat område på en digital eller analog karta.

Huvudsakliga uppgifter för karttjänsten:

- Hantera digitala kartor och skriva ut fysiska kartor till krisledningen.
- Ta fram kartunderlag och ritningar för de områden och verksamheter som är berörda.
- Bearbeta kartunderlag och bygga kartlager i GIS efter önskemål från krisledningen.

7.2.4.6 Dokumentation

Ansvarar för att dokumentera det som sker i den centrala krisledningen. Ska efter en händelse sammanställa övriga funktioners dokumentation i en gemensam loggbok. Allt eftersom händelsen utvecklas ska funktionen diarieföra den information som behöver diarieföras på ett korrekt och sökbart sätt i public 360.

Huvudsakliga uppgifter för dokumentation:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

- Säkerställa att beslut, rapporter, information och händelseförlopp registreras och bevakas.
- Upprätta/föra loggbok över krisledningens och organisationens övergripande arbete.
- Diarieföra och skapa ärenden i Public 360. Registrera ärenden och händelser.

7.2.4.7 Personal

Ska säkerställa att krisledningens arbetssituation blir så bra som möjligt. Det innebär att säkerställa att krisledningen och berörda verksamheter har tillgång till mat, dryck och vila i tillräcklig omfattning. Ska också fungera som ett stöd gällande övertidsregler och liknande.

Huvudsakliga uppgifter för personal:

- Planera för att personalbehovet täcks över tid i krisledningen, fördelaktigt med minst 3 dagars intervaller.
- Se till att organisationen har den uthållighet, på övergripande såväl som på individnivå, som krävs.
- Hantera avlösningar på ett effektivt och säkert sätt, i krisledningsnämnd, krisledning och stab.
- Planera på kort och lång sikt för mat, dryck och logi för krisledningen och stab och andra aktiverade funktioner.
- Hantera personalfrågor i övrigt.

7.2.4.8 Ekonomi

Ska vid större samhällsstörningar följa upp kostnader för hantering av händelsen. Beroende på sannolika händelseutvecklingar ska funktionen förbereda så det finns ekonomiska resurser för att hantera detta.

Huvudsakliga uppgifter för ekonomi:

- Göra ekonomiska underlag till budget samt följa upp budget, inköp och beställningar kopplade till samhällsstörningen.
- Tillse att organisationen har tillgång till de ekonomiska resurser som organisationen behöver för att hantera händelserna

7.3 Sektorerna och bolagen

Kungälv krisledningsorganisation bygger på de grundläggande principerna ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

Det innebär att respektive sektor och kommunalt bolag har ansvaret för sina verksamhetsområden vid samhällsstörningar.

Den centrala krisledningen kommer vid behov, och efter förmåga, stödja sektorerna och bolagen gällande bland annat kommunikation, analys och resursfördelning.

Följande uppgifter ska kunna hanteras inom varje sektor och bolag:

- Skapa en verksamhetsanpassad lägesbild som kan delas med central krisledning
- Analysera vilka skyddsvärden som är hotade på kort och lång sikt utifrån verksamhetens ansvar.
- Identifiera hjälp- och åtgärdsbehov inom verksamhetens ansvarsområde.
- Föreslå lösningar för den centrala krisledningen genom sektor eller bolagschef.
- Omsätta beslut från krisledningen i den egna organisationen.
- Följa upp och kontrollera så att beslut följs, samt att de varit effektiva inom ansvarsområdet.

7.4 Kommunens beredskapsnivåer

Här beskrivs de beredskapsnivåer som kommunen använder sig av. De ska både ge en anvisning vilket behov av organisation som behövs och visa samverkande aktörer vilken allvarlighetsbedömning på händelsen som kommunen gjort.

Grundberedskap (Grön)

Grundinformation

När något oväntat, utanför det vanliga och vardagliga inträffar och det krävs samordnande åtgärder kan en central samordning behövas. Det är TiB som är förvaltningens samordnare utanför ordinarie arbetstid. Vid övrig tid kommer dessa händelser kunna hanteras inom den normala organisationen. TiB är i detta läge kommunens krisstab och ska säkerställa att analys, kommunikation och stöd upprättas vid behov.

Ledare

Kommundirektören ska informeras för att kunna vara med och bedöma kommunens roll i händelsen. Det är TiB som är ledare och aktiverar de funktioner som måste agera på den uppkomna händelsen. TiB ska sedan följa utvecklingen och bedöma om händelsen kräver stöd av ytterligare funktioner.

Deltagande funktioner utanför normal arbetstid

- TiB
- Andra verksamhetsjourer
- Ordinarie funktioner som är i tjänst

Arbetssätt

TiB sitter på valfri ort och kan med hjälp av dator, telefon och annan utrustning leda och fördela de uppgifter som måste hanteras. TiB deltar i samverkanskonferenser som anordnas av länsstyrelsen och förmedlar informationen vidare till annan berörd personal.

Mötesplats

Detta kräver ingen speciell mötesplats. Behöver resurser träffas fysiskt ska ledningslokal i stadshuset användas.

Exempel på situationer:

- Stormar klass 2 med begränsade störningar.
- Begränsade avbrott i el/tele/vatten där kommunala skolor eller boenden berörs.
- Olika händelser där central samordning behöver ske.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Grundläggande krisledning (Gul)

Grundinformation

Detta är ett läge där kommunen avses ha höjd förmåga att skapa en lägesbild, bedöma hjälpbehov, informera internt och externt samt fatta beslut.

Med en gul ledningsstab avses kommunen höja sin förmåga att hantera en händelse inom normal verksamhet, vilket innebär att beslut sker enligt normala delegeringar. För att effektivisera arbetet ska checklistor användas för att underlätta nuläge, hjälpbehov och beslutfattande.

Ledare

TiB eller Kommundirektör sammankallar gul krisledningsstab. Om TiB eller Kommundirektör sammankallar gul krisledningsstab ska kommunstyrelsens ordförande informeras.

Deltagande funktioner

- TiB
- Kommundirektör
- Kommunikationsstrateg
- Berörd sektorchef/ verksamhetschef
- Analysfunktion

Ansvar

Kommundirektören ansvarar för beslutsfattandet. Normalt kan beslut under gul krisledningsstab ske i linjen enligt normala rutiner och normala delegeringar. Det är TiB som ansvarar för att de beslut om åtgärder som förvaltningen fattar dokumenteras.

Arbetssätt

Deltagarna informerar och avrapporterar till kommundirektören om bland annat lägesbild, vilka åtgärder verksamheten vidtagit samt vilka åtgärder verksamheten planerar att vidta framöver. Planeringsarbetet av vilka åtgärder verksamheten bör vidta kan med fördel omfatta åtgärder i ett akut skede (nutid), åtgärder på kort sikt (närmaste dagarna) och åtgärder på lång sikt (vecka).

Mötesplats

Stabsmöten hålls på ordinarie ledningsplats i stadshuset eller annan fysisk ledningsplats.

Exempel på situationer:

- Vädervarning klass 3 med stora samhällsstörningar.
- Större eller längre bortfall av el/tele/vatten.
- Brand med stor material skada i enskilda kommunala fastigheter fast utan personskador.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Förstärkt krisledning (Orange)

Grundinformation

Med orange krisledningsstab anses förbättrad förmåga att hantera en allvarlig samhällsstörning. Organisationen övergår till krisledningsorganisation och krisledningsnämnden informeras för att bedöma läget.

Ledare

Kommundirektören eller dennes ordinarie ersättare sammankallar orange krisledningsstab.

Deltagande funktioner:

- Kommundirektör
- Sektorchefer
- TiB/ Stabschef
- Kommunikation
- Analys
- Samband och samverkan
- Karttjänst
- Dokumentation
- Personal
- Ekonomi
- Samordningsfunktioner från kommunala bolag

Vid behov

Andra aktörer som representeras av en inriktnings- och samordningskontakter.

Ansvar

Beslut sker i enlighet med aktuella delegeringsordningar. Saknas beslutsmöjligheter på grund av avsaknad av delegation ska krisledningsnämnden informeras.

Arbetssätt

Situationen ska kontinuerligt utvärderas för att bedöma om händelsen ska bedömas som en extraordinär händelse. Om Kommundirektören eller dennes ordinarie ersättare sammankallar orange krisledningsstab ska krisledningsnämnden och kommunstyrelsen informeras snarast.

Exempel på situationer:

- Påtaglig påverkan på kommunens verksamhet eller hotade/utslagna kritiska försörjningssystem.
- Extrema väderförhållanden i kommunen med stor inverkan på samhällsfunktioner.
- Extrema vattenflöden i Göta och Nordre älv som orsakar/hotar att orsaka mycket stor skada i kommunen.
- Stort och sannolikt långvarigt bortfall av el/tele/vatten för betydande del av befolkningen.
- Stor brand i äldreboende eller skola med personella skador.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Särskild krisledning (Röd) med krisledningsnämnd

Grundinformation

Strukturen är samma som för förstärkt krisledning men här befinner sig kommunen i en extraordinär händelse som beslutats av Krisledningsnämnden.

Ledare

Krisledningsnämndens ordförande är den som beslutar när kommunen befinner sig i en extraordinär händelse. Det är krisledningsnämnden som har mandat att fatta inriktningsbeslut för kommunen.

Deltagande funktioner

- Krisledningsnämnd
- Kommundirektör
- Sektorchefer
- Samordningsfunktioner från kommunala bolag
- TiB/ Stabschef
- Kommunikation
- Analys
- Samband och samverkan
- Karttjänst
- Dokumentation
- Personal
- Ekonomi

Ansvar

Beslut sker i enlighet med aktuella delegeringsordningar såvida inte krisledningsnämnden övertagit den aktuella uppgiften och fattar beslut om förändrad delegation.

Arbetssätt

Den centrala krisledningen ska kontinuerligt redovisa för krisledningsnämnden vad man vidtagit för åtgärder samt sammanställa och leverera analyserade beslutsunderlag. Krisledningsnämnden fattar inriktningsbeslut och beslut som har strategiskt betydelse.

Exempel på situationer:

- Kärnteknisk olycka eller utsläpp av giftig gas som påverkar kommunen.
- Större oljepåslag på kust eller i Göta och Nordre älv.
- Stort skred som får stor påverkan på samhället.
- Terrordåd i kommunen.
- Mycket långvariga avbrott i el/tele/vattenförsörjningen för större delen av kommunen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

7.5 Stödfunktioner

POSOM

Beteckningen POSOM står för psykologiskt och socialt omhändertagande. Posoms ledningsgrupp kan kallas in av Samordningsansvarig för Posom, Kommundirektör eller Tjänsteman i Beredskap (TiB). Posoms ledningsgrupp samlas i stadshuset om möjligt.

POSOM leds av representanter från socialtjänst, skola, kyrkan, räddningstjänst och primärvård. Ledningsgruppens uppgift är att vid större katastrof, då samhällets ordinarie organisation inte räcker till, upprätta och leda ett psykosocialt stöd till drabbade och anhöriga, ofta genom att upprätta ett stödcenter. Till sin hjälp har de ett femtiotal utsedda stödpersoner från kommunens, landstinget och kyrkan.

Frivillig resursgrupp- FRG

Genom Civilförsvarsförbundet har kommunen tecknat avtal om en frivillig resursgrupp (FRG) i Kungälv. Gruppens uppgift är att stödja kommunen med personella och materiella resurser när de egna resurserna inte räcker till.

För att aktivera den frivilliga resursgruppen ska FRG-ansvarig kontaktas. Han/hon ringer sedan ut övriga deltagare. Det är TiB eller central krisledning som har möjlighet att aktivera FRG.

Exempel på scenarion där FRG kan aktiveras:

- Stora stormar eller snöoväder där kommun behöver hjälp med transport av mat eller brukare.
- Översvämningar där behovet är stort av skyddsvallar och evakuering.
- Stora skogsbränder där det kan behövas stöd vid evakuering, matleveranser och kommunikation.
- Stöd vid nödvattenhantering.
- Stöd med reservkraft vid elavbrott.
- Stöd med kommunikationsutrustning vid avbrott på telefoni.

Försvarsmakten

Kommunen har möjlighet att få stöd från Försvarsmakten vid samhällsstörningar genom Västra militärregionen. Försvarsmakten har möjlighet att hjälpa till enligt lag om skydd mot olyckor (2003:778) eller förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet. Det är räddningsledaren som ska kontakta Försvarsmakten som gör en bedömning och aktiverar relevant stöd i form av bemanning, fordon eller annan utrustning. Vid höjd beredskap är det i stället kommunen som ska stötta Försvarsmakten med resurser.

VMA

VMA- viktigt Meddelande till Allmänheten, kan beslutas av kommundirektören eller dennes ersättare, räddningsledare samt kommunens tjänsteman i beredskap.

VMA används då kommunen drabbas av allvarigare samhällsstörningar som kräver att kommuninvånarna skyndsamt får information kring händelsen. Exempel på detta kan vara svårare olyckor, utrymningar, utsläpp/föroreningar av farliga ämnen.

VMA (gäller varningsmeddelande och informationsmeddelande) sänds ut genom kontakt med SOS-alarm som kontaktar Sveriges radio. Systemet består av meddelanden i radio och TV, och ibland utomhussignalen "Hesa Fredrik". Varningen kan också skickas ut som sms till människor som befinner sig i ett visst område

8. Kriskommunikation

Inför eller vid verksamhets- eller samhällsstörning ska kommunen agera snabbt och kraftfullt och informera om situationen, vilka bedömningar som görs och vilka åtgärder som sätts in. Det sker

**KUNGÄLV
KOMMUN**

genom samverkan med verksamheter, andra myndigheter och organisationer och genom att utnyttja och samordna intern och extern kommunikation via de kanaler och kontaktytor som lämpar sig bäst.

De grundläggande principerna som styr kommunikationsansvaret är desamma som i hela krishanteringen: ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen. I praktiken innebär dessa principer att alla aktörer har samma informationsansvar under en samhällsstörning som vid normala förhållanden.

Med andra ord, det är ingen aktör som går in och tar över informationsansvaret från någon annan.

Allt kommunikationsarbete vid en samhällsstörning ska utgå från en kommunikativ lägesbild. Den kommunikativa lägesbilden är en del av den övergripande lägesbilden. Den sammanfattar bland annat hur krisen beskrivs och uppfattas av omvärlden, identifierade kommunikationsbehov, genomförda och planerade kommunikations-insatser, resurser för kommunikationsarbete och behov av samverkan.

Det innebär att en kommunikationsplan ska tas fram i arbetet vid varje samhällsstörning.

8.1 Mål och riktlinjer för kriskommunikation

Kriskommunikation ska bidra till att vi når målen för samhällets krisberedskap:

- Minska risken för och konsekvenserna av allvarliga störningar och olyckor.
- Trygga människors hälsa och personliga säkerhet.
- Hindra eller begränsa skador på egendom och miljö.

Kriskommunikation är ett av de viktigaste verktygen för att styra och leda mot dessa mål. Kommunikation spelar en avgörande roll i hanteringen av en händelse. Vi strävar efter att vår kommunikation ska vara:

• Snabb	• Empatisk
• Öppen	• Ansvarstagande
• Korrekt	• Proaktiv
• Tydlig	• Samstämmig

"Snabb" i inledningen av en händelse kan innebära att vi snabbt bekräftar att något har hänt och att vi har börjat arbeta med händelsen. Det är bättre att snabbt säga att vi för tillfället inte vet så mycket, än att avvakta mer information och inte säga något alls. "Samstämmig" får vi göra avkall på i inledningen av en händelse eftersom det oftast är viktigare att snabbt komma ut med en första information än att hinna stämma av mellan alla aktörer. Informationen vi går ut med måste alltid vara bekräftad.

8.2 Kriskommunikationssamverkan med helhetssyn

Det är viktigt att vi samverkar med andra aktörer för att ge samstämmig information vid samhällsstörningar. Helhetssyn och perspektivförståelse är grunden för vår kriskommunikationssamverkan inom länet. Det innebär att vi tar ansvar för helheten och inte bara den egna organisationens kommunikationsuppgifter. Rent konkret innebär vår kriskommunikationssamverkan att vi vid behov:

- Identifierar berörda aktörer och tydliggör deras informationsansvar.
- Identifierar och hanterar kommunikationsfrågor som ingen aktör har tagit ansvar för.
- Delar vår organisationers kommunikativa lägesbilder med andra aktörer.
- Analyserar behov av kommunikationssamverkan och gemensamma kommunikationsinsatser.
- Vara delaktig i att skapa en aktörs-gemensam kommunikativ lägesbild.

8.3 Målgrupper och kommunikationskanaler

Det är viktigt att kommunikationen vid allvarliga händelser är tydlig och att kommunicerade kanaler används. Vilka kanaler som ska användas bedöms utifrån vilken målgrupp och vilken effekt vi vill nå. Vid en samhällsstörning kan målgrupperna vara:

- Drabbade
- Anhöriga
- Allmänheten
- Journalister
- Kommuner, myndigheter, företag och andra organisationer
- Anställda hos ansvariga aktörer
- Politiker

Kommunens webbplats

Kommunens huvudkanal är webbplatsen www.kungalv.se och det gäller även vid samhällsstörningar.

Sociala medier

En väldigt stor del av befolkningen i Sverige använder sociala medier och därför kan sociala medier vara bra kanaler att använda för att nå ut med information. Vi använder i huvudsak de sociala medier som vi använder i normalläge även vid samhällsstörningar.

SMS

SMS-direkt är en tjänst som ger kommunen möjlighet att skicka SMS till invånarna inom ett drabbat område. Det går att skicka SMS till registrerade mobiltelefonnummer inom ett postnummerområde, på en gata eller på en viss adress. Detta ger riktad information till de som är folkbokförda på en viss adress och ger också kommunen möjlighet att nå ut med snabb information vid samhällsstörningar.

Kundcenter

Genom kundcenter och kommunväxel har invånarna även möjlighet att ringa eller besöka kommunen för att få information. Detta gör att medborgare som inte har tillgång till dator eller mobiltelefon också kan hållas uppdaterade.

Viktigt meddelande till allmänheten

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) används då kommunen drabbas av allvarligare samhällsstörningar som kräver att kommuninvånarna skyndsamt får information kring händelsen. Vid mindre allvarliga händelser kan myndigheter begära att få sända så kallade myndighetsmeddelanden.

Media

Medier är viktiga bärare av information till allmänheten vid samhällsstörningar och det är viktigt att kommunen når ut med information till andra kanaler som kan sprida den vidare. Vi kan skicka pressmeddelanden, bjuda in till presskonferenser och se till talespersoner finns på plats vid en händelse. Vi ska utse talespersoner och ta fram gemensamma budskap som underlag till talespersonerna.

Intern kommunikation

Kommunens anställda hänvisas till samma kanaler som allmänheten om den egna verksamheten inte är påverkad. Då en verksamhet kan beröras eller är påverkad kommer information publiceras på intranätet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Vi kommer även använda oss av allmänna och riktade e-postmeddelanden som ger snabb och tydlig information till mottagaren. Då kommunen har ett stort antal medarbetare som saknar tillgång till dator eller e-post använder vi också extra arbetsplatsträffar som informationskanal. Det är enhetscheferna som ska bedöma om informationen som kommer centralt är spridd genom rätt och tillförlitliga kanaler för den egna enheten. Vid behov ska enhetens egna kommunikationskanaler användas.

När ordinarie kanaler inte fungerar eller räcker till

Ibland fungerar inte de ordinarie kanalerna. Då kan vi behöva hitta andra sätt att nå ut. Det finns också tillfällen då vi behöver komplettera de vanliga kanalerna med ytterligare kommunikationsvägar. Kommunen har utsett trygghetspunkter i alla serviceorter i kommunen. Dessa trygghetspunkter kan användas som informationspunkter, det vill säga fysiska platser dit allmänheten kan ta sig till för att få muntlig eller skriftlig information. Det kan också handla om att anordna informationsmöten, dela ut flygblad eller besöka människor i deras hem.

9. Lokaler

Lokaler som ska nyttjas då en större samhällsstörning eller extraordinär händelse föreligger eller då delar av krisorganisationen måste samlas finns förtecknade i särskild lista förvarad hos tjänsteman i beredskap.

Vid händelse då ordinarie ledningsplats inte kan nyttjas, kan krisledning bedrivas från brandstation alternativt någon av kommunens skolor i kommunens övriga serviceorter. Då är det stabschefen som ska säkerställa att nödvändigt material tas med och att platsen görs i ordning för ändamålet.

Om det pågår ett möte i konferensrummen avsedda för krisledning ska dessa avbrytas för att ge plats åt krisledningen.

Tillträdesskydd

Ledningsrummen är avskilda från allmänhet och media för att säkerställa att arbetet kan ske ostört. För att nå rummen passerar flera behörighetskontroller i form låsta dörrar som kräver identifiering med passerkort. För att komma genom skalskyddet krävs både kort och kod och detta kan enkelt uppgaderas på samtliga dörrar i huset.

Vid snabbt uppkommen hotbild kan samtliga ytterdörrar (skalskyddet) låsas via nödknapp från kundcenter.

Reservkraft

Stadshuset är utrustat med reservkraft (450kVA). Reservkraftaggregatet är av kategori 3, dvs. reservkraftanläggningen är normalt matad av distributionssystemet som kan in- och urkopplas automatiskt utan avbrott (blinkfri övergång) i strömförsörjningen. Även serverhall har separat reservkraftaggregat som säkerställer att IT fungerar.

10. Levandegöra

Denna plan ska kommuniceras till berörda funktioner inom kommunen och till samverkande aktörer inom kommunens geografiska område. Planen ska övas enligt kommunen övningsplan som ska fastställas av förvaltningsledningen. Det är kommundirektören som är ansvarig för att organisationen får tillräcklig utbildning för att planen ska fungera vid samhällsstörningar.

11. Uppföljning

Uppföljning ska ske genom utvärderingar efter övningar och faktiska samhällsstörningar. Då ska det värderas om planen är tillräcklig för att målen ska uppnås eller om en revision av planen är nödvändig. Uppföljning sker också genom att länsstyrelsen följer upp kommunernas arbete enligt lag 2006:544 om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Reglemente för krisledningsnämnden

Reglemente

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/2096
Beslut: 2023-12-07 KF §230/2023
Beredande politiskt organ: Krisledningsnämnden
Ersätter tidigare beslut 2020-04-02 KF §90/2020
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Säkerhetschef
Senast uppdaterad av: Säkerhetschef

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen för nämnder och dess verksamhet gäller närmare bestämmelser i lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelse i fredstid och höjd beredskap (2006:544). Detta reglemente utgör styrdokument för kommunens organisation och befogenheter vid extraordinära händelser i fredstid. Vid höjd beredskap ska detta reglemente inte tillämpas.

1. Kap. Nämndens ansvar

Ansvarsområden

1 §

Krisledningsnämnden ska inom kommunens geografiska ansvarsområden fullgöra uppgifter vid *extraordinära händelser* i fredstid.

Med extraordinär händelse avses: *"en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller region"* (4§ SFS 2006:544).

Uppgifter

2 §

Krisledningsnämnden ska inom sina ansvarsområden:

1. Ansvara för att det inför varje ny mandatperiod utarbetas en plan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser. Planen ska underställas kommunstyrelsen för godkännande.
2. Besluta om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen i den utsträckning som krisledningsnämnden finner nödvändigt med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning. Krisledningsnämnden bör, om det är möjligt med hänsyn till rådande situation, samråda med berörd nämnd innan beslut fattas inom ordinarie nämnds ansvarsområde.
3. Besluta om att de uppgifter som krisledningsnämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnder när förhållande har normaliserats eller när så medges.
4. Tillse att krisledningsnämndens beslut anmäls vid närmast följande sammanträde av kommunstyrelse och kommunfullmäktige.
5. Ansvara för regelmässig uppföljning och utvärdering inom sina ansvarsområden. För detta ändamål ska nämnden tillämpa en effektiv intern kontroll.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

3 §

Utöver vad som anges i 1–2 §§ ansvarar nämnden för att:

1. Med uppmärksamhet aktivt följa utvecklingen inom sitt ansvarsområde samt hos kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller övriga kommunala nämnder göra de framställningar som befinns påkallade.
2. Lämna information till allmänheten om sin verksamhet.
3. Verka för reformering av nämndens regelbestånd.
4. Vara registeransvarig för de personregister som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över.

2 Kap. Nämndens arbetsformer

Nämndens sammansättning och arbetsformer

1 §

Nämnden består av 3 ledamöter och 6 ersättare. Kommunstyrelsens presidium ska ingå bland de ordinarie ledamöterna. Övrig ledamot samt ersättare ska utses av kommunfullmäktige ur kommunstyrelsen.

Den som deltar eller har deltagit i en kommuns verksamhet med beredskap för eller åtgärder under extraordinära händelser i fredstid får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon därigenom har fått veta om:

1. förhållande av betydelse för att förebygga och hantera fredstida kriser.
2. förhållande av betydelse för totalförsvaret eller rikets säkerhet i övrigt
3. en enskilds persons ekonomiska förhållande, eller
4. ett företags affärs- eller driftsförhållande.
5. För den som deltar i krisledningsnämnden så gäller tystnadsplikt i enlighet med Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap kap 7.

Nämndens arbetsformer

2 §

Krisledningsnämnden ska kunna verka under långt över tiden utdragna händelser vilket kan innebära skifttjänstgöring.

Krisledningsnämndens administration ombesörjs genom kommunledningssektorn.

Nämnden träder i funktion

3 §

Ordföranden i krisledningsnämnden, eller om denne(a) har förhinder, vice ordföranden, bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion.

När nämnden träder i funktion ska nämndens samtliga ledamöter, inklusive ersättare, kallas in. Därefter ska nämnden besluta hur tjänstgöringen ska vara sammansatt för att säkerställa nämndens uthållighet enligt 2 §.

Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden eller platsen för sammanträdet.

Presidiets tjänstgöring

4 §

Om varken ordförande eller en vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av sammanträde utser krisledningsnämnden en annan ledamot att vara ordförande tillfälligt. Den ledamoten med längst tjänstgöringstid i krisledningsnämnden tjänstgör som ordförande, tills den tillfällige ordföranden utsetts.

Om ordföranden i krisledningsnämnden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Avveckling av verksamhet

5 §

När förhållandena medger ska krisledningsnämnden besluta, att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd. Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen får besluta att krisledningsnämndens verksamhet ska avvecklas och att den anpassade organisationen ska återgå till normal organisation.

Ett sådant beslut kan fattas även om den extraordinära händelsen fortfarande pågår. Om ett sådant beslut fattats återgår de verksamhetsområden som krisledningsnämnden har övertagit till ordinarie nämnd. Efter det att krisledningsnämnden varit inkallad ska skriftlig redovisning av händelseförlopp, kostnader samt utvärdering lämnas till fullmäktigesammanträde så snart som möjligt.

Fullmäktige beslutar om en nämnd som genom krisledningsnämndens övertagande av denna nämnds beslutsrätt ska kompenseras för oförutsedda kostnader vilka uppstått genom beslut av krisledningsnämnden.

Rapportering och uppföljning

6 §

Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Krisledningsnämnden ska vid en extraordinär händelse ge länsstyrelsen, eller annan myndighet som regeringen bestämmer, lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justering av protokoll

7 §

Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Krisledningsnämnden kan besluta att en paragraf ska justeras omedelbart. Vid omedelbar justering bör Paragrafen redovisas skriftligt innan krisledningsnämnden justerar den.

Reservation

8 §

Om ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till ordföranden eller sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för protokollets justering.

Delgivning

9 §

Delgivning med krisledningsnämnd sker med ordförande, förvaltningschef eller annan som nämnden utser.

Undertecknande av handlingar

10 §

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av krisledningsnämnden ska undertecknas av ordföranden (eller vice ordförande när ordförande har förhinder) och kontrasigneras av anställd som krisledningsnämnden bestämmer.

I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Delegation

11 §

Ordföranden, eller den som fullgör denna uppgift, får besluta på krisledningsnämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att krisledningsnämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådant beslut ska anmälas till krisledningsnämnden vid nämndens nästa sammanträde.

Krisledningsnämnden får uppdra åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd att besluta på nämndens vägnar i vissa ärenden. Ärenden enligt 6 kap. 34 § kommunallagen får därvid inte delegeras.

12 §

Beslutanderättens innehåll ska framgå av den delegationsordning som antas av krisledningsnämnden. I avvaktan på sådant antagande, gäller kommunstyrelsens delegationsordning.

Krisledningsnämndens delegationsordning ska aktualitetsförklaras minst en gång per verksamhetsår.

Ekonomiskt bistånd

13 §

Kommunen får på begäran lämna hjälp till andra kommuner och regioner som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid samt bistå annan kommun eller annan region med hälso- och sjukvårdsresurser vid extraordinär händelse i omfattning enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:736). Om bistånd har lämnats har kommunen rätt till skälig ersättning av den andra kommunen eller regionen.

14 §

Nämnden får under en extraordinär händelse lämna begränsat ekonomiskt stöd till en enskild som drabbats av händelsen.

15 §

När en enskild persons vistelse i en kommun är föranledd av en extraordinär händelse, har vistelsekommunen rätt till ersättning från den kommun som drabbats av den extraordinära händelsen.

16 §

Krisledningsnämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Videokonferensen ska uppfylla de krav som följer av sekretess- och dataskyddslagstiftningen. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Reglemente för kommunstyrelsen

Reglemente

Diarie-/dokumentnummer: KS2023/1806

Beslut: 2023-12-07 Kommunfullmäktige § 240/2023

Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen

Ersätter tidigare beslut 2023-03-30 Kommunfullmäktige § 47/2023

Dokumentansvarig: Kommunsekreterare

Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter	4
Ledningsfunktionen	4
Styrfunktion	4
Verksamhetens inriktning	5
Kommunstyrelsens övriga ansvarsområden	6
Ekonomisk förvaltning	6
Personalpolitiken	7
Uppgifter enligt speciallagstiftning	8
Näringsliv, sysselsättning och arbetsmarknad	9
Kultur och fritid	9
Samhällsbyggnad och teknisk verksamhet	9
Socialtjänst	10
Utbildning	11
Övrig verksamhet	11
Delegering från kommunfullmäktige	12
Rapporterings- och redovisningsskyldighet	13
Kommunstyrelsens delegering	13
Kommunstyrelsens arbetsformer	14
Ärendehandläggning, skriftväxling m.m.	14
Delgivningsmottagare	14
Sammansättning	14
Ersättnas tjänstgöring	14
Jäv/växeltjänstgöring	15
Ersättare för ordföranden	15
Offentlighet vid kommunstyrelsens sammanträden	16
Sammanträdena	16
Tidpunkt	16
Kallelse	16
Ärendenas beredning	17
Justering av protokoll	17
Reservation	17

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Protokollsanteckning	18
Undertecknande av handlingar/expeditioner	18
Kommunstyrelsens ordförande	18
Kommunstyrelsens presidium	19
Kommunstyrelsens utskott	20
Utskottet för bildning och lärande (utbildning, kultur och fritid)	21
Utskottet för samhälle och utveckling	22
Utskottet för trygghet och stöd	22
Deltagande på distans	23

Reglemente för kommunstyrelsen i Kungälv kommun

Utöver vad som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Ledningsfunktionen

1 §

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan.

Kommunstyrelsen skall leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Kommunstyrelsen skall också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana företag som avses i 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen.

2 §

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att ansvara för samt leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i aktiebolag där kommunen direkt eller indirekt innehar samtliga aktier (i enlighet med 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen) och sådana kommunalförbund och andra samverkansformer som kommunen är medlem eller ingår i.

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrfunktion

3 §

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att

1. leda arbetet med att samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten, göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållen myndighetsnämnderna,

**KUNGÄLV
KOMMUN**

2. övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt,
3. tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
4. ha uppsikt och tillsyn över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen. Kommunstyrelsen rapporterar tertialvis uppföljningen av detta till kommunfullmäktige,
5. ansvara för samordningsträffar mellan utskottspresidier, beredningspresidier och bolags-/stiftelsepresidier,
6. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
7. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser som kommunen äger eller har intresse i,
8. i årliga beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet skall delges kommunfullmäktige snarast. Finner kommunstyrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder,
9. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i,
10. ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.
11. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

Verksamhetens inriktning

4 §

Kommunstyrelsen skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt i enlighet med bestämmelser i detta reglemente. Kommunstyrelsen skall också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Därutöver skall kommunstyrelsen

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. inom ramen för fullmäktiges övergripande strategiska mål och givna strategiska förutsättningar utarbeta resultatmål för verksamheten,
2. genom beslut om årsplan fördela den ekonomiska ramen utifrån de av kommunstyrelsen fastställda resultatmålen
3. för kännedom till fullmäktige, före aktuellt budgetår, redovisa resultatmål och årsplan
4. följa upp genomförande av årsplan och andra måldokument samt redovisa till kommunfullmäktige i enlighet med den styrprocess som kommunfullmäktige fastställer
5. ta initiativ till utveckling och effektivisering samt skapa förutsättningar för årsplan och andra måldokument
6. i övrigt fullgöra de uppdrag som fullmäktige överlämnar till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen främsta styrdokument är Årsplanen. I Årsplanen skall kommunstyrelsen, inom ramen för kommunfullmäktiges övergripande strategiska mål och givna strategiska förutsättningar, utarbeta resultatmål för verksamheten. Dessa skall fastställas av kommunfullmäktige. Genom beslut om Årsplan fördelas den ekonomiska ramen utifrån behov och politiska prioriteringar. Årsplanen återspeglar till kommunfullmäktige genom tertial- och årsbokslut.

Kommunstyrelsens övriga ansvarsområden

Ekonomisk förvaltning

5 §

Kommunstyrelsen skall ha hand om kommunens medelsförvaltning och därvid följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att

1. underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom samt ta fram och kontinuerligt uppdatera en underhållsplan för att undvika kapitalförstöring
2. tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
3. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden
4. ansvara för utdelning ur donationsfonder när detta inte ankommer på annan nämnd

5. upprätta förslag till budget samt investeringsprogram i enlighet med kommunallagen,
6. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal redovisning,
7. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal redovisning, dock ska fullfonderingsmodellen tillämpas för pensionerna.
8. i enlighet med fullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

Personalpolitiken

6 §

Kommunstyrelsen skall ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare, och skall därvid bland annat

1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
2. förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden.
3. besluta om stridsåtgärd.
4. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av författning, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
5. lämna uppdrag som avses i 6 kap. 3 § lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.
6. själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
7. ansvara för kommunens övergripande jämställdhetsarbete
8. ansvara för arbetsmiljön på de kommunala arbetsplatserna

Under kommunstyrelsen lyder kommunens förvaltningsorganisation.

Uppgifter enligt speciallagstiftning

7 §

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd och patientnämnd enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Krisledningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap. Nämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet (Arkivlag 1990:782) Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i kommunstyrelsens verksamhet. Dataskyddsförordningen (EU) 2016/679).

Kommunstyrelsen ansvarar för planprocessen enligt plan- och bygglagen (2010:900) när det gäller översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.

Kommunstyrelsen fullgör kommunens uppgifter enligt författningar på arbetsmarknadspolitikens område, såvida de inte ankommer på annan nämnd.

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden rörande kamerabevakningslagen (2018:1200).

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden enligt spellagen (2018:1138) och Spelförordning (2018:1475).

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden rörande tillstånd att använda kommunens vapen enligt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.

Kommunstyrelsen skall vara den nämnd som enligt 4 § lagen (1997:736) om färdtjänst och enligt 3 § lagen (1997:735) om riksfärdtjänst fullgör kommunens uppgifter enligt nämnda lagar.

Kommunstyrelsen är den nämnd som enligt 1 § lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor fullgör kommunens uppgifter inom trafik- tillika trafiksäkerhetsområdet.

Kommunstyrelsen beslutar om föreskrifter enligt 2 kap 7 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor.

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden enligt lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Kommunstyrelsen, via presidiet, ansvarar för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och att rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbetet.

Näringsliv, sysselsättning och arbetsmarknad

8 §

Kommunstyrelsen svarar för näringslivsfrågor samt strukturella sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor i kommunen. I samband härmed skall kommunstyrelsen med uppmärksamhet följa samhällsutvecklingen såväl nationellt som internationellt och verka för och ansvara för åtgärder som siktar till att allmänt främja en positiv näringslivs- och sysselsättningsutveckling i kommunen.

Kultur och fritid

9 §

Kommunstyrelsen skall fullgöra kommunens uppgifter avseende den kommunala kultur- och fritidsverksamheten.

Kommunstyrelsen har därvid hand om bl.a. följande uppgifter:

1. bedriva biblioteksverksamhet,
2. främja kulturverksamhet såsom konst, teater, film, museiverksamhet, musik m.m.,
3. -vidta åtgärder för att bevara byggnader och miljöer i kommunen med estetiskt och kulturhistoriskt värde,
4. delta i samhällsplaneringen utifrån ett kulturperspektiv,
5. tillhandahålla lokaler och anläggningar för sport- och fritidsverksamhet samt rekreation,
6. driva fritidsgårdar, annan fritidsverksamhet samt genom olika stödinsatser främja föreningsverksamheten
7. handlägga ansökningar om olika föreningsbidrag från fritidsföreningar
8. den kommunala kulturskolan
9. samt i övrigt verka för främjande av kulturen och fritid.

Samhällsbyggnad och teknisk verksamhet

10 §

Kommunstyrelsen skall fullgöra kommunens uppgifter, såvida det inte ankommer på annan, inom följande områden:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. färdtjänst och riksfärdtjänst,
2. färjor och hamnanläggningar,
3. gator, gång- och cykelvägar, parker och naturområden,
4. kollektivtrafik,
5. lokala trafikföreskrifter,
6. mark och fastigheter,
7. bostadsförsörjning
8. offentlig belysning,
9. renhållning, avfallshantering
10. renhållningsuppgifter vid sanitär olägenhet på mark som ej är offentlig plats,
11. trafiknät och parkeringar,
12. trafiksäkerhet,
13. utreda och utföra eventuella förstärkningsarbeten för att eliminera geotekniska risker,
14. vatten och avlopp samt
15. vara väghållningsmyndighet inom det område som vägverket beslutat att kommunen skall vara
16. väghållare för i statens ställe

Socialtjänst

11 §

Kommunstyrelsen skall, såvitt det inte avser myndighetsutövning mot enskild samt beslut i individärenden, fullgöra kommunens uppgifter avseende:

1. Socialtjänsten, i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL). När det i annan författning hänvisas till den nämnd som avses i 4 § SoL fullgör nämnden de uppgifter som författningen anger förutom myndighetsutövning mot enskild.
2. Den kommunala hälso- och sjukvården, i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen HSL
3. Stöd och service till funktionshindrade i enlighet med Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS
4. Mottagande av nyanlända enligt gällande lagstiftning.
5. Insatser i arbetsmarknadsåtgärder

I kommunstyrelsens verksamhetsområde ingår även handläggning av följande ärenden:

- Socialstyrelsens och länsstyrelsens tillsyn över socialtjänsten enligt 13 kap SoL och 25 och 26 §§ LSS förutom tillsyn i individärenden

Myndighetsutövning mot enskild inom ansvarsområdena utövas av den sociala myndighetsnämnden.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Utbildning

12 §

Kommunstyrelsen är den nämnd som fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom och vuxna enligt gällande skolförfattningar såvitt uppgifterna inte avser myndighets- utövning mot enskild. Kommunstyrelsen skall – såvitt uppgifterna inte avser myndighetsutövning mot enskild - fullgöra kommunens uppgifter avseende

1. utbildningen inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg
2. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar:
 - a. Förskoleklass
 - b. Grundskola
 - c. Gymnasieskola
 - d. Obligatorisk särskola och gymnasiesärskola
3. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för vuxna:
 - a. Kommunal vuxenutbildning
 - b. Svenska för invandrare (sfi)
 - c. Särvux
4. svara för kommunens uppdragsutbildning
5. svara för kommunens kvalificerade yrkesutbildning

Myndighetsutövning mot enskild inom ansvarsområdena ovan utövas av den sociala myndighetsnämnden.

Övrig verksamhet

13 §

Kommunstyrelsen svarar vidare för

1. besöksnäring¹
2. energirådgivning
3. fastighetsförvaltning
4. informationsverksamheten
5. internationella kontakter
6. IT och kommunikation
7. Kultur
8. Lokalförsörjning
9. Medborgarservice
10. näringslivsfrågor
11. turism

¹ KF 2010-12-09 § 339

**KUNGÄLV
KOMMUN**

12. måltidsverksamheten

samt de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige

14 §

Med de begränsningar som framgår av 5 kap. 1 och 2 §§ kommunallagen, nämligen bland annat att beslutanderätten inte avser ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, uppdrar kommunfullmäktige åt kommunstyrelsen att besluta i följande ärendegrupper:

1. Vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som fullmäktige angivit
2. Förvaltningsorganisationen inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt
3. Ingå avtal om servitut, nyttjanderätt, ledningsrätt, vägrätt eller annan liknande rättigheter samt säga upp och förlänga motsvarande rättigheter
4. Förvärv och överlåtelse av lös och fast egendom samt tomträtt genom köp, försäljning, byte, gåva, fastighetsreglering, lantmåteriförrättningar, expropriation och inlösen upp till 500 prisbasbelopp
5. I sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal
6. Avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige.
7. Ärenden rörande inteckningar och andra inskrivningar
8. Exploateringsavtal och övriga typer av avtal för genomförande av detaljplan som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt
9. Antagande, ändring eller upphävande av detaljplan eller områdesbestämmelse, enligt 5 kap 7 §, 27 §, 38 § och 39 § plan- och bygglagen (2010:900), som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt (frågan om en detaljplan är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt bedöms av kommunstyrelsen efter samråd med Enhetschef plan). En förutsättning för kommunstyrelsens befogenhet är att planen eller bestämmelserna inte reglerar exploateringssamverkan. Kommunstyrelsens befogenhet innefattar också rätt att förlänga eller förnya detaljplanens genomförandetid. Kommunstyrelsen har däremot inte rätt att ändra eller upphäva detaljplan före genomförandetidens utgång mot fastighetsägares bestridande.
10. Kommunstyrelsen ansvarar för planprocessen och kan fatta beslut om samråd och granskning enligt plan- och bygglagen när det gäller översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.²

² KF 2009-12-03 § 234

**KUNGÄLV
KOMMUN**

11. Fatta erforderliga beslut för upphandling/inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tillgängliga medel³
12. Besluta om bidrag till organisationer som verkar inom kommunstyrelsens ansvarsområde
13. Upplåtelse av offentlig plats för särskilda ändamål och av allmän platsmark.
14. Utöka eller minska antalet avgiftsbelagda parkeringsplatser i begränsad omfattning.
15. Besluta om taxor och avgifter inom kulturområdet.⁴

Rapporterings- och redovisningsskyldighet

15 §

Kommunstyrelsen skall till fullmäktige redovisa hur nämnden fullgjort uppdrag från kommunfullmäktige och genomfört viss verksamhet inom ramen för de riktlinjer eller andra generella beslut om verksamheten som fullmäktige har fastställt. Redovisningen skall ske i den ordning som fullmäktige särskilt beslutar om.

Kommunstyrelsen skall tertialvis eller vid anmodan, till fullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Kommunstyrelsens delegering

16 §

Kommunstyrelsen får uppdra åt sina utskott eller åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på kommunstyrelsen vägnar i de ärenden som kommunstyrelsen bedömer lämpliga.

I 6 kap. 38 § kommunallagen anges vilka ärenden som inte får delegeras.

Omfattningen av den delegering som kommunstyrelsen har rätt att lämna enligt nämnda lagrum bestämmer kommunstyrelsen i särskild delegeringsordning.

Överlåten beslutanderätt får ej användas i ärende som är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.

Delegeringsbeslut skall anmälas till kommunstyrelsen som bestämmer i vilken ordning och på vilket sätt det skall ske.

Det åligger kommunstyrelsen att fortlöpande övervaka hur förtroendevalda och anställda utövar sin beslutanderätt.

³ Beslut enligt lagen om valfrihetssystem anses här som upphandling.

⁴ KF 2008-02-07 § 19

Kommunstyrelsens arbetsformer

Ärendehandläggning, skriftväxling m.m.

17 §

Av förvaltningslagen följer att nämnd/styrelse skall lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör kommunstyrelsens verksamhetsområde. Förvaltningslagen föreskriver dessutom att varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Där nämnden/styrelsen eller förvaltningen tar emot en ansökan i ett ärende som inte kan avgöras inom en snar framtid bör – när så inte är olämpligt eller svårgenomförbart – den sökande underrättas om att ansökan har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet samt – om möjligt – när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden/styrelsen och förvaltningen skall sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med kommunstyrelsen att göra.

Delgivningsmottagare

18 §

Behöriga att motta delgivning på kommunstyrelsens vägnar är kommunstyrelsens presidium, kommundirektören, kommunstyrelsens sekreterare eller annan anställd som nämnden bestämmer

Sammansättning

19 §

Kommunstyrelsen består av 17 ledamöter och 7 ersättare. Kommunstyrelsens presidium består av en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande tillika oppositionsråd.

Ersättarnas tjänstgöring

20 §

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde skall en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättaren väljs proportionellt skall ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i kommunstyrelsens överläggningar och få sin mening antecknad till protokollet

Jäv/växeltjänstgöring

21 §

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Ersättare för ordföranden

22 §

Om ordföranden inte kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör förste vice ordföranden⁵ ordförandens uppgifter. Om varken ordföranden eller förste vice ordföranden kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör andre vice ordföranden ordförandens uppgifter.

Om varken ordföranden eller någon av vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid full-görs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

⁵ KS utser någon av utskottens ordförande till förste vice ordförande

Offentlighet vid kommunstyrelsens sammanträden

23 §

Kommunstyrelsen avgör om dess sammanträden skall vara öppna för allmänheten i en utsträckning som medges i 6 kap. 25 § kommunallagen och vilka delar av dagordningen som skall vara offentliga.

Sammanträdena skall dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som hos styrelsen omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Sammanträdena

Tidpunkt

24 §

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som kommunstyrelsen bestämmer.

Sammanträden skall också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst en tredjedel av ledamöterna begär det. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

25 §

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller någon av vice ordförandena kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen skall vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen skall på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald, som får närvara vid sammanträdet, senast fem kalenderdagar före sammanträdesdagen. Om ett ärende anses vara av sådan vikt eller brådska att det inte kan vänta, får kallelse ske med kortare varsel. I sådant fall ska kommunstyrelsens vice ordföringar och kommunjurist konsulteras.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan skall bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde skall den till åldern äldste ledamoten från majoriteten göra detta.

Ärendenas beredning

26 §

Ordföranden ansvarar för att de ärenden som skall handläggas av kommunstyrelsen, bereds och föredras i vederbörlig ordning.

Justering av protokoll

27 §

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot under eller i omedelbar anslutning till sammanträdet.

Reservation

28 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Protokollsanteckning

29 §

Ledamot eller ersättare som anmält en protokollsanteckning skall lämna denna före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

Undertecknande av handlingar/expeditioner

30 §

Skrivelser, avtal och andra handlingar från kommunstyrelsen ska på kommunstyrelsens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av kommundirektören eller av anställd som nämnden bestämmer. Vid förfall för ordföranden inträder förste vice ordföranden och vid förfall för denne inträder andre vice ordföranden. Vid förfall för presidiet inträder den ledamot som styrelsen utser.

Skrivelser, avtal och andra handlingar från något av utskotten ska på utskottets vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av anställd som utskottet bestämmer. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som utskottet utser.

Beslut som fattas med stöd av delegering samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning sådana beslut undertecknas av den som fattat beslutet

I övrigt bestämmer kommunstyrelsen vem som skall underteckna handlingar.

Kommunstyrelsens ordförande

31 §

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

1. närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
3. främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder samt
4. representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.
5. tillse att samtliga ledamöter tillsänds underlag inför beslut.

Kommunstyrelsens presidium får närvara vid sammanträde med övriga nämnder. De får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Kommunstyrelsens 1 vice ordförande

Kommunstyrelsens 1 vice ordförande har ett särskilt ansvar att bistå kommunstyrelsens ordförande genom att följa och förekommande fall bereda ärenden som är av kommungemensam och strategisk betydelse så som frågor som rör kommunens övergripande finansiella frågor samt kommunens övergripande personal- och verksamhetsfrågor.

Särskilt ansvar som rör ekonomistyrning, personal, arbetsmiljö, ekonomisk uppföljning, strategiska verksamhetsfrågor bevakas och bereds av kommunstyrelsens 1 vice ordförande.

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande bistår och rapporterar till kommunstyrelsens ordförande och kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens 2 vice ordförande

Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande ingår i styrelsens presidium och är med och leder arbetet i kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens presidium

32 §

Sedan val av kommunstyrelsen skett utser kommunfullmäktige bland styrelsens ledamöter ett kommunalråd, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande tillika oppositionsråd. Kommunalråd och oppositionsråd verkar på heltid.

Kommunfullmäktige har medgivit att oppositionsrådet delats i olika stora tjänstgöringsgrader mellan två personer och att ansvaret för funktionen delats.

Kommunstyrelsens ordförande skall tillika vara kommunalråd.

Kommunalrådet och oppositionsrådet skall ägna hela sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Övriga råd och oppositionsråd skall ägna arbetstid åt uppdrag för kommunen motsvarande de antal timmar/eller procent av heltidsuppdrag kommunfullmäktige fastställt för att klara sitt ansvar/uppdrag.

Kommunstyrelsens presidium skall leda kommunstyrelsens arbete, samt samordna, utvärdera och utveckla arbetet i och samarbetet mellan kommunstyrelsen, dess utskott och övriga nämnder.

Kommunstyrelsens presidium har ansvar för bilaterala kontakter. De företräder kommunen i överläggningar och förhandlar med till t.ex. grannkommuner och andra myndigheter och organ på lokal, regional och nationell nivå.

Näringslivskontakter är en av presidiets ansvarsuppgifter.

Kommunstyrelsens presidium skall i samråd med kommunfullmäktiges presidium ansvara för internationella kontakter

Kommunfullmäktige beslutar om rådets ansvarsområden.

Kommunstyrelsens utskott

33 §

Inom kommunstyrelsen skall det finnas tre utskott:

- Utskottet för samhälle och utveckling
- Utskottet för bildning och lärande
- Utskottet för trygghet och stöd

De ärenden som skall avgöras av kommunstyrelsen i dess helhet skall beredas av utskotten om beredning behövs. Kommunstyrelsens presidium överlämnar sådana ärenden till utskotten. När ärendet beretts skall utskotten lägga fram förslag till beslut. I övrigt beslutar utskotten i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning.

Utskottet för samhälle och utveckling består av 7 ledamöter, Utskottet för bildning och lärande består av 7 ledamöter och Utskottet för trygghet och stöd består av 7 ledamöter.

Kommunstyrelsens presidium får närvara vid utskottens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i besluten.

34 §

Ledamöter i utskotten väljs av kommunstyrelsen bland dess ledamöter och ersättare för den tid kommunstyrelsen bestämmer. Kommunstyrelsen utser för samma tid bland utskottens ledamöter vardera en utskottsordförande och en vice ordförande.

Vid utskottsordförandens förfall skall vice ordföranden utöva ordförandens uppgifter. Vid förfall för ordförandena utser utskottet annan ledamot att fullgöra ordförandens uppgifter. Om utskottsordföranden är frånvarande en längre tid skall kommunstyrelsen utse en tillfällig ersättare

35 §

Utskotten sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträden skall också hållas när utskottsordföranden anser att det behövs eller när minst hälften av ledamöterna begär det.

Utskotten får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har utskottsordföranden utslagsröst.

36 §

Det som föreskrivits i 15 § - 29 § om kommunstyrelsens sammanträden gäller i tillämpliga delar även för utskotten. Det som föreskrivs i 5 kap. 54-57 och 65-67 §§ kommunallagen om hur ärendena avgörs och om protokoll och dess innehåll m.m. gäller i tillämpliga delar för utskotten.

Utskottet för bildning och lärande (utbildning, kultur och fritid)

37 §

Utskottet för bildning och lärande skall inom följande verksamhetsområden bereda ärenden som enligt 33 § andra stycket överlämnats till utskottet

1. Föreningsbidrag
2. förvaltning av donerad egendom såsom samlingar och konstverk
3. kommunala kulturskolan
4. kultur och fritid
5. sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor ur utbildningsperspektiv
6. översyn av befintliga driftsformer och frågor om alternativa driftsformer som ryms inom utskottets kompetensområde
7. utbildningen inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg
8. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar:
 - a. Förskoleklass
 - b. Grundskola
 - c. Gymnasieskola
9. Obligatorisk särskola och gymnasiesärskola
10. utbildningen inom det offentliga skolväsendet för vuxna:
11. Kommunal vuxenutbildning
 - a. Svenska för invandrare (sfi)
 - b. Särvox
12. svara för kommunens uppdragsutbildning
13. svara för kommunens kvalificerade yrkesutbildning
14. Ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL).
15. Mottagande av nyanlända enligt gällande lagstiftning
16. insatser i arbetsmarknadsåtgärder

Kommunstyrelsens ordförande avgör huruvida ärenden som varit föremål för beredning av något av kommunfullmäktiges beredningar eller ärenden som inte omfattas av ovanstående uppräknings skall beredas av utskottet.

I övrigt beslutar utskottet i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Utskottet för samhälle och utveckling

38 §

Utskottet för samhälle och utveckling skall inom följande verksamhetsområden bereda ärenden som enligt 33 § första stycket överlämnats till utskottet:

1. färjor
2. gator, gång- och cykelvägar, parker och naturområden
3. geotekniska risker
4. hamnanläggningar
5. kollektivtrafik och färdtjänst
6. kommunens fastigheter
7. kommunens lokalförsörjning
8. bostadsförsörjning
9. markpolitik
10. miljö- och energiplanering
11. måltidsverksamhet
12. parkeringsfrågor
13. renhållning
14. trafikfrågor inkl. offentlig belysning
15. vatten och avlopp
16. översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser
17. översyn av befintliga driftsformer och frågor om alternativa driftsformer som ryms inom utskottets kompetensområde

Kommunstyrelsens ordförande avgör huruvida ärenden som varit föremål för beredning av något av kommunfullmäktiges beredningar eller ärenden som inte omfattas av ovanstående uppräknings skall beredas av utskottet.

I övrigt beslutar utskottet i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning.

Utskottet för trygghet och stöd

Utskottet för trygghet och stöd skall inom följande verksamhetsområden bereda ärenden som enligt 33 § första stycket överlämnats till utskottet

1. Socialtjänsten, i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL) förutom myndighetsutövning mot enskild, ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd.
2. Den kommunala hälso- och sjukvården, i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen HSL
3. Stöd och service till funktionshindrade i enlighet med Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS
4. Socialstyrelsens och länsstyrelsens tillsyn över socialtjänsten enligt 13 kap SoL och 25 och 26 §§ LSS förutom tillsyn i individärenden

5. översyn av befintliga driftsformer och frågor om alternativa driftsformer som ryms inom utskottets kompetensområde

Kommunstyrelsens ordförande avgör huruvida ärenden som varit föremål för beredning av något av kommunfullmäktiges beredningar eller ärenden som inte omfattas av ovanstående uppräknings skall beredas av utskottet.

I övrigt beslutar utskottet i frågor enligt kommunstyrelsens delegeringsordning. Myndighetsutövning mot enskild utövas av den sociala myndighetsnämnden

Deltagande på distans

Kommunstyrelsen med dess utskott får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Videokonferensen skall uppfylla de krav som följer av sekretess- och dataskyddslagstiftningen. Ledamot som önskar delta på distans ska företrädesvis 5 dagar i förväg anmäla detta till kommunkansliet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Bilaga – Tillägg i kommunstyrelsens reglemente

Följande lagar och paragrafer träder i kraft endast då höjd beredskap råder i Sverige.

Ledningsfunktionen

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen skall bedriva	Lag (2006:544) 3 kap. 2 § st 1, om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
---	--

Delegering från kommunfullmäktige

Styrelsen får i ett ärende som inte kan anstå besluta i stället för fullmäktige. Styrelsen får dock inte besluta i ett ärende som rör 1. val av ledamöter och ersättare i styrelsen eller någon annan nämnd eller av revisorer, 2. ansvarsfrihet för styrelsens eller en annan nämnds ledamöter eller åtgärd för att bevara kommunens, landstingets eller kommunalförbundets rätt. Beslut som har fattats med stöd av första stycket skall anmälas till fullmäktige vid nästa sammanträde.	Lag (1988:97) 7 §, om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
Fullmäktige får uppdra åt styrelsen eller åt en eller flera andra nämnder att helt eller delvis handha förvaltning eller verkställighet som annars enligt lag eller annan författning ankommer på annan nämnd än styrelsen	Lag (1988:97) 10 §, om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Sammansättning

Styrelsen eller en annan nämnd får handlägga ett ärende endast om mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande. Antalet ledamöter skall dock alltid vara minst tre.	Lag (1988:97) 8 §, om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
---	---

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Utbildnings- och övningsplanering

Anvisning

Diarie-/dokumentnummer: KS2024/0179
Beslut: 2024-10-24 FL
Beredande politiskt organ: Förvaltningsledningen
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Säkerhetschef
Senast uppdaterad av: Säkerhetschef

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Bakgrund	3
3. Relation till andra styrdokument	3
4. Syfte	4
5. Mål och viljeinriktning	4
6. Ansvar	4
7. Målgrupp	4
8. Ekonomi	5
9. Delplanering varje år	5
10. Övningsplanering och utvärdering	5
11. Utbildningar	6
12. Övningar	7
13. Levandegöra	8
14. Uppföljning	8
Bilaga 1 – Övningsformat	9

1. Inledning

Genom att genomföra övnings- och utbildningsinsatser i Kungälv kommun skall kommunen upprätthålla kompetens hos berörda funktioner, stärka kommunens förmåga att hantera samhällsstörningar samt öka förmågan att bedriva samhällsviktig verksamhet under anstränga förhållanden, i såväl kris som höjd beredskap. För att förbättra den kommunala organisationens krishanteringsförmåga är det viktigt att öva alla som har del i krisorganisationen, allt från den högsta ledningen till den enskilde tjänstemannen. Anvisningen syftar till att fastställa en kommunövergripande gemensam ambitionsnivå för alla verksamheters utbildningar och övningar inom säkerhetsområdet. Anvisningen ska även ligga till grund för ett systematiskt arbete med att planera, genomföra och följa upp de aktiviteter som syftar till att uppfylla fastställda ambitionsnivåer på säkerheten i kommunen.

För att säkerställa en viss nivå på kommunens och medarbetarens förmåga och kunskaper inom säkerhetsområdet behövs en helhetssyn och långsiktighet i arbetet med utbildningar och övningar. Viktigt för att lyckas med detta är att jobba systematiskt med planering, genomförande och uppföljning där dokumentation är en framgångsfaktor. När det gäller kommunens förberedande arbete för att hantera och leda vid kriser behöver en inriktning för övningsverksamheten med ett brett angreppssätt anammas.

2. Bakgrund

Enligt lag 2006:544 om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap 2 kap 8 §

- Ska kommunen ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den övning och utbildning som behövs för att berörda ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid

3. Relation till andra styrdokument

Utbildnings- och övningsplanen har en relation till kommunens Risk- och sårbarhetsanalys, Plan för hantering av extraordinära händelser och Handlingsprogram för Kungälv kommuns arbete med krisberedskap och civilt försvar. Tillsammans utgör dessa styrningen av kommunens arbete för att uppfylla uppgifterna enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

**KUNGÄLV
KOMMUN**

4. Syfte

Syftet med en gemensam flerårig kommunövergripande utbildnings- och övningsplan är att:

- Likrikta och harmonisera kommunala verksamheters organisation och ledningsförmåga vid kriser
- Säkerhetsställa att kommunala verksamheter kontinuerligt testar planer och rutiner under verklighetsliknande förhållanden och situationer
- Det finns en långsiktig kontinuerlig kompetensutveckling

5. Mål och viljeinriktning

Målet med Anvisningen är att det ska finnas en god generell förmåga inom kommunen att kunna leda, samordna och informera före, under och efter en störning, allvarlig händelse eller extraordinär händelse. Målet är även att nyckelpersoner i kommunens organisation ska under perioden genom utbildning och övning ges kunskaper om höjd beredskap och totalförsvar.

6. Ansvar

Kommunens säkerhetsenhet ansvarar för att samordna utbildnings- och övningsinsatser enligt anvisningen.

Kommunens bolag och stiftelser ansvarar för planering och genomförande av övningar och utbildningar inom respektive verksamheter. Säkerhetsenheten kan vid behov lämna stöd till verksamheter i planering, genomförande och utvärdering av verksamheters övnings- och utbildningsinsatser. Vid behov kan kommunen anlita konsult för stöd med övningsplaneringen.

7. Målgrupp

Målgrupp för utbildnings- och övningsplanen är kommunens krisledningsorganisation. Benämningen krisledningsorganisation innefattar primärt nedan beskrivna målgrupper:

- Tjänsteman i beredskap (TiB)
- Krisledningsnämnd
- Central krisledning
 - o Kommundirektör, TiB/Stabschef, 3 sektorchefer, kommunikationschef,
- Stab
 - o Stabschef, Kommunikation, Analys, Samband och samverkan, Karttjänst, Dokumentation, Personal och ekonomi

Andra målgrupper som kan omfattas i utbildnings- och övningsverksamhet är övriga förtroendevalda, beredskapsfunktioner inom kommunalteknisk försörjning, Frivillig

resursgrupp (FRG) och Psykosocialt omhändertagande (POSOM) samt inriktnings- och samordningsfunktion från Räddningstjänstförbundet, Kungälv Energi och SOLTAK

8. Ekonomi

Utbildningar och övningar som berör krisberedskapsområdet och genomförs inom ramen för denna anvisning finansieras av särskilda medel som kommunen har avsatt för att finansiera arbetet med krisberedskapsfrågor i kommunen. En del av kommunens budget för dessa frågor utgörs av en statlig ersättning till kommunen enligt 5 kap 1§ i lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

9. Delplanering varje år

Anvisningen är en övergripande flerårsplan och anger struktur och vilka som ska övas och utbildas kontinuerligt under åren. Inför varje verksamhetsår detaljplaneras de utbildningar och övningar som ska genomföras och de kan bygga på aktuella händelser, omvärldsanalys, kommunens arbete med att analysera risker- och sårbarheter eller samverkansområden inom länet.

Delplaneringen bör även ta i beaktan om det förekommer organisatoriska eller personella förändringar i ledningsgrupper, krisledningen och andra personer som omfattas av anvisningen, för att säkerställa att anställda inom kommunens krisledningsorganisation och de som kan bli inkopplade vid kriser, befogar adekvata kunskaper om kommunens krisberedskap och deras roll inom krisberedskapen.

10. Övningsplanering och utvärdering

För alla övningar ska ett tydligt syfte, mål och övningsinnehåll bestämmas. Det är även viktigt att bestämma ramarna för övningen, till exempel tidsåtgång och antal personer/funktioner som ska övas

I samband med planering av övning bestäms även ett antal indikatorer som ligger till grund för vad som utvärderas och för att se om målen nåddes. Varje övning ska utvärderas avseende såväl styrkor som svagheter när det gäller kommunens egen krisberedskap och förmåga att samverka med andra aktörer. Utvärderingsdelen är lika viktig som planeringsdelen och bör beaktas redan när planeringsarbetet påbörjas. Erfarenheter och resultat från övningar ska sedan analyseras och ligga till grund för justeringar och förbättringar i kommunens löpande säkerhetsarbete och krisberedskapsplanering.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

11. Utbildningar

Utöver den grundplanering som anges nedan kan kompletterande utbildningar och övningar genomföras.

Utbildning	Innehåll	Målgrupp och rekommenderat intervall
Stabsmetodik	Riktad utbildning i stab- och ledningsmetodik	Personer som har en utpekad roll i kommunens krisorganisation. Genomförs vid behov.
Stabschef	Riktad utbildning	Utvalda personer i kommunen som har valts ut för att kunna ta rollen som stabschef i kommunens krisorganisation. Genomförs vid behov.
Kriskommunikation	Riktad utbildning avseende kriskommunikation, planer och rutiner för kommunens hantering, kanaler och spridning internt och externt, organisation, dokumentation, informationsinhämtning	Kommunikatörer, växelpersonal, personal som kan komma att jobba i en upplysningscentral, ledningsgrupper, stabspersonal. Genomförs vid behov.
WIS	Utbildning i WIS genomförs för alla användare av WIS, kombineras med praktiska övningar	Kommunikatörer, stabschefer, TiB Genomförs två gånger per mandatperiod och vid behov.
Rakel	Utbildning i Rakel genomförs för alla användare av Rakel, kombineras med praktiska övningar	TiB, stabschefer, Rakel-användare Genomförs var tredje månad i samband med länsstyrelsens krisövning, och vid behov.
Säkerhetsskydd	Kommunens säkerhetsskydd, tillträdesbegräsning, säkerhetsanalys, säkerhetsprovning	Ledningsgrupper, politiker, personer med tillgång till säkerhetsskyddsklassificerad information. Genomförs en gång per mandatperiod och vid behov
Säkerhetsskyddschefs-utbildning	Säkerhetsskyddslagen, säkerhetsskyddsanalys, säkerhetsskyddsplan, säkerhetsskyddsåtgärder	Säkerhetsskyddschef Genomförs vid behov
Regelverk och ansvar inom totalförsvaret	Samhällets krisberedskap och totalförsvaret utifrån ett system- och lagstiftningsperspektiv, beredskapen för krig och	Säkerhetschef, beredskapssamordnare. Genomförs vid behov

**KUNGÄLV
KOMMUN**

	krigsfara, lagstiftning för höjdberedskap	
TiB-utbildning	Utbildning i rollen som Tjänsteperson i beredskap för hur TIB kan initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid olika typer av händelser	TiB Genomförs en gång per mandatperiod och vid behov.
Informationssäkerhet	Rutiner, planer, vad är informationssäkerhet, organisation, policys och regler etc.	Ledningsgruppen, förtroendevalda Genomförs en gång per mandatperiod och vid behov
Totalförsvarsutbildning	Beskrivning om samhällets totalförsvar, olika aktörers uppdrag och ansvar, aktiviteter i totalförsvarsplaneringen	Förvaltningsledningen, politiker. Genomförs en gång per mandatperiod och vid behov
Signalskyddsutbildning	Utbildning inom signalskydd	Användare av signalskydd Genomförs vid behov.
POSOM-utbildning	Utbildning inom psykosocialt omhändertagande.	Ledning och stödgrupp inom POSOM. Genomförs en gång per mandatperiod och vid behov

12. Övningar

Utöver den grundplanering som anges i detta dokument ska övningsverksamheten beakta de brister som identifieras i arbetet med kommunens risk- och sårbarhetsanalys, där samtliga verksamheter identifierat sina krishanteringsförmågor. Behov av övningar kan även framställas ur förändringar i verksamheten, omvärldsanalyser, sårbarheter som uppkommit eller om brister i verksamhetens krishanteringsförmåga framställs.

Regionala och nationella övningar regleras från främst Länsstyrelsens sida och omfattas inte i kommunens övning och utbildningsplan. Kommunen deltar i dessa övningar som en aktör bland andra och tar del av centralt utbildnings och övningsmaterial.

Övning	Målgrupp	Intervall
--------	----------	-----------

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Krisledningsövning	Krisledningsnämnd, Tjänsteman i beredskap, Bohus Räddningstjänst, kommunala jourer	Två gånger per mandatperiod
Totalförsvarsövning	Förvaltningsledningen	En gång per mandatperiod
Samverkansövning	Centrala krisledningen, TiB, andra aktörer och myndigheter	Två gånger per mandatperiod
Stabsövning	Personal som har en identifierad roll i kommunens centrala krisledningsgrupp	Två gånger per mandatperiod

Se bilaga 1 för exempel på olika övningsformat och deras rekommenderade intervall.

13. Levandegöra

Anvisningen skall kommuniceras till berörda funktioner inom kommunen och till samverkande aktörer inom kommunens geografiska område. Anvisningen ska revideras minst en gång per mandatperiod.

14. Uppföljning

Varje utbildning och övning skall utvärderas separat. Utbildnings- och övningsplanen skall utvärderas efter mandatperiod och inför upprättande av ny anvisning.

Bilaga 1 – Övningsformat

Övningsformat	Innehåll och rekommenderat intervall	Målgrupp
Larmövningar	Larmövning testar organisationen och de larmrutiner och planer som finns i kommunen. Larmövning behöver genomföras återkommande och utförs med fördel oförberett och vid alla tider på dygnet och året. Avslutas med kvittens eller med att de övade samlas på angiven plats. Genomförs 2 gånger per år	Personal som har en identifierad roll i olika ledningsgrupper eller funktioner vid en kris. Krisledningsnämnd.
Startövning	Prövar och utvecklar krisledningens förmåga efter att de har larmats att snabbt komma igång med krisorganisationen och påbörja sina uppgifter. Övningen avslutas när en första bedömning av situationen är gjord. Kombinerar med en larmövning. Genomförs 1 gång per år.	Personal som har en identifierad roll i olika ledningsgrupper eller funktioner vid en kris.
Stabsövning	Prövar och utvecklar förmågan att arbeta med interna berednings-, stabs- och informationsrutiner för att skapa en gemensam lägesuppfattning och föreslå beslut. Genomförs 1 gång per år	Personal som har en identifierad roll i kommunens centrala krisledningsgrupp
Beslutsövning	Används för att öva beslutsprocessen inom en organisation, att under tidspress snabbt få fram och sammanställa beslutsunderlag, fatta tidiga och tydliga beslut om åtgärder samt att inleda samverkan mellan ansvariga och andra berörda. Genomförs 1 gång per år	Personal som har en identifierad roll i olika ledningsgrupper eller funktioner vid en kris. Krisledningsnämnd.
Ledningsövning	En ledningsövning är en sammansatt övning där larm-, start-, stabs- och beslutsövningar kombineras. Fokus ligger bland annat på roller, organisation och arbetssätt. Genomförs 2 gånger per mandatperiod	Personal som har en identifierad roll i olika ledningsgrupper eller funktioner vid en kris.
Spelövning	Krisledningsorganisationen testas i så stor utsträckning som möjligt i en miljö och med uppgifter som liknar verkligheten vid en kris. De övade reagerar och agerar på händelser som spelas upp. För att de övade ska få något att reagera på behövs det ett så kallat motspel. Genomförs 2 gånger per mandatperiod	Personal som har en identifierad roll i olika ledningsgrupper eller funktioner vid en kris. Krisledningsnämnd
Scenarioövning	Scenarioövningar är diskussionsövningar och utgår från ett förbestämt scenario/händelse. Syftet är att testa och belysa de rutiner och planer som finns för olika händelser samt att identifiera frågor och problemställningar som behöver utredas och arbeta vidare med senare. Utvärdering sker direkt efter övningen. Total tid som åtgår är 1-2 timmar. Det finns två tänkbara målgrupper, dels kommunens centrala krisledning, dels medarbetare på enskilda arbetsplatser/verksamheter. Medarbetarna ska få en bättre krismedvetenhet. Genomförs 1 gång per år för ledningsgrupper. Då utbildningsverksamheten till stor del är scenariobaserad kommer den enskilde arbetsplatsen/verksamheten att få övning varje år, fast med lite olika inriktningar.	Ledningsgrupper och enskilda verksamheter i kommunen
Samverkansövning	En ledningsövning med övningsmoment där samordning och samverkan med andra aktörer och myndigheter lokalt och regionalt övas. Genomförs oavsett format och storlek för någon utvald grupp i kommunen, som kan skilja från år till år, 1 gång per år.	Hela eller delar av kommunens krisorganisation utifrån givet scenario.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Praktiska övningsmoment	Tekniska system och hjälpmedel måste regelbundet kontrolleras och underhållas. Dessutom för att kunskapen om hur de olika systemen fungerar måste alla som förväntas använda dessa system regelbundet öva sina färdigheter i att hantera dem. Alla övningar ska vara så verklighetsbaserade som möjligt i sin utformning, dvs likväl som att bestämda rutiner och krisplaner ska användas och testas ska även tekniska system och hjälpmedel användas. Varje enskild medarbetare i kommunen som förväntas kunna hantera tekniska system som är beslutade om, ska övas minst en gång per år.	Tekniska system samt personal som har en roll i kommunens krisorganisation
TIB	Tjänsteman i beredskap ska övas kontinuerligt för sitt uppdrag. Deltar i övriga övningar för kommunens krisorganisation. Övas minst 1 gång per år.	TIB

Delplanering utbildnings- och övningsplan 2025

1. Inledning

I enlighet med utbildnings- och övningsplan (KS2024/0179) ska kommunen inför varje verksamhetsår detaljplanera de utbildningar och övningar som ska genomföras. Detaljplaneringen kan bygga på aktuella händelser, omvärldsanalys, kommunens arbete med att analysera risker- och sårbarheter eller samverkansområden inom länet.

Delplaneringen bör även ta i beaktan om det förekommer organisatoriska eller personella förändringar i ledningsgrupper, krisledningen och andra personer som omfattas av anvisningen, för att säkerställa att anställda inom kommunens krisledningsorganisation och de som kan bli inkopplade vid kriser, befogar adekvata kunskaper om kommunens krisberedskap och deras roll inom krisberedskapen.

Det övergripande målet för 2025 blir att utföra utbildningar angående bland annat kommunens nya styrdokument, totalförsvar och stabsmetodikgrunder.

2. Relation till andra styrdokument

Detaljplanen är en del av Utbildnings- och övningsplanen (KS2024/0179)

3. Behovsanalys

Politiska organisationen

I och med valet 2023 trädde en ny politisk organisation i kraft. Medan flera av de som är med i krisledningsnämnden varit med sedan tidigare är det viktigt att nämnden och den politiska styrelsen får kunskaper om hur de tillsammans kan och bör agera vid kris, samt om kommunens styrdokument kopplat till krisberedskap och civilt försvar.

Åtgärdsplan:

- Samtliga i kommunens krisledningsnämnd skall få utbildning och kunskap om kommunens styrande dokument som är kopplade till krisberedskap

Politiska mål

Kommunfullmäktiga har antagit ett antal strategiska mål, där en av dessa är Mål 15. *Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning*. I enlighet med målet skall kommunen vara en robust kommun som har hög uthållighet i kris, höjd beredskap, förändrat klimat och i krig. En av indikatorerna för detta mål är att funktioner i kommunen ska under kommande mandatperiod utbildas och övas för att kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Åtgärdsplan:

- Säkerhetsenheten säkerställer kontinuerligt att minst 80% av deltagande funktioner i krisorganisationen har deltagit i planerade övningar.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 2 (4)
Datum: 2025-01-02

Personalomsättning

Under 2023 har kommunen både genomgått omorganisationer och tillsats nya chefer vid vissa ledningsgrupper och personer som omfattas av Utbildnings- och övningsplanen. Dessa skall ges möjlighet att utbilda sig och öva på sin position.

Åtgärdsplan:

- Samtliga funktioner i kommunens krisorganisation skall få utbildning i kommunens styrande dokument som är kopplade till krisberedskap
- Samtliga funktioner i kommunens krisorganisation skall genomgå basutbildning i stabsmetodik.

Styrdokument

Under en ny mandatperiods första år ska alla kommunens styrdokument revideras enligt Policyn för styrdokument (KS2023/1249). Samtliga styrdokument har setts över och antingen revideras eller sällas bort.

Åtgärdsplan:

- Samtliga funktioner i kommunens krisorganisation skall få utbildning i kommunens styrande dokument som är kopplade till krisberedskap

Under 2024 har kommunen arbetat fram styrdokumentet *Plan för arbete med civilt försvar*. Planen berättar bland annat hur kommunen ska agera om Sverige ställs in för krig. I och med antagande av det nya dokumentet är det viktigt att samtliga tjänstemän och förtroendevalda som omfattas av dokumentet får den utbildning och övning som behövs för att kunna verkställa dokumentet.

Åtgärdsplan:

- Samtliga funktioner i kommunens krigsorganisation ska få utbildning i kommunens nya styrdokument om civilt försvar
- Samtliga funktioner i kommunens krigsorganisation ska få grundläggande utbildning i totalförsvar

Noterade brister och önskemål

I Höstmörker övningen noteras det i åtgärdsförslagen att kommunen bör *Skapa ytterligare ledningsnivåer på sektornivå*. Även i samband med övningen för Mimers Gymnasium och i diskussion med andra skolor noteras det även att det finns en stor förväntan med att olika samhällsstörningar och kriser kommer att huvudsakligen hanteras centralt i förvaltningen. Detta stämmer dock inte med ansvarsprincipen.

Åtgärdsplan:

- Ta fram organisationsschema för krisledningsgrupperna i kommunen och skapa förutsättningar att följa ansvarsprincipen
- Utbilda flera personer inom stabsmetodik så att händelser kan hanteras lokalt.

4. Utbildningar som planeras utifrån behovsanalysen

4.1 Totalförsvarsutbildning

Syfte: Totalförsvarsdagen syftar till att; utveckla och förbättra kommunens beredskap och totalförsvär, utveckla deltagarnas kunskap om civil beredskap och totalförsvär för att bidra i arbetet med att förebygga och hantera samhällsstörningar över hela hotskalan, öka förståelsen hos deltagarna avseende varandras perspektiv gällande civil beredskap och totalförsvär.

Mål: Utbildning i totalförsvär bidrar till att bygga ökad förmåga och ett säkrare och tryggare Sverige. Målen för utbildningen är att deltagarna ska få kunskap om områdena civil beredskap, kontinuitetshantering och totalförsvär samt kunskap och förmåga avseende kommunens arbete vid kris och höjd beredskap (hantering, ledning och samverkan).

Efter att ha deltagit i Totalförsvarsdagen har deltagaren:

- Förvärvat kunskap om civil beredskap, totalförsvär och/eller totalförsvärsplanering och höjd beredskap.
- Öka kunskapen om roller, ansvar och uppgifter vid höjd beredskap och krig.
- Fått kunskap om en eller flera aktuella totalförsvärsfrågor.
- Tagit del av exempel på hur vi tillsammans bygger ökad förmåga och motståndskraft.

Målgrupp: Kommunstyrelsen, Centrala Krisledningen (ev. stabsstöd, och resursgrupper)

Preliminärt planerat till: Maj 2025

4.2 Stabsutbildning samt utbildning i kommunens styrande dokument kopplat till kris och krig

Syfte: Syfte med utbildningen är att säkerställa att samtliga deltagare i kommunens centrala krisledning har kännedom och kunskap om kommunen styrdokument kopplat till kris och krig. Utöver detta skall deltagarna även få grundläggande utbildning om stabsmetodik och förståelse för sina rollers uppgifter inom staben.

Mål: Samtliga deltagare i kommunens centrala krisledning skall kunna

- Grunderna i kommunens styrdokument
- Redogöra för stabens syfte, organisation och uppgift
- Tillämpa verktyg och arbetssätt för ett effektivt stabsarbete

Målgrupp: Krisledningsnämnden, Centrala krisledningen

Preliminärt planerat till: Februari 2025

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 4 (4)
Datum: 2025-01-02

4.3 Stabschefsutbildning

Syfte: Utbildning för stabschefer syftar till att utveckla deltagarens kunskap, färdighet och kompetens för att kunna agera som stabschef inom den egna organisationen i en stab vid samhällsstörningar över hela hotskalan.

Mål: Redogöra för statschefens roll och uppgifter i att leda stabsarbete, identifiera hur en effektiv stabsarbetsprocess säkerställs, redogöra för stabschefens roll i samverkansprocesser.

Målgrupp: Stabschefer

Preliminärt planerat till: Våren 2025

4.4 Säkerhetsskyddsutbildning

Syfte: Utbildning inom säkerhetsskydd syftar till att stärka upp säkerheten kring verksamhet som berör av säkerhetsskyddslagen, och säkerställa att samtliga personer som berörs av säkerhetsskyddet förstår sitt ansvar i arbetet för Sveriges säkerhet.

Mål: Samtliga personer som arbetar med säkerhetsskydd eller kommer i kontakt med säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska kunna

- Sin egen roll och ansvar för arbetsplatsens säkerhetsskyddsarbete
- Hur man hanterar säkerhetsskyddsklassificerad information på ett korrekt sätt
- Vilka lagar och regler som styr säkerhetsskyddsarbetet

Deltagare: Förvaltningsledningen, chefer som arbetar med verksamheter som hanterar säkerhetsskydd samt personer med tillgång till säkerhetsskyddsklassificerad information.

Preliminärt planerat till: April 2025

5. Avgränsningar

I denna detaljplan lyfts inte upp övningar som genomförs kontinuerligt. Bland annat länsstyrelsens sambandsövning som genomförs varje kvartal, eller tabeltopp övningar som TiB genomför under sina möten.

6. Levandegöra

Delplaneringen gäller för 2025, och skall vid årsskiftet uppföljas och uppdateras för 2026. Delplaneringen skall delas med samtliga funktioner i kommunens krisorganisation och krigsorganisation.

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (2)

Beredningsskrivelse

Instans:
Kommunstyrelsen

Datum:
2024-09-17

Yttrande angående tillstånd till deponi för inert avfall på fastigheten Lunna 1:2 och Släbo 1:2 utifrån beslut kommunstyrelsebeslut FÖP Kode (Dnr KS2024/2023-1)

Kommunstyrelsen vill uppmärksamma Länsstyrelsen och berörda på att ett beslut har fattats idag kring utvecklingen av Kode stationssamhälle, vilket bör påverka det pågående ärendet om etablering av deponi för inert avfall inom området.

Bakgrunden är att kommunstyrelsen idag har beslutat om granskningsförslaget för FÖP Kode. Ärendet har beretts av kommunfullmäktiges beredning för Samhälle och Utveckling och har processats både politiskt och kommunikativt med medborgarna.

Vid dagens behandling av ärendet vill vi understryka att både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen nu tydligt uttrycker den politiska viljan i Kungälv att utveckla Kode till ett stationssamhälle för boende, näringsliv och rekreation. Tack vare den strategiska lokaliseringen nära järnvägsstationen och E6, samt i vacker kulturbygd, ser vi ett hållbart och attraktivt stationssamhälle växa fram, där många vill bo och arbeta. Detta är dessutom helt i linje med den strukturbild som vi arbetat efter inom Göteborgsregionens kommunalförbund, där Bohusbanans stationssamhällen utvecklas med fokus på hållbart boende och arbetspendling.

Kommunen har överklagat Länsstyrelsens beslut om deponi i Kode. Bakgrunden är att ett företag har ansökt om att anlägga en deponi i Lunna, Kode. Länsstyrelsen har godkänt ansökan. Miljö- och byggnadsnämnden har överklagat beslutet med hänvisning till olämpligheten i att anlägga en deponi på denna plats, bl.a. på grund av avrinningen av lakvatten till flera redan förorenade vattendrag i området, som kommunen arbetar för att rena. Kommunstyrelsen står bakom Miljö- och byggnadsnämndens yttrande.

Detta förstärks ytterligare av dagens beslut gällande översiktsplanen för Kode, där det tydligt framgår att olika verksamheter ska kunna utvecklas inom området. Denna möjlighet skulle omintetgöras av en deponi för inert avfall, som inte bryts ner.

I den nyligen beslutade översiktsplanen för Kode omnämns återigen verksamhetsbehoven, samt att det finns fornlämningar att hantera. Nytt är också bedömningen att Lunnevi idrottsplats ligger inom området. Dagens beslut vidimerar att det ska finnas en planering som, vid behov, möjliggör att idrottsverksamheten kan vara kvar på sin nuvarande plats och att nuvarande markanvändning gäller för den yta som idrottsplatsen upptar. Verksamheterna på Västerberget måste därför vara av en sådan karaktär att de inte orsakar olägenheter för idrottsverksamheten.

Dessa är demokratiska beslut som ska beaktas i samtliga fortsatta processer.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det finns stöd för att söka deponiplatser i Kungälv kommun, men ur ett politiskt och demokratiskt perspektiv är detta uppenbart fel plats, belägen i ett framtida stationssamhälle.

Kommunen har dessvärre erfarenhet av felaktiga långsiktiga beslut gällande olika verksamheter och deponihantering.

Kungälv kommun, som är en av de mest attraktiva kommunerna i landet att bo och verka i, bör undvika att upprepa tidigare politiska misstag. Med denna inlägga vill vi därför tydliggöra den demokratiska och politiska planeringen för ett hållbart och attraktivt framtida stationssamhälle med direktförbindelse till rikets andra stad, Göteborg.

Bilagor, FÖP Kode samt MBN tidigare yttrande i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta yttrande som sitt eget.

Miguel Odhner
Ordförande
Kommunstyrelsen

Britta Malmberg Olsson
Ordförande
Beredning för Samhälle och Utveckling

Jonas Andersson
Ordförande
Utskottet för samhälle och utveckling

Charlotta Windeman
Ordförande
Miljö- och byggnadsnämnden

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-09-18

42 (48)

§ 243/2024

Yttrande angående tillstånd till deponi för inert avfall på fastigheten Lunna 1:2 och Släbo 1:2 utifrån beslut kommunstyrelsebeslut FÖP Kode

Kommunstyrelsen vill uppmärksamma Länsstyrelsen och berörda på att ett beslut har fattats idag kring utvecklingen av Kode stationssamhälle, vilket bör påverka det pågående ärendet om etablering av deponi för inert avfall inom området.

Bakgrunden är att kommunstyrelsen idag har beslutat om granskningsförslaget för FÖP Kode. Ärendet har beretts av kommunfullmäktiges beredning för Samhälle och Utveckling och har processats både politiskt och kommunikativt med medborgarna.

Vid dagens behandling av ärendet vill vi understryka att både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen nu tydligt uttrycker den politiska viljan i Kungälv att utveckla Kode till ett stationssamhälle för boende, näringsliv och rekreation. Tack vare den strategiska lokaliseringen nära järnvägsstationen och E6, samt i vacker kulturbygd, ser vi ett hållbart och attraktivt stationssamhälle växa fram, där många vill bo och arbeta. Detta är dessutom helt i linje med den strukturbild som vi arbetat efter inom Göteborgsregionens kommunalförbund, där Bohusbanans stationssamhällen utvecklas med fokus på hållbart boende och arbetspendling.

Kommunen har överklagat Länsstyrelsens beslut om deponi i Kode. Bakgrunden är att ett företag har ansökt om att anlägga en deponi i Lunna, Kode. Länsstyrelsen har godkänt ansökan. Miljö- och byggnadsnämnden har överklagat beslutet med hänvisning till olämpligheten i att anlägga en deponi på denna plats, bl.a. på grund av avrinningen av lakvatten till flera redan förorenade vattendrag i området, som kommunen arbetar för att rena. Kommunstyrelsen står bakom Miljö- och byggnadsnämndens yttrande.

Detta förstärks ytterligare av dagens beslut gällande översiktsplanen för Kode, där det tydligt framgår att olika verksamheter ska kunna utvecklas inom området. Denna möjlighet skulle omintetgöras av en deponi för inert avfall, som inte bryts ner.

I den nyligen beslutade översiktsplanen för Kode omnämns återigen verksamhetsbehoven, samt att det finns fornlämningar att hantera. Nytt är också bedömningen att Lunnevi idrottsplats ligger inom området. Dagens beslut vidimerar att det ska finnas en planering som, vid behov, möjliggör att idrottsverksamheten kan vara kvar på sin nuvarande plats och att nuvarande markanvändning gäller för den yta som idrottsplatsen upptar. Verksamheterna på Västerberget måste därför vara av en sådan karaktär att de inte orsakar olägenheter för idrottsverksamheten.

Dessa är demokratiska beslut som ska beaktas i samtliga fortsatta processer.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det finns stöd för att söka deponiplatser i Kungälv kommun, men ur ett politiskt och demokratiskt perspektiv är detta uppenbart fel plats, belägen i ett framtida stationssamhälle.

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-09-18

Sida

43 (48)

Kommunen har dessvärre erfarenhet av felaktiga långsiktiga beslut gällande olika verksamheter och deponihantering.

Kungälv kommun, som är en av de mest attraktiva kommunerna i landet att bo och verka i, bör undvika att upprepa tidigare politiska misstag. Med denna inlägga vill vi därför tydliggöra den demokratiska och politiska planeringen för ett hållbart och attraktivt framtida stationssamhälle med direktförbindelse till rikets andra stad, Göteborg.

Bilagor, FÖP Kode samt MBN tidigare yttrande i ärendet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta yttrande som sitt eget.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-12-13

6 (9)

§ 374/2024

Kravspecifikation samt process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör (Dnr KS2024/2720-4)

Sammanfattning

Under sammanträdet den 27 november 2024 fattade kommunstyrelsen beslut om att godkänna rullande schema för tillförordnad kommundirektör till och med den 31 januari 2025.

Ett arbete för rekrytering av kommundirektör behöver därmed startas upp. Samtidigt som processen för rekrytering av ordinarie kommundirektör påbörjas kommer även processen för rekrytering av tillförordnad kommundirektör att sättas igång. Tillförordnandet bör gälla från 2025-02-01 till och med cirka 2025-08-31.

Inom ramen för detta har en mall för processkarta tagits fram som kommunstyrelsen har godkänt under sitt sammanträde den 11 december 2024. Under samma sammanträde höll kommunstyrelsen en gemensam workshop avseende kravprofil för tillförordnad kommundirektör. Ledamöternas önskemål och krav har sammanställts i en kravprofil som sedan godkänts av kommunstyrelsen. Fackliga ombud har lämnat sina synpunkter på kravspecifikation 2024-12-12 under ett extrainsatt möte med förvaltningsledningen.

Vidare behöver process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör beslutas på nytt. Momenten har kompletterats med förslag på tidsram och deltagande av CGS i fler av delmomenten. Processen föreslås avse tillförordnad kommundirektör. En liknande process, process 2, kommer sedan att startas upp inom ramen för rekrytering av ordinarie kommundirektör.

Processbeskrivning för rekrytering av tillförordnad kommundirektör

Del i processen	Deltagare	Roll i delmoment	Förslag tidsram
Kravspec.	KS + FL + CSG	Deltar – KS beslutar	v.50
Annons	FL + CSG	På uppdrag av KS-pres	v.51
Urval	KS- pres + HR+CSG	Gör urval med stöd av HR	v.1
Intervju	KS-pres + HR+CSG	Gör intervju med stöd av HR	v.2 & v.3
Förslag	KS	Tar fram förslag på slutkandidat med stöd av HR	v.3
Beslut	KS	Beslutar	1 februari (mars)

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-12-13

Sida

7 (9)

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att:

1. Reviderad process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör fastställs.
2. Kravprofil för tillförordnad kommundirektör godkänns enligt förslag i bilaga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Förslag – Kravspecifikation – Kompetenskrav för tillförordnad kommundirektör, enligt kommunstyrelsemöte 2024-12-11

Under Sammanträdet

Ann-Charlott Backström, HR-chef, informerar om ärendet under sammanträdet.

Yrkanden

Mikael Wintell (UP): Utvecklingspartiet tillsammans med Kristdemokraterna, Liberalerna samt Sverigedemokraterna yrkar avslag på majoritetens förslag avseende process och bordläggning av kravspecifikation genom att yrka enligt eget förslag som följer:

Kommunstyrelsen beslutar att tillsätta en tf kommundirektör som kommer att inneha denna post till dess att rekryteringen och tillsättandet av ordinarie kommundirektör är klar samt att personen i fråga är på plats.

Tillsättningen kommer att se av en idag redan anställd person och dess roll/er kommer att återbesättas genom naturlig successionsordning i alla dess led. Skulle det inte gå att finna någon intern behöver vi ta in någon extern antingen via rekrytering eller inköpa av tjänst

Gällande kravspecifikation återupptas denna del av ärendet på ett ordinarie KS när ledamöterna har haft tid att sätta sig in i den nu presenterade texten.

Anders Holmenschöld (M): Avslag till Mikael Wintells (UP) yrkande och bifall till liggande förslag.

Gun-Marie Daun (KD): Bifall till Mikael Wintells (UP) yrkande.

William Hult (S): Majoriteten yrkar avslag på utvecklingspartiets, kristdemokraternas, liberalernas och sverigedemokraternas yrkande då avsaknaden av en kravprofilen omöjliggör en utvärdering av inkommande kandidaters lämplighet samt för att möjligheten till en intern rekrytering redan är möjliggjord genom det beslut KS tog 11 december.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut med justering mot Mikael Wintell (UP) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att anta förvaltningens förslag till beslut med justering.

Omröstning begärs. kommunstyrelsen godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst för bifall till förvaltningens förslag till beslut och

Nej-röst för bifall till Mikael Wintells (UP) yrkande.

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-12-13

Sida

8 (9)

Omröstningsresultat

Med 11 ja-röster för förvaltningens förslag till beslut med justering och 6 nej-röster för Mikael Wintells (UP) yrkande antar kommunstyrelsen förvaltningens förslag till beslut med justering.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Anders Holmenschöld (M)	x		
Gun-Marie Daun (KD)		x	
Ove Wiktorsson (C)	x		
Pia Gillerstedt (S)	x		
Patrik Ryberg (SD)		x	
Anna Vedin (M)	x		
Elisabeth Mattsson (L)		x	
Jonas Andersson (S)	x		
Mikael Wintell (UP)		x	
Marcus Adiels (M)	x		
Greger Planthrin (SD)		x	
William Hult (S)	x		
Erik Martinsson (MP)	x		
Ilona Waern (KD)		x	
Carin Gerefalk (S)	x		
Charlotta Windeman (M)	x		
Miguel Odhner (S)	x		
Summa:	11	6	

Beslut

1. Reviderad process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör fastställs.
2. Kravprofil för tillförordnad kommundirektör godkänns enligt justerat förslag i bilaga.

Ärendet ajourneras klockan 08:08 till 08:22, 08:41 – 08:52 och 09:04 – 09:08.

Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet och lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

Utvecklingspartiet reserverar sig mot beslutet och lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga

Moderaterna, Miljöpartiet och Socialdemokraterna lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Karolina Lovric

2024-12-12

Kravspecifikation samt process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör (Dnr KS2024/2720-4)

Sammanfattning

Under sammanträdet den 27 november 2024 fattade kommunstyrelsen beslut om att godkänna rullande schema för tillförordnad kommundirektör till och med den 31 januari 2025.

Ett arbete för rekrytering av kommundirektör behöver därmed startas upp. Samtidigt som processen för rekrytering av ordinarie kommundirektör påbörjas kommer även processen för rekrytering av tillförordnad kommundirektör att sättas igång. Tillförordnandet bör gälla från 2025-02-01 till och med cirka 2025-08-31.

Inom ramen för detta har en mall för processkarta tagits fram som kommunstyrelsen har godkänt under sitt sammanträde den 11 december 2024. Under samma sammanträde höll kommunstyrelsen en gemensam workshop avseende kravprofil för tillförordnad kommundirektör. Ledamöternas önskemål och krav har sammanställts i en kravprofil som sedan godkänts av kommunstyrelsen. Fackliga ombud har lämnat sina synpunkter på kravspecifikation 2024-12-12 under ett extrainsatt möte med förvaltningsledningen.

Vidare behöver process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör beslutas på nytt. Momenten har kompletterats med förslag på tidsram och deltagande av CGS i fler av delmomenten. Processen föreslås avse tillförordnad kommundirektör. En liknande process, process 2, kommer sedan att startas upp inom ramen för rekrytering av ordinarie kommundirektör.

Processbeskrivning för rekrytering av tillförordnad kommundirektör

Del i processen	Deltagare	Roll i delmoment	Förslag tidsram
Kravspec.	KS + FL + CSG	Deltar – KS beslutar	v.50
Annon	FL + CSG	På uppdrag av KS-pres	v.51
Urval	KS- pres + HR+CSG	Gör urval med stöd av HR	v.1
Intervju	KS-pres + HR+CSG	Gör intervju med stöd av HR	v.2 & v.3
Förslag	KS	Tar fram förslag på slutkandidat med stöd av HR	v.3
Beslut	KS	Beslutar	1 februari (mars)

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att:

1. Reviderad process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör fastställs.
2. Kravprofil för tillförordnad kommundirektör godkänns enligt förslag i bilaga.

Juridisk bedömning

Enligt kommunallagen (2017:725), 7 kap.1§ och 2§ är det kommunstyrelsen som ska utse en direktör.

Förvaltningens bedömning

Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen. Det fastställer kommunallagen (2017:725), 7 kap.1§ och 2§ att kommunstyrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter och avser även en tillförordnad kommundirektör.

Kommunstyrelsens delegationsordning (KS2024/2456) fastställer följande:

PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN

Kommundirektör får ej fatta personalbeslut avseende sig själv

Kommunstyrelsens ordförande beslutar i samtliga personalärenden rörande kommundirektör (Gäller ej beslut om anställning och beslut om att anta instruktion till Kommundirektör)

Den 25 november 2024 fattade kommunstyrelsen beslut om att godkänna en överenskommelse som innebär att kommundirektör Haleh Lindqvists uppdrag som kommundirektör från och med den 1 december 2024 avslutas (Dnr KS2024/2583).

Under sammanträdet den 27 november 2024 fattade kommunstyrelsen beslut om att godkänna rullande schema för tillförordnad kommundirektör till och med den 31 januari 2025.

Ett arbete för rekrytering av kommundirektör behöver därmed startas upp. Inom ramen för detta har en mall för processkarta tagits fram och beslutades i kommunstyrelse 2024-12-11 Dnr (KS2024/2720-1). Under mötet beslutades:

1. Process för rekrytering av tf kommundirektör fastställs.
2. Styrelsen söker en tf kommundirektör såväl externt som internt som ska inneha ett förvaltande uppdrag
3. Parallellt med ovan startar styrelsen rekryteringsprocessen av den ordinarie kommundirektören

Samtidigt som processen för rekrytering av ordinarie kommundirektör påbörjas kommer även processen för rekrytering av tillförordnad kommundirektör att sättas igång. Tillförordnandet bör gälla från 2025-02-01 till och med cirka 2025-08-31.

Ett arbete för rekrytering av kommundirektör behöver därmed startas upp. Samtidigt som processen för rekrytering av ordinarie kommundirektör påbörjas kommer även processen för rekrytering av tillförordnad kommundirektör att sättas igång. Tillförordnandet bör gälla från 2025-02-01 till och med cirka 2025-08-31. Inom ramen för detta har en mall för processkarta tagits fram. Inom ramen för detta har en mall för processkarta tagits fram som kommunstyrelsen har godkänt under sitt sammanträde den 11 december 2024. Under samma sammanträde höll kommunstyrelsen en gemensam workshop tillsammans med representanter från HR avseende kravprofil för tillförordnad kommundirektör. Ledamöternas önskemål och krav har sammanställts i en kravprofil som sedan godkänts av kommunstyrelsen. Fackliga ombud har lämnat sina synpunkter på kravspecifikation 2024-12-12 under ett extrainsatt möte med förvaltningsledningen. I förslag på kravprofil har de fackliga representanternas önskemål om ändringar och tillägg markerats med gul färg.

Vidare behöver process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör beslutas på nytt. Momenten har kompletterats med förslag på tidsram och deltagande av CGS i fler av delmomenten. Processen föreslås avse tillförordnad kommundirektör. En liknande process, process 2, kommer sedan att startas upp inom ramen för rekrytering av ordinarie kommundirektör.

Processbeskrivning för rekrytering av tillförordnad kommundirektör

Del i processen	Deltagare	Roll i delmoment	Förslag tidsram
Kravspec.	KS + FL + CSG	Deltar – KS beslutar	v.50
Annonser	FL + CSG	På uppdrag av KS-pres	v.51
Urval	KS- pres + HR+CSG	Gör urval med stöd av HR	v.1
Intervju	KS-pres + HR+CSG	Gör intervju med stöd av HR	v.2 & v.3
Förslag	KS	Tar fram förslag på slutkandidat med stöd av HR	v.3
Beslut	KS	Beslutar	1 februari (mars)

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet berör kommunstyrelsens resultatmål:

- Attraktivt att vara anställd i Kungälv kommun
- Kommunens verksamheters kvalitet och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet berör delmål 16.6 i Agenda 2030 om att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet berör kommunstyrelsens delegationsordning som fastställer att det är kommunstyrelsen som ansvarar för beslut om anställning av kommundirektör.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ärendet avseende process och kravprofil för rekrytering av tillförordnad kommundirektör syftar till att skapa en tydlighet och transparens i rekryteringsprocessen gentemot brukare, medborgare, föreningar och näringsliv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ärendet avseende process och kravprofil för rekrytering av tillförordnad kommundirektör syftar till att skapa en tydlighet och transparens i rekryteringsprocessen både inom förvaltningen och dess medarbetare.

Ekonomisk bedömning

Tidigare rekryteringar av exempelvis verksamhetschef har kostat cirka 120 000 - 150 000 kronor. Vid rekrytering av chefer inom ledningsgrupper används externa rekryteringsbolag. Förvaltningen bedömer att kostanden för rekrytering av tillförordnad kommundirektör kommer att hamna inom detta spann.

Förslag till beslut

1. Reviderad process för rekrytering av tillförordnad kommundirektör fastställs.
2. Kravprofil för tillförordnad kommundirektör godkänns enligt förslag i bilaga.

Åsa Berglie
TF kommundirektör

Tanja Tajic
Stabschef utveckling och innovation

Expedieras till:

För kännedom till:

Denna behandling '11/25 Rekrytering av ordinarie kommundirektör' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)
Datum: 2025-01-15

Utdrag från KS beslut 2024-11-13 Förslag angående Visselblåsarlagen (Dnr KS2024/2486-1)

- Stärk intern utbildning och kommunikation om gällande processer och delegeringsordning.
- Arbeta för att skapa en tryggare arbetsmiljö där anställda vågar uttrycka sina åsikter.
- Kommundirektör i samråd med fackliga, ges i uppdrag att inom ramen för kommunens ordinarie utvecklingsarbete och vid nyanställning vidareutveckla och öka chefer och medarbetares kunskap och förståelse utifrån styrande dokument som våra värderingar, hälso-arbetsmiljöpolicy och delegeringsordning. Förvaltningen skall återkomma med förslag på åtgärder för att utifrån styrande dokument säkerställa en trygg och rättvis arbetsmiljö. Särskilda insatser skall riktas inom område myndighetsutövning och i denna del ska externt stöd anlitas.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (2)

Beredningsskrivelse

Instans:
Kommunstyrelsen

Datum:
2024-12-12

Politiska åtgärder för nytt arbetssätt (KS2024/2754)

1. Politiken behöver en bättre bild av verkligheten, nuvarande politiska organisation får inte riskera att Kommunstyrelsen inte har alla bilder i personalpolitiska frågor. Därför skall fackliga representanter tillåtas delta på de punkter som rör huvudsakligen berör personalfrågor under kommunstyrelsens samt utskottens möten. Vilka punkter avklaras vid beredning inför respektive möte.
2. Kommunstyrelsens arbetsformer förändras genom ökad medverkan från förvaltningens olika verksamheter och nivåer i det kontinuerliga arbetet med utvärdering utifrån kommunens mål.
3. Uppföljning och återrapportering till kommunstyrelsen kring personalfrågor skall förändras. Månatlig övergripande sjukfrånvarorapportering skall övergå till system för åtgärder vid överskridna styrgränser. Ansvarig för detta är kommunalrådet för personalfrågor.
4. Förvaltningen ges i uppdrag att föreslå ett hållbart och förtroendeingivande system för kontinuerlig uppföljning av den psykosociala arbetsmiljön i alla verksamheter.
5. Ansvarigt kommunalråd för personalfrågor ges i uppdrag att ta fram en ny riktlinje, alternativt komplettera politiska åtgärder gentemot förtroendevald som kränker medarbetare bl.a. utifrån KS § 380/2023 Riktlinje vid kränkande särbehandling. Det måste finnas enkla och tydliga möjligheter att vidta gentemot förtroendevalda som brister i efterlevnad av beslutande dokument eller har en negativ påverkan av arbetsmiljön för medarbetare, oavsett om det sker internt eller externt. Förslaget skall beslutas i kommunstyrelsen.
6. Kungälv's politiska organisation behöver moderniseras. Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att ge Demokratiberedningen i uppdrag att se över arbetsprocesser och föreslå förändringar som involverar och engagerar förvaltningens samtliga delar och nivåer.
7. Alla nämnder och styrelser behöver utbildning i styrdokument (värderingar, personal, arbetsmiljö och delegationsordning). Kommunstyrelsens presidium tar upp frågan med Demokratiberedningen
8. Budgetprocessen öppnas upp för att involvera chefer och medarbetare i alla steg, från rambudget till Sektorplan.
9. Budgetdirektivet ska kommuniceras av kommunstyrelsens presidium via dialoger till alla chefer från alla verksamheter.
10. Gemensamma aktiviteter med politiker som t ex studiebesök och konferenser ska involvera både chefer och medarbetare.

11. Utskottens roll inom kommunstyrelsen behöver förändras och få ökade befogenheter och ansvar. Utskottsordförande skall vara föredragande i styrelsen.
12. Kommunstyrelsens delegationsordning gällande personalfrågor skall förändras med starkare mandat för berörda funktioner.
13. Ansvarigt kommunalråds ansvar för personalfrågor behöver stärkas och utvecklas. KSO delegation gällande kommundirektör skall ses över och förändras vid behov.
14. Konstaterad brist i arbetsmiljöansvaret åtgärdas och säkerställ att alternativa rapporteringskanaler finns och är kända.

Förslag till kommunstyrelsen

Politiska åtgärder för nytt arbetssätt antas enligt punkterna 1–14.

Miguel Odhner (S)
Ordförande kommunstyrelsen

Anders Holmensköld (M)
1:e vice ordförande kommunstyrelsen

Erik Martinsson (MP)
Ledamot

Expedieras till:

För kännedom till:

Denna behandling '14/25 Utskottsrapportering' har inget tjänsteutlåtande.

BOHUS
RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

Mötesanteckningar medlemssamråd Bohus Räddningstjänstförbund

Datum: 2024-10-23
Tid: 09:00-11:00
Plats: Stadshuset Kungälv, Carlstensrummet
Närvarande:
Miguel Odhner, KSO Kungälv
Anders Holmensköld, förste vice KSO Kungälv
Haleh Lindqvist, Kommundirektör Kungälv
Pia Jakobsson, ekonomichef Kungälv
Gun-Marie Daun, andre vice KSO Kungälv
Dennis Ljunggren, förste vice KSO Ale
Maria Kosterlind Reinholdsson, Kommundirektör Ale
Ken Gunnesson, ekonomichef Ale
Erik Liljeberg, ordförande BORF (*deltar via Teams*)
Peter Harrysson, vice ordförande BORF (*deltar via Teams*)
Gunnar Skaven, ledamot BORF
Thomas Loong, ledamot BORF
Lars Klevenparr, förbundschef BORF
Christian Weberberger, räddningschef BORF
David Henningberg, Insatsledare BORF
Henrik Slottnér, driftsamordnare BORF
Marie Caldenby, jurist RSG
Anette Fredriksson, ekonom Kungälv/BORF
Maria Berger, administratör BORF

1. Mötet öppnas

Miguel Odhner välkomnar alla och öppnar dagens medlemsamråd mellan BORF och medlemskommunerna Kungälv och Ale i stadshuset i Kungälv.

Dagordningen godkänns.

(Medlemssamrådet är forum för information och överenskommelser, beslutande organ är respektive kommunstyrelse)

2. Miljöarbete – brandstation/ övningsfält

Henrik Slottnér, BORF, redogör för en miljöundersökning samt en början till åtgärdsplan inom området BORF övar på och använder i Kungälv. Till grund för den utredning/undersökning som är genomförd ligger en tillsyn som gjordes 2021, med delar som nu behöver åtgärdas, bland annat rör det PFAS, metaller och reningsprocesser. Kostnaderna för de åtgärder som behöver vidtas kommer behöva diskuteras vidare. Miljöenheten i Kungälvs kommun är också inkopplad i frågan.

BOHUS
RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

3. Politisk beslutsprocess för medlemsansökan i Räddningstjänsten Storgöteborg

Marie Caldenby, chefsjurist RSG, redovisar en framtiden tidsplan för processen gällande ett samgående mellan BORF och RSG. Bildspel som visar tidsplan och olika delmoment bifogas med mötesanteckningarna.

Det behöves och kommer genomföras möten löpande mellan kommunpolitikerna i Ale, Kungälv samt de kommuner som idag ingår i RSG. Formellt inträde är beräknat att ske 1 januari 2027.

Frågor som behöver lyftas är ekonomiska förutsättningar och synergier, översyn av befintliga avtal samt lärdomar från tidigare sammanslagningar av förbund.

4. Ekonomi samt budget 2025, effektiviseringar för budget i balans

Punkt 4 och 5 läggs samman under mötet då de går in i varandra.

Anette Fredriksson visar BORFs nuläge gällande budget och ekonomi samt delger BORFs flerårsplan.

Flertalet frågeställningar och diskussioner kommer upp under mötet;

- Finns möjlighet att åberopa synnerliga skäl och använda större del av eget kapital för att få ekonomin i balans- en fråga som varit uppe tidigare och då var beskedet nej men det kommer att undersökas vidare.
- Finns det ytterligare åtgärder att vidta vad gäller effektiviseringar och indragningar – många besparingsåtgärder är redan vidtagna under 2024, heltidsverksamheten går inte att skära ner ytterligare.

Ökade intäkter är möjliga om BORF har personal att utföra fler utbildningar.

David Henningberg, BORF, redovisar ett framtiden scenario och förslag som på sikt kan generera en viss besparing, dock med andra operativa konsekvenser i form av tex längre inställelse – och insatstider vid larm.

Det finns i dagsläget samarbetsavtal mellan BORF och RSG dessa hade i detta förslag behövts utökas.

- En verksamhet i underskott är svår att arbeta vidare med i BORFs medlemsansökan i RSG.

BOHUS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

Efter denna genomgång ajournerar sig kommunrepresentanterna för att överlägga och återkommer med följande besked:

Extra medlemssamråd med anledning av budget 2025 önskas av Kungälv inför beslut om budget 2025 i direktionen, företrädesvis måndag kl 10.00. Detta för att åter gå igenom budgetförslag 2025, åtgärder samt T2.

Bakgrunden är att:

Kungälv motsätter sig effektiviseringsförslagen. Det saknas en risk och konsekvensanalys, effekter på kostnader på längre sikt samt en utredning som visar om detta är genomförbart. Underlaget är för bristfälligt och inte samkört med RSG där en sammanslagning förväntas 2027.

Medlemsföreträdare Kungälv är beredd att tillfälligt gå in under 2025 för att balansera budget och går in och räknar upp förbundsbidraget 3 560 000 kr till en ram på 95 950 000 kr. Budgeterat resultat förväntas uppgå till 1,5 mkr 2025.

Direktion behöver arbeta vidare med alternativa förslag till besparingar, effektivisering, nya arbetssätt, teknik och samkörning med ägare och RSG skall tas fram.

Även finansiella lösningar gällande eget kapital skall undersökas, inte minst med anledning av kommande samgående med RSG.

Det finns tydliga beslut och vilja från såväl Ale, Kungälv som RSG-medlemmarna om ett samgående 2027. Utifrån BORF:s mål 1 och tidigare medlemssamråd krävs att varje beslut inom såväl BORF som RSG behöver prövas mot en effektiv och klok helhet.

För budgetåret 2026 får inte den årliga kostnadsökningen överstiga RSGs motsvarande.

Alla vill se ett hushållande och klokt samgående. Så med anledning av inlämnade ansökan till RSG och BORF:s flerårsplan och investeringsplanering för perioden 2025–2029 och krävs politiskt samordnade medlemssamråd med politisk ledning för RSG.

Dessa möten skall behandla ekonomi, verksamhetssammanslagning och politisk organisation.

Gemensamma medlemssamråd ska ske löpande.

KSO i Ale, Kungälv har uppdraget att kontakta och inbjuda RSG ledning till gemensamma samordningsmöten.

BOHUS
RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

5. Översyn obefogade larm

På grund av tidsbrist så sparas denna punkt till något av medlemssamråden 2025.

6. Övriga frågor

-

7. Nästa möte

Extrainsatt medlemssamråd måndag 28 oktober för att prata vidare om budget, effektiviseringar och ekonomi.

8. Mötet avslutas

Miguel Odhner avslutar mötet och tackar alla som deltog.

Maria Berger

Maria Berger (Nov 11, 2024 14:39 GMT+1)

Mötesanteckningar; Maria Berger

Dennis Ljunggren

Dennis Ljunggren (Nov 5, 2024 09:30 GMT+1)

Justerande, Dennis Ljunggren, vice KSO Ale

Miguel Odhner

Miguel Odhner (Dec 17, 2024 05:26 GMT+1)

Ordförande, Miguel Odhner, KSO Kungälv

Mötesanteckningar medlemssamråd Bohus Rådningstjänstförbund 241023

Final Audit Report

2024-12-17

Created:	2024-11-04
By:	Maria Berger (maria.berger@borf.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAiVF-vv17GMrCu1NsRVoE7FR6U8SeVVC3

History

- Document created by Maria Berger (maria.berger@borf.se)
2024-11-04 - 1:09:18 PM GMT
- Document emailed to Dennis Ljunggren (dennis.ljunggren@ale.se) for signature
2024-11-04 - 1:09:22 PM GMT
- Document emailed to Miguel Odhner (miguel.odhner@kungalv.se) for signature
2024-11-04 - 1:09:23 PM GMT
- Document emailed to Maria Berger (maria.berger@borf.se) for signature
2024-11-04 - 1:09:23 PM GMT
- Email viewed by Dennis Ljunggren (dennis.ljunggren@ale.se)
2024-11-05 - 8:26:34 AM GMT
- Document e-signed by Dennis Ljunggren (dennis.ljunggren@ale.se)
Signature Date: 2024-11-05 - 8:30:25 AM GMT - Time Source: server
- Email viewed by Maria Berger (maria.berger@borf.se)
2024-11-11 - 1:38:58 PM GMT
- Document e-signed by Maria Berger (maria.berger@borf.se)
Signature Date: 2024-11-11 - 1:39:17 PM GMT - Time Source: server
- Email viewed by Miguel Odhner (miguel.odhner@kungalv.se)
2024-12-17 - 4:23:42 AM GMT
- Document e-signed by Miguel Odhner (miguel.odhner@kungalv.se)
Signature Date: 2024-12-17 - 4:26:05 AM GMT - Time Source: server

✔ Agreement completed.

2024-12-17 - 4:26:05 AM GMT

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Protokoll 8, styrelsemöte Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

Sammanträdesdatum 2024-12-18

Plats Stadshuset, Förvaltningsledningens rum, plan 3C
Tid Onsdagen den 18 december 2024, klockan 14:30-16.50

Beslutande	Miguel Odhner Gun-Marie Daun Anders Holmenschöld Jonas Andersson Greger Plannthin	Ordförande Vice ordförande Ledamot 14:30-16.00 Ledamot Ledamot
Frånvarande	Greger Plannthin	Ledamot

Sekreterare	<u>Karolina Lovric</u> Karolina Lovric (8 jan. 2025 09:07 GMT+1) Karolina Lovric	Paragraf §§ 43 – 59
Ordförande	<u>Miguel Odhner</u> Miguel Odhner (7 jan. 2025 16:48 GMT+1) Miguel Odhner	
Justerande	<u>Gun-Marie Daun</u> Gun-Marie Daun (7 jan. 2025 10:25 GMT+1) Gun-Marie Daun	

Övriga deltagare	Åsa Berglie Leif Nilsson Pia Jakobsson Rickard Holmgren Frida Engdahl Håkan Hambeson Daniel Tengvall Eva Qvistgaard	TF VD Kungälv Arena AB §§ 43-57 Senior advisor §§ 43-59 TF VD AB Kongahälla §§ 43-57 Delprojektledare Arenaprojekt §§ 43-47 Redovisningsekonom §§ 43-57 Verksamhetsledare §56 Ordförande ekonomiberedningen §58 Vice ordförande ekonomiberedningen §58
------------------	--	---

KUNGÄLV ARENA AB

Protokoll

Sammanträdesdatum

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

2024-12-18

§43 Val av justerare

Gun-Marie Daun utses att jämte ordföranden justera protokollet.

§44 Tillkommande och utgående ärenden

Inga tillkommande eller utgående ärenden.

Dagordningen fastställs.

§45 Föregående mötesprotokoll

Styrelsen antecknar föregående mötesprotokoll och lägger det till handlingarna.

§46 Månadsrapport ekonomi

Frida Engdahl, TF redovisningsekonom ansvarig för Kungälv Arena AB, presenterar månadsrapport per november månad.

En fråga avseende om det inte är "ekonomiskt förmånligare för både kommun- och bolagskoncernen att kapitalisera KAAB motsvarande exempelvis bolagskoncernens mål på soliditet och sedan överföra resterande kapitalbehov i form av de lån som annars skulle ligga i kommunen. KAAB skulle då få avdrag för räntekostnaderna samtidigt som det upparbetade underskottet skulle kompenseras med koncernbidrag från övriga bolag i koncernen. Besparingen skulle då vara motsvarande bolagsskatten för underskottet samtidigt som räntekostnaden i kommunen skulle bli lägre."?

Förvaltningen fick extern hjälp med upphandling och partnering-/entreprenadavtal. Därutöver har förvaltningen stämt av information avseende bland annat beskattning, moms samt redovisning. Det finns ett antal aspekter som påverkar denna frågeställning.

Styrelsen för dialog kring frågan utifrån VD:s redovisning och är överens om att ta upp frågan på första mötet 2025.

Styrelsen antecknar informationen.

KUNGÄLV ARENA AB

MO
MO
GMD
GMD

Protokoll

Sammanträdesdatum

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

2024-12-18

§47 Status/information om arenaprojektet

TF VD Åsa Berglie presenterar status för arenaprojektet. Bland annat:

- Etablering (bodar mm) finns på plats och har slutbesked.
- Föreningsdialog genomfördes 2/12. Ca 50 personer närvarande från föreningslivet.
- Kommunens kommunikatörer har filmat området från luften (drönare) och en kortare videosekvens har lagts ut på hemsidan och sociala medier.
- Byggnation av groddamm/dagvattendamm har påbörjats.
- Provbörningar i hela området genomförs för att få mer geoteknisk information.
- Trädfällning pågår längs Marstrandsvägen (168an).
- Programhandlingar har börjat tas fram tillsammans med arkitekterna. Fokus är gällande flöden, volymer och höjdsättning.
- Tidiga skisser över funktionernas placeringar kommer att finnas i januari/februari.
- Det kommer att tas fram 3 alternativ baserade på volymstudier som varierar i storlek. Riktpris tas fram för de 3 alternativen. Alternativen bygger på riktpriskalkyler som håller på att tas fram.
- Byggnationsstart av den första hallen förväntas bli i slutet av 2025.

De närvarande för dialog kring volymstudier och hur projektet omhändertar föreningarnas behov och önskemål. TF VD noterar att volymsstudien tar hand om föreningarnas behov på ett effektivt sätt. Vidare är det viktigt att det finns parametrar som påverkar priset för projektet, bland annat SGI och andra myndigheter har höjt sina krav, vilket innebär högre kostnader runt hallarna.

De närvarande är överens om att detta inte går att påverka men att det är viktigt att det redovisas tydligt i indexuppräknningen för att skapa en pedagogik kring vilka delar bär vilka kostnader.

Styrelsen antecknar informationen.

KUNGÄLV ARENA AB	 MO MO GMD GMD
------------------	--

Protokoll

Sammanträdesdatum

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

2024-12-18

§48 Verksamhetsplan 2025

ABK2024/0024-1

Styrelsen går gemensamt igenom Kungälv Arena AB:s verksamhetsplan för år 2025.

Styrelsen för dialog och ordföranden förslår att text läggs till:

Sida 26: Utgångspunkten är alltid att Kungälvs Arena AB måste utgå från barns, skolans och föreningars behov kring nyttjande av exempelvis idrottshallar. Kungälvs Arena AB:s uppdrag kan aldrig genomföras utan att såväl kommunens behov, föreningsliv och näringsliv själva ser nytta och värde av samordning vid framtida större event eller cuper, där hela kommunen måste samverka.

Styrelsen är överens om att tillägget görs.

Styrelsen beslutar att anta verksamhetsplan 2025 med tillägg.

§49 Affärsplan 2025-2028

ABK2024/0020-1

Styrelsen går gemensamt igenom Kungälv Arena AB:s affärsplan för åren 2025-2028.

Styrelsen för dialog och ordföranden förslår att text läggs till:

*Sida 4: En ökad invånar-, besökar- och kundnytta samt hög effektivitet skapas genom ökad tillgänglighet och servicetjänster inom digitalisering och automatisering.
Sida 7: Utgångspunkten är alltid att Kungälvs Arena AB måste utgå från barns, skolans och föreningars behov kring nyttjande av exempelvis idrottshallar. Kungälvs Arena AB:s uppdrag kan aldrig genomföras utan att såväl kommunens behov, föreningsliv och näringsliv själva ser nytta och värde av samordning vid framtida större event eller cuper, där hela kommunen måste samverka.*

Styrelsen är överens om att tillägget görs.

KUNGÄLV ARENA AB

MO
MO
GMD
GMD

Protokoll

Sammanträdesdatum

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

2024-12-18

Styrelsen beslutar att anta affärsplan för 2025-2028 med tillägg.

§50 Styrelsens arbetsordning
ABK2024/0019-1

Styrelsen går gemensamt igenom förslag till arbetsordning för styrelsen.

Styrelsen beslutar om arbetsordning varje år. En arbetsordning innehåller bland annat styrelsens ansvar och arbetsuppgifter, styrelseordförandens arbetsuppgifter, revisionsfrågor samt anger vilka rapporter och finansiell information som styrelsen ska få inför varje ordinarie styrelsemöte.

Styrelsen för dialog kring dokumentet.

Styrelsen beslutar att anta styrelsens arbetsordning.

§51 Regler för attest
ABK2024/0021-1

Styrelsen går gemensamt igenom förslag till regler för attest. Målsättningen med reglerna för kontroll av ekonomiska transaktioner är att undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel och därigenom säkerställa att transaktioner som bokförs är korrekta avseende. Dokumentet ska bidra till en rättvisande redovisning samt motverka att oegentligheter förekommer och gäller både vid extern och intern redovisning.

Styrelsen beslutar att anta regler för attest.

§52 Dokumenthanteringsplan och arkivbeskrivning
ABK2024/0028 - 2

Ägardirektiv för Kungälv Arena AB fastställer att Kungälv kommun arkivreglemente ska tillämpas i bolaget. Enligt arkivlagen 6 § ska en myndighet upprätta en arkivbeskrivning. Beskrivningen är ett viktigt komplement till dokumenthanteringsplanen, då den underlättar användningen av arkivet och därmed återsökningen av myndighetens allmänna handlingar.

Styrelsen beslutar att:

KUNGÄLV ARENA AB

MO
MO
GMD
GMD

Protokoll

Sammanträdesdatum

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

2024-12-18

1. Dokumenthanteringsplan och arkivbeskrivning för Kungälv Arena AB antas enligt förslag.
2. Beslutet gäller under förutsättning att Kungälv kommuns kommunstyrelse godkänner dokumenthanteringsplan och arkivbeskrivning för Kungälv Arena AB.

§53 Registerförteckning

ABK2024/0028 - 3

Dataskyddsförordningen, General Data Protection Regulation (GDPR), 2016/679, Artikel 30, kräver av personuppgiftsansvariga organisationer att de ska föra ett register över behandlingar av personuppgifter som utförts under dess ansvar. Kungälv Arena AB:s styrelse är personuppgiftsansvarig för bolaget.

Styrelsen beslutar att registerförteckning för Kungälv Arena AB antas enligt förslag.

§54 Beslut om att utse arkivansvarig och arkivredogörare

ABK2024/0029-1

Ägardirektiv för Kungälv Arena AB fastställer att Kungälvs kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget. Enligt arkivreglementet ska bolaget även utse en arkivansvarig och arkivredogörare. Den arkivansvarige bevakar arkivfrågorna inom hela myndigheten och informerar myndigheten och berörd personal om bestämmelser och rutiner inom arkivområdet. Arkivredogörare svarar för tillsynen och vården av den egna myndighetens, alternativt del av myndighetens, handlingar. Arkivansvarig och arkivredogörare är myndighetens kontaktpersoner i arkivfrågor.

Då arkivansvarig har ett övergripande ansvar för ovan frågor, föreslås styrelsen att utse VD som arkivansvarig.

Styrelsen beslutar att:

1. VD utses till arkivansvarig för Kungälv Arena AB.
2. Styrelsesekreterare utses till arkivredogörare för Kungälv Arena AB.

§55 Beslut om att utse dataskyddsombud

Den 25 maj 2018 blev Dataskyddsförordningen svensk lag och sedan dess har myndigheter varit tvungna att utse dataskyddsombud.

KUNGÄLV ARENA AB

MO
MO
GMD
GMD

Protokoll

Sammanträdesdatum

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

2024-12-18

ABK2024/0030-1

Dataskyddsombudet är en person som ska rapportera direkt till nämnden eller styrelsen. Vid val av dataskyddsombud ska särskilt beaktas att det inte föreligger intressekonflikter gentemot andra uppdrag som denne eventuellt innehar. För att sköta arbetsuppgifterna som dataskyddsombud krävs utbildning och kännedom om verksamheten. De bedöms i övrigt besitta de juridiska kunskaper och den personliga lämplighet som krävs för uppdraget.

Till dataskyddsombud för Kungälv Arena AB föreslås Ivar Bohigas.

Styrelsen beslutar att Ivar Bohigas utses till dataskyddsombud för Kungälv Arena AB.

§56 Intern kontrollplan 2025

ABK2024/0031-1

Styrelsen går gemensamt igenom förslag till intern kontrollplan för året 2025.

Håkan Hambeson presenterar arbetet med intern kontroll.

Styrelsen för dialog och kompletterar med risker och åtgärder angående kommunikation och risker med brist i denna.

Styrelsen beslutar att anta intern kontrollplan 2025 för Kungälv Arena AB med tillägg.

§57 Övrigt

Ordförande informerar att styrelsen kommer att avsätta tid under första sammanträdet 2025 för att göra styrelsens utvärdering. Denna bifogas till årsredovisningen.

§58 Dialog mellan Kungälv Arena AB och ekonomiberedningens presidium

Styrelsen för dialog med ekonomiberedningens presidium.

§59 Mötet avslutas

Ordförande förklarar mötet avslutat.

KUNGÄLV ARENA AB

MO
MO

GMD
GMD

Protokoll styrelsemöte Kungälv Arena AB 18 december 2024

Slutgiltig revideringsrapport

2025-01-08

Skapad:	2025-01-07
Av:	Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
Status:	Signerat
Transaktions-ID:	CBJCHBCAABAAS02gQeAFBTy-A2VH9-lx-yTjWVCS_9H4

"Protokoll styrelsemöte Kungälv Arena AB 18 december 2024" – historik

- Dokumentet skapades av Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
2025-01-07 - 08:32:13 GMT
- Dokumentet skickades med e-post till miguel.odhner@kungalv.se för signering
2025-01-07 - 08:32:17 GMT
- Dokumentet skickades med e-post till gun-marie.daun@kungalv.se för signering
2025-01-07 - 08:32:18 GMT
- Dokumentet skickades med e-post till Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se) för signering
2025-01-07 - 08:32:18 GMT
- E-postmeddelandet har visats av gun-marie.daun@kungalv.se
2025-01-07 - 09:22:21 GMT
- Signerare gun-marie.daun@kungalv.se angav namnet Gun-Marie Daun vid signering
2025-01-07 - 09:25:32 GMT
- Dokumentet har e-signerats av Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se)
Signaturdatum: 2025-01-07 - 09:25:34 GMT – Tidskälla: server
- E-postmeddelandet har visats av miguel.odhner@kungalv.se
2025-01-07 - 15:47:16 GMT
- Signerare miguel.odhner@kungalv.se angav namnet Miguel Odhner vid signering
2025-01-07 - 15:48:11 GMT
- Dokumentet har e-signerats av Miguel Odhner (miguel.odhner@kungalv.se)
Signaturdatum: 2025-01-07 - 15:48:13 GMT – Tidskälla: server

Adobe Acrobat Sign

Dokumentet har e-signerats av Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)

Signaturdatum: 2025-01-08 - 08:07:39 GMT – Tidskälla: server

Avtal har slutförts.

2025-01-08 - 08:07:39 GMT

Adobe Acrobat Sign